

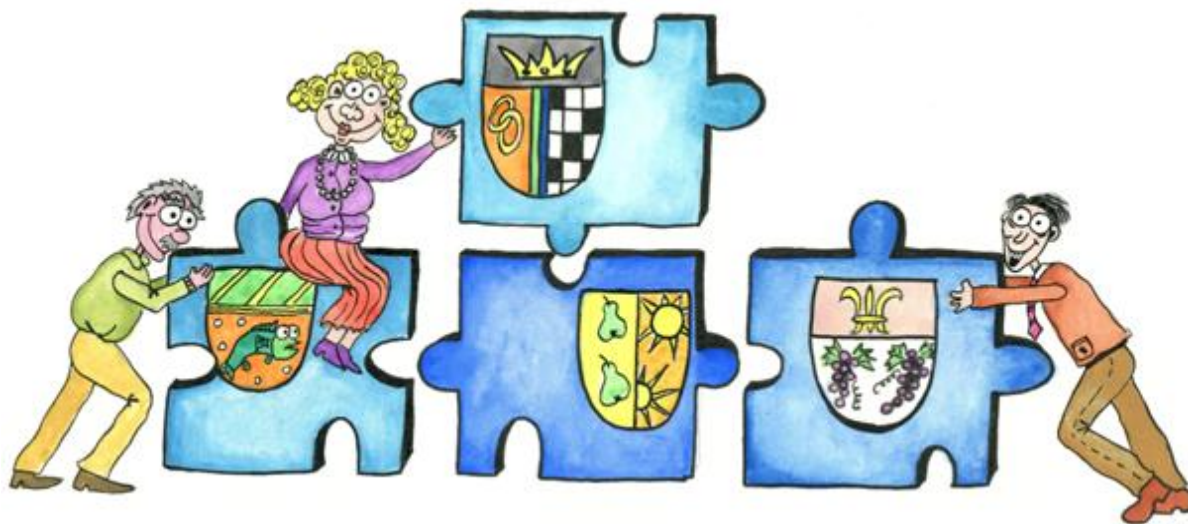
Strategie území správního obvodu ORP

Nové Město nad Metují

v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství
a dopravy

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

verze březen/2015

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Obsah:

1. Úvod	7
1.1. Základní informace o strategii	7
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	9
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	12
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována.....	12
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží.....	13
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty.....	13
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	15
2.1. Profil území správního obvodu	15
2.1.1. Identifikace správního obvodu	15
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu	16
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	37
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje	39
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu	42
3. Téma 1.: Školství	43
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	43
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	43
3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	45
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	82
3.1.4. SWOT analýza předškolního a základního vzdělávání.....	88
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	89
3.2. Návrhová část pro oblast předškolního a základního vzdělávání.....	92
3.2.1. Struktura návrhové části	94
3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	94
3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	99
3.2.4. Indikátory	103
3.3. Pravidla pro řízení strategie.....	107
3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	107
3.3.2. Systém změn strategie	109

3.3.3.	Akční plán	109
3.4.	Závěr a postup zpracování.....	112
3.4.1.	Shrnutí	112
3.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	112
3.5.	Přílohy.....	113
3.5.1.	Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4	113
3.5.2.	Seznam tabulek k tématu školství.....	113
3.5.3.	Seznam grafů k tématu školství.....	114
3.5.4.	Seznam zkratk.....	115
4.	Téma 2.: Sociální služby.....	116
4.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	116
4.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	116
4.1.2.	Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	117
4.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	132
4.1.4.	SWOT analýza oblasti	138
4.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	139
4.2.	Návrhová část pro oblast sociálních služeb.....	141
4.2.1.	Struktura návrhové části	143
4.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	143
4.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	147
4.2.4.	Indikátory	148
4.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	152
4.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	152
4.3.2.	Systém změn strategie	154
4.3.3.	Akční plán	154
4.4.	Závěr a postup zpracování.....	157
4.4.1.	Shrnutí	157
4.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	157
4.5.	Přílohy.....	158
4.5.1.	Seznam příloh - grafů k tématu sociální služby	158
4.5.2.	Seznam tabulek k tématu sociální služby	158
4.5.3.	Seznam zkratk k tématu sociálních služeb	159

4.5.4.	Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části	160
5.	Téma 3.: Odpadové hospodářství.....	164
5.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	164
5.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	164
5.1.2.	Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	166
5.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	198
5.1.4.	SWOT analýza oblasti	202
5.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	203
5.2.	Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství.....	205
5.2.1.	Struktura návrhové části	207
5.2.2.	Vize a problémové okruhy.....	207
5.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	213
5.2.4.	Indikátory	217
5.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	222
5.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	222
5.3.1.	Systém změn strategie	224
5.3.2.	Akční plán	224
5.4.	Závěr a postup zpracování.....	227
5.4.1.	Shrnutí	227
5.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	227
5.5.	Přílohy.....	228
5.5.1.	Seznam příloh k tématu odpadové hospodářství.....	228
5.5.2.	Seznam tabulek k tématu odpadové hospodářství.....	229
5.5.3.	Seznam zkratk k tématu odpadové hospodářství	230
6.	Téma 4.: Doprava	248
6.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	248
6.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	248
6.1.2.	Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	248
6.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	266
6.1.4.	SWOT analýza oblasti	269
6.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	270
6.2.	Návrhová část pro oblast volitelného tématu	272

6.2.1.	Struktura návrhové části	272
6.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	274
6.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	276
6.2.4.	Indikátory	279
6.3.	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	283
6.3.1.	System monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie	283
6.3.2.	System změn strategie	285
6.3.3.	Akční plán	285
6.4.	Závěr a postup zpracování.....	288
6.4.1.	Shrnutí	288
6.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	288
6.5.	Přílohy.....	289
6.5.1.	Seznam příloh k volitelnému tématu doprava	289
6.5.2.	Seznam tabulek k volitelnému tématu doprava	289
6.5.3.	Seznam grafů k volitelnému tématu doprava	289
6.5.4.	Seznam obrázků k volitelnému tématu doprava.....	290
7.	Závěr, kontakty.....	292
8.	Přílohy.....	299
8.1.	Seznam tabulek	299
8.2.	Seznam grafů	303
8.3.	Seznam obrázků.....	304

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tab. č. 1: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Nové Město nad Metují v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a dopravy
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a doplnit volitelné téma)
Řešené území	Správní obvod ORP Nové Město nad Metují
	Počet obyvatel správního obvodu: 14 371 k 1. 1. 2013
	Počet obcí ve správním obvodu: 13
	Rozloha správního obvodu: 98,1 km ²
Názvy obcí správního obvodu	Město: Nové Město nad Metují
	Obce: Bohuslavice, Černčice, Jestřebí, Libchyně, Mezilesí, Nahořany, Provodov-Šonov, Přibyslav, Sendraž, Slavětín nad Metují, Slavoňov, Vršovka
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Bohuslavice
Koordinátor tvorby strategie	Ing. Jiří Škoda
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů SO ORP Nové Město nad Metují
Forma a datum projednání / schválení	
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace
Související legislativa	Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů
Doba realizace strategie	2014-2023
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění starostů SO ORP Nové Město nad Metují

Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Nové Město nad Metují realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s obcí Bohuslavice a se zapojenými obcemi v rámci SO.
	Strategie byla zpracována realizačním týmem složeným z motivujících starostů (J. Tojnar, B. Malijovská – nahrazena J. Kulkem od prosince 2014), koordinátorem meziobecní spolupráce (J. Škoda), pracovníky pro analýzy a strategie (L. Dvořáková, D. Leinweberová) a asistenty (I. Voborníková, F. Malijovský, A. Pultarová). Pro analytickou část dokumentu byly použity zejména data poskytnutá v rámci projektu, dále informace od starostů, z výročních zpráv (školy, zařízení sociálních služeb apod.), z Krajského úřadu Královéhradeckého kraje (konzultace, webové stránky).
	Pro komunikaci s obcemi zapojenými do projektu v rámci území je používána nejvíce elektronická komunikace e-mailem a dále webové stránky obce Bohuslavice (www.bohuslavice.com), kde jsou zveřejňovány některé dokumenty.
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní výchova a základní školství,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství,
	4. volitelné téma: doprava

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 13 obcí, z toho 1 obec má statut města.

Obr. č. 1: Mapa území

Zdroj: Geografický informační systém Janitor (GIS Janitor), www.novomestskonadmetuji.cz.

Tab. č. 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Bohuslavice Počet obyvatel: 988 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Provodov-Šonov Počet obyvatel: 1 199 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Černčice Počet obyvatel: 482 Zapojení do tvorby strategie: ano	-	Název obce: Přibyslav Počet obyvatel: 192 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Jestřebí Počet obyvatel: 163 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Sendraž Počet obyvatel: 96 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Libchyně Počet obyvatel: 76 Zapojení do tvorby strategie: ne		Název obce: Slavětín nad Metují Počet obyvatel: 267 Zapojení do tvorby strategie: ano

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Mezilesí Počet obyvatel: 213 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Slavoňov Počet obyvatel: 283 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Nahořany Počet obyvatel: 542 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Vršovka Počet obyvatel: 121 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Nové Město nad Metují Počet obyvatel: 9 749 Zapojení do tvorby strategie: ne		

Celkem 9 starostů spravuje své obce ve funkci neuvolněného starosty, 4 obce mají starostu uvolněného (Bohuslavice, Černčice, Nové Město nad Metují, Provodov-Šonov).

Bohuslavice - leží v zemědělsky intenzivně obdělávané krajině a jsou typem vesnice lánové. Obec prochází tři silnice druhé třídy a centrum obce tvoří území okolo křižovatky těchto silnic. V této části obce je většina vybavenosti obce, kostel sv. Mikuláše, obecní úřad, pošta, základní a mateřská škola, zdravotní středisko a hostinec. Většinu zastavěného území obce tvoří venkovská obytná zástavba. V obci je rozmístěno pět areálů zemědělské výroby a několik drobných výrobních provozoven.

Černčice – se nachází asi 3km jihozápadně od Nového Města nad Metují v podhůří Orlických hor v nadmořské výšce pohybující se okolo 300m nad mořem. Východní částí obce prochází komunikace II. tř., směřující z Nového Města nad Metují dále na Hradec Králové. Souběžně s touto komunikací vede katastr obce i železniční trať Meziměstí - Týniště n/Orl. Obec tak má dobré jak vlakové tak i autobusové spojení s blízkým i vzdálenějším okolím. V obci je základní škola, mateřská škola, kulturní a sportovní zařízení a prodejna potravin. V obci je nejsilnější spolkovou organizací Sbor dobrovolných hasičů, založený v roce 1881. Tělovýchovnou činnost zastřešuje Tělovýchovná jednota Sokol Černčice.

Jestřebí – leží nad hlubokým údolím řeky Metuje, mezi lesnatými horami, asi 3 km severně od Nového Města nad Metují. První písemná zmínka o existenci osady, která po celé období feudalismu náležela k novoměstskému panství, pochází z r. 1459. Zdejší obyvatelé se v minulosti živilí hlavně tkalcovstvím. V obci se 163 obyvateli se nalézá jeden obchod s potravinami a je zde aktivní hasičský sbor (založen v r. 1878).

Libchyně – leží v malebném údolí asi 4 km proti proudu libchyňského potoka, severovýchodně od Nového Města nad Metují. První písemná zmínka o Libchyních pochází z 15. století. Libchyně jsou nejmenší obcí náchodského okresu, jejich rozloha je pouhých 119 hektaru. Nedaleko obce na úzkém návrší se nachází zbytky Hradiště slezsko-plátenické kultury. V současnosti je v obci cca 45 domů, většina domů je užívána k rekreačním účelům.

Mezilesí – je v písemných pramenech poprvé zmiňována k 30. srpnu 1403. Jedná se o původně zemědělskou obec, od 18. století získává na významu domácí textilní výroba, především tkalcovství. V roce 1919 byla ustanovena místní jednota Sokola, která je dnes spolu s obecním úřadem a hasiči

pilířem obecního veřejného života. V obci funguje obchod s potravinami, místní hospoda a spolky (Dobrovolní hasiči, Sokol, Červený kříž).

Nahořany – leží 3,7 km po silnici západním směrem od Nového Města nad Metují. Obec geograficky a turisticky patří do Kladského pomezí. Počet trvale žijících obyvatel překračuje hodnotu 500 obyvatel. Obec se nachází v podhůří Orlických hor, vesnice Lhota u Nahořan a Doubravice leží při břehu nádrže Rozkoš. Obec Nahořany tvoří tyto katastrální území: Nahořany nad Metují, Lhota u Nahořan, Dolsko a Městec. Všechny katastrální území mají celkem 1.260 ha půdy. V obci se nalézá Mateřská i Základní škola, funguje zde Sbor dobrovolných hasičů.

Nové Město nad Metují – nachází se v severovýchodních Čechách v okrese Náchod (Královéhradecký kraj) na geografickém rozmezí úrodné nížinné části Královéhradecka a Orlického podhůří. Městem protéká řeka Metuje, která společně se skalnatým ostrohem historického centra představuje typickou dominantu města. Historické centrum města je vyhlášeno městskou památkovou rezervací, vévodí mu Husovo náměstí, Kostel Nejsvětější Trojice a přiléhající zámek. Nové Město nad Metují je přirozeným spádovým střediskem Novoměstského regionu. Je centrem vzdělávání, zaměstnanosti, průmyslu, obchodu a služeb pro okolní obce administrativním sídlem správního obvodu obce s rozšířenou působností a sídlem Dobrovolného svazku obcí Region Novoměstsko. Je městem s průmyslovou tradicí (strojírenství, polygrafie, textilnictví, potravinářství a částečně chemický průmysl, zpracování potravinářských produktů, výroba textilu a strojírenské techniky; tradičními obory jsou hodinářská výroba, výroba kosmetiky a barev, tiskařská výroba) a rozvinutým zemědělským zájemím. Město vykazuje dlouhodobě nízkou míru nezaměstnanosti. Městem prochází silnice první třídy I/14 a železniční trať č. 026 Týniště nad Orlicí – Otovice, dále se v katastru Krčín rozkládá místní letiště sloužící především pro rekreační účely.

Provodov-Šonov – nachází se uprostřed geografického trojúhelníku měst Česká Skalice, Náchoda a Nového Města nad Metují. První zmínku o místě dnešního správního území obce lze najít ve známé Kosmově kronice (volba pražského biskupa). Významné období, které se vrylo do historie obce, je čas a události prusko-rakouské války, kdy se jedním z bitevních polí stal svah mezi Dobenínem, Provodovem a Šonovem. V roce 1999 se obec stala zakládajícím členem Svazku obcí 1866. V obci je zřízena malotřídní škola, která se může pochlubit 350letou tradicí. Do současného života obce významně přispívají spolkové činnosti, ať to jsou dva Sbory dobrovolných hasičů, šonovský Sokol nebo provodovský Sokol zaměřený na kopanou a OREL jednota Šonov. K občanské vybavenosti patří dva obchody smíšeným zbožím, několik typických venkovských hospůdek a budova Orelny, kde se odehrávají větší společenské akce.

Přibyslav - je postavená na úpatí Orlických hor na táhlém kopci v nadmořské výšce 500 m. Z části je obklopena lesy s výhledem do kraje až 80 km daleko. Je vzdálená 3 km od Nového Města nad Metují a 6 km od Náchoda. Zdejší obyvatelé se po mnoho staletí živilí zemědělstvím a lesnictvím, také zde byly provozovány různé řemeslné práce jako např. kovářství, truhlářství, tkalcovství atd. První zmínka o kulturním životě v obci se váže ke knihovně, která byla založena v roce 1836. Sbor dobrovolných hasičů byl založen r. 1890, zúčastňoval se veřejných slavností a župních zájezdů, pořádal zábavy, plesy, posvícení. V současnosti je aktivní pouze Sbor dobrovolných hasičů. V obci funguje menší víceúčelové hřiště, je zde obecní prodejna se smíšeným zbožím a koupaliště, které vybudovali místní občané.

Sendraž – je malou obcí na jihozápadním svahu sendražského kopce s výhledem do krajiny. Původ obce sahá do 12. stol., kdy zde byla založena tvrz. Obyvatelé se živilí převážně zemědělstvím a tkal-

covstvím. Hlavní osu obce tvoří komunikace spojující Nové Město nad Metují, Jestřebí, Sendraž a Mezilesí. V obci dominují rodinné domy, mezi objekty občanského vybavení v obci lze jmenovat objekt požární zbrojnice, obecní úřad a pohostinství u Sv. Floriána s přilehlou plochou pro sportovní využití. Nad obcí je vybudována rozhledna.

Slavětín nad Metují - obec se nachází v údolí řeky Metuje v nadmořské výšce 260 metrů a měla vždy ryze zemědělský charakter, doplněný živnostmi drobných řemeslníků. Na počátku 20. století zde žilo více jak 500 obyvatel, což je nejvyšší doložený počet. V roce 1895 byla slavnostně otevřena nově postavená škola, kde se vyučovalo až do roku 1965, kdy byla škola zrušena pro malý počet dětí. V současné době v budově bývalé školy sídlí obecní úřad a obecní knihovna. Na zahradě obecního úřadu bylo v roce 2004 otevřeno nové hřiště na volejbal a tenis. Na více jak stoletou tradici dobrovolného hasičstva navázal, po několikaleté přestávce, v roce 2000 obnovený Sbor dobrovolných hasičů. V závěru roku 2003 zahájil svoji obnovenou činnost i oddíl stolního tenisu SK Sokol.

Slavoňov – se nachází v podhůří Orlických hor cca 5 km od Nového Města nad Metují. Pod správu obecního úřadu patří i obec Blažkov. Obě obce se rozkládají s okolními poli a lesy na rozloze 392 ha. Průměrná nadmořská výška pro obě obce je 420 m n. m. V obci se kromě obecního úřadu nalézají dvě hasičské zbrojnice, mateřská škola, knihovna, hostinec. Spolkovou činnost provozuje myslivecké sdružení a dva hasičské sbory, jejichž členové jsou aktivní ve sportu, v hasičských dovednostech, v kultuře a jsou také významným pomocníkem obecního úřadu při údržbě a zkrášlování obce. Obec Slavoňov je ve svém okolí i po celém světě proslavena celodřevěným kostelem.

Vršovka – se nalézá cca 4 km vzdušnou čarou jižně od Nového Města nad Metují. Obec má zemědělský charakter. V obci se nalézá nově vybudovaná kulturní místnost a funguje zde sportovní hřiště.

Zdroj: DSO Novoměstsko (www.novomestskonadmetuji.cz), webové stránky obcí.

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP). Strategie byla zpracována realizačním týmem v součinnosti se zapojenými starosty území ORP Nové Město nad Metují během období února 2014 až května 2015.

Strategie vychází z veřejně dostupných informací k jednotlivým tématům, z informací poskytnutých Svazem měst a obcí pro projekt Meziobecní spolupráce a jednotlivými představiteli území. Bylo využito zejména následujících zdrojů: Český statistický úřad (výsledky Sčítání v roce 2001 a 2011, Městská a obecní statistika, Veřejná databáze ČSÚ), Královéhradecký kraj (webové stránky a na nich dostupné podklady), internetové stránky obcí, Výroční zprávy některých subjektů (zařízení sociálních služeb, školy), webové stránky Nového Města nad Metují, Územně analytické podklady Nového Města nad Metují a další.

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech (školství, sociální služby, odpadové hospodářství a doprava) možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP Nové Město nad Metují, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tab. č. 3: Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-CR-2014-2020
2	Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR	Ministerstvo životního prostředí ČR http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/strategie_uzr_zitelneho_rozvoje/\$FILE/KM-SRUR_CZ-20100602.pdf
3	Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti České republiky pro období 2012 až 2020	Vláda ČR http://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Strategie-mezinarodni-konkurenceschopnosti-Ceske-republiky.pdf
4	Národní program reforem ČR 2013	Vláda ČR http://www.vlada.cz/assets/evropske-zalezitosti/dokumenty/NPR_2013_fin_1.pdf
5	Politika územního rozvoje ČR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky/Politika-uzemniho-rozvoje-CR-2008/Politika-uzemniho-rozvoje-vcetne-souvisejicich-mat
6	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR (2011-2015)	Ministerstvo školství a mládeže ČR http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/knihovna-koncepci/dlouhodoby-zamer-reg/dzcr_2011.pdf
7	Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR http://www.mpsv.cz/files/clanky/14540/III_vlada__Akcni_plan_staruti_.pdf

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
8	Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014-2020	Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR http://database-strategie.cz/cz/mpo/strategie/koncepce-podpory-malych-a-strednich-podnikatelu-2014-2020?typ=download
9	Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014-2020	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR http://www.mmr.cz/getmedia/dac4627c-c5d4-4344-8d38-f8de43cec24d/Koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-na-obdobi-2014-2020.pdf
10	Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy v ČR	Vláda ČR http://www.cyklodoprava.cz/file/cyklostrategie-2013-final/
11	Státní politika životního prostředí na období 2012 – 2020	Ministerstvo životního prostředí ČR http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/news_130108_Statni_politika_zivotniho_prostredi/\$FILE/SP%C5%BDP_2012-20.pdf
12	Plán odpadového hospodářství ČR	Ministerstvo životního prostředí ČR http://www.mzp.cz/www/platnalegislativa.nsf/d79c09c54250df0dc1256e8900296e32/9f15494cd6be130ec125768600324768?OpenDocument
13	Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví v kontextu politiky soudržnosti 2014+	Ministerstvo kultury ČR http://dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/strategie-podpory-vyuziti-potencialu-kulturniho-dedictvi-2014-.pdf
	Kraj	
1	Zásady územního rozvoje	Královéhradecký kraj http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/rozvoj-kraje/uzemni-planovani/zasady-uzemniho-rozvoje-kralovehradeckeho-kraje-46187/

Zdroj: vlastní šetření.

2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

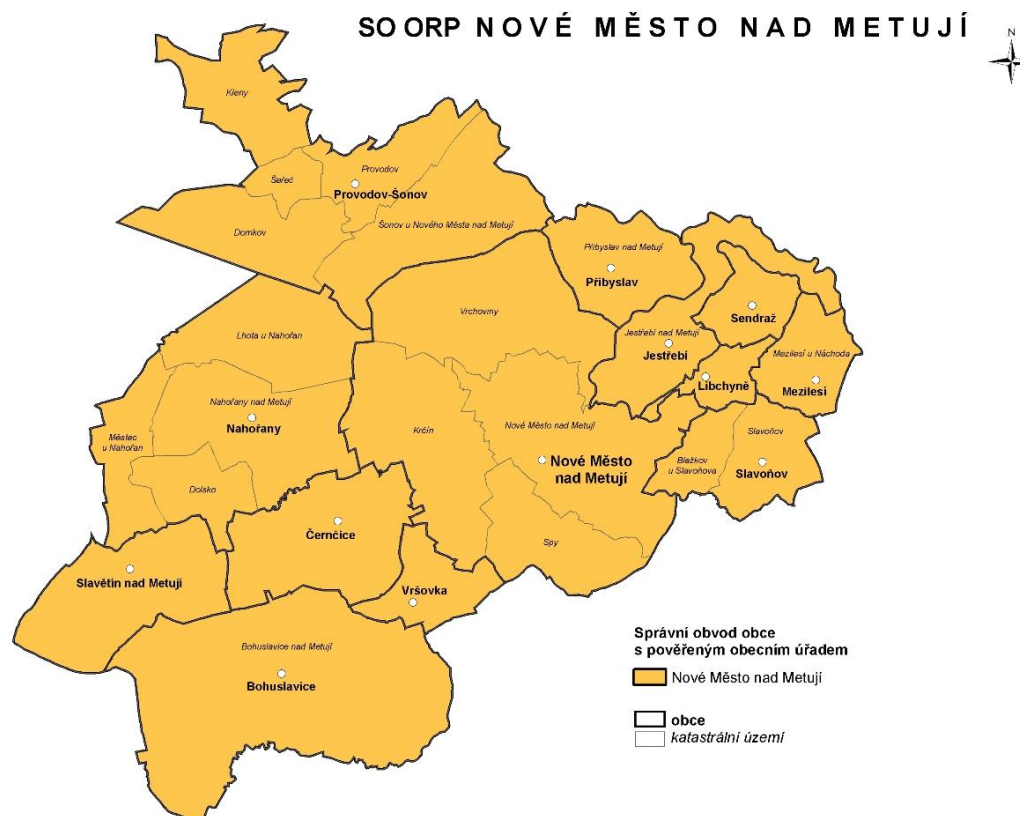
Správní území obce s rozšířenou působností Nové Město nad Metují (ORP NMnM) se nachází v jiho-východní části okresu Náchod. Na jihu sousedí se správním územím ORP Dobruška, na západu se správním územím ORP Jaroměř, na severozápadě, severu a severovýchodu se správním územím ORP Náchod.

Celková rozloha správního území ORP Nové Město nad Metují je 98,1 km², k 1. 1. 2014 v něm žilo 14 365 obyvatel.

Nové Město nad Metují je jediným městem na celém správním území ORP NMnM, nachází se 27 km severovýchodně od Hradce Králové, 7 km jižně od Náchoda a 22 km severoseverozápadně od Rychnova nad Kněžnou.

Počet obyvatel města tvoří téměř 68 % obyvatel správního obvodu ORP NMnM. Nové Město nad Metují je centrem vzdělávání, zaměstnanosti, průmyslu, obchodu a služeb pro okolní obce a administrativním sídlem správního obvodu obce s rozšířenou působností. Rovněž je sídlem Dobrovolného svazku obcí Region Novoměstsko.

Obr. č. 2: Administrativní členění správního obvodu

Zdroj: ČSÚ.

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Tab. č. 4: Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	13	13	13	13	13	13	13	13
Počet částí obcí	25	25	25	25	25	25	25	25
Počet katastrálních území	21	21	21	21	21	21	21	21
Počet obcí se statutem města	1	1	1	1	1	1	1	1
Počet obcí se statutem městyse	0	0	0	0	0	0	0	0
POZEMKY	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Výměra v tis. ha	9810	9810	9810	9810	9809	9809	9809	9809
zemědělská půda v tis. ha	6536	6529	6526	6525	6526	6524	6523	6522
lesní pozemky v tis. ha	1672	1669	1671	1671	1669	1669	1669	1670
zastavěné plochy v tis. ha	256	256	256	256	256	260	263	263
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	146,4	146,8	146,8	146,4	146,7	146,9	146,7	146,5

Zdroj: Data ČSÚ.

Správní území ORP NMnM je tvořeno 13 sídly s celkem 24 katastrálními územími. Jedná se o obce Bohuslavice (k. ú. Bohuslavice nad Metují), Černčice (k. ú. Černčice), Jestřebí (k. ú. Jestřebí nad Metují), Libchyně (k. ú. Libchyně), Mezilesí (k. ú. Mezilesí u Náchoda), Nahořany (k. ú. Dolsko, Lhota u Nahořan, Městec u Nahořan, Nahořany nad Metují), Nové Město nad Metují (k. ú. Krčín, Nové Město nad Metují, Spy, Vrchoviny), Provodov-Šonov (k. ú. Domkov, Kleny, Provodov, Šeřeč, Šonov u Nového Města nad Metují), Přibyslav (k. ú. Přibyslav nad Metují), Sendraž (k. ú. Sendraž), Slavětín nad Metují (k. ú. Slavětín nad Metují), Slavoňov (k. ú. Slavoňov, Blažkov u Slavoňova) a Vršovka (k. ú. Vršovka).

Podle výše uvedených ukazatelů se jedná o územně velmi stabilní území téměř s neměnnými hodnotami jak co do správního členění, rozlohy území, tak i využití půdy. Stejně tak je území stabilní z hlediska hustoty zalidnění.

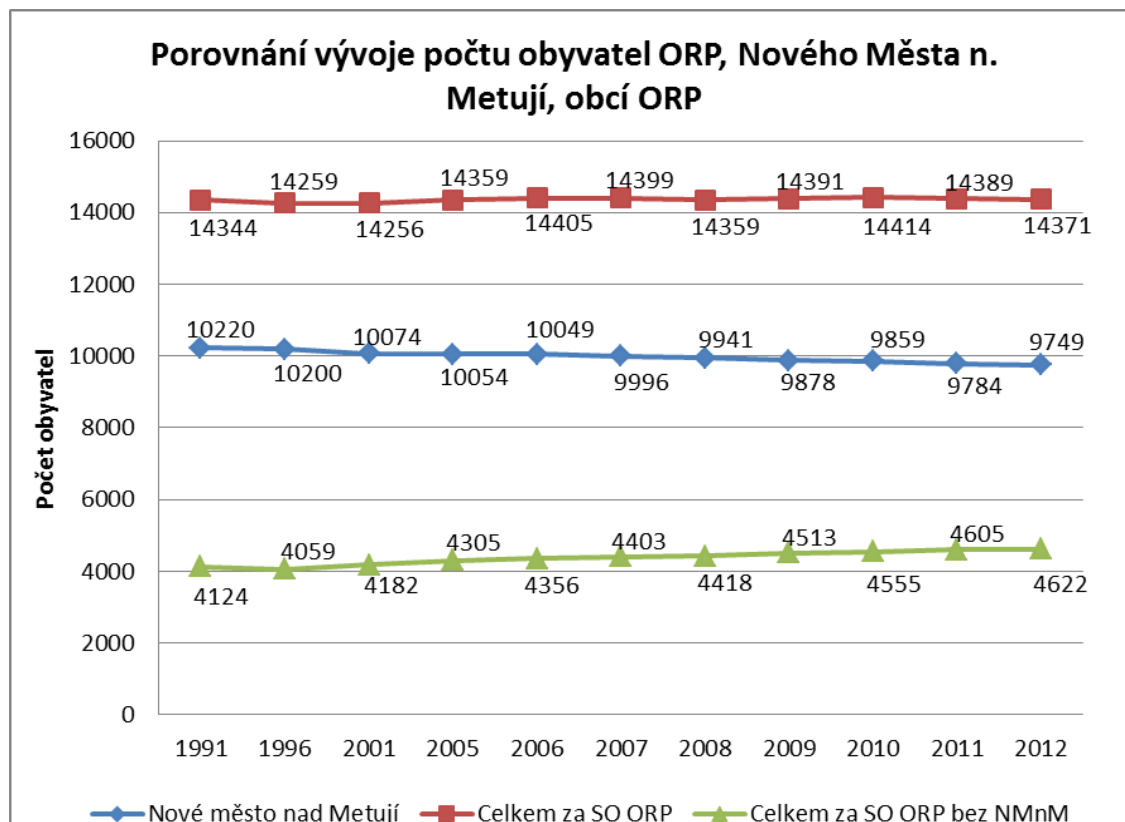

Tab. č. 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvatel celkem		14 359	14 405	14 399	14 359	14 391	14 414	14 389	14 371	14 365
v tom:	muži	7 011	7 050	7 044	7 018	7 003	7 035	7 010	7 025	7 036
	ženy	7 348	7 355	7 355	7 341	7 388	7 379	7 379	7 346	7 329
Věkové skupiny										
v tom ve věku:	0 - 14	2 123	2 087	2 075	2 041	2 075	2 108	2 111	2 111	2 146
	15 - 64	10 057	10 087	10 044	9 946	9 870	9 800	9 690	9 584	9 462
	65 +	2 179	2 231	2 280	2 372	2 446	2 506	2 588	2 676	2 757
Průměrný věk (celkem)		40,7	41,1	41,4	41,8	42,1	42,3	42,8	43,2	42,3
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		102,6	106,9	109,9	116,2	117,9	118,9	122,6	126,8	128,5
Muži										
v tom ve věku:	0 - 14	1 073	1 055	1 056	1 049	1 047	1 066	1 066	1 081	1 107
	15 - 64	5 033	5 055	5 027	4 987	4 945	4 929	4 871	4 828	4 781
	65 +	905	940	961	982	1 011	1 040	1 073	1 116	1 148
Průměrný věk		39,3	39,5	39,8	40,0	40,2	40,3	40,6	40,8	40,8
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		84,3	89,1	91,0	93,6	96,6	97,6	100,7	103,2	103,7
Ženy										
v tom ve věku:	0 - 14	1 050	1 032	1 019	992	1 028	1 042	1 045	1 030	1 039
	15 - 64	5 024	5 032	5 017	4 959	4 925	4 871	4 819	4 756	4 681
	65 +	1 274	1 291	1 319	1 390	1 435	1 466	1 515	1 560	1 609
Průměrný věk		41,6	41,9	42,0	42,4	42,5	42,7	43,0	43,4	43,8
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		121,3	125,1	129,4	140,1	139,6	140,7	145,0	151,5	154,9
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)										
celková		36	46	-6	-40	32	23	-35	-18	-6
přirozená		30	9	-13	32	10	30	-16	13	7
stěhováním (mechanická)		6	37	7	-72	22	-7	-19	-31	-13

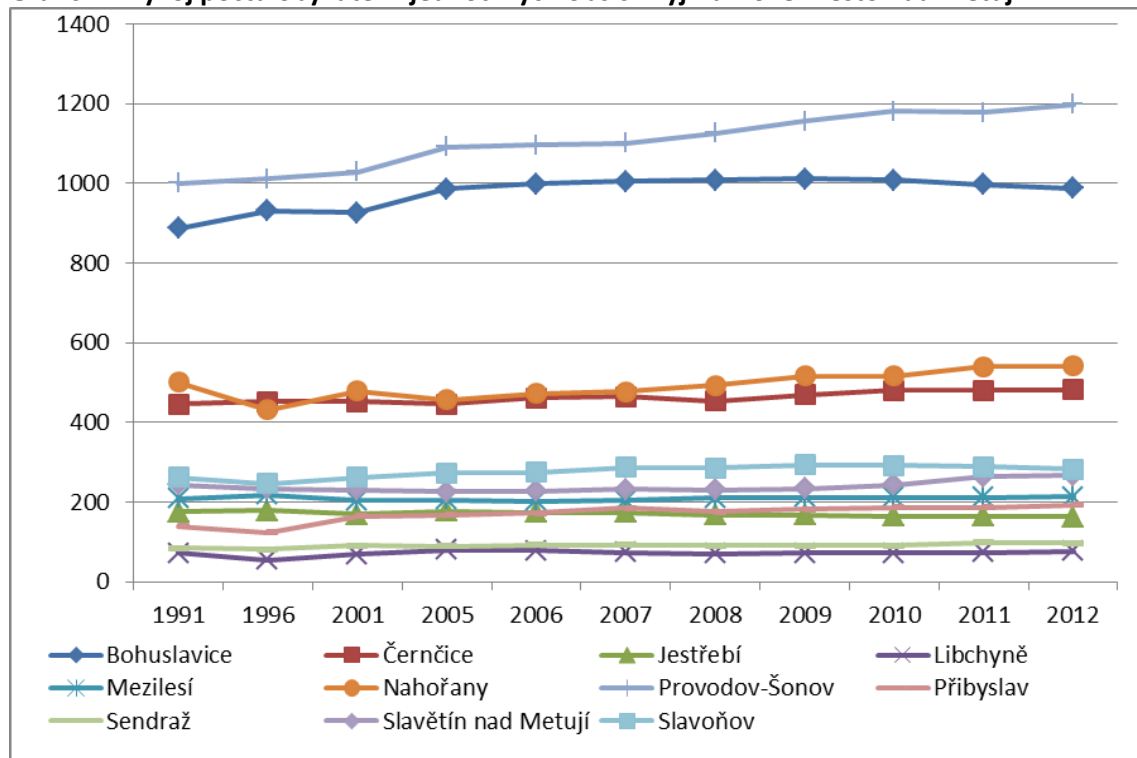
Zdroj: Data ČSÚ.

Graf č. 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

Zdroj: Vlastní šetření, vytvořeno dle dat ČSÚ.

Graf č. 2: Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích vyjma Nové Město nad Metují

Zdroj: Vlastní šetření, vytvořeno dle dat ČSÚ.

Sledování vývoje od roku 1991 ukazuje, že počet obyvatel je ve správním území ORP téměř konstantní a pohybuje se kolem hodnoty 14,3 tis. obyvatel. Zajímavé je srovnání vývoje počtu obyvatel

uvnitř území, kdy město vykazuje postupný úbytek obyvatel, zatímco součet počtu obyvatel za obce mírně roste. V podstatě se dá říci, že úbytek počtu obyvatel ve městě kompenzuje nárůst počtu obyvatel v obcích.

Vliv na úbytek počtu obyvatel v Novém Městě n. Metují má jednak odchod mladých lidí za pracovními příležitostmi do větších měst (Hradec Králové, Praha, v jednotkách zahraničí) a jednak nedostačující nabídka bydlení (byty, pozemky) a jeho cena, která je vzhledem k příjmům obyvatel příliš vysoká. To je jeden z hlavních z faktorů protichůdných tendencí ve městě a jeho zázemí a úbytku obyvatel Nového Města ve prospěch okolních obcí.

Počet obyvatel od roku 2005 roste nejrychleji v obcích Provodov-Šonov a Bohuslavice, v obou nárůst o cca 100 obyvatel při porovnání roků 2005 a 2012. Mezi obce s pozvolným růstem počtu obyvatel lze zařadit i Černčice a Nahořany. Nárůst počtu obyvatel v těchto obcích pravděpodobně ovlivňuje relativně příznivá cena stavebních pozemků a existence MŠ a ZŠ v obci.

V obcích s podhorským charakterem krajiny (severovýchodně od NMnM) je počet obyvatel spíše konstantní, v obci Jestřebí a Libchyně dokonce pozvolna klesá. Jedinou výjimkou z tohoto typu „podhorských“ obcí je obec Přibyslav, kde počet obyvatel doposud rostl díky dostupným cenám pozemků, dobré poloze (atraktivní prostředí na vyvýšeném místě, blízkost a snadná dostupnost Nového Města i Náchoda) a z toho vyplývající realizaci nové výstavby v okrajových částech obce.

Budoucí vývoj počtu obyvatel lze odhadnout jako konstantní až mírně klesající. Území netrpí výrazným nedostatkem pracovních příležitostí, což představuje jeden z největších vlivů na počet obyvatel. Velkou úlohu bude pravděpodobně hrát Nové Město nad Metují. Pokud bude nějakým způsobem řešit možnosti nové bytové výstavby, přiláká nové obyvatele. Pokud situaci řešit nijak nebude, počet obyvatel ve městě bude pravděpodobně dále klesat a jejich průměrný věk se zvyšovat (*pozn. probíhající aktualizace ÚP počítá s další bytovou výstavbou*).

Role obcí může být při ovlivňování počtu obyvatel pasivní, protože často nevlastní stavební pozemky. V menších obcích rodáci spíše zůstávají a zakládají nové rodiny, případně i staví nové domy, což je pro obce velmi pozitivní jev. Dá se odhadovat, že obce spíše těží ze stávající nepříznivé situace se stavebními pozemky v Novém Městě nad Metují a že mimo jiné i díky tomu roste jejich počet obyvatel.

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tab. č. 6: Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	6	46	Bohuslavice, Černčice, Nahořany, Nové Město n. Metují, Provodov-Šonov, Slavonov
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	4	31	Bohuslavice, Černčice, Nahořany, Provodov-Šonov
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	1	8	Nové Město nad Metují
Počet středních škol:	2	8	Nové Město nad Metují: Průmyslová škola, střední odborná škola a střední odborné učiliště (jedna škola), Základní škola a Střední škola Nové Město nad Metují (druhá škola).
-obory gymnázií	0	0	
-obory středních odborných škol a praktických škol	10	8	ZŠ a SŠ Nové Město nad Metují: 2 obory praktické školy, 2 obory na středním odborném učilišti. Průmyslová škola, střední odborná škola a střední odborné učiliště: 6 studijních oborů.
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	19	8	ZŠ a SŠ škola Nové Město nad Metují: 10 oborů na odborném učilišti. Průmyslová škola, střední odborná škola a střední odborné učiliště: 9 učebních oborů.
Počet základních uměleckých škol	1	8	Nové Město nad Metují - ZUŠ Bedřicha Smetany

Zdroj: data ČSÚ, vlastní šetření.

Tab. č. 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	16	85	ve všech obcích kromě Libchyně, Sendraž
Stálá kina	1	8	v Novém Městě nad Metují
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	1	8	v Novém Městě nad Metují
Galerie (vč. poboček a výstavních sání)	1	8	Galerie Zázvorka v Novém Městě nad Metují
Kulturní zařízení ostatní	6	38	Bohuslavice, Libchyně, Černčice, Nové Město n. Metují, Provodov-Šonov
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	2	15	Libchyně, Nové Město n. Metují
Koupaliště a bazény	2	15	Nové Město n. Metují, Přibyslav
-z toho kryté	1	8	Nové Město n. Metují
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	22	77	všechny obce kromě Jestřebí, Slavětín n. Metují, Vršovka
Tělocvičny (vč. školních)	11	38	v obcích Bohuslavice, Černčice, Libchyně, Nové Město n. Metují, Provodov-Šonov
Stadiony otevřené	2	15	v obcích Bohuslavice, Nové Město n. Metují
Zimní stadiony kryté i otevřené	1	8	v Novém Městě nad Metují
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)	1	8	v Novém Městě nad Metují

Zdroj: data ČSÚ, vlastní šetření.

Tab. č. 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Ambulantní zařízení	1	8	Nové Město nad Metují, FALTA s.r.o. - nestátní zdravotnické zařízení zaměřené na rehabilitaci, fyzioterapii, ortopedii
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	7	15	Nové Město n. Metují, Bohuslavice - detašované pracoviště
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	3	8	Nové Město n. Metují
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	9	15	Nové Město n. Metují, Bohuslavice - detašované pracoviště
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	1	8	Nové Město n. Metují
Zařízení lékárenské péče	3	8	Nové Město n. Metují
Ostatní lůžková zařízení	1	8	V Novém Městě nad Metují funguje psychiatrická ambulance a lůžkové oddělení Oblastní nemocnice Náchod.

Zdroj: data ČSÚ, vlastní šetření.

Území správního obvodu je poměrně malé a většina zdravotnických, kulturních a sociálních zařízení je soustředěna v Novém Městě nad Metují. Důležitou roli hraje i blízkost Náchoda (10 km od Nového Města nad Metují) jako bývalého okresního města, které má zhruba dvojnásobný počet obyvatel než Nové Město n. M.

Na území ORP se nachází dostatečný počet MŠ i ZŠ. Kapacita MŠ je nyní naplněna, vzhledem k dorůstání početně silných ročníků místy až nedostačující (např. v obci Provodov-Šonov, kde z iniciativy místních občanů vznikla jako náhradní možnost za MŠ dětská skupina „Mraveniště“). V obcích fungují na ZŠ jen 1. stupně (dvojtřídní a trojtřídní), žáci přecházejí na 2. stupeň do škol v Novém Městě nad Metují, nejvíce do Základní školy Krčín.

V území ORP chybí reprezentativní sál/budova pro divadelní představení a občany je postrádána (což vyplynulo z nedávno realizovaných dotazníkových šetření ve městě). Nejbližší divadlo funguje v Náchodě. Na území okresu existují divadla či divadelní sály i ve městech srovnatelných či menších v počtu obyvatel (Červený Kostelec, Hronov) a koná se v nich i řada kulturních akcí, např. náchodská

Prima sezóna či Jiráskův Hronov. Nové Město n. M. v tomto ohledu zaostává za ostatními městy náchodského okresu, nevyužívá dostatečně možnosti vazby na probíhající kulturní aktivity v regionu.

Z analýz území ORP vyplývá, že občané a návštěvníci by uvítali i více zařízení pro sport a volný čas. Jedná se nejen o přístupné sportovní areály, ale např. i o půjčovny či nabídky méně tradičních sportů (dlouhodobě v Novém Městě chybí například venkovní koupaliště).

Počet ordinací praktických a odborných lékařů je pro území dostačující, dostupnost Oblastní nemocnice Náchod a jí poskytovaných zdravotnických služeb je pro obce v území dobrá. Potenciál dalšího zlepšení zajištění zdravotní péče pro občany ORP skýtá i plánované rozšíření a komplexní rekonstrukce náchodské nemocnice a její strategický význam pro celý Královéhradecký kraj.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Tab. č. 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		6 661	3 663	2 998	
v tom:	zaměstnaní	6 213	3 449	2 764	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	4 700	2 437	2 263
		zaměstnavatelé	256	193	63
		pracující na vlastní účet	880	640	240
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	348	177	171
		ženy na mateřské dovolené	129	0	129
	nezaměstnaní	448	214	234	
Ekonomicky neaktivní celkem		6 877	2 871	4 006	
z toho	nepracující důchodci	3 384	1 284	2 100	
	žáci, studenti, učni	2 175	1 059	1 116	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		452	257	195	

Zdroj: Sčítání lidu, bytů a domů (SLDB) 2011

Tab. č. 10: Charakteristika vyjíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			3 895
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		2 699
	v tom	v rámci obce	867
		do jiné obce okresu	1 143
		do jiného okresu kraje	471
		do jiného kraje	166
		do zahraničí	52
		vyjíždějící do škol	1 196
	v tom	v rámci obce	341
		mimo obec	855

Zdroj: SLBD 2011

Tab. č. 11: Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu			Hospodařící domácnosti	
Hospodařící domácnosti celkem			5 736	
v tom:	tvořené 1 rodinou		3 832	
	v tom	úplné	bez závislých dětí	1 852
			se závislými dětmi	1 309
		neúplné	bez závislých dětí	311
			se závislými dětmi	360
	tvořené 2 a více rodinami		75	
	domácnosti jednotlivců		1 671	
	vícečlenné nerodinné domácnosti		158	

Zdroj: SLDB 2011

Tab. č. 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	443	454	434	355	252	237	532	483	431
z toho (%):									
občané se zdravotním postižením	11,5	14,8	12,9	13,0	17,1	15,6	8,6	12,0	12,1
z toho (%):									
absolventi	16,5	10,6	10,1	7,9	6,7	7,6	3,9	5,6	6,3
z toho (%):									
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	21,0	24,0	27,6	18,6	11,9	5,5	7,7	17,8	23,2
Volná pracovní místa			77	129	173	109	25	17	26
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo			5,6	2,8	1,5	2,2	21,3	28,4	16,6
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	6,1	6,3	5,6	4,7	3,1	3,0	7,3	6,5	5,5

Zdroj: ČSÚ, <http://portal.mpsv.cz/sz/stat>

Mezi Novým Městem nad Metují jako správním centrem regionu ORP existují poměrně intenzivní vazby dojížděky a vyjížděky. Nové Město je centrem dojížděky do zaměstnání jak pro obce ve svém správním obvodu, tak také pro část obcí ve SO ORP Dobruška a Náchod. V roce 2011 do města za práci dojíždělo nejvíce pracujících z Náchoda (19 %), Dobrušky (7 %). Z obcí ORP pak z Provodova-Šonova a Bohuslavic (cca 60 z každé z nich, což představuje cca 4% celkové dojížděky do zaměstnání v Novém Městě za každou obec) a z Černčic a Nahořan (cca 45 z každé z nich, což představuje cca 3% podíl, na celkové dojížděce za každou obec).

Opačným směrem, tedy z Nového Městě do ostatních obcí ORP dojíždělo zanedbatelné procento obyvatel (nejvíce do Nahořan a Slavoňova - 18, resp. 12 obyvatel Nového Města). Směr dojížděky do škol je obdobně jednosměrný. V roce 2011 dojížděly do novoměstských škol děti ze všech obcí ORP (pozn. pouze Libchyně a Slavětín nejsou dohledatelné ve statistikách SLDB 2011). Nejvíce z Provodova-Šonova, Bohuslavic, Slavoňova a Černčic – více než 10 dětí. Z ostatních obce vyjíždělo do Nového Města méně než 10 dětí/studentů z každé obce. Opačným směrem se vyjížděka prakticky neuskutečňovala. Výjimkou je jeden evidovaný žák do Nahořan, několik dětí v současnosti vyjíždí i do Černčické školy, ale to jsou spíše výjimečné případy.

Ekonomická aktivita obyvatel v území ORP byla v roce 2011 na stejné úrovni jako v Královéhradeckém kraji (47,6 % ekonomicky aktivních na celkovém počtu obyvatel). V porovnání s celorepublikovou hodnotou je pak tato hodnota o 1,1 % nižší (procento ekonomicky aktivních obyvatel v ČR v roce 2012 bylo 48,7). Cca 70 % z ekonomicky aktivních obyvatel jsou zaměstnanci, 12,1 % jsou osoby samostatně výdělečně činné. Tyto hodnoty jsou téměř shodné s hodnotami krajskými i celorepublikovými.

V území je dlouhodobě poměrně nízká míra nezaměstnanosti v porovnání s celorepublikovými hodnotami. Zlomovým bodem pro změnu pozitivního trendu na území se stal rok 2008 a hospodářská recese z jeho podzimu. Následky recese lze spatřit v ukazatelích za rok 2009, míra nezaměstnanosti

se více jak zdvojnásobila, stejně tak počet evidovaných uchazečů o zaměstnání. Současně o více než ¼ klesl počet volných pracovních míst.

Výrazně se vlivem nastupující krize změnila struktura nezaměstnaných, resp. podíly jednotlivých skupin na celkovém počtu nezaměstnaných. To se týká zejména kategorie nezaměstnaných absolventů a jejich snižujícího se podílu na celkové skupině nezaměstnaných. Tento na první pohled paradoxní jev je vysvětlitelný jejich relativně nižší citlivostí na tak dramatické výkyvy na trhu práce, jakým byl rok 2008, ve srovnání s ostatními kategoriemi (absolventi byli již před krizí natolik ohroženou skupinou, že nástup krize již tolik nezhoršil jejich postavení na trhu práce). Naopak hromadná propouštění a snižování počtu volných pracovních míst se dotklo dalších skupin zaměstnanců, jejichž podíl na celkové skupině začal rychle růst a úměrně tomu se začal snižovat podíl absolventů na této skupině. V porovnání s rokem 2003 tak dosáhla hodnota podílu absolventů na celkovém počtu nezaměstnaných v roce 2011 méně jak poloviční výše, tj. 6,3 % evidovaných nezaměstnaných absolventů oproti 16,5 % v roce 2003.

Průběh a dopady krize lze dobře pozorovat i ve statistice dlouhodobě nezaměstnaných. Nástup krize a rychlé zvýšení nezaměstnaných v roce 2008 a 2009 způsobily, že tito (v té době krátkodobě) nezaměstnaní relativně snížili podíl dlouhodobě nezaměstnaných na celkovém počtu nezaměstnaných a opticky tak „vylepšili“ tuto statistiku. Reálný stav věcí pak ukazuje opětovný rychlý růst tohoto podílu v roce 2011. Za rok 2012 není možné zjistit požadovaná data.

Tab. 13: Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	3 143	3 184	3 274	3 320	3 381	3 441	3 371	3 429	3 436	3 424
fyzické osoby celkem	2 680	2 711	2 785	2 817	2 865	2 902	2 811	2 858	2 859	2 837
z toho zemědělství podnikatelé	297	288	293	291	290	293	91	92	94	94
vyjádření v %	11,1	10,6	10,5	10,3	10,1	10,1	3,2	3,2	3,3	3,3
právnícké osoby celkem	463	473	489	503	516	539	560	571	577	587
z toho obchodní společnosti	200	195	199	206	211	227	244	251	253	254
vyjádření v %	43,2	41,2	40,7	41,0	40,9	42,1	43,6	44,0	43,8	43,3
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybářství	10,8	10,4	10,5	10,3	10,3	10,3	5,1	5,5	5,8	5,9
průmysl celkem	15,8	15,8	15,7	15,6	15,1	15,4	16,6	16,7	16,4	16,1
stavebnictví	12,5	12,7	12,7	12,6	12,6	12,4	13,3	13,4	13,5	13,2
velkoobchod,maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel							25,9	24,9	24,2	23,7

Zdroj: ČSÚ

Na konci roku 2013 působilo na území ORP NMnM celkem 3 384 registrovaných ekonomických subjektů, z toho 2 019 se zjištěnou aktivitou. Nejvíce podnikatelských subjektů se nachází v Novém Městě nad Metují (2 340), následují větší obce území Provodov-Šonov (291 subjektů), Bohuslavice (224 subjektů), Nahořany (131 subjektů) a Černčice (83 aktivních). Počet ekonomických subjektů ve zbývajících obcích nepřesahuje hodnotu 80 za každou obec.

V území SO ORP Nové Město nad Metují je podle údajů k 31. 12. 2012 nejčteněji zastoupena hospodářská činnost velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel (813 subjektů), průmysl a stavebnictví (551 a 451 subjektů). Četné jsou ještě profesní, vědecké a technické činnosti (320 subjektů), zemědělství, lesnictví, rybářství (203 subjektů) a ostatní činnosti (266 subjektů). Necelých dvě stě subjektů působí v oblasti ubytování, stravování a pohostinství.

Oborová struktura se výrazně neliší od struktury ekonomických subjektů na území celého Královéhradeckého kraje, přesto z podrobného srovnání dle odvětvové struktury je patrné, že výrazněji je v ORP zastoupen právě zpracovatelský průmysl, a to zejména díky jeho koncentraci v Novém Městě. Zřejmě nepříliš očekávatelným výsledkem podrobnějšího sledování ekonomické struktury je počet subjektů působících v odvětví ubytování, stravování a pohostinství, tj. odvětví vážící se na cestovní ruch. Je poměrně překvapivým zjištěním, že ve SO ORP, jehož centrum je město skýtajícím tak vysoký turistický potenciál, představuje podíl ekonomických subjektů v tomto odvětví podprůměrné hodnoty ve srovnání s celokrajskými statistikami (např. podle statistik za samotné N. Město představovalo

toto odvětví pouze 5,57 % na celkovém počtu ekonomických subjektů, zatímco průměr za celý Královéhradecký kraj je 6,39 %).

V území ORP vysoce převažují podnikající fyzické osoby (83 % z celkového počtu subjektů dle registru). Právnických osob od roku 2003 pozvolna přibývá a ani krizový rok 2008 stoupající trend neovlivnil. Významný propad lze zaznamenat v roce 2009 v počtu zemědělských podnikatelů (fyzických osob), který se projevil v podílu ekonomických subjektů podnikajících v zemědělství, lesnictví a rybářství. Hodnoty v kategoriích průmysl a stavebnictví jsou poměrně konstantní. Hodnoty za ekonomické činnosti velkoobchod, maloobchod a údržba motorových vozidel jsou v časové řadě mírně klesající.

Podle dat za rok 2013 jsou z hlediska právní formy na území ORP NMnM nejvíce zastoupeny fyzické osoby podnikající podle živnostenského zákona (66 % z celkového počtu subjektů), následují fyzické osoby podnikající podle jiného než živnostenského zákona a zákona o zemědělství (11,1 %) a obchodní společnosti (10,9 %). Procentuální zastoupení obchodních společností je v porovnání s Královéhradeckým krajem (13,7%) pod hodnotou a v celorepublikovém srovnání je pod hodnotou velmi výrazně (20,4%). Na území ORP NMnM se v roce 2013 vyskytovalo 77 samostatně hospodařících rolníků (aktivních), což představuje 3,8 % z celkového počtu ekonomických subjektů v území. Tato hodnota je téměř dvojnásobná oproti celorepublikovému průměru (2 %).

Podle počtu zaměstnanců byly v roce 2013 nejvíce zastoupeny ekonomické subjekty bez zaměstnanců (66,5 %), následují firmy s 1-5 zaměstnanci (10,2 %) Firmy s počtem zaměstnanců 6-9 a 10-19 zaměstnanců dosahují kolem 1,5 %. V kategoriích nad 20 zaměstnanců se pohybuje zbývajících 20 % ekonomických subjektů, v žádné z uváděných kategorií však není zastoupení počtu subjektů vyšší než 1 % z celkového počtu ekonomických subjektů v území. (U celkem 18,3 % subjektů nebyla data uvedena.)

Mezi největší zaměstnavatele na území ORP NMnM se řadí:

- Ammann Czech Republic a.s. - produkce těžké stavební techniky, více jak 500 zaměstnanců
- HRONOVSKÝ s.r.o. - společnost zaměřená na montáž a výrobu kabelových svazků pro automobilový průmysl, více jak 250 zaměstnanců
- VERNER POTRAVINY s.r.o. - zaměřuje se na prodej spotřebního zboží (potravin a základní sortiment drogistického zboží), 200-249 zaměstnanců
- Nový Elton a.s. - výroba náramkových hodinek, do 199 zaměstnanců
- ELTON Hodinářská a.s. – výroba mechanických hodinek značky PRIM, do 199 zaměstnanců
- Bauch, Navrátil s.r.o. - polygrafický podnik, do 199 zaměstnanců
- Detecha - chemické výrobní družstvo, do 199 zaměstnanců
- NUTRICIA DEVA a.s. - výrobce kojenecké a dětské výživy ovocného typu, do 199 zaměstnanců
- Nyklíček a spol.s.r.o - textilní společnost, do 199 zaměstnanců
- Městský úřad Nové Město nad Metují - do 199 zaměstnanců
- Střední průmyslová škola, střední odborná škola a střední odborné učiliště - 98 zaměstnanců podle Výroční zprávy za rok 2013
- Střední škola a Základní škola, Nové Město nad Metují - do 199 zaměstnanců

Další větší zaměstnavatelé v Novém Městě nad Metují do 100 zaměstnanců:

- Feinmetall CZ s.r.o., Kamat spol. s r.o.
- Městské středisko sociálních služeb Oáza
- Školy: Střední průmyslová škola, střední odborná škola a střední odborné učiliště, Střední a Základní škola Nové Město Nad Metují, Základní a Mateřská škola Krčín, Základní škola Nové Město nad Metují, ul. Školní

Významní zaměstnavatelé v obcích území ORP:

- ASC Bohuslavice a.s. (25-49 zaměstnanců, kovoobrábění), ZEPO Bohuslavice, a.s. (100-199 zaměstnanců, zemědělsko-potravinářská firma), Slavonia a.s. (Slavoňov, 10-19 zaměstnanců, zemědělský podnik), NovoPLAST PP s.r.o. (20-24 zaměstnanců, lisování plastických hmot), PRISPED s.r.o. (Nahořany, 20-24 zaměstnanců, doprava), Jasněna Vláhová (Přibyslav, 20-24 zaměstnanců, obor hodinářství, šperkařství)

Zdroj: vlastní šetření.

Velikostní strukturu podnikatelských subjektů v území lze charakterizovat jako spíše dobrou. Na jedné straně je charakterizována velkým počtem drobných a malých podniků poskytujících místní ekonomice dostatečnou flexibilitu, navíc většinou stojící mimo obory necitlivější na hospodářské výkyvy. Na straně druhé je v území etablováno cca 18 středních a dokonce 2 velcí zaměstnavatelé. Ti představují stabilitu pracovní síly a potenciál dalšího rozvoje podnikání, ať už díky rozvoji výrobního programu (větší firmy mají zpravidla lepší zázemí pro realizaci inovací a využívání výsledků vývoje, vlastního nebo cizího) nebo díky vytváření výrobních řetězců, do nichž se snáze zapojují místní dodavatelé. Naopak potenciálním rizikem pro socioekonomickou situaci města může být umístění rozhodovacích center mimo tyto podniky, zpravidla v zemi odkud pochází kapitál a vlastníci. Strategická rozhodnutí těchto nadnárodních společností pak mohou být zcela mimo vliv místních aktérů a nemusí se protínat s místními potřebami.

Celkově lze území hodnotit jako stabilní, mírně se rozvíjející.

D. Doprava

Z hlediska Politiky územního rozvoje České republiky 2008, která vymezuje koridory a plochy dopravy mezinárodního a republikového významu není správní území ORP NMnM žádným způsobem dotčeno.

Silniční doprava

Základní silniční komunikační systém území je tvořen následujícími silnicemi:

silnice I. třídy:

- I/14 Liberec – Jablonec nad Nisou Trutnov – Červený Kostelec – Náchod – Nové Město nad Metují – Rychnov nad Kněžnou – Ústí nad Orlicí – Česká Třebová
- I/33 Hradec Králové – Jaroměř – Náchod – Polsko

silnice II. třídy:

- II/285 Sedlec Jaroměř - Nové Město nad Metují – Olešnice v Orlických horách
- II/304 Úpice – Hoříčky – Česká Skalice – Městec – Bohuslavice – Opočno – Týniště nad Orlicí

- II/308 Hradec Králové – Černilov – Libřice – Bohuslavice – Nové Město nad Metují
- II/309 Bohuslavice – Dobruška – Plasnice

Tento základní silniční komunikační systém je dále doplněn relativně hustou sítí silnic III. třídy, které mají význam především pro zpřístupnění ostatních sídel neležících na hlavních trasách a jejich připojení na vyšší komunikační systém. Tyto silnice zabezpečují především potřeby dopravy regionálního charakteru.

Dle platných územních plánů (a vymezení v Zásadách územního rozvoje Královéhradeckého kraje) jsou plánovány úpravy silnic I. a II. třídy, které povedou ke zkvalitnění nevyhovujícího dopravního systému ve správním území ORP NMnM. Koncepce rozvoje silniční sítě ORP NMnM je tak založena na realizaci přeložky silnic I/14 a II/285 v Novém Městě nad Metují, přeložky silnice II/308 v Bohuslavicích a přeložky silnic II/285 a II/304 u Nahořan, kterými dojde k odstranění zásadních závad dopravy ve správním území ORP NMnM. Navrhované úpravy silnic vyplývají z potřeby přeložení tras mimo zastavěné území jednotlivých sídel včetně úprav šířkového uspořádání stávajícího vedení.

Intenzita dopravy

Nejvyšší dopravní zatížení ve správním území ORP NMnM je podle dat ze sčítání v roce 2010 na silnici I/14 v úseku NMnM – Náchod, včetně úseku procházejícím místní částí Vrchoviny (7 191 vozidel za 24 hod.) Je tedy patrné, že plánovaná přeložka silnice I/14 by významně odlehčila celému NMnM včetně jeho místní části Vrchoviny. Dále je výrazné dopravní zatížení na silnicích II. třídy – zejména II/308 v obcích Bohuslavice a Černčice a II/285 (hlavní tah z Nového Města na Hradec Králové) a v obci Nahořany.

Zdroj: ÚAP Nové Město n. Metují.

Doprava v klidu

Ve všech obcích správního obvodu ORP NMnM mimo samotného NMnM je doprava v klidu bez větších komplikací. Většinou je řešena na soukromých pozemcích jednotlivých majitelů nemovitostí, případně veřejných prostranstvích či komunikacích, kde však nepůsobí nijak zvláště rušivě. Významným problémem je však doprava v klidu v NMnM, kde v důsledku stále narůstajícího počtu osobních automobilů přestala v posledních letech dostatečně kapacitu stávajících parkovacích ploch.

Pro potřeby turistického ruchu a částečně i návštěvníků Městského úřadu NMnM bylo v roce 1998 vybudováno parkoviště ve Farské zahradě, umístěné v ulici Českých Legií. Další velké parkovací plochy jsou přímo na hlavním Husově náměstí, přes které prochází komunikace 1. třídy I/14. Na hlavní třídě, Komenského ulici, která rovněž splývá s komunikací I/14, jsou vybudována dvě zpoplatněná parkoviště. Stále více narůstá problém s nedostatkem parkovacích míst v okolí „Rychty“ (centrální nákupní a obytná zóna s autobusovým nádražím). V dalších částech města je doprava v klidu řešena většinou podélným stáním v jednotlivých ulicích, doplněná menšími parkovacími plochami. V obytné lokalitě Luštinec a Malecí je permanentní nedostatek parkovacích ploch, který se projevuje především ve večerních hodinách, kdy se většina obyvatel vrací do svých domovů. Obyvatelé parkují své automobily mimo vyznačená stání a rovněž na zelených plochách. Tyto plochy jsou tak postupně degradovány.

Koncepce dopravy v klidu města Nové Město nad Metují (2013), navrhuje způsoby řešení s nedostatkem parkovacích stání. Mezi hlavními návrhy zaznívá potřeba vybudovat zcela novou parkovací plochu pro návštěvníky zámku (využívaná zejména po dobu turistické sezóny, podmínkou je docház-

ková vzdálenost od zámku) a dále úpravami ploch a vytvořením systému jednosměrných ulic přispět k navýšení parkovacích míst v obytných zónách.

Zdroj: s využitím Koncepce dopravy v klidu města Nové Město nad Metují a připravovaného Strategického plánu města.

Železniční doprava

Správním územím ORP NMnM nejsou vedeny tratě hlavních železničních koridorů ani hlavní tratě celostátního významu a nepředpokládá se ani výhledové vedení vysokorychlostních tratí. Současný stav těchto tratí odpovídá jejich nižšímu dopravnímu významu a je na nich řada závad a úseků s omezením rychlosti. Železniční síť v hlavních dopravních osách pokrývá rozhodující přepravní směry v kraji, a proto se do budoucna neuvažuje s jejím rozšiřováním, ale pouze s rekonstrukcí a modernizací regionálních a lokálních úseků, které neodpovídají daným parametrům.

Územím ORP NMnM prochází tyto regionální železniční tratě:

- č. 026 Týniště nad Orlicí – Otovice zastávka
- č. 032 Jaroměř – Trutnov

V Zásadách územního rozvoje Královéhradeckého kraje je navržena optimalizace trati č. 032 Jaroměř – Náchod s výstavbou tzv. Vysokovské spojky (DZ1).

Letecká doprava

Ve správním území ORP NMnM nejsou situována žádná letiště se statutem veřejného či neveřejného mezinárodního letiště. Je zde situováno pouze jedno veřejné vnitrostátní letiště provozované Aeroklubem Nové Město nad Metují.

Cyklodoprava

V březnu 2003 byl pro Královéhradecký kraj zpracován materiál „Koncepce cyklo dopravy Královéhradeckého kraje“. Ta člení cyklotrasy podle jejich významu na evropské, nadregionální a regionální. Správním obvodem ORP NMnM nevede žádná evropská cyklotrasa.

Nadregionální cyklotrasy vytvářejí na celostátní úrovni základní síť cyklotras. Územím ORP NMnM probíhá jedna cyklotrasa nadregionálního významu, cyklotrasa č. 4034 „Josefov – Náchod“.

Regionální cyklotrasy doplňují síť obou výše uvedených kategorií tak, aby zajistily jejich propojení. Spojují zajímavá místa a města kraje. Dále územím ORP NMnM probíhají cyklotrasy regionálního významu:

- cyklotrasa č. 4055 „Branka – Ratibořice“
- cyklotrasa č. 4058 „Šonov u Nového Města n. Metují – Šestajovice“
- cyklotrasa č. 4059 „Lhota u Nahořan – Spy – Val“
- cyklotrasa č. 4060 „Bohuslavice – hráz vodní nádrže Rozkoš“

Dle „Koncepce cyklo dopravy Královéhradeckého kraje“ je navrženo další rozšíření sítě všech druhů cyklotras. Na celém správním území ORP NMnM se nevyskytuje cyklostezka.

Zdroj informací: ÚAP Nové Město n. Metují.

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Na celém správním území ORP NMnM se nenachází žádný dobývací prostor, žádné chráněné ložiskové území ani ložisko nerostných surovin.

Více k průmyslové výrobě, stavebnictví, řemeslům, jiným drobným podnikatelským aktivitám, komerčním službám, maloobchodní sféře a inovacím viz část C.

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Krajinný ráz

Správní území ORP NMnM leží na rozhraní dvou základních oblastí – Opočensko a Orlicko.

Ve správním území ORP NMnM se nacházejí tyto typy krajiny:

- zemědělské krajiny,
- lesozemědělské krajiny,
- lesní krajiny,
- krajiny s výrazným zastoupením vodních ploch.

Natura 2000

Ve správním území ORP NMnM se nachází 5 evropsky významných lokalit. Jedná se o lokality:

- Dubno – Česká Skalice,
- Halín,
- Peklo,
- Tuří rybník,
- Zbytka.

Lokality Dubno – Česká Skalice a Zbytka se překrývají s přírodními rezervacemi Dubno a Zbytka. Lokalita Peklo se z větší části překrývá s přírodní rezervací Peklo (vyjma jihozápadní části u NMnM). Celková plocha evropsky významných lokalit činí 760 ha (7,75 % plochy SO ORP).

Registrovaný významný krajinný prvek Rozkoš – východní zátoky

Jedná se o významnou lokalitu z hlediska hnízdících, migrujících a zimujících ptačích populací, především významných a zvláště chráněných ptačích druhů.

Chráněná oblast přirozené akumulace vod

Přibližně dvě třetiny území (jeho západní část) se nachází v chráněné oblasti přirozené akumulace vod Východočeská křída (CHOPAV). Do této oblasti částečně zasahují území obcí Nové Město nad Metují, Provodov-Šonov a Přibyslav. Zcela uvnitř této oblasti se nacházejí území obcí Bohuslavice, Černčice, Nahořany, Slavětín nad Metují a Vršovka.

Významné přírodní lokality

Ve správním území ORP NMnM se nachází řada z hlediska ochrany přírody a krajiny významných a hodnotných přírodních lokalit, které nejsou chráněné jako zvláště chráněná území, jako např. Ryb-

ník Nohavice, Lokalita „Na Sto schodech“ - opukové stěny, Rybník Pekařovec, Les Mnichovec - na východním břehu vodní nádrže Rozkoš, Za Osmou - louky mezi tokem Mlýnského potoka a lesem, Klopotovské údolí, Bohdašínský potok a další.

Zemědělský půdní fond

Pro základní představu o využívání půdního fondu jsou v tabulce č. 4 uvedeny výměry základních typů využití půdy a jejich vývoj 2005-2012.

Podíl zemědělské půdy

Celkově je ve správním území ORP NMnM v r. 2012 evidováno 6 522 ha zemědělské půdy, což představuje 66,5 % z celkové výměry SO ORP. Správní obvod tak má z hlediska využití půdy spíše zemědělský ráz ve srovnání s krajem (58,4 %) i Českou republikou (53,6 %). V návaznosti na to, je i celková stabilita krajiny v území ORP nižší ve srovnání s vyššími celky a tím je i vyšší míra pravděpodobnost vzniku rizikových situací (snížená retenční schopnost krajiny, vyšší riziko sesuvu půdy apod.).

Mezi jednotlivými obcemi jsou výrazné rozdíly. Nejvyšších hodnot podílu zemědělské půdy (nad 75 %) dosahují obce Bohuslavice, Černčice, Nahořany, Slavětín nad Metují a Vršovka, které se nacházejí v jihozápadní a rovinaté části správního území ORP NMnM s minimálním rozsahem lesních pozemků. Naopak výrazně nízký rozsah a podíl zemědělské půdy (pod 50 %) mají obce Jestřebí a Přibyslav, kde velkou část jejich území představují lesní pozemky na příkrých svazích údolí řeky Metuje a potoka Olešenky.

Podíl povrchových vod

Podíl povrchových vod za celé správní území ORP NMnM činí 6,5 %, což je výrazně nadprůměrná hodnota ve srovnání s krajem (1,5 %) i Českou republikou (2,0 %). Takto vysoké hodnoty jsou dány zejména přítomností vodní nádrže Rozkoš, díky které pak dosahují vysokých hodnot obce v okolí přehrady – Nahořany s 12,3 % a Provodov-Šonov s 20,1 %.

Míra urbanizace

Míra urbanizace určuje podíl zastavěných ploch a nádvoří s ostatními plochami k celkové výměře území. Průměrná hodnota za správní území ORP NMnM dosahuje 10,1 %, což je o 1,2 % více oproti Královéhradeckému kraji s 8,9 %, ale naopak o 0,3 % nižší oproti celé České republice s 10,4 %. Míra urbanizace je samozřejmě zásadně rozdílná u NMnM a u ostatních obcí. Minimální hodnoty pak dosahuje obec Přibyslav s 4,3 %, následují „podhorské“ obce Jestřebí, Libchyně, Sendraž a Slavoňov.

Míra plánovaného růstu zastavěného území

Co se týká míry plánovaného růstu zastavěného území (poměr výměry zastavitelných ploch k výměře zastavěného území), existují mezi jednotlivými obcemi velké rozdíly. Zatímco nejnižší míry plánovaného růstu dosahuje NMnM s 15 % (byť absolutně jde o poměrně rozsáhlé plochy několika desítek ha), nejvyšší míry plánovaného růstu dosahuje Slavoňov s 94 % (to znamená, že takřka stejně velké území, jako má nyní zastavěno, plánuje, resp. umožňuje dle platného ÚP také zastavět).

Zdroj informací a citace: ÚAP Nové Město n. Metují.

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Technická vybavenost

Obec	Veřejný vodovod	Kanalizační síť	ČOV	Plynofikace obce	Pošta
Bohuslavice	ano	ano	ne	ano	1
Černčice	ano	ano	ne	ne	0
Jestřebí	ano	ano	ne	ne	0
Libchyně	ano	ne	ne	ne	0
Mezilesí	ano	ano	ne	ne	1
Nahořany	ano	ano	ne	ne	1
Nové Město nad Metují	ano	ano	ano	ano	2
Provodov-Šonov	ano	ano	ano	ne	1
Přibyslav	ano	ano	ne	ne	0
Sendraž	ano	ano	ne	ne	0
Slavětín nad Metují	ano	ano	ne	ne	0
Slavoňov	ano	ano	ne	ne	0
Vršovka	ano	ano	ne	ne	0

Zdroj: www.risy.cz

Zásobování vodou

Podle Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Královéhradeckého kraje patří správní území ORP do územního celku Náchod. Z hlediska hydrogeologického patří tento územní celek mezi vodohospodářsky nejvýznamnější oblasti ČR. Přírodní potenciál podzemních vod územního celku Náchod je schopen pokrýt požadavky na zvýšený odběr vody z dosavadních a případně i z nových jímacích území v potřebném množství.

Na území ORP NMnM figurují tito provozovatelé vodovodních řadů, zajišťujících dostatečné zásobování obyvatelstva vodou:

- VaK a.s. Náchod (obce Nové Město nad Metují, Bohuslavice, Černčice, Jestřebí, Libchyně, Mezilesí, Přibyslav, Sendraž, Slavětín n.m., Slavoňov, Vršovka)
- Českoskalické vodárny s.r.o. (obec Nahořany)
- IVK Group s.r.o. (obec Provodov-Šonov)

Kanalizace a čištění odpadních vod

Ve správním území ORP NMnM se nacházejí dvě centrální čistírny odpadních vod (ČOV), které jsou využívány pro Nové město n. Metují a Provodov-Šonov.

Ostatní obce v současné době využívají individuální čištění odpadních vod svedených do obecních kanalizačních řadů nebo do místních vodotečí. Mnohé z nemovitostí jsou rovněž napojeny na bezodtokové vybíratelné jímky nebo septiky.

V současné době probíhá dostavba kanalizace a centrální ČOV v obci Bohuslavice. V obcích Libchyně, Jestřebí, Mezilesí, Vršovka je navržena biologická nádrž pro dočištění čištěných odpadních vod z domovních ČOV. Obec Slavětín nad Metují doposud uvažuje pouze s individuálním dočištěním v domovních ČOV.

Zásobování plynem

Na celém správním území ORP NMnM je doposud plynofikováno pouze NMnM. Plynofikace ostatních obcí ve správním území ORP NMnM je nejistá. Přes obec Bohuslavice vede hlavní řad plynovodu do průmyslového areálu mezi obcemi Bohuslavice a Černčice, na něž je však díky malému zájmu občanů doposud napojen pouze obecní úřad a několik dalších objektů.

Zásobování elektrickou energií

Provozovatelem elektrické sítě ve správním území ORP NMnM je ČEZ Distribuce a.s. Zásobování je dostatečné a bezproblémové.

Zásobování teplem

Zásobování teplem ve správním území ORP NMnM je řešeno centrálními nebo lokálními zdroji. Centrální zásobování teplem se vyskytuje pouze v Novém Městě n. M. Tyto zdroje zajišťují dodávku tepla pro cca 30 % obyvatel města. Velké zdroje tepla v NMnM zahrnují dva kotle společnosti AMMANN Czech Republic, a.s., tři střední kotle na tuhá paliva a čtyři střední plynové kotle zajišťující dodávku tepla do bytových domů. (pozn. společnost AMMANN plánuje přechod na vytápění plynem a tím výraznou ekologizaci výroby).

Zásobování teplem v obcích SO ORP je řešeno vytápěním z lokálních zdrojů. Jelikož okolní obce nejsou plynofikovány, využívají se v největší míře malé zdroje vytápění do výkonu 50 kW na tuhá paliva nebo na elektrickou energii. Zatím v menší míře a v lokálním měřítku se začínají využívat ekologické zdroje vytápění a ohřevu teplé užitkové vody (tepelná čerpadla, sluneční kolektory).

Ochrana před povodněmi a živelními pohromami

Rizika povodňových škod

Ve správním území ORP je stanoveno několik záplavových území – na tocích Dědina, Metuji a Rozkošském potoce. Dále jsou na tocích Metuje a na Rozkošském potoce stanoveny aktivní zóny záplavového území a pod vodní nádrží Rozkoš je rovněž stanoveno území zvláštní povodně pod vodním dílem.

Největší riziko vzniku povodňových škod je jednoznačně v Novém Městě, kde se nachází celkem 173 stavebních objektů v záplavové zóně – dosahu stoleté vody. Jednak je to oblast okolo ostrohu, na kterém je historické centrum města s náměstím, a dále se jedná o lokalitu v místní části Krčín, kde řeka Metuje již opouští relativně úzké sevřené údolí.

Většina dotčených objektů v obou těchto místech se nachází v ploše údolní nivy řeky Metuje a zejména v lokalitě pod historickým náměstím, kde vzniklo několik staveb. Nachází se zde dokonce polygrafický podnik, který představuje potenciální hrozbu pro životní prostředí.

Dále je povodňovým rizikem postižena obec Slavětín nad Metují, kde se v záplavové zóně nachází 5 objektů. Případná větší povodeň by výrazněji zasáhla do tohoto území a pravděpodobně způsobila značné škody (limit pro rozvoj obce).

Záplavové území i jeho aktivní zóna se rovněž týkají zastavěného území místní části Dolsko obce Nahořany a osady Osíček náležející k obci Černčice.

H. Rekreace, památky a cestovní ruch

Vzhledem k rozdělení území na dvě odlišná území z hlediska geomorfologického (rovinaté území západně od NMnM a předhůří Orlických hor východně od NMnM), je daná i odlišná míra turistické atraktivity.

Celkově má správní území ORP NMnM dobré podmínky pro rozvoj rekreace a cestovního ruchu: kulturně historické památky, zajištění rekreačních aktivit, turistiky, přírodní aktivity, ubytování, služby, zimní i letní sporty. Správní území ORP NMnM je součástí turisticky a kulturně hodnotného regionu „Kladské pomezí“, přímo navazuje na další významné lokality Orlické hory a polské Kladsko.

Mezi nejvýznamnější cíle turistického ruchu patří kulturně historické památky – Městská památková rezervace Nové Město nad Metují s hlavními dominantami novoměstským zámekem a historické Husovo náměstí, Městské muzeum a Galerie Zázvorka, kostel Sv. Jana Křtitele ve Slavoňově z 14. století, výletní restaurace architekta Dušana Jurkoviče v Pekle a řada dalších.

Mezi významné přírodní hodnoty lze především zařadit přírodní rezervace Peklo u Nového Města nad Metují, Dubno a Zbytka, dále okolí vodní nádrže Rozkoš, řeku Metuji, les Mnichovec, Klopotovské údolí i severní konec Chráněné krajinné oblasti Orlické hory. Významnými vyhlídkovými body Juránkova vyhlídka s pohledem na historické jádro NMnM, rozhledna nad Sendraží s širokým výhledem do okolí na všechny světové strany. Koupání ve volné přírodě, jachting, rybaření i možnost ubytování a stravování nabízí blízká vodní nádrž Rozkoš.

Příležitosti pro sportovní aktivity: sportovní centrum u letního stadionu, krytá lední plocha, další sportoviště v Novém Městě nad Metují a obcích, aeroklub Nové Město nad Metují.

Ve správním území ORP NMnM jsou široké možnosti provozování pěší a cyklo turistiky s hustou sítí značených tras. Pro cyklisty jsou připraveny služby cyklobusů (čtyři trasy).

Většina ubytovacích kapacit se nachází v NMnM, možnosti ubytování jsou i v obcích Jestřebí, Nahořany, Provodov-Šonov, Slavětín nad Metují.

Dle analýz, které jsou součástí Programu rozvoje cestovního ruchu turistického regionu Východní Čechy, mají jak NMnM, tak zejména přilehlé obce na východ od města velmi vysoký podíl potenciálních rekreačních ploch. Obecnými nedostatky a překážkami pro rozvoj turistického ruchu v území jsou zejména nevyhovující stav komunikací, špatná dopravní dostupnost sídel, absence půjčoven sportovních potřeb a dalšího zázemí pro sportovce, spíše průměrná až podprůměrná podnikatelská aktivita v oblasti pohostinství a ubytování (to představuje zásadní limit zejména v Novém Městě n. Metují, a to i přes nedávno otevřený nový hotel v centru města poskytující vyšší standard ubytování s více než 40 lůžky).

Organizační zajištění cestovního ruchu jako samostatné agendy je řešeno pouze v rámci Nového Města n. M., kde se na celkovém zajištění rolí města v tomto odvětví společně podílí městský úřad (byť ani zde není vyčleněno zvláštní pracovní místo výhradně na tuto agendu) a informační centrum, jež je organizačně součástí městského muzea. Význam N. Města jako turistické destinace dokresluje i čísla návštěvnosti IC: Během roku 2013 navštívilo informační centrum bezmála 24.000 osob, z toho asi 1.600 cizinců.

Zdroj informací a citace: ÚAP Nové Město n. Metují.

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

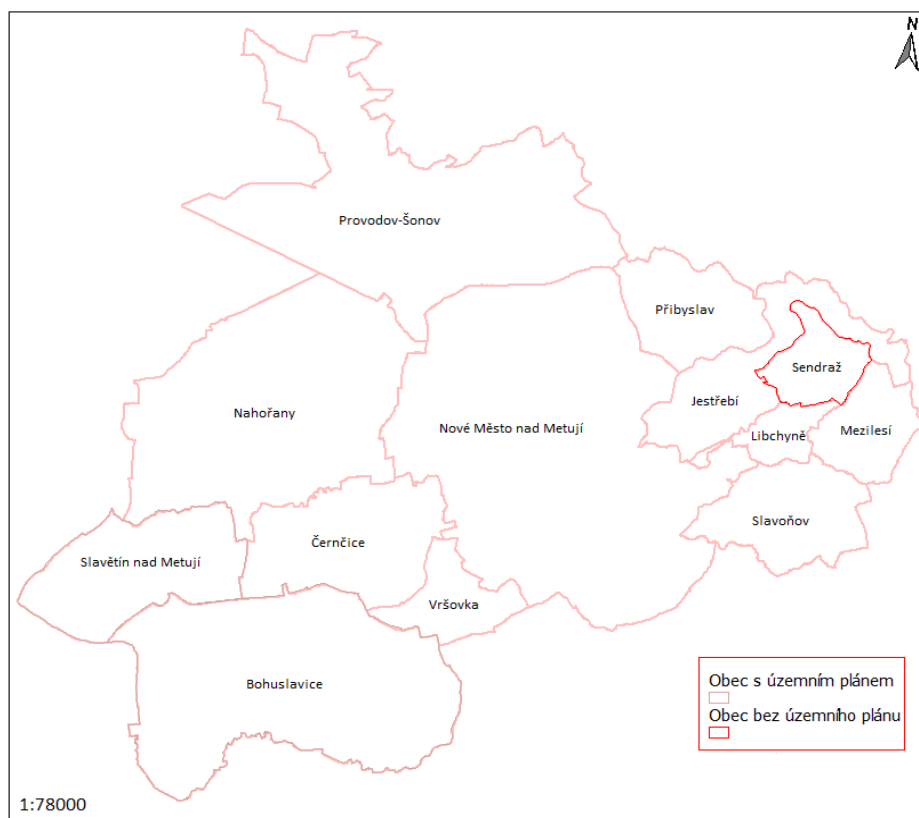
Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tab. č. 14: Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	12	92,3	Dle zjištění k 19. 2. 2014 nemá územní plán pouze obec Sendraž.
Počet obcí s plánem v přípravě	0	0	Obce své územní plány aktualizují, schválené zadání územního plánu mají v tuto chvíli (květen 2014) obce Nahořany, Slavětín nad Metují, Slavoňov, Provodov-Šonov, Přibyslav.
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	1	7,7	Strategický plán má pouze Nové Město nad Metují

Zdroj: <http://up.kr-kralovehradecky.cz/upd/>, vlastní šetření

Obr. č. 3: Obce s územním plánem a bez územního plánu

Zdroj: GIS Janitor

Aktuální přehled aktivit v územním plánování na území SO ORP Nové Město nad Metují:

V dubnu 2014 podala obec Nahořany Zadání územního plánu Nahořany (k. ú. Dolsko, Lhota u Nahořan, Městec u Nahořan, Nahořany nad Metují), pořizovatel je Městský úřad v Novém Městě nad Metují, odbor výstavby a regionálního rozvoje.

V červnu 2013 podala obec Slavětín nad Metují Zadání územního plánu Slavětín nad Metují (k. ú. Slavětín nad Metují), pořizovatel je Městský úřad v Novém Městě nad Metují, odbor výstavby a regionálního rozvoje.

V roce 2013 začala aktualizace územního plánu obce Přibyslav.

V únoru 2013 vzniklo na základě podnětu obce Nahořany Zadání regulačního plánu poloostrova Rozkoš (k. ú. Lhota u Nahořan), pořizovatel Městský úřad v Novém Městě nad Metují, odbor výstavby a regionálního rozvoje

Přehled platných územních plánů lze nalézt na webových stránkách Nového Města nad Metují,

http://www.novemestonm.cz/modules/dokumenty/dokumenty.html?d_sekce=35.

Přehled projednávaných plánů pak na

http://www.novemestonm.cz/modules/dokumenty/dokumenty.html?d_sekce=31.

Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří:

- Územně analytické podklady – správní území ORP Nové Město nad Metují

http://www.novemestonm.cz/modules/dokumenty/dokumenty.html?d_sekce=32

Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity: Z hlediska Politiky územního rozvoje České republiky 2008, která vymezuje koridory a plochy technické infrastruktury mezinárodního a republikového významu, prochází správním územím ORP NMnM koridor pro propojovací plynovod VVTL (velmi vysokotlaký) DN 500 PN 63 vedoucí z okolí obce Olešná v kraji Vysočina na hranici ČR – Polsko do okolí hraničního přechodu Náchod – Kudowa Zdrój. V rámci územního plánování je žádoucí dlouhodobá výhledová ochrana území pro lokalizaci systémů technické infrastruktury. Dotčenými obcemi správního území ORP NMnM jsou Nové Město nad Metují, Provodov-Šonov a Vršovka.

Zásady územního rozvoje dále vymezují tyto koridory nadmístního významu (buď jako návrh či územní rezervu), ovlivňující území více obcí:

Doprava

- silnice I/14 – v prostoru Nového Města nad Metují (DS4p)

- silnice II/285(a), II/304(b) – v prostoru obce Nahořany (Městec) - (DS8p)

- silnice II/308 – v prostoru Bohuslavic (DS35)

- silnice II/285 – v prostoru Nahořan (DS1pr) – územní rezerva

Technická infrastruktura

- výše uvedený koridor pro propojovací plynovod VVTL DN 500 PN 63

- koridor nadzemního vedení 2x110 kV TR Neznášov – Jaroměř – Česká Skalice – TR Náchod (TE3p), včetně plochy pro TR 110/35 kV Jaroměř (TT3)

- přeložka VTL plynovodu Česká Skalice a VTL plynovod pro připojení regulační stanice (TP1) + VTL/STL regulační stanice Česká Skalice (TR1), tzv. Severní trasa

Územní systém ekologické stability

- Jedná se o lokality Dubno – Česká Skalice, Halín, Krčínská Metuje, Peklo u Nového Města nad Metují, vodní nádrž Rozkoš, U Roztoků, Rosošky, Slavětínská Niva, Tuří, Zbytka.

Zdroj: ÚAP Nové Město n. Metují.

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tab. č. 15: Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Královéhradecký kraj	1	Kraj je prostředníkem pro čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu (např. platy zaměstnanců ve školství). Kraj určuje zásady územního rozvoje a vytyčuje celokrajskou územní strategii rozvoje (PRK), z níž vycházejí, resp. měly vycházet strategie nižších řádů (obecní, mikroregionální). V návaznosti na obecnou strategii zpracovává kraj specifické oborové strategie rozvoje v oblasti sociálních služeb, školství, cestovního ruchu, životního prostředí atd. Poskytuje dotace (byť relativně omezené) na rozvojové aktivity v území prostřednictvím krajských dotačních programů. Z hlediska SO ORP hraje kraj významnou roli i jako zřizovatel jediné střední školy v SO ORP a má tak vliv na rozvoj vyššího školství a tím, kromě jiného i na strukturu nabídky na místním trhu práce. Význam kraje jako zřizovatele SÚS, zpravující silnice II. a III. třídy na území nijak nevybočuje z obvyklé úrovně. Z tohoto titulu ovlivňuje rozvoj dopravní infrastruktury, ale i dočasné uzavírky apod., tj. má velký vliv na dopravu v regionu SO ORP jako takovou. V oblasti dopravy také sehrává zásadní úlohu v regionální dopravní obslužnosti veřejnou dopravou, to se projevuje a do budoucna bude dále projevovat i ve vazbě na zajištění veřejných služeb a jejich územní struktury (dojíždka do škol, za sociálními službami apod.).
Nové Město nad Metují	1	Pověřená obec z rozšířenou působností. Její opatření mají dopad na celé území SO ORP. Město má dostatečně velký úřednický aparát, který pomáhá obcím ve svém obvodu. Vedle povinností ze zákona (přenesená působnost státní správy) zajišťuje pro obce ve svém SO právní poradenství, předává informace o změnách v legislativě, metodicky vede obce ve vybraných agendách a informuje o dalších novinkách určených pro samosprávy.

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
MAS (Pohoda venkova, Mezi Úpou a Metují)	1	Členy MAS Pohoda venkova jsou obce Sendraž, Jestřebí, Slavoňov, Mezilesí, Libchyně, Příbyslav, Nové Město nad Metují. Členy MAS Mezi Úpou a Metují jsou obec Provodov – Šonov, DSO 1866 a DSO Metuje. MAS jsou důležitým aktérem regionálního rozvoje na místní úrovni, jejichž zvláštní význam spočívá zejména v realizaci místního rozvoje realizovaného komunitně, tj. se zapojením místních aktérů z mnoha skupin (podnikatelů, NNO apod.). Jsou také významným subjektem ve struktuře čerpání evropských dotací.
DSO Novoměstsko	1	Všechny obce správního území ORP Nové Město nad Metují jsou členem tohoto svazku.
Svazek obcí Metuje	1	Členy SO Metuje jsou ze SO ORP obce Bohuslavice, Černčice, Nahořany, Slavětín nad Metují, Vršovka. Obce spojují podobné zájmy a témata, společně čerpaly či čerpají některé menší dotace. Reálný význam se omezuje zejména na vzájemná setkání a informovanost starostů, případně menší společné akce.
Obce Bohuslavice, Černčice, Provodov-Šonov, Nahořany	4	Jedná se o největší obce v SO ORP (s výjimkou N. Města), navíc jediné obce, kde pracuje uvolněný starosta (netýká se Nahořan). Jedná se o obce poskytující vybavenost využívanou i dalšími obcemi. Zbývající starostové obcí v území jsou neuvolnění, tzn. mají velmi omezenou časovou kapacitu.
Ostatní obce SO	8	Zajišťují správu svého území v souladu se Zák. č. 128/2000 Sb., o obcích a dalšími předpisy, pečují o rozvoj svého území, vstupují do interakce s dalšími aktéry místního rozvoje na svém území a naopak se účastní ve spolupráci s dalšími na rozvoji území v širším kontextu (členství v MAS, mikroregionech, DSO a dalších subjektech).
Ammann Czech Republic a.s.	1	Největší zaměstnavatel v území ORP (více než 500 zaměstnanců). Má vysoký rozvojový potenciál pro území. Kromě vlastní ekonomické činnosti a pozitivních ekonomických dopadů pro území (zaměstnanost a návazná koupěschopná poptávky obyvatel, práce pro místní subdodavatele apod.) a dalších rozvojových potenciálů (vzdělanost – spolupráce se školami, praxe, vize vlastního vzdělávacího střediska apod.). Jsou s ním spojena i potenciální rizika a negativní faktory, např. v oblasti životního prostředí (velké zdroje znečištění), dopravy (zatížení komunikací ORP nákladní dopravou).

Zdroj: vlastní šetření.

Na území správního obvodu zasahují celkem tři mikroregiony, které působí jako dobrovolné svazky obcí. Největším z nich je Dobrovolný svazek obcí Novoměstsko se 30 členskými obcemi. Všechny obce území ORP jsou členem tohoto svazku, představují tak méně než polovinu členské základny. Dle zjištěných informací nemá však svazek nijak zásadní vliv na rozvoj území, je spíše příjemcem dotací

malého finančního objemu, avšak Nové Město nad Metují má poměrně významnou a obcemi oceňovanou roli při předávání informací ohledně legislativy týkající se obcí a výkonu obecní správy.

Dalším svazkem v území je Svazek obcí Metuje, jehož členy jsou obce Bohuslavice, Černčice, Nahořany, Slavětín nad Metují, Vršovka. Svazek čerpá dotace zejména z Královéhradeckého kraje, v rámci svazku obce připravují cyklotrasu. Posledním svazkem v území je Svazek obcí 1866, jehož členem je pouze obec Provodov-Šonov a nemá tak pro SO ORP nijak zásadní význam.

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tab. č. 16: SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Kvalitní životní prostředí	Výskyt záplavových území
Relativně dobrá dopravní dostupnost obcí, do okolních sídel a krajského města	Absence ČOV u většiny obcí, místy nedobudovaná kanalizační síť
Dobré podmínky pro rozvoj cykloturistiky	Špatný technický stav silniční infrastruktury, vysoká intenzita dopravy v některých úsecích a zatížení nákladní dopravou
Turisticky atraktivní krajina a množství cílů cestovního ruchu	Nerovnoměrné rozmístění turistických atraktivit v území
Stabilní hospodářská základna a blízkost města Náchod i dostupnost krajského města - dlouhodobě podprůměrná míra nezaměstnanosti za celý SO ORP	Nedostatek pracovních příležitostí v menších obcích a vysoká míra vyjížděky do zaměstnání
Celkově konstantní počet obyvatel a dobrá vzdělanostní struktura	Stárnoucí populace v ORP a snižující se počet obyvatel v NMnM
Fungující spolky jako aktéři společenského dění v obcích	Vysoký podíl neuvolněných starostů
Zajištění informovanosti obcí v rámci území - kvalitní servis ze strany Nového Města n. Met. pro obce	
Příležitosti	Hrozby
Společná řešení v oblasti životního prostředí	Změny klimatu způsobující lokální záplavy a další rizikové situace
Plánování realizace veřejných služeb, stejně jako využívání kapacit občanské vybavenosti ve spolupráci obcí celého SO ORP	Kontaminace životního prostředí ze starých zátěží, skládek
Odezívající hospodářská krize a opětovné zvýšení výstavby a dostupnosti bydlení	Růst individuální automobilové a nákladní dopravy a nedostatky v infrastruktuře
Přilákání turistů navštěvujících NMnM do širšího území	Trendy ve využití půdy – růst zastavěných a zastavitelných ploch
Rozvoj alternativních forem cestovního ruchu (agroturistiky a dalších)	Zvyšující se spotřeba pevných paliv z důvodů cenové dostupnosti
	Konkurence rozvíjejících se podnikatelských lokalit mimo území SO ORP

Zdroj: vlastní šetření.

3. Téma 1.: Školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce, tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolního a základního vzdělávání s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů

- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Obecné informace

Ve 13 obcích území se nachází celkem 14 škol a školských zařízení. Vyjma dvou zařízení jsou všechna zřizována obcemi. Níže následuje přehled těchto zařízení.

Základní školy (mající 1. a současně také 2. stupeň)

Školy mající současně 1. i 2. stupeň vzdělávání se nacházejí pouze v Novém Městě nad Metují. Jedná se o 3 školy, z toho jedna (ZŠ a MŠ Krčín) je od šk. roku 2009/2010 sloučena s mateřskou školou:

- Základní škola, Komenského 15
- Základní škola, Školní 1000
- Základní škola a Mateřská škola Krčín, Žižkovo nám. 1

Do těchto škol a zejména do Základní školy v Krčíně nastupují do 2. vzdělávacího stupně žáci z malotřídních škol v okolí.

V Novém Městě nad Metují se dále nachází:

- Mateřská škola a Základní škola speciální NONA, o.p.s., Rašínova ul. 313

MŠ a ZŠ speciální NONA, o.p.s. je soukromá škola pro děti a žáky zřízené společností NONA – společnost zdravotně postižených o. s., kde se v deseti ročnících základní školy speciální vzdělávají žáci se středně těžkým, těžkým mentálním postižením, kombinovanými vadami a autismem. Mateřská škola zahájila provoz ve školním roce 2013/2014 (škola tedy v tab. 16 vykazována jako ZŠ s 1. a 2. stupněm).

- Střední škola a Základní škola Nové Město nad Metují, Husovo nám. 1218, zřizovatel Královéhradecký kraj.

Škola patří do sítě škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola poskytuje všeobecné základní vzdělání, které je diferencované podle typu postižení, mentální úrovně či individuálních možností jednotlivých žáků. (V tab. 16 vykazována jako Sloučená organizace).

Základní školy (mající jen 1. stupeň)

Základní školy s 1. stupněm vzdělávání se nachází v následujících čtyřech obcích:

- Obec Bohuslavice: Základní škola a Mateřská škola Bohuslavice (trojtřídní)
- Obec Černčice: Základní škola a Mateřská škola Černčice (dvoutřídní)
- Obce Nahořany: Základní škola a Mateřská škola Nahořany (dvoutřídní)
- Obec Provodov-Šonov: Základní škola a Mateřská škola Provodov-Šonov (trojtřídní)

Předškolní vzdělávání - mateřské školy

V území se nachází celkem 8 mateřských škol zřizovaných obcemi (z toho 5 mateřských škol je sloučeno se školou základní). Jedná se o:

Obec Bohuslavice:	Základní škola a Mateřská škola Bohuslavice
Obec Černčice:	Základní škola a Mateřská škola Černčice
Obce Nahořany:	Základní škola a Mateřská škola Nahořany
Město Nové Město nad Metují:	Základní škola a Mateřská škola Krčín, 1. máje 100 Mateřská škola, Na Františku 845 Mateřská škola, Rašínova 600
Obec Provodov-Šonov:	Základní škola a Mateřská škola Provodov-Šonov
Obec Slavoňov:	Mateřská škola Slavoňov

V území se dále nachází Mateřská škola (a Základní škola) speciální NONA o.p.s. pro zdravotně postižené děti v Novém Městě nad Metují. Jejím zřizovatelem je NONA – společnost zdravotně postižených, o. s. Mateřská škola byla otevřena ve školním roce 2013/2014.

Předškolní vzdělávání – zařízení jeslového typu

V území není žádné zařízení předškolního vzdělávání typu jesle. V obci Provodov-Šonov však vznikla dětská skupina "MRAVENIŠTĚ", kterou vytvořilo o. s. Dobrá dědina v důsledku nedostačující kapacity obecní mateřské školky. Skupina je zřízena mimo režim zákona o živnostenském podnikání, mimo režim školského zákona a zákona o péči o zdraví lidí. Skupina je určena pro děti ve věku 2- 4 roky. Činnost skupiny byla zahájena na podzim roku 2013, ve skupině je cca 10-15 dětí dle individuálně domluvené docházky.

Ostatní školská a předškolní zařízení zřizovaná obcemi

V Novém Městě nad Metují působí další 2 zařízení poskytující vzdělávání v zájmových oborech. Jedná se o:

- Základní umělecká škola Bedřicha Smetany, Husovo náměstí 1209.

Škola vyučuje oboru hudebnímu, tanečnímu, výtvarnému a literárně dramatickému. Škola má pobočku v České Skalici. Zřizovatelem je město Nové Město nad Metují.

- Dům dětí a mládeže Stonožka, Malecí 588.

DDM Stonožka je typem střediska volného času, které uskutečňuje svoji činnost ve více oblastech zájmového vzdělávání. Zřizovatelem DDM Stonožka je Město Nové Město nad Metují. Toto zařízení zajišťuje provoz několika desítek zájmových kroužků (pravidelné i nepravidelné) a různé další akce.

Tab. č. 17: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Nové Město nad Metují	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
2012/2013											
-Počet obcí	5	4	2	1		1					13
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň						3					3
-Počet MŠ		1				2					3
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	2	1		3					7
-Počet jiných zařízení						2					2

Počet ZŠ - 1. a 2. Stupeň tvoří následující školy: ZŠ Komenského (Nové město nad Metují), ZŠ Malecí (Nové Město nad Metují), Mateřská škola a Základní škola speciální NONA, o.p.s. (Nové Město nad Metují, do školního roku 2012/2013 fungovala pouze jako základní škola), tj. celkem 3 školy.

Do řádku „**Počet MŠ**“ jsou zahrnuty následující školky: MŠ Na Františku (Nové Město nad Metují), MŠ Rašínova (Nové Město nad Metují), MŠ Slavoňov. Celkem 3 mateřské školky.

Mezi „**Sloučené organizace**“ jsou zařazeny: ZŠ a MŠ Bohuslavice, ZŠ a MŠ Černčice, ZŠ a MŠ Nahořany, ZŠ a MŠ Krčín (Nové Město nad Metují), ZŠ a MŠ Provodov-Šonov, Střední škola a Základní škola Nové Město nad Metují (zřizovaná Královéhradeckým krajským úřadem).

Do řádku „**Počet jiných zařízení**“ patří dva subjekty z Nového Města nad Metují, ZUŠ Bedřicha Smetany, Dům dětí a mládeže Stonožka.

2011/2012											
Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Nové Město nad Metují	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
-Počet obcí	5	4	2	1		1					13
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň						3					3
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň			1								1
-Počet MŠ		1	1			2					4
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	1	1		3					6
-Počet jiných zařízení						2					2

Počet ZŠ – jen 1. stupeň: 1 škola, nárůst o hodnotu 1 oproti šk. roku 2012/2013 z důvodu, že do konce šk. roku 2011/2012 byly mateřská škola a základní škola v Bohuslavicích dva samostatné subjekty.

Počet MŠ: 4 školky, nárůst o hodnotu 1 oproti šk. roku 2012/2013 (důvod viz výše, ZŠ a MŠ Bohuslavice byly sloučeny v srpnu v roce 2012).

2010/2011											
Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Nové Město nad Metují	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
-Počet obcí	5	4	1	2		1					13
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň						3					3
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň				1							1
-Počet MŠ		1		1		2					4
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	1	1		3					6
-Počet jiných zařízení						2					2

2009/2010											
Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Nové Město nad Metují	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
-Počet obcí	5	4	1	2		1					13
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň						3					3
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň				1							1
-Počet MŠ		1		1		2					4
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	1	1		3					6
-Počet jiných zařízení						2					2
2008/2009, 2007/2008, 2006/2007, 2005/2006											
-Počet obcí	5	5		2		1					13
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň						4					4
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň				1							1
-Počet MŠ		1		1		3					5
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		2		1		2					5
-Počet jiných zařízení						2					2

Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň: celkem 4 školy, nárůst o 1 hodnotu oproti šk. roku 2009/2010. MŠ a ZŠ Krčín jsou vykazovány jako samostatné subjekty do šk. r. 2008/2009 (školy sloučeny od školního roku 2009/2010).

Počet MŠ: celkem 5 školek, nárůst o 1 hodnotu oproti šk. roku 2009/2010. MŠ a ZŠ Krčín jsou vykazovány jako samostatné subjekty do šk. r. 2008/2009 (školy sloučeny od školního roku 2009/2010).

Zdroj: vlastní šetření (internetové stránky škol a obcí, konzultace s vedením školy či představitelem obce, výroční zprávy škol).

Tab. č. 18: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP Nové Město nad Metují	celkem ředitelství	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	14	8	7	1	1	2	0	0
Bohuslavice	1	1	1					
Černčice	1	1	1					
Nahořany	1	1	1					
Nové Město nad Metují	9	3	3	1	1	2		
Provodov-Šonov	1	1	1					
Slavoňov	1	1						

- Bohuslavice: sloučená ZŠ a MŠ
- Černčice: sloučená ZŠ a MŠ
- Nahořany: sloučená ZŠ a MŠ
- Nové Město nad Metují:
  - 3 Mateřské školy: Mateřská škola Na Františku (spravuje oddělení pod Výrovem), Mateřská škola Malecí (spravuje oddělení v městské části Vrchoviny), MŠ Krčín (sloučená se ZŠ)
  - 3 Základní školy: ZŠ Komenského, ZŠ Malecí, ZŠ Krčín (sloučená s MŠ)
  - 1 SVČ: Dům dětí a mládeže Stonožka
  - 2 ZŠ speciální: Střední škola a Základní škola Nové Město nad Metují (zřizovaná Královéhradeckým krajským úřadem), Mateřská škola a Základní škola speciální NONA, o.p.s.
- Provodov-Šonov: sloučená ZŠ a MŠ
- Slavoňov: samostatná MŠ

Zdroj: vlastní šetření (internetové stránky škol, obcí).

Tab. č. 19: Počty soukromých škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP Nové Město nad Metují	celkem ředitelství	z toho				
Název obce		MŠ	ZŠ	gymnázia	ZUŠ	SVČ
celkem	1	1	1	0	0	0
Nové Město nad Metují	1	1	1			

Jedná se o sloučenou školu Mateřská škola a Základní škola speciální NONA, o.p.s. pro zdravotně postižené. Zřizovatelem je NONA - společnost zdravotně postižených o.s. Třída MŠ byla poprvé otevřena ve šk.r. 2013/2014. ZŠ má přípravný stupeň a 5 tříd. V jiných obcích ORP se soukromé školy nenacházejí. Ve správním obvodu ORP Nové Město nad Metují nepůsobí žádné církevní školy, tabulka vyjmuta.

Zdroj: data poskytnutá MŠMT, vlastní šetření (internetové stránky škol a obcí).

Tab. č. 20: Pracovníci ve školství ORP

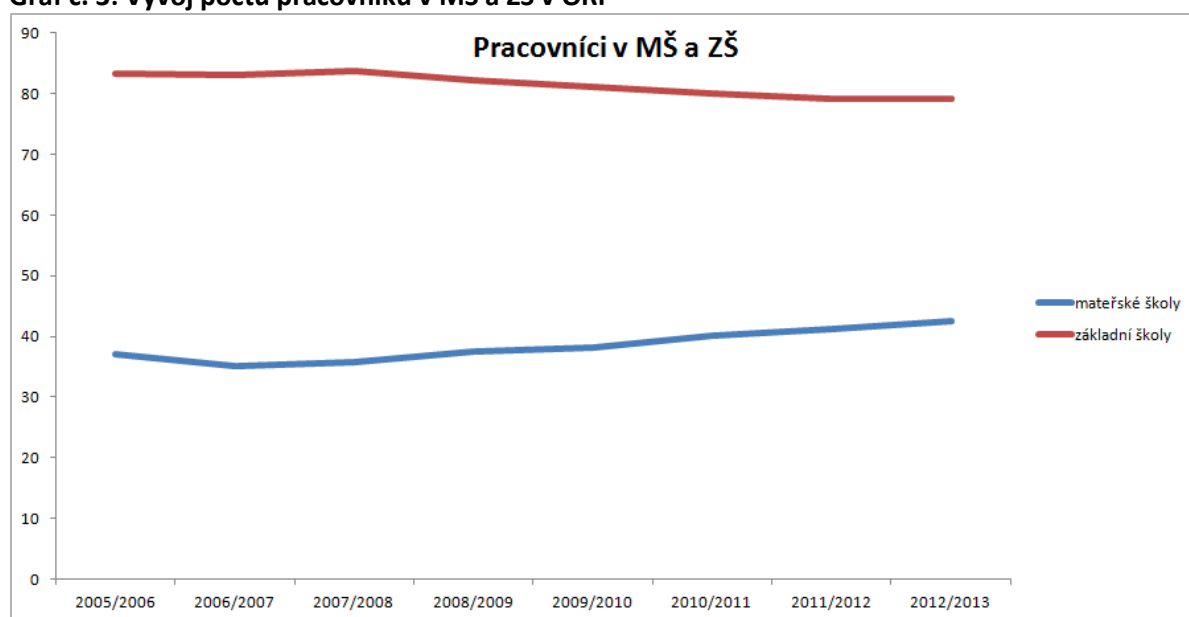
typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	56,736	42,598	14,138
základní školy	102,586	79,086	23,5
základní umělecké školy	24,527	21,427	3,1
školní družiny a kluby	12,32	12,32	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	5	3	2
zařízení školního stravování	27,878	0	27,878
celkem rok 2012/2013	229,047	158,431	70,616
2011/2012			
mateřské školy	54,891	41,128	13,763
základní školy	102,011	79,094	22,917
základní umělecké školy	24,363	21,299	3,064
školní družiny a kluby	11,62	11,62	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	5,113	3,113	2
zařízení školního stravování	35,504	0	35,504
celkem rok 2011/2012	233,502	156,254	77,248
2010/2011			
mateřské školy	53,786	40,167	13,619
základní školy	105,195	80,079	25,116
základní umělecké školy	24,215	21,123	3,092
školní družiny a kluby	11,329	11,329	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	5,083	3,083	2

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
zařízení školního stravování	36,637	0	36,637
celkem rok 2010/2011	236,245	155,781	80,464
2009/2010			
mateřské školy	52,875	38,241	14,634
základní školy	105,282	81,168	24,114
základní umělecké školy	23,853	20,832	3,021
školní družiny a kluby	11,771	11,771	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	4,75	3	1,75
zařízení školního stravování	34,917	0	34,917
celkem rok 2009/2010	233,448	155,012	78,436
2008/2009			
mateřské školy	51,19	37,471	13,719
základní školy	105,767	82,199	23,568
základní umělecké školy	23,663	20,355	3,308
školní družiny a kluby	11,781	11,781	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	4,775	3,024	1,751
zařízení školního stravování	35,157	0	35,157
celkem rok 2008/2009	232,333	154,83	77,503
2007/2008			
mateřské školy	49,248	35,716	13,532
základní školy	107,229	83,783	23,446
základní umělecké školy	22,712	19,745	2,967
školní družiny a kluby	11,601	11,601	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	4,621	3,009	1,612
zařízení školního stravování	35,32	0	35,32
celkem rok 2007/2008	230,731	153,854	76,877
2006/2007			
mateřské školy	47,816	35,232	12,584
základní školy	106,048	82,997	23,051
základní umělecké školy	21,726	18,794	2,932
školní družiny a kluby	11,637	11,637	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	4,417	3	1,417
zařízení školního stravování	37,151	0	37,151
celkem rok 2006/2007	228,795	151,66	77,135
2005/2006			
mateřské školy	50,44	37,174	13,266
základní školy	106,979	83,349	23,63

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
základní umělecké školy	21,08	18,167	2,913
školní družiny a kluby	12,145	12,145	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	4,542	3	1,542
zařízení školního stravování	38,278	0	38,278
celkem rok 2005/2006	233,464	153,835	79,629

Zdroj: data poskytnutá MŠMT.

Graf č. 3: Vývoj počtu pracovníků v MŠ a ZŠ v ORP

Základní vzdělávání

Tab. č. 21: Počet ZŠ za ORP

Za ORP Nové Město nad Metují	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
Stejně údaje za sledované období, tj. šk. r. 2005/2006 až šk. r. 2012/2013			
obec	7	3	4
kraj	1	1	
soukromá ZŠ	1	1	
celkem	9	5	4

Obecní ZŠ úplné: Základní škola Komenského (Nové Město nad Metují); Základní škola Malecí (Nové Město nad Metují); Základní škola a Mateřská škola Krčín (Nové Město nad Metují).

Obecní školy neúplné: ZŠ a MŠ Bohuslavice, ZŠ a MŠ Černčice, ZŠ a MŠ Provodov-Šonov, ZŠ a MŠ Nahořany.

Krajská ZŠ úplná: Střední škola a Základní škola Nové Město nad Metují.

Soukromá ZŠ: Mateřská škola a Základní škola speciální NONA, o.p.s.

Zdroj: data poskytnutá MŠMT, vlastní šetření (internetové stránky škol, obcí).

Tab. č. 22: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP

ORP Nové Město nad Metují	počet škol celkem	z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětitřídní	vícetřídní
celkem škol	4	0	2	2	0	0	0
Bohuslavice	1			1			
Černčice	1		1				
Nahořany	1		1				
Provodov-Šonov	1			1			

Zdroj: vlastní šetření (internetové stránky škol, obcí, výroční zprávy škol).

Tab. č. 23: ZŠ zřizované v ORP
ZŠ ZŘIZOVANÉ OBCEMI

školní rok	počet ZŠ	самост.	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedagog.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	7	2	52	0	1109	72,5	15,3	21,3	158,4
2011/2012	7	2	55	0	1077	75,4	14,3	19,6	153,9
2010/2011	7	2	54	0	1069	73,4	14,6	19,8	152,7
2009/2010	7	2	55	0	1055	85,4	12,4	19,2	150,7
2008/2009	7	2	55	0	1073	75,8	14,2	19,5	153,3
2007/2008	7	2	55	0	1119	78,8	14,2	20,3	159,9
2006/2007	7	2	56	0	1146	80,1	14,3	20,5	163,7
2005/2006	7	2	57	0	1189	79,4	15,0	20,9	169,9

SOUKROMÉ ZŠ, popřípadě zřizované krajem

školní rok	počet ZŠ	sa-most. ZŠ	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedagog.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
2012/2013	2	2	0	12	85	43,51	2,0	7,1	42,5
2011/2012	2	2	0	11	78	40,43	1,9	7,1	39
2010/2011	2	2	0	10	69	41,73	1,7	6,9	34,5
2009/2010	2	2	0	10	76	30,21	2,5	7,6	38
2008/2009	2	2	0	10	67	40,97	1,6	6,7	33,5
2007/2008	2	2	0	10	71	38,56	1,8	7,1	35,5
2006/2007	2	2	0	9	72	38,06	1,9	8,0	36
2005/2006	2	2	0	7	62	37,33	1,7	8,9	31

Ve druhé tabulce č. 22 Soukromé ZŠ, popřípadě zřizované krajem jsou uvažovány školy Mateřská škola a Základní škola speciální NONA, o.p.s. a Střední a Základní škola Nové Město nad Metují (zřizovatel Královéhradecký kraj) - jedná se o údaje jen za školy základní (tj. ne za mateřskou školu a ne za školu střední).

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tab. č. 24: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	9	9	5	12	7	0
Bohuslavice	1	1	1	1	1	
Černčice	1	1	1	1	1	
Nahořany	1	1	1	1	1	
Nové Město nad Metují	5	5	1	8	4	
Provodov-Šonov	1	1	1	1		

Za město Nové Město nad Metují platí, že:

- V údajích jsou zahrnuta i zařízení Střední školy a Základní školy Nové Město nad Metují a Mateřská škola a Základní školy NONA o.p.s.
- ZŠ Komenského Nové Město nad Metují - jídelnu provozuje soukromý podnikatelský subjekt, v tabulce tedy nezahrnuta (není součástí výkazů).
- MŠ a ZŠ speciální NONA o.p.s. otevřela třídu mateřské školy až ve šk. r. 2013/2014, MŠ tedy není součástí tabulky.

Zdroj: data poskytnutá MŠMT, výroční zprávy škol.

Tab. č. 25: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

ORP Nové Město nad Metují	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
Název obce					
celkem	7	64	1110	96,1	16,5
Bohuslavice	1	3	55	55	18,3
Černčice	1	2	32	32	16
Nahořany	1	2	27	27	13,5
Nové Město nad Metují	3	54	944	314,7	17,5
Provodov-Šonov	1	3	52	52	17,3

Zdroj: data poskytnutá MŠMT.

Tab. č. 26: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

ORP Nové Město nad Metují	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
Název obce			
celkem	9	5	4
Bohuslavice	1		1
Černčice	1		1
Nahořany	1		1
Nové Město nad Metují	5	5	
Provodov-Šonov	1		1

Zdroj: vlastní šetření (internetové stránky škol, výroční zprávy škol).

Tab. č. 27: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

ORP Nové Město nad Metují		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem		celkem	z toho ženy
celkem učitelé		0		72,5	63,8
v tom vyučující	na 1. stupni			38,2	37,2
	na 2. stupni			34,3	26,6

Fyzické osoby nejsou vykazovány.

Zdroj: data poskytnutá MŠMT.

Tab. č. 28: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

ORP Nové Město nad Metují		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	9	9	4,3	4,3
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	0	0	0	0
psychologové		0	0	0	0
speciální pedagogové		3	3	2,6	2,6
výchovní poradci		2	1		

Data k 30. 9. 2012

Zdroj: data poskytnutá MŠMT.

Tab. č. 29: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	9	1194	95,0	12,6
2011/2012	9	1155	95,2	12,1
2010/2011	9	1138	91,5	12,4
2009/2010	9	1131	104,9	10,8
2008/2009	9	1140	94,4	12,1
2007/2008	9	1190	98,5	12,1
2006/2007	9	1218	96,1	12,7
2005/2006	9	1251	89,7	13,9

V tabulce jsou uvedeny všechny školy v ORP, tzn. včetně Mateřské školy a Základní školy speciální NONA o.p.s. a Střední školy a Základní školy Nové Město nad Metují (počítáno jen s údaji za ZŠ v případě sloučených škol).

Zdroj: data poskytnutá MŠMT.

Tab. č. 30: Počet absolventů ZŠ v ORP

žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy
v tom	v 1. – 5. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 6. ročníku	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 7. ročníku	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 8. ročníku	3	0	2	1	4	1	2	3	2	0	1	2	3	2	0	5
	v 9. ročníku	144	0	140	0	145	6	124	3	103	0	102	6	110	11	120	11
	v 10. ročníku	0	10	0	2	0	0	0	2	0	4	0	4	0	1	0	2
žáci, kteří přešli do SŠ																	
v tom	z 5. ročníku	13	0	13	0	21	0	12	0	4	0	5	0	4	0	5	0
	ze 7. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Běžné třídy - Jedná se o žáky ze škol zřizovaných obcemi.

Speciální třídy - Mateřská škola a Základní škola speciální NONA o.p.s. a Střední škola a Základní škola Nové Město nad Metují

Zdroj: data poskytnutá MŠMT.

Tab. č. 31: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP

	celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	soukromé
ředitelství celkem	2	1	0	0	1
z toho mateřská škola pro děti se zdravotním postižením	1				1
základní škola pro žáky se zdravotním postižením	1				1
základní škola speciální	1	1			

ZŠ pro žáky se zdravotním postižením: Mateřská škola a základní škola speciální NONA o.p.s. Jedná se o sloučenou školu s jedním ředitelstvím. Škola má jedno oddělení MŠ (prvně otevřeno ve šk. roce 2013/2014), 5 tříd ZŠ a jednu přípravnou třídu.

ZŠ speciální: Královéhradeckým krajem zřizovaná Střední škola a Základní škola Nové Město nad Metují.

Zdroj: data poskytnutá MŠMT, vlastní šetření (internetové stránky škol, obcí, Královéhradeckého kraje, výroční zprávy škol).

Tab. č. 32: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu
2012/2013		
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	21,3	92,6
- jinými subjekty	7,3	7,4
Průměrný počet dětí celkem	14,3	
2011/2012		
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	19,6	93,2
- jinými subjekty	7,1	6,8
Průměrný počet dětí celkem	13,3	
2010/2011		
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	19,8	93,9
- jinými subjekty	6,9	6,1
Průměrný počet dětí celkem	13,4	

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu
-------------	---------	---------------------

2009/2010		
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	19,2	93,3
- jinými subjekty	7,6	6,7
Průměrný počet dětí celkem	13,4	
2008/2009		
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	19,5	94,1
- jinými subjekty	6,7	5,9
Průměrný počet dětí celkem	13,1	
2007/2008		
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,3	94
- jinými subjekty	7,1	6
Průměrný počet dětí celkem	13,7	
2006/2007		
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,5	94,1
- jinými subjekty	8	5,9
Průměrný počet dětí celkem	14,3	
2005/2006		
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,9	95
- jinými subjekty	8,9	5
Průměrný počet dětí celkem	14,9	

Jiné subjekty jsou: Střední škola a Základní škola Nové Město nad Metují a Mateřská škola a Základní škola speciální NONA, o.p.s.

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tab. č. 33: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem za SO ORP		1 827	1 194	633	
Základní škola a Mateřská škola Bohuslavice	Bohuslavice	100	54	46	V 1., 2., 3., 4. a 5. ročníku se ve škole vyučuje podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, který si škola vytvořila: „Tvořivá škola – škola pro život“, č. j. 178/2007. Protože se škola zapojila do sítě Tvořivá škola, pokračovala v systematickém zavádění a rozvíjení činnostní metody učení ve všech ročnících. Integrovaní žáci mají vypracovaný individuální vzdělávací plán. Jedná se o malou školu s rodinným prostředím a se stabilním kvalifikovaným kolektivem. Od 3. ročníku se vyučuje angličtina a několikrát ročně je zařazováno projektové vyučování, kdy při činnostech spolupracují žáci všech ročníků. Je poskytována odborná péče dětem se specifickými poruchami učení (dyslexie, dysortografie, dysgrafie, dyskalkulie...).
Základní škola a Mateřská škola Černčice	Černčice	32	32	0	Jedná se o malotřídní školu umožňující individuální přístup ke každému dítěti. Ve třídách jsou integrováni žáci s IVP (Individuální vzdělávací plán), tzn. jak žáci se specifickými poruchami učení, tak i žáci mimořádně nadaní. Ve škole se vyučuje podle Školního vzdělávacího programu „Okno poznání“, kde prostřednictvím naplňování klíčových kompetencí jsou žáci motivováni pro celoživotní učení, podněcováni k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Učitelé školy se věnují integrovaným žákům, kteří jsou zařazováni do reedukační péče, kde jim individuálním přístupem a odbornou nápravou pomáháme začleňovat se do kolektivu ostatních dětí. Škola zařazuje environmentální výchovu. Ve škole se třídí odpad do barevně vyznačených kontejnerů.
Základní škola a Mateřská škola Nahořany	Nahořany	35	27	8	Žáci školy se vzdělávají dle školního vzdělávacího programu „Naše škola,“ který je zaměřen na výuku angličtiny již od 1. ročníku. Kromě základní výuky, především díky nízkému počtu dětí v ročnících, škola poskytuje individuální péči každému dítěti. Škola je doporučována dětem, které mají některou z vrozených poruch učení. Především dětem, které mají problémy s udržení pozornosti, jsou pomalejší a nejsou schopny se prosadit ve větším kolektivu. Nebo naopak dětem talentovaným, jež práce, která je přizpůsobena třídnímu průměru, zdržuje.

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Základní škola a Mateřská škola Krčín	Nové Město nad Metují	390	309	81	Základní škola Krčín má vlastní vzdělávací program nazvaný Ruku v ruce za vzděláním. V září 2012 nastoupilo do Základní školy Krčín 309 žáků z toho 135 na prvním stupni. Pro žáky individuálně integrované jsou připravovány studijní plány. Žáci se speciálními poruchami učení pravidelně navštěvují hodiny reedukace pod vedením odborně vyškolených pedagogů, které jsou zaměřeny na odstraňování problémů v učení pomocí rozličných metod. Ve výuce je využívána Feuersteinova metoda instrumentálního obohacení, která představuje nejpropracovanější systém pro rozvoj dovedností myslet a učit se. Počet žáků od šk. r. 2010/2011 roste. Škola přijímá do 2. stupně žáky z okolních obcí, tzn. z obcí, kde fungují pouze školy malotřídní s 1. stupněm (obce Bohuslavice, Černčice, Provodov-Šonov, Nahořany). Počet těchto žáků je poměrně konstantní (180 – 200 žáků), podle odhadů může mírně růst v souvislosti s mírným navyšováním počtu obyvatel v obcích území ORP NMnM.
Základní škola, Komenského 15	Nové Město nad Metují	550	340	210	Škola ZŠ Komenského pracuje ve školním roce 2013/2014 podle vlastního školního vzdělávacího programu - Základní škola, č. j. 273/09 zskom. Budovy a prostory školy jsou stavěny pro 550 žáků, v současnosti se počet žáků pohybuje v rozmezí 300-400 žáků, z toho přibližně 7 - 10 % tvoří skupina žáků integrovaných se speciálními potřebami. Každý integrovaný žák má vypracován vlastní individuální vzdělávací plán, který je pravidelně aktualizován a doplňován. V posledních čtyřech letech dochází k postupnému zvyšování počtu žáků. Ve školním roce 2012/2013 došlo ke spojení některých tříd s nízkým počtem žáků, tím se výrazně zvýšil průměrný počet žáků na třídu. V blízkosti školy jsou autobusové zastávky, více než 1/4 žáků dojíždí z okolních obcí.
Základní škola, Školní 1000	Nové Město nad Metují	540	295	245	Základní škola Malecí je pavilónového typu, má samostatné budovy 1. stupně, 2. stupně, školní družiny a centrálních funkcí, školní jídelnu a tělocvičnu se dvěma tělocvičnými sály. Ke škole patří rozsáhlý pozemek, jenž je rozdělen na několik částí (odpočinková zóna školní družiny s houpačkami a lavičkami, školní pozemek, volná zóna, škvárové hřiště). Ve školním roce 2013/2014 probíhá výuka v ZŠ Malecí podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ŠVP ZV "Malecí", č. j. 2 ŘS/13. Ve školním roce 2012-2013 měla škola podle zahajovacího výkazu 295 žáků v 15 třídách, z toho 9 tříd bylo na prvním stupni a 6 tříd na stupni druhém, 1 žákyně vykonávala základní školní docházku v zahraničí (Velká Británie). Třídní učitelky připravily a domluvily s rodiči celkem 39 individuálních vzdělávacích plánů. Bylo nově zřízeno

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
					místo školního psychologa. Ve škole dochází k postupnému úbytku žáků, tento pokles by se měl v následujících letech zastavit.
Mateřská škola a základní škola speciální NONA, o.p.s.	Nové Město nad Metují	44	32	12	V deseti ročnících základní školy speciální se vzdělávali žáci se středně těžkým, těžkým mentálním postižením, kombinovanými vadami a autismem. Cílem výchovně vzdělávací práce je, aby žáci při odborné pedagogické péči a ve vhodně upravených prostorách získali základní vědomosti, dovednosti a návyky, potřebné k orientaci v okolním světě, aby dosáhli maximální možné míry samostatnosti a nezávislosti na pomoci druhých a zapojili se dle svých možností do společenského života. Základní školu speciální navštěvovalo ve školním roce 2012-2013 32 žáků. Žáci ZŠ speciální jsou vzdělávání podle ŠVP NONA 1 a NONA 2.
Střední škola a Základní škola Nové Město nad Metují	Nové Město nad Metují	70	53	17	Jedná se o školu zřizovanou Královéhradeckým krajem spadající do sítě speciálních škol. Škola poskytuje všeobecné základní vzdělání, které je diferencované podle typu postižení, mentální úrovně či individuálních možností jednotlivých žáků. Tým speciálních pedagogů se věnuje dětem s hyperkinetickými poruchami (zejména syndrom ADHD, ADD), dětem s poruchami chování, dětem s pervazivními vývojovými poruchami, dětem s lehkým mentálním postižením. Všeobecně se tedy jedná o žáky, kterým výše uvedené handicapy znemožňují vzdělávání na běžném typu základních škol. Dětem v aktuální krizi a dětem s omezenou dopravní dostupností škola také poskytuje internátní péči.

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Základní škola a Mateřská škola Provodov-Šonov	Provodov-Šonov	66	52	14	<p>Škola si stanovila jako priority respektování osobnosti žáků, zachování téměř rodinné atmosféry školy, integraci žáků se zdravotním postižením, pro které je schopna ve škole vytvořit podmínky, prohlubování spolupráce s rodiči žáků, s obcí i se spádovou školou. Žáci jsou vedeni k respektování dohodnutých pravidel chování, vztahy mezi učiteli a žáky jsou přátelské a i mezi žáky navzájem jsou ve větší míře kamarádské, v sociálním klimatu se projevují pozitivní stránky malé školy, kde případné negativní jevy v sociálních vztazích žáků lze snadněji monitorovat.</p> <p>Snahou školního programu je vytvořit ve škole takové zázemí a podmínky, aby si žáci ze školy odnášely jak potřebné trvalé vědomosti a kompetence, tak pozitivní motivaci pro celoživotní vzdělávání. Školní vzdělávací program se orientuje na všestranný rozvoj osobnosti žáka, rozvoj jeho zděděných i získaných dispozic.</p> <p>Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou integrováni do běžných tříd a jejich vzdělávání je realizováno dle individuálních vzdělávacích plánů. Všichni docházejí na reedukaci, kterou vede vyškolená pracovnice.</p>

Zdroj: Uvedené informace byly čerpány zejména z výročních zpráv škol a internetových stránek škol. Některé informace získány vlastním šetřením (byly konzultovány přímo s ředitelkami obecních škol).

Tab. č. 34: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	1 827	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018		----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023		----	----
Počet žáků k 30. 9. 2013	1 192	635	65,2
Předpoklad ke konci roku 2018	1 300	527	71,2
Předpoklad ke konci roku 2023			

Číslo uvedené u kapacity všech ZŠ k 30. 9. 2013 vychází ze zjištěné kapacity škol v r. 2012 (dle telefonické dohody s ředitelkami venkovských škol nebo dle výročních zpráv škol v Novém Městě nad Metují). Nepředpokládáme výrazné změny v kapacitě pro rok 2013 ani pro další roky. Kapacita se určitě nebude navyšovat na největších školách, tj. v Novém Městě nad Metují. Ve školách obecních se může jednat o nárůst kapacity v jednotkách, celkově tedy žádný či minimální rozdíl v letech 2012 a 2013.

Počet žáků ve školách zřízených obcemi v území ORP k 30. 9. 2013 byl 1107 žáků, v krajských a soukromých zařízeních pak 85 žáků, tj. celkem 1192 žáků.

Počet žáků ke konci roku 2018 je odhadem, který vychází z počtu žáků na ZŠ v Novém Městě nad Metují (1006 žáků dle dokumentu Základní školství v Novém Městě nad Metují s výhledem do roku 2019) a naplněnosti kapacit zbývajících škol (v obcích, zřizovaných krajem, soukromých).

Pro rok 2023 neexistují zatím žádné podklady ani na úrovni obcí, ani na úrovni sídla ORP. Přesnější údaje nebyly zjištěny, obec s rozšířenou působností nemá zájem na projektu spolupracovat a neposkytuje informace.

Zdroj: dokument Základní školství v Novém Městě nad Metují s výhledem do roku 2019, vlastní šetření (rozhovor s některými ředitelkami ZŠ).

Předškolní vzdělávání

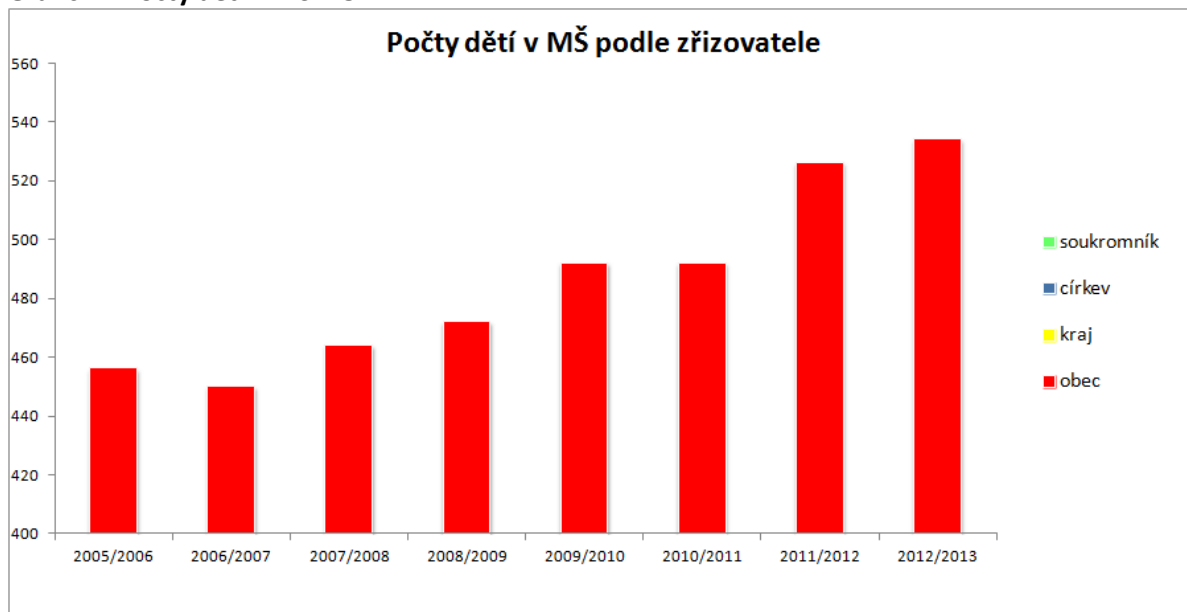
Tab. č. 35: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	8	534	21	506	2	28
celkem:	8	534	21	506	2	28
2011/2012						
obec	8	526	21	500	2	26
celkem:	8	526	21	500	2	26
2010/2011						
obec	8	492	20	467	2	25
celkem:	8	492	20	467	2	25
2009/2010						
obec	8	492	20	465	2	27
celkem:	8	492	20	465	2	27
2008/2009						
obec	8	472	19	447	2	25
celkem:	8	472	19	447	2	25
2007/2008						
obec	8	464	19	443	2	21
celkem:	8	464	19	443	2	21
2006/2007						
obec	8	450	18	425	2	25
celkem:	8	450	18	425	2	25
2005/2006						
obec	8	456	18	431	2	25
celkem:	8	456	18	431	2	25

Dvě speciální třídy se nacházejí v Mateřské školce v ul. Rašínova v Novém Městě nad Metují, jsou určeny pro děti alergické a astmatické.

Zdroj: data poskytnutá MŠMT.

Graf č. 4: Počty dětí v MŠ v ORP

Tab. č. 36: MŠ v ORP
MŠ ZŘIZOVANÉ OBCÍ

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet všech tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	8	3	23	534	41,7	12,8	23,2	66,8
2011/2012	8	4	23	526	42	12,5	22,9	65,8
2010/2011	8	4	22	492	40	12,3	22,4	61,5
2009/2010	8	4	22	492	39,1	12,6	22,4	61,5
2008/2009	8	5	21	472	37	12,8	22,5	59,0
2007/2008	8	5	21	464	36	12,9	22,1	58,0
2006/2007	8	5	20	450	35	12,9	22,5	56,3
2005/2006	8	5	20	456	36	12,7	22,8	57,0

Do šk. roku 2012/2013 se na území ORP nacházely pouze MŠ zřizované obcemi.

Samostatné MŠ jsou: MŠ Slavoňov, Mateřská škola Na Františku v Novém Městě nad Metují, Mateřská škola Malecí v Novém Městě nad Metují.

Ostatní MŠ jsou: ZŠ a MŠ Krčín (MŠ samostatná do šk.r. 2008/2009), ZŠ a MŠ Bohuslavice (MŠ samostatná do šk.r. 20011/2012), ZŠ a MŠ Černčice, ZŠ a MŠ Nahořany, ZŠ a MŠ Provodov-Šonov.

Zdroj: data poskytnutá MŠMT.

Tab. č. 37: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP ZŘIZOVANÉ OBCEMI

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaných	% nekvalifikovaných
2012/2013	41,7	7,6	18%
2011/2012	42	7,6	18%
2010/2011	40	1,6	4%
2009/2010	39,1	2,9	7%
2008/2009	37	2,9	8%
2007/2008	36	0,9	3%
2006/2007	35	1,4	4%
2005/2006	36	1,4	4%

Na území ORP se do konce školního roku 2012/2013 nenacházeli žádné soukromé MŠ či podobná zařízení (např. firemní školky).

Na území ORP se nenacházejí žádné církevní MŠ.

Zdroj: data poskytnutá MŠMT.

Tab. č. 38: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

název MŠ	obec	kapacita	počet žáků	volná místa	popis / komentář
Celkem		539	534	5	
Základní škola a mateřská škola Bohuslavice, okres Náchod	Bohuslavice	60	56	4	Dvě třídy mateřské školy, jedna pro mladší děti (2,5 - 5 let), druhá pro starší děti (4-7 let).
Základní škola a Mateřská škola, Černčice, okres Náchod	Černčice	28	28	0	Jedna třída dětí.
Základní škola a Mateřská škola, Nahořany, okres Náchod	Nahořany	20	20	0	Jedna třída dětí. Kapacita (možné navýšení) se řeší dle počtu dětí nově do školky hlášených dětí a odcházejících předškoláků.
Mateřská škola, Nové Město nad Metují, Na Františku 845	Nové Město nad Metují	131	131	0	Celkem 5 tříd v MŠ Na Františku, z toho jedna třída logopedická. V oddělení Pod Výrovem celkem 20 dětí.
Mateřská škola, Nové Město nad Metují, Rašínova 600	Nové Město nad Metují	145	145	0	Celkem 6 tříd, jedna třída je zaměřena na děti s lehčími vadami zraku.
Základní škola a Mateřská škola Krčín	Nové Město nad Metují	98	97	1	MŠ Krčín - celkem 3 třídy se 70 dětmi. V oddělení Vrchoviny byla jedna třída o 27 dětech.

název MŠ	obec	kapacita	počet žáků	volná místa	popis / komentář
Základní škola a Mateřská škola Provodov-Šonov, okres Náchod	Provodov-Šonov	36	36	0	Dvě třídy, aktuálně je povoleno navýšení kapacity na uvedených 36 dětí. Ve šk. r. 2013/2014 bylo neumístěno 9 dětí.
Mateřská škola Slavoňov	Slavoňov	21	21	0	Jedna třída dětí, na šk. r. 2013/2014 byla zvýšena kapacita na 24 dětí. Pravděpodobně se bude kapacita ještě mírně navyšovat.

Mateřská škola Na Františku spravuje oddělení pod Výrovem, Mateřská škola Malecí pak spravuje oddělení v městské části Vrchoviny.

Mateřská škola a Základní škola speciální NONA, o.p.s. - Jedno oddělení o 5 dětech bylo otevřeno ve šk. r. 2013/2014, mateřská škola je určena pro zdravotně postižené děti. Kapacita je 12 dětí.

Zdroj: výroční zprávy mateřských škol, internetové stránky MŠ, konzultace s některými ředitelkami mateřských škol.

Tab. č. 39: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

počet dětí v MŠ ve správním obvodu	počet	volná místa (kapacita – počet žáků)	počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2013	543	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018		----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023		----	----
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2013	543	0	100
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018			
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023			

Nepodařilo se získat data o předpokládaném počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018 a 2023. Dle telefonického rozhovoru se ředitelkami venkovských škol vyplynulo, že nejsou schopny odhadnout budoucí vývoj. Vzhledem k tomu, že Nové Město nad Metují se nezapojilo do projektu meziobecní spolupráce a neposkytuje žádné informace, rovněž není k dispozici ani údaj o předpokládaném počtu dětí v mateřských školách Nového Města nad Metují.

Zdroj: výroční zprávy mateřských škol, internetové stránky MŠ, konzultace s některými ředitelkami mateřských škol.

Tab. č. 40: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v obcích ORP vyjma Nové Město n/M.

počet dětí v MŠ ve správním obvodu	počet	volná místa (kapacita – počet žáků)	počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2013	170	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018		----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023		----	----
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2013	168	2	98,8
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018			
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023			

Výše uvedené údaje se vztahují k mateřským školám v obcích Bohuslavice, Černčice, Nahořany, Provodov-Šonov, Slavoňov. V řádku Známy nárůst/úbytek kapacity k 30. 9. 2018 je promítnuto plánované navýšení kapacity o 4 místa pro šk. r. 2014/2015 (mateřská škola v Nahořanech - 1 místo, mateřská škola ve Slavoňově - 3 místa). Jiné MŠ nebyly schopny své potřeby odhadnout, některé jsou na maximum své kapacity či aktuálně nemají potřebu kapacitu navyšovat.

Nepodařilo se získat data o předpokládaném počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018 a 2023. Dle telefonického rozhovoru se ředitelkami venkovských škol vyplynulo, že nejsou schopny odhadnout budoucí vývoj, rok 2018 je pro ně příliš vzdálený (v tomto roce mohou nastupovat děti narozené v rocích 2014/2015, tj. v roce za který nejsou k dispozici žádná data). Žádný odhad počtu dětí a využití kapacity proto již nebyl vytvořen (to platí i pro rok 2023).

Zdroj: vlastní šetření (internetové stránky škol, obcí, konzultace s některými ředitelkami mateřských škol).

Tab. č. 41: Zařízení jeslového typu

Obec	Instituce	Rozsah věku dětí		Kapacita	volných míst (k 31. 12. 2013)
		od (v měsících)	do (v měsících)		
Celkem				10	0
Provodov-Šonov	o.s. Dobrá dědina	24	56	10	

O.s. Dobrá dědina působící v obci Provodov-Šonov vytvořilo vzhledem k současné nedostačující kapacitě obecní MŠ dětskou skupinu "MRAVENIŠTĚ", která je zřízena mimo režim zákona o živnost, podnikání, mimo režim školského zákona a zákona o péči o zdraví lidu. Skupina je určena pro děti ve věku 2- 4 roky. Činnost skupiny byla zahájena na podzim roku 2013, průměrný počet dětí ve skupině byl 10 dětí (údaj zanesen do sloupce kapacity zařízení). Počet volných míst není vyplněn záměrně. Počet dětí ve skupině se během týdne mění, proto i počet volných míst je v různé dny týdnu odlišný.

V březnu 2014 navštěvovalo skupinu v průměru 15 dětí.

Zdroj: vlastní šetření (telefonický rozhovor se zástupci občanského sdružení).

Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Tab. č. 42: Školní družiny a školní kluby v ORP

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem	1	11	0	11
obcemi	16	474	51	525
soukromou osobou	2	20	6	26
celkem	19	505	57	562

ŠD a ŠK zřizované soukromou osobou, jedná se o školu Mateřská škola a Základní škola speciální NONA o.p.s. Při MŠ a ZŠ speciální NONA o.p.s. byly ve šk. r. 2012/2013 celkem 2 oddělení školní družiny, z přípravného stupně speciálního navštěvovalo družinu 6 žáků.

ŠD a ŠK zřizované krajem, jedná se o školu Základní škola a Střední škola Nové Město nad Metují.

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2011/2012				
krajem	1	7	4	11
obcemi	16	415	62	477
soukromou osobou	2	19	8	27
celkem	19	441	74	515

ŠD a ŠK zřizované soukromou osobou: při MŠ a ZŠ speciální NONA o.p.s. byly ve šk. r. 2011/2012 celkem 2 oddělení školní družiny, z přípravného stupně speciálního navštěvovali družinu 3 žáci.

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2010/2011				
krajem	1	8	0	8
obcemi	14	374	55	429
soukromou osobou	1	15	8	23
celkem	16	397	63	460
2009/2010				
krajem	1	7	0	7
obcemi	15	367	63	430
soukromou osobou	1	15	8	23
celkem	17	389	71	460
2008/2009				
krajem	1	8	3	11
obcemi	15	451	133	584
soukromou osobou	1	14	6	20
celkem	17	473	142	615
2007/2008				
krajem	1	11	1	12
obcemi	14	436	71	507
soukromou osobou	1	14	7	21
celkem	16	461	79	540
2006/2007				
krajem	1	7	1	8
obcemi	14	403	100	503
soukromou osobou	1	13	7	20
celkem	16	423	108	531
2005/2006				
krajem	1	10	1	11
obcemi	13	346	0	346
soukromou osobou	1	14	5	19
celkem	15	370	6	376

Zdroj: data poskytnutá MŠMT.

Tab. č. 43: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedag. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem	1	1	0	0	0	0
obcemi	22	21	0	3	3	2
soukromou osobou	4	3	0	0	0	0
celkem	27	25	0	3	3	2

Zdroj: data poskytnutá MŠMT.

Tab. č. 44: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	0
Nové Město nad Metují		1	

Jedná se o subjekt Základní umělecká škola Bedřicha Smetany v Novém Městě nad Metují. ZUŠ má dvě pobočky mimo SO ORP, jedná se o pobočku v České Skalici (působí tam 9 pedagogů, ve šk.r. 2012/2013 navštěvovalo tuto pobočku celkem 68 žáků) a v obci Jasenná (u Jaroměře). Celková kapacita školy je 700 dětí a je naplněna.

Zdroj: data poskytnutá MŠMT.

Tab. č. 45: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
celkem	36	22,8
Nové Město nad Metují	36	22,8

Tabulka obsahuje údaje za rok 2012, 36 fyzických osob tvoří externí i interní učitelé, přepočtené osoby tvoří úvazky externích i interních pracovníků.

Zdroj: data poskytnutá MŠMT.

Tab. č. 46: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	0
Nové Město nad Metují		1	

Jediné středisko volného času představuje Dům dětí a mládeže Stonožka v Novém Městě nad Metují.

V Novém Městě nad Metují působí rovněž obecně prospěšná společnost provozující Mateřské centrum Na zámečku, které je určeno pro maminky na mateřské dovolené a jejich děti (herna, kurzy, další aktivity).

Zdroj: data poskytnutá MŠMT.

Tab. č. 47: SVČ zřizované obcemi v ORP

Název obce	počet zájmových útvarů (kroužků)	počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
celkem	58	441	56	7	504
Nové Město nad Metují	58	441	56	7	504

Uvedené údaje za rok 2012, Dům dětí a mládeže Stonožka v Novém Městě nad Metují.

Zdroj: data poskytnutá MŠMT.

Tab. č. 48: Údaje o pracovnících SVČ v ORP

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
celkem	37	3	3	34	2	2	2	0
Nové Město nad Metují	37	3	3	34	2	2	2	0

Údaje za Dům dětí a mládeže Stonožka v Novém Městě nad Metují za rok 2012.

Zdroj: data poskytnutá MŠMT.

Tab. č. 49: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
celkem	15	1154	534	620	1789
Bohuslavice	2	109	56	53	260
Černčice	2	57	28	29	65
Nahořany	1	46	20	26	60
Nové Město nad Metují	7	833	373	460	1244
Provodov-Šonov	2	88	36	52	110
Slavoňov	1	21	21	0	50

Bohuslavice: 2x školní jídelna (MŠ a ZŠ)

Černčice: 1x školní jídelna, 1x výdejna

Nahořany: 1x jídelna

NMnM: 3x výdejna (ZŠ a MŠ Krčín - oddělení Vrchoviny, MŠ Na Františku - oddělení Pod Výrovem), 4x jídelna (ZŠ a MŠ Krčín, ZŠ Malecí, MŠ Rašínova, MŠ Na Františku)

Provodov-Šonov: 1x jídelna, 1x výdejna

Slavoňov: 1x jídelna

ZŠ Komenského v Novém Městě nad Metují: stravování zajišťuje soukromá společnost SCOLAREST - zařízení školního stravování spol. s r.o. Toto zařízení není součástí uvedených statistik.

Zdroj: data poskytnutá MŠMT, výroční zprávy škol, vlastní šetření (internetové stránky škol).

Tab. č. 50: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem	10	7,1
obcemi	36	29,5
soukromé	1	0

Řádek soukromé školní jídelny: Mateřská škola a Základní škola speciální NONA, o.p.s. je soukromou školou, má pouze výdejnu jídel s jedním pracovníkem. Pracovnice jídelny má na tuto činnost uzavřenu dohodu o provedení práce, nelze proto přepočítávat na úvazek jako u pracovní smlouvy.

Zdroj: data poskytnutá MŠMT, výroční zprávy škol, vlastní šetření (internetové stránky škol).

Financování

Tab. č. 51: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	12 257 610	13 468 870	14 647 640	16 454 660	16 352 900	21 066 950	20 008 840	19 821 230
MŠ	4 589 220	4 359 920	6 006 240	5 909 890	4 113 250	3 837 420	3 827 350	4 544 410
Jiné	2 049 530	2 330 720	2 135 990	1 310 120	865 270	751 460	751 460	929 760
Celkem	18 896 360	20 159 510	22 789 870	23 674 670	21 331 420	25 655 830	24 587 650	25 295 400

Při zjišťování celkových provozních výdajů se vycházelo z přehledu výdajů obcí, kde nemusí být rozlišeno mezi výdaji na mateřské a základní školy u sloučených organizací. Data v tabulce tak bohužel nemusí být zcela věrná (v území se nachází 5 škol, které jsou sloučené organizace, jedná se o ZŠ a MŠ Bohuslavice, ZŠ a MŠ Černčice, ZŠ a MŠ Nahořany, MŠ a ZŠ Provodov-Šonov, ZŠ a MŠ Krčín).

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Tab. č. 52: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem	48 286 162	50 661 958	52 231 410	56 138 140	55 423 922	56 125 151	58 644 968	59 609 605
z toho	platy	46 339 875	48 539 200	50 485 766	54 434 750	52 929 200	54 006 500	57 509 720
	ostatní osobní náklady	0	0	0	0	0	60 880	768 099
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	18 918 518	19 849 355	20 464 266	20 490 421	20 229 732	20 485 680	21 405 413	21 757 506
neinvestiční výdaje celkem	67 204 680	70 511 313	72 695 676	76 628 561	75 653 654	76 610 831	80 050 381	81 367 111

Zdroj: Výkazy MŠMT.

Tab. č. 53: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady na vzdělávání v roce 2013 v ORP

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	18 855 264	35 309	388,02
základní školy	39 029 139	35 193	386,74
stravování MŠ, ZŠ	6 452 657	5 592	61,45
školní družiny a kluby	4 830 058	9 200	101,1
základní umělecké školy	10 354 480	14 792	162,55
využití volného času	1 845 513	3 662	40,24
celkem použité finanční prostředky	81 367 111		

Hodnoty v tabulce vychází z předchozích tabulek. Pro výpočet nákladů na jednotku výkonu u ZUŠ byla použita kapacita školy, která je 700 žáků.

Zdroj: výkazy MŠMT.

Tab. č. 54: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013

název obce	v Kč	
	finanční prostředky z RUD	celkové skutečné náklady
Celkem	9 192 000	22 027 838
Bohuslavice	440 000	1 400 000
Černčice	256 000	1 100 000
Nahořany	208 000	500 000
Nové Město nad Metují	7 552 000	16 869 000
Provodov-Šonov	416 000	1 596 838
Slavoňov	320 000	562 000

Zdroj: Finanční prostředky z RUD u obce Slavoňov doplněno od obce. U hodnot celkových skutečných nákladů byla data získána:

- Bohuslavice, Černčice, Nahořany, Provodov-Šonov - údaje získané z obcí
- Nové Město nad Metují - údaj za rok 2013 dle <http://monitor.statnipokladna.cz/>
- Slavoňov - údaj z rozpočtu obce dle <http://monitor.statnipokladna.cz/>

Tab. č. 55: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

obec	název a popis investice	odhadovaný rok	orientační částka v Kč
celkem			59 600 000
Bohuslavice	Celková rekonstrukce základní školy	2017-2018	10 000 000
Nahořany	Nové vytápění ZŠ	2015	600 000
Nové Město nad Metují - ZŠ Komenského	Zateplení stávající budovy	2015-2016	5 000 000
	Opravy podhledů, osvětlení a podlah	2015-2023	5 000 000
	Rekonstrukce WC	2015-2023	2 500 000
	Úprava školní zahrady	2017	500 000
Nové Město nad Metují - ZŠ Malecí	Přestavba tělocvičny	2015/2016	25 000 000
	Úprava školní zahrady	2016	500 000
	Úpravy hlavního vchodu, dlažby	2016	500 000
	Rekonstrukce WC	2017-2020	2 000 000
	Opravy podlah a podhledů s osvětlením	2018-2022	3 000 000
Provodov-Šonov	Nový objekt pro potřeby Školní družiny	2014	5 000 000

Zdroj: data získaná vlastním šetřením (informace od představitelů obcí získané z rozhovorů).

Shrnutí

Z uvedených dat v tabulkách vyplývá, že neinvestiční výdaje poskytované ze státního rozpočtu na mzdy a související odvody v území ORP neustále narůstají (srovnání let 2006 – 2013), v roce 2013 činili již cca 81,4 mil. Kč. Provozní výdaje dle dostupných údajů v hodnoceném období poměrně výrazně kolísají a to kolem 1,5 – 3,8 mil. Kč. Přímé náklady na vzdělávání jsou v území nejvyšší u základních škol (cca 37,5 mil. Kč), následuje předškolní vzdělávání (cca 18,6 mil. Kč) a Základní umělecká škola (10,4 mil. Kč). Celkové skutečné náklady obcí na školství více jak dvojnásobně překračují finanční prostředky plynoucí z rozpočtového určení daní. Podle tab. 54 dosahují investiční potřeby základního školství v horizontu příštích 20 let (2014-2028) téměř 60 mil. Kč.

Očekávaný vývoj

Stávající kapacita mateřských škol v území je v současnosti maximálně naplněna až mírně nedostačující. Podle Strategie rozvoje regionálního školství (součást Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2011-2015) bylo celorepublikově nejvíce dětí v mateřských školách v roce 2013.

Sít ZŠ je v území dostatečná, kapacita škol v Novém Městě nad Metují je až nadbytečná (více jak 500 volných míst dle tab. 32). Mírný nárůst počtu žáků se odhaduje až do roku 2018 (dle výpočtu odboru školství v Novém Městě nad Metují, které uvádí v dokumentu Základní školství v Novém Městě nad Metují s výhledem do roku 2019), následně je předpokládána stagnace až mírný pokles počtu žáků. To odpovídá i údajům ze Strategie rozvoje regionálního školství, která hovoří o rostoucím počtu žáků v základních školách v ČR do roku 2017, kdy má dosáhnout maxima. Na základě analýzy a uvedených údajů odhadujeme, že kapacita základních škol v obcích v území je nyní dostačující (vyjma obce Provodov-Šonov, kde kapacita základní i mateřské školy přestala být dostatečná a do nadcházejícího školního roku se předpokládá s nedostatkem kapacity) a bude i nadále vyhovovat potřebám občanů

obcí. Stávající trend v území svědčí jednak o mírném růstu počtu obyvatel v obcích (vyjma Nového Města nad Metují, kde obyvatel ubývá), roste počet obyvatel ve věkové kategorii 0-14 let. Z dlouhodobého hlediska (za cca pět let a dále) bude pravděpodobně počet žáků stagnovat až mírně ubývat. Největší disproporce mezi existujícími kapacitami a reálnou potřebou z hlediska počtu dětí je tak třeba předpokládat v Novém městě nad Metují. Zde jsou jednak kapacity škol již nyní významně naddimenzovány a současně dochází k úbytku obyvatel, vč. věkové kategorie 0-14 let využívající školní zařízení.

Kapacita škol zajišťujících komplexní péči v oblasti výchovy a vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami je ve stávající chvíli odpovídající, do budoucna lze vzhledem ke statistikám odhadovat mírně narůstající počet žáků v těchto zařízeních (statistiky rostoucího počtu narozených postižených dětí). Tento fakt potvrzují i data získaná z území, kdy z tabulky č. 31 vyplývá, že ve školách zřízenými jinými subjekty než obcemi, vzrostl při porovnání školních roků 2005/2006 a školního roku 2012/2013 průměrný počet dětí o 2,4 % (z hodnoty 5 % vzrostl na 7,4 %). Školy zařazené v kategorii jiný zřizovatel jsou MŠ speciální a ZŠ speciální NONA o.p.s. pro tělesně postižené děti a Základní škola a Střední škola Nové Město nad Metují spadající do sítě speciálních škol.

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Tab. č. 56: Analýza cílových skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří již mají děti v MŠ, ZŠ	Zajištění kvality výuky Zajištění kvality vybavení školy Zajištění bezpečnosti dětí při docházce do a ze školy	Neadekvátní požadavky ze strany rodičů Přesun zodpovědnosti rodičů na školu Změna školy - přestup žáka Bezpečnostní rizika	Dostatečná komunikace s rodiči ze strany školy případně obce (zřizovatele)	Stanovení a dodržování standardů kvality Zapojení se školy a zřizovatele do programů řešících danou problematiku (vč. využití dotačních prostředků) Prověření kanálů komunikace Zajištění svazu dětí, příp. bezpečnostní opatření (dohled na přechodech apod.)
Rodiče – mající zájem o MŠ, ZŠ (budoucí umístění dětí)	Dostatečná kapacita škol, Dostupnost škol (v místě či s možností dojížděky) Kvalita výuky	Neadekvátní požadavky ze strany rodičů Negativní reakce ze strany rodičů	Dostatečná komunikace s rodiči ze strany školy případně obce (zřizovatele) Komunikace mezi škola-mi/zřizovateli v rámci ORP	Dlouhodobé řešení kapacit škol, vč. řešení v širším územním kontextu (ORP) Zajištění informovanosti veřejnosti/rodičů (internetové stránky, nástěnky, zřizovatel)
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	Děti v MŠ: hrát a objevovat	Neakceptace pravidel výuky a problémy se získáním vzdělání	Dostatečná komunikace s žáky, případně jejich rodiči	Zapojení žáků do odpovědnosti za školní prostředí (školní parlament), pravidelné schůzky
	Žáci v ZŠ: názornost a atraktivnost výuky; kvalita a rozsah vybavení a mimoškolní výuky	Nevhodné chování	Možnosti pro žáky vyjádřit vlastní názory, postoje	Možnost odborného poradenství (školní psycholog, důvěrník, vzdělávací poradce)

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
		Nevhodná volba dalšího vzdělávání		
Pedagogové a další zaměstnanci	Pracovní ohodnocení, Pracovní prostředí a zázemí pro realizaci jejich profese, možnosti rozvoje jejich kvalit	Změna oboru Vyhoření, tendence k nižšímu výkonu, snížení iniciativnosti, rutina	Podpora vzdělávacích a motivačních plánů, prevence vyhoření	Zjistit možnosti motivace, zajistit další vzdělávání (možnosti dotací) Vytvoření zázemí pro realizaci, otevřenost iniciativám, novým řešením a nápadům Výměna zkušeností s jinými školami a pedagogy (setkání, komunikace)
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	Zajištění potřeb obyvatel (dostupnosti vzdělávání) Zajistit dobrou kvalitu a pověst školy Dostatek financí na zajištění provozu i investic	Nedostatek financí Nekvalitní organizace činností školy Povinnost udržitelnosti dotačních projektů	Pravidelná komunikace mezi vedením obce a školy Společná jednání obcí, sdílení informací Komunikace mezi školami	Spolupráce obcí, hledání příležitostí ke zvýšení efektivity zajištění a organizace výuky Dotační příležitosti
Představitelé obce, kde ZŠ nebo MŠ není	Zajištění potřeb svých občanů, zajištění dopravní obslužnosti pro školáky	Úbytek obyvatel a celkové snížení potenciálu rozvoje obce, která není schopna zajistit dostupné a kvalitní vzdělávání (byť v jiné obci)	Komunikace s obcemi, které mají školu Komunikace s obyvateli, diskuse a nabídnutí možností zajištění vzdělání mimo obec	Komunikace obce a vyjednávání s příslušnými subjekty (dopravce, zástupci škol, obcí majících školu) Zajištění zdrojů na zajištění docházky svých dětí do školy v jiné obci

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Ostatní zřizovatelé (mimo obce)	Zajištění finančních prostředků pro provoz i investice Alternativa ke standardnímu vzdělávání	Omezení přístupu ke zdrojům Konkurence	Komunikace s klienty a jejich zástupci Komunikace vedení školy se zřizovatelem, poskytovatelem financí na provoz Komunikace se sponzory	Spolupráce a komunikace s ostatními školami, s obcemi, krajem Zapojení obce do zajištění vzdělávání ve škole - převzetí „patronátu“ nad školou pro komunikaci s klienty, sponzory apod., vytvoření podmínek pro fungování školy v obci, propagaci jejich aktivit atd.
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO)	Kvalita školy (výuky) a příležitosti pro rozvoj dětí	Malý zájem o partnerství se školou, nedostatek iniciativy	Jednání, pravidelné schůzky, vzájemná informovanost, vzájemná komunikace očekávání a potřeb	Prezentace výsledků, vlastní iniciativa, impulsy pro rozvoj školy (inovace), komunikace
Představitelé obcí SO ORP	Zajištění kvality výuky	Nedostatečná komunikace a neznalost potřeb obyvatel	Pravidelná komunikace v rámci ORP, ustavení expertní skupiny pro vzdělávání	Nastavení principů spolupráce
	Dostupnost vzdělání	Nezájem o spolupráci		Snaha o hledání efektivních řešení v širším územním kontextu (na úrovni ORP, mezi obcemi)
Kraj, stát	Efektivní financování, kvalita výuky	Snižování spolufinancování, Časté změny v organizaci a financování školství Nedostatečná znalost místních potřeb	Nastavení a realizace pravidelné komunikace různých úrovní správy zapojených do procesu vzdělávání	Stanovení a dodržování jasných principů financování a jejich garance Zajištění stability a dlouhodobé předvídatelnosti systému (organizační i finanční) Nastavení pravidel poskytování dotací podle dlouhodobých potřeb systému vzdělávání a jeho jednotlivých prvků

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Tab. č. 57: Registr rizik

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V (Výsledek) = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	3	5	15	Dlouhodobé finanční plánování, spolupráce obcí	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	4	12	Dlouhodobé finanční plánování, odhad investic, využití dotačních příležitostí	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy zaměstnanců ve školství	2	5	10	Dlouhodobá spolupráce a komunikace s Krajským úřadem, MŠMT	Stát
Nedostatek financí na další vzdělávání pedagogických pracovníků	3	3	9	Dlouhodobé finanční plánování, odhad provozních výdajů, využití dotačních příležitostí	ZŠ, MŠ či zřizující obec
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	1	3	3	Malé riziko, nepředpokládají se změny či úpravy s významným dopadem	Obce daného území
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj) – vazba na kapacity školy	3	5	15	Společné a dlouhodobé plánování kapacit v rámci území ORP, sledování a vyhodnocování demografických trendů	Obce daného území

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V (Výsledek) = P*D		
Rušení dopravních spojů zajišťujících dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	2	4	8	Pravidelná vyjednávání s dopravci	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí ke spolupráci v oblasti školství	2	4	8	Pravidelné schůzky a jednání	Obce daného území
Nízko stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	2	4	8	Dlouhodobá spolupráce s Krajským úřadem Královéhradeckého kraje	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	2	4	8	Sledování legislativy, zahrnutí potřebných opatření do finančního plánování obcí	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	2	3	6	Sledování legislativy, zahrnutí potřebných opatření do finančního plánování obcí, angažovanost obcí a jejich zástupců na celostátní úrovni	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	2	4	8	Zahrnutí potřebných opatření do finančního plánování obcí, využití dotačních příležitostí	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	3	9	Zahrnutí potřebných opatření do finančního plánování obcí, využití dotačních příležitostí	Obec zřizující ZŠ, MŠ

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V (Výsledek) = P*D		
Neschopnost udržovat budovy škol s naddimenzovanou kapacitou v dobrém stavu	3	4	12	Dlouhodobé plánování a spolupráce obcí, včasné přijetí opatření k efektivnímu využití kapacit	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	2	4	8	Nastavení kritérií ze strany obce, sledování jejich dodržování, pravidelná komunikace mezi obcí, školou a jejím vedením	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	2	5	10	Sledování dodržování vzdělávacích plánů, připojení školy k některým z programů garantujících kvalitu výuky, využití prostředků ESF	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	1	4	4	Dlouhodobé budování pověsti školy, PR, zajištění informovanosti a otevřenosti vůči rodičům (připojení školy k některým z programů garantujících zvolený postoj školy)	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace)	2	3	6	Nastavení výběrových kritérií pro pedagogy, příprava a dodržování vzdělávacích plánů, realizace aktivit podpory pedagogického sboru (vč. možnosti využití prostředků ESF)	Konkrétní ZŠ, MŠ

3.1.4. SWOT analýza předškolního a základního vzdělávání

Tab. č. 58: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> -Dostatečně hustá síť MŠ i ZŠ -Vyhovující geografické rozmístění škol -Dostatečná nabídka volnočasových zařízení v Novém Městě nad Metují (DDM Stonožka, MC Na zámečku, Základní umělecká škola s tradicí) -Možnosti vzdělávání pro zdravotně postižené děti na území ORP včetně nové MŠ -Možnosti pro žáky s poruchami učení apod. (individuální vzdělávací plány na většině škol pro integrované žáky) -Optimální počty žáků ve třídách vzhledem k pedagogickým potřebám -Rostoucí počet žáků ZŠ (dle odhadu nejvíce žáků v letech 2018 – 2022) -Zapojení do evropských projektů (čerpání dotací) -Spolupráce škol, vytváření partnerství včetně zahraničních -Existence dětské skupiny v Provodově – Šonově (alternativní řešení předškolní výchovy - podpora flexibility trhu práce) -Podpora škol a jejich zřizovatelů v obcích ze strany Nového města n. M. (v otázkách legislativy, metodiky, distribuce informací apod.) -Školní psycholog působící při městském úřadu v Novém Městě nad Metují 	<ul style="list-style-type: none"> -Napjaté kapacity mateřských škol -Spíše nedostačující kapacita MŠ i ZŠ v obci Provodov-Šonov -Nadbytečná kapacita základních škol v Novém Městě nad Metují (zejména ZŠ Komenského, ZŠ Malecí) -Feminizované školství -Nedostatek financí a lidských zdrojů pro zájmové činnosti na venkovských školách
Příležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> -Spolupráce s obcemi v území ORP při naplňování kapacit MŠ a hledání krátkodobých řešení -Dotační příležitosti vedoucí ke snížení energetické náročnosti provozu budov (zateplování budov, výměny oken, dveří, změny způsobu vytápění), ale i k dalším aktivitám typu ESF (vzdělávání pedagogů atd.) -Spolupráce s partnerskými školami, vč. přeshraniční spolupráce -Podpora flexibility trhu práce a opatření (vč. opatření ve školách) směřujících ke sladění pracovního a rodinného života 	<ul style="list-style-type: none"> -Demografické trendy -Tlak na další zvyšování efektivity vzdělávání (může vést k hrozbě až zavírání škol v obcích pro nedostatek žáků apod.) -Neočekávané či nadměrné finanční zatížení obecních rozpočtů v oblasti vzdělávání (neočekávané investice, požadavky) -Omezení podpory financování zájmových aktivit z dotací (využíváno školami v obcích) -Nízké platy pedagogů – hrozba fluktuace a zhoršování výuky, zvýšení podílu nekvalifikovaných pedagogů -Nemožnost nástupu matky do práce dříve než je dítě přijato do MŠ -Povinnost udržitelnosti dotačních projektů (a možná kolize se schopností udržet školu, případně výstupy projektu po tuto dobu)

Ze SWOT analýzy předškolního a základního vzdělávání za řešené území vyplývá, že území je dobře pokryto sítí základních a mateřských škol a je v něm dostatečná nabídka pro volnočasové aktivity dětí (v rámci Nového Města nad Metují). Kapacitně mírně nedostačují mateřské školy, zde lze vidět příležitosti v meziobecní spolupráci a podpoře řešení pro dočasné nevyřízení kapacity či hledání alternativ pro neumístěné děti (vytváření podmínek pro dětské skupiny, možnost přijímání dětí mladších 3 let apod.), naopak kapacita základních škol v obcích je dostatečná a problémy s umístěním dětí na školu buď nevznikají, nebo jsou výjimečné.

Předpokládaný růst počtu žáků v nejbližších letech zajistí zlepšení využití kapacit základních škol v obcích ORP. Kapacita základních škol v Novém Městě nad Metují jako jediné obci poskytující vzdělávání na 2. stupni základních škol v území je nadbytečná. V dlouhodobém výhledu (více než 5 let) lze očekávat snižování počtu žáků ve školách, zvyšování finanční zátěže obecních rozpočtů a proto by obce měly již nyní hledat řešení přesahující tento horizont. S přebytečnou kapacitou se budou pravděpodobně potýkat všechny školy, byť nejmarkantnější se zdá být tento problém v Novém Městě nad Metují. Pokud by se iniciativy nechopilo město, pak by společná řešení měly hledat školy.

Pro snížení finanční zátěže obcí spojených investicemi do rekonstrukcí školních budov lze využít příležitostí, které budou nabízet evropské dotační fondy, současně je však třeba zvažovat udržitelnost projektu. V případech, kde by hrozilo omezení provozu školy, případně dokonce její zrušení v horizontu doby udržitelnosti, je toto třeba řešit již v době úvah o dotační podpoře záměrů v dané škole.

Příznivě lze hodnotit vytváření lokálních i přeshraničních partnerství mezi vzdělávacími subjekty, které poskytují prostor pro rozšiřování zkušeností pedagogů, předávání zkušeností apod. Vytváří současně dobrý základ pro širší platformu výměny a sdílení informací, případně realizace úspor z rozsahu.

3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Ve SO ORP Nové Město nad Metují je naplněna kapacita mateřských škol (vyjma MŠ v Bohuslavicích). V obci Provodov-Šonov vedla nedostatečná kapacita k aktivizaci místních obyvatel v rámci o.s. Dobrá dědina, které pro neumístěné děti vytvořilo dětskou skupinu. Z analýz vyplývá stále mírně rostoucí počet obyvatel nejnižší věkové skupiny 0 – 14 let v území, byť ve značné disparitě město versus zázemí (okolní obce) s tím, že město ztrácí tuto věkovou skupinu na úkor zejména okolních obcí. Tomuto trendu by se měly i MŠ kapacitně přizpůsobit. Do budoucna netřeba nijak radikálně navyšovat kapacity (např. formou vybudování zcela nové mateřské školy), avšak zásadně nutné je hledat řešení pro časově omezenou dobu, kdy budou do MŠ nastupovat stále ještě populačně silné ročníky.

Mezi

možná řešení lze jmenovat např. navyšování kapacit, investičně nenáročné úpravy dalších prostor po časově omezenou dobu, podpora alternativních řešení podobných dětské skupině v obci Provodov-Šonov. S rostoucím počtem dětí v MŠ roste i počet nekvalifikovaných pedagogů.

Z analýz a výše uvedených informací vyplývá, že na území ORP Nové Město nad Metují existuje dostatečná síť základních škol s příznivou nabídkou vzdělávání, a to i pro žáky s individuálními vzdělávacími potřebami. Většina ZŠ má dostatečné vybavení školními pomůckami, disponují zařízeními typu tělocvična (pozn. je zde jasná potřeba investice do nové tělocvičny u ZŠ Komenského v Novém Městě n. M), hřiště, počítačová učebna. V území se nachází několik malotřídních škol, které nabízejí žákům příznivé vzdělávací prostředí a jsou tak vhodné i pro děti s individuálními vzdělávacími potřebami.

Během cca 4 let budou do škol nastupovat populačně silnější ročníky (tj. rok 2018), následně dle prognóz začne žáků v prvních třídách ubývat (začne na významu nabývat organizační riziko - nepříznivý demografický vývoj). Tento trend se týká markantně hlavně Nového Města nad Metují, kde lze pozorovat trend úbytku počtu obyvatel (snížení počtu obyvatel v této kategorii od roku 1991 do r. 2011 o téměř 40 %). Naopak v obcích v území SO ORP počet obyvatel mírně roste (celkově SO ORP zatím vykazuje rostoucí počet obyvatel ve věkové struktuře 0-14 let).

Kapacita škol v Novém Městě nad Metují je naddimenzovaná a lze reálně očekávat, že v budoucnu už nebude nikdy naplněna (ve školním roce 2012/2013 bylo 536 volných míst – rozdíl mezi jejich celkovou kapacitou a skutečným počtem žáků). Do budoucna bude nezbytné řešit optimální využití těchto škol vzhledem k jejich provozním nákladům a investičním potřebám.

Stávající kapacita obecních škol (tzn. mimo Nové Město nad Metují) je dostatečná a vyhovuje jejich potřebám (vyjma obce Provodov-Šonov). V dlouhodobém horizontu let však počet dětí může začít mírně klesat. Aktuální migrační přírůstky většiny obcí, které se projevují intenzivně právě v nejnižší věkové kategorii, a díky kterým je zatím v těchto obcích relativně vysoký počet školou povinných dětí, nebudou dostačovat na kompenzaci obecného trendu nízké porodnosti. Poměr těchto dvou faktorů bude samozřejmě v jednotlivých obcích různý a nelze ho předem odhadnout (na rozdíl od Nového Města, kde zvrácení tohoto trendu bude nesmírně obtížné a v podstatě ho nelze přinejmenším ve střednědobém horizontu objektivně předpokládat). Obecně však ve všech obcích časem problémy s nedostatečnou kapacitou a naplněností škol budou narůstat. Než začne ubývat počet dětí a žáků ve školách a školských zařízeních, lze obcím doporučit společně diskutovat a připravovat finančně a organizačně efektivní řešení, např. ve formě vyššího stupně kooperace (sdílení služeb, personálu, dohody o svezích dětí apod.). Je nutné zahájit diskuzi k nenaplněným kapacitám základních škol v Novém Městě nad Metují tak, aby se školy v obcích nemusely obávat přesunu žáků z prvního vzdělávacího stupně do škol novoměstských.

Školy se zapojují do čerpání evropských dotací, několik ZŠ se zapojilo do projektu EU peníze školám (Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost). Vzhledem k plánovaným investicím do úprav a rekonstrukcí budov lze doporučit využití dotačních příležitostí, které se s velkou pravděpodobností objeví v programovacím období 2014-2020. Bude se jednat zejména o investiční dotace související se zvyšováním energetické účinnosti budov, lze předpokládat i další investice do vzdělávání pedagogů a podporu vzdělávání žáků. Tyto dotační prostředky mohou školám a jejich zřizovatelům překonat nedostatek volných prostředků na rozvoj školy, je však třeba je zvažovat v kontextu dalšího vývoje, zejména co do kapacity a udržitelnosti konkrétní školy, resp. její části tak, aby nebylo realizováno riziko neudržení projektu a vratky dotací. Dotační aktivity skýtají velký prostor pro spolupráci v širším území, ať přímo škol a školských zařízení nebo jejich zřizovatelů (např. sdílení informací, zkušeností, či přímo společné pořízení externích služeb, jež zpravidla tyto subjekty využívají).

U školních družin a školních klubů neustále roste celkový počet dětí, které tato zařízení navštěvují, tento trend je patrný zejména u žáků z 1. stupně (počet žáků z 2. stupně je od roku 2009 /2010 víceméně stabilní). Družiny by se měly v kontextu demografického vývoje (rostoucí počet dětí v ZŠ do roku 2018) připravit na rostoucí počet žáků, reálně lze očekávat zájem rodičů o využívání jejich služeb (pracovní doba většiny rodičů je delší než doba vyučovacích hodin). Kapacita školních jídelen je dostatečná.

Na řešeném území se nenachází žádná psychologicko-pedagogická poradna, avšak školy všechny a jejich žáci mohou využívat a využívají služeb školního psychologa, který působí v rámci organizační struktury městského úřadu v Novém Městě nad Metují na oddělení školství, kultury a sportu.

V pedagogickém sboru stále působí více žen než mužů (téměř žádní muži v předškolním vzdělávání), což je ale obecná slabá stránka vzdělávacího systému v ČR, stejně jako nedostatečné ohodnocení pedagogických pracovníků, jež může do budoucna dále snižovat zájem mladých lidí o toto povolání. S ohledem na obtížné ovlivnění platových poměrů ve školství, jež se odvíjí od rozhodnutí na centrální úrovni, musí zřizovatelé zvažovat jiné formy motivace pro kvalitní pedagogy. I zde je nasnadě hledat společná řešení ať již přímo, tj. realizovat konkrétní nástroje motivace (možnosti osobního rozvoje, zlepšení zázemí pro výkon povolání atd.), tak nepřímo prostřednictvím zefektivnění nezbytných výdajů na školství a realizovaných úspor následně využít pro zvýšení motivace kvalitních učitelů.

Jednoznačně pozitivním prvkem pro obohacení a výměnu zkušeností, ale i motivace vyučujících i žáků je spolupráce s jinými školami včetně přeshraniční spolupráce. Např. obec Bohuslavice se zapojila do projektu Putování severovýchodními Čechami a Dolním Slezskem bez hranic, který je spolufinancován z prostředků EU. V rámci tohoto projektu spolupracuje ZŠ se základní školou v polském městě Pieczyce, která spočívá ve vzájemných výměnných pobytech. Dále např. ZŠ Komenského v Novém Městě nad Metují spolupracuje se školami v rumunském Banátu. Spolupráce a vzájemná výměna probíhá i mezi školami mateřskými (např. MŠ Na Františku se zapojila do projektu česko-polské spolupráce). V řešeném území byla během dotazníkového šetření zaznamenána i spolupráce malotřídních škol (vzájemné návštěvy a společné aktivity). Všechny tyto formy spolupráce ve vzdělávání, ať již realizované přímo školami nebo jejich zřizovateli je třeba dále podporovat a prohlubovat, neboť jsou jednou z cest zefektivnění a zvýšení kvality výuky v SO ORP.

3.2. Návrhová část pro oblast předškolního a základního vzdělávání

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusi o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupina pro oblast školství byla složena ze zástupců škol (ředitelka MŠ a ZŠ Bohuslavice, ředitelka MŠ a ZŠ Provodov-Šonov) a obcí (Bohuslavice, Provodov-Šonov) z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

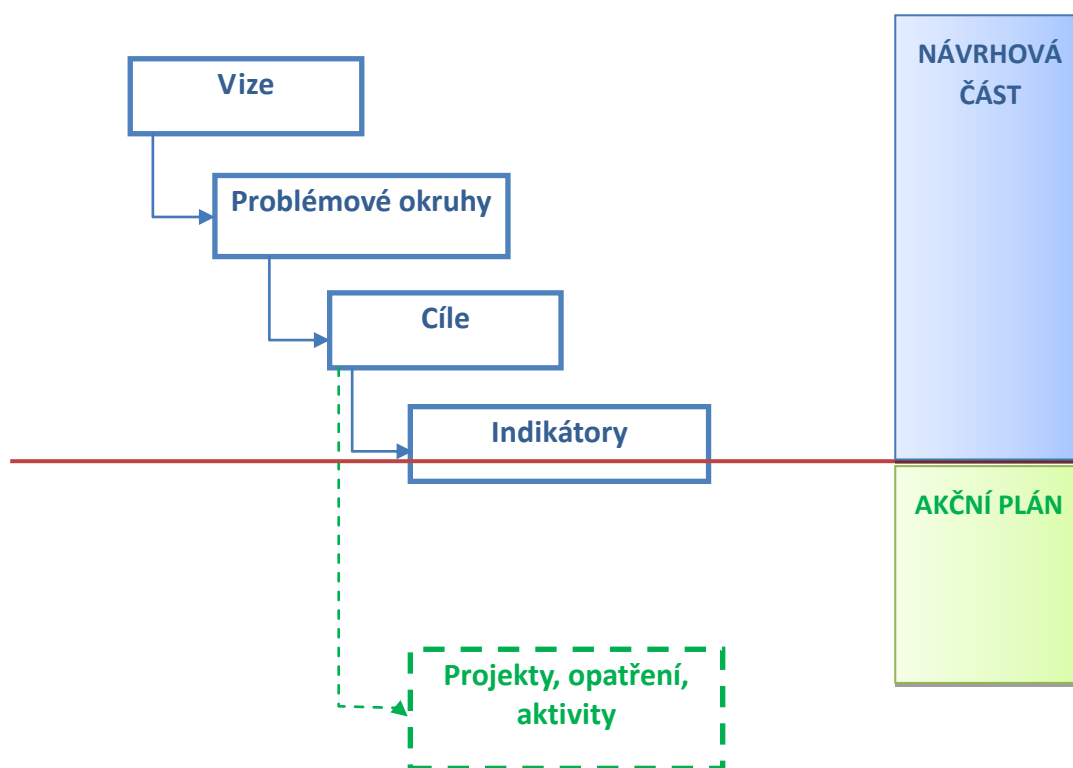
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství a předškolního vzdělávání. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem

povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.1. Struktura návrhové části

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Školství je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce				
Obce správního obvodu ORP Nové Město nad Metují aktivně vytváří dobré podmínky pro život svých obyvatel s respektem k místnímu kulturnímu a přírodnímu dědictví.				
Zajišťují dostatečné kapacity předškolního vzdělávání pro všechny děti, nabízí kvalitní a dostupné základní vzdělávání za podmínek hospodárného provozu škol. Obce jsou zapojeny do komunitního plánování sociálních služeb a jejich využívání za jasných pravidel. Místní samosprávy vytváří podmínky pro vysokou míru třídění odpadu a spolupracují při jeho dalším zpracování a využívání a společně zefektivňují správu odpadového hospodářství. Lepší dostupnost, bezpečnější a čistší doprava jsou cestou ke kvalitnějšímu životu obyvatel i vyšší prosperitě spravovaného území.				
Školství	Problémová oblast 1		Problémová oblast 2	
	Nevyužité kapacity škol v území		Nedostatky v efektivním hospodaření škol	
	Cíl 1.1	Cíl 1.2	Cíl 2.1	Cíl 2.2
	Ověřit zájem o péči pro děti ve věku 0 – 3 roky	Studie demografického vývoje/místní akční plán rozvoje vzdělávání v SO ORP do roku 2020 a řešení kapacit mateřských a základních škol v území ORP	Realizovat společný nákup materiálu a služeb	Vyřešit nabídku zájmových aktivit pro žáky škol v obcích ORP

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize společná pro všechna témata

Obce správního obvodu ORP Nové Město nad Metují aktivně vytváří dobré podmínky pro život svých obyvatel s respektem k místnímu kulturnímu a přírodnímu dědictví.

Zajišťují dostatečné kapacity předškolního vzdělávání pro všechny děti, nabízí kvalitní a dostupné základní vzdělávání za podmínek hospodárného provozu škol. Obce jsou zapojeny do komunitního plánování sociálních služeb a jejich využívání za jasných pravidel. Místní samosprávy vytváří podmínky pro vysokou míru třídění odpadu a spolupracují při jeho dalším zpracování a využívání a společně zefektivňují správu odpadového hospodářství. Lepší dostupnost, bezpečnější a čistší doprava jsou cestou ke kvalitnějšímu životu obyvatel i vyšší prosperitě spravovaného území.

Problémové okruhy

Problémový okruh 1: Nevyužití kapacity škol v území

Popis problémového okruhu

Z analýzy území vyplynula následující fakta:

- Lokálně až nedostatečné kapacity ZŠ a MŠ (Provodov-Šonov)
- Nadbytečná kapacita základních škol v Novém Městě nad Metují
- Částečně spolupracující školy v rámci území ORP
- Růst počtu obyvatel ve věkové kategorii 0-14 let, stárnutí populace v území
- Finanční zatížení rozpočtů obcí

Příčiny problému

Kapacita školních budov souvisí s historickým vývojem počtu obyvatel v území a s vývojem ve školství. V minulosti existovalo v území daleko více škol v obcích (Mezilesí, Slavoňov, Slavětín nad Metují). Celkově kapacita škol byla již v 60. letech minulého století naddimenzovaná. Kapacita škol v Novém Městě nad Metují pak vyrostla v 80. letech minulého století po vybudování ZŠ Malecí (škola sídlištního typu). Pro současné počty žáků ve městě je celková kapacita škol silně předimenzována. Ani se stávajícím, mírně se zvyšujícím počtem žáků nebudou kapacity základních škol města plně využity (Nové Město nad Metují se ovšem nezapojilo do projektu meziobecní spolupráce).

Ačkoliv počet obyvatel v území je téměř neměnný, z demografických trendů vyplývá stárnutí populace. Souhrnně lze říci, že pro území ORP Nové Město nad Metují platí, že klesající počet obyvatel v Novém Městě nad Metují vyrovnává rostoucí počet obyvatel v obcích (ač se nejedná o všechny obce v území, rostoucí počet lze sledovat zejména ve větších obcích cca od 200 obyvatel). Rostoucí počet obyvatel znamená i zvyšování podílu nejmladších věkových kategorií (růst počtu obyvatel území ve věkové kategorii 0-14 let).

Spolupráce škol v území není dostatečně rozvinutá v oblasti plánování a řešení kapacit. Nadbytečné kapacity v Novém Městě nad Metují jsou dlouhodobě neudržitelné. V obcích je kapacita MŠ i ZŠ zpravidla naplněná. Doporučená hodnota průměrně 17 dětí v jedné třídě ZŠ bude pravděpodobně dosažena ve šk. roce 2015/2016, kdy budou na dvou venkovských školách otevřeny samostatné první ročníky (Bohuslavice, Provodov-Šonov). Jedinou obcí s nedostatečnou kapacitou ZŠ v území je aktuálně Provodov-Šonov (kapacita je však řešena výstavbou nového prostoru pro družinu a jednu třídu). Pro obce je poměrně snadné sledovat počet narozených dětí na svém území, žádná však není schopna odhadnout přesněji trend/budoucí vývoj, pravděpodobně je kopírování celorepublikových trendů s určitým zpožděním. Obce pak musí v porovnání s městem rychleji reagovat na výkyvy využívání svých kapacit, a to zejména důvodů finančních.

Nové Město nad Metují má k dispozici plán rozvoje školství ve městě, demografické trendy v obcích sleduje pouze částečně a to v souvislosti s venkovskými školami, kdy vyhodnocuje počet žáků přicházejících z obcí na novoměstské školy na druhý vzdělávací stupeň. Tito žáci tvoří nezanedbatelné procento z celkového počtu dětí na druhém stupni, ve střednědobém výhledu (cca 5 let) se jedná o stále rostoucí počet těchto žáků.

Obce mají obavy z konkurence základních škol v Novém Městě a to zejména z jejich dostatečných kapacit a celkově silnější pozice (větší školy jsou oproti venkovským nezávislé na jednotkách žáků, mají širší nabídku dalších vzdělávacích a zájmových aktivit). Obce jsou však ochotny snášet i vyšší

finanční zatížení spojené s provozem školy po přechodnou dobu (v obdobích menšího počtu žáků), škola pro ně totiž představuje jedno z důležitých center života obce a prostředek rozvoje.

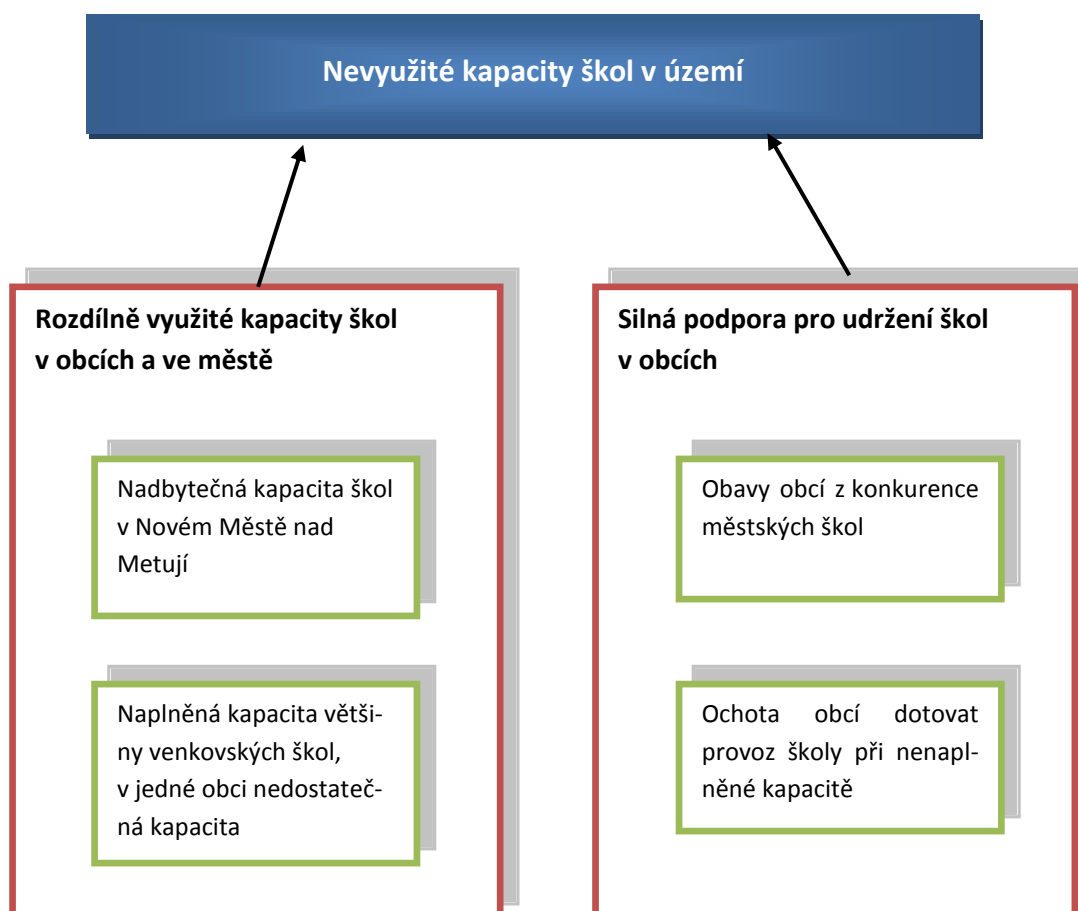
Důsledky neřešení problému

V případě neřešení výše uvedených problémů může postupně docházet k nevyužití kapacit venkovských škol, vedoucí k finanční zátěži obecních rozpočtů, v nejhorším případě až k rušení škol. Obec by tak přišla o stěžejní prvek dění a života v obci. To, mimo celou řadu dalších negativních důsledků pro obec, způsobí, že se stane méně atraktivní pro rodiny s dětmi i potencionální nové obyvatele, kteří plánují založení rodiny. Obec tak ztrácí jeden z důležitých prostředků, jak se bránit stárnutí populace.

Rušení venkovských škol znamená i ztrátu velké výhody, kterou představuje individuální až rodinný přístup k dětem, tj. možnost pro snadnější integraci dětí do prostředí, kde pedagogové mají ve třídě s menším počtem žáků více času věnovat se některým z nich (např. těm se specifickými poruchami učení, takoví žáci jsou zejména v ZŠ Nahořany). Vzhledem k menšímu počtu dětí mají pedagogové také velmi dobrý přehled o studijních výsledcích žáků, jsou schopni je kvalitně připravit na přechod do druhého vzdělávacího stupně. Dalším z negativních společenských aspektů rušení malotřídní školy je ztráta prostředí, které posiluje týmového ducha a schopnost spolupráce, ve prospěch více konkurenčního a individualistického prostředí, které zažívají žáci z větších škol/měst.

Nadbytečné kapacity škol v Novém Městě nad Metují mohou vést ke snaze města o přetažení žáků na úkor venkovských škol (některé obce a města v minulosti přistupovali na finanční motivaci k přihlášení dítěte do školy). Nadbytečná kapacita může zbytečně zatěžovat rozpočet města.

Strom problémů

Problémový okruh 2: Nedostatky v efektivním hospodaření škol

Popis problémového okruhu

Z analýzy území vyplynula následující fakta:

- Částečně spolupracující školy v rámci území ORP
- Stárnutí populace v území
- Růst počtu obyvatel ve věkové kategorii 0-14 let
- Finanční zatížení rozpočtů obcí
- Finančně náročné investice do budov i vybavení škol

Příčiny problému

Ačkoliv současný počet obyvatel v řešeném území je téměř neměnný, z demografických trendů vyplývá stárnutí populace.

Počet obyvatel ve věkové kategorii 0 – 14 let v řešeném území sice roste, ale ne tak silně, aby zabránil celkovému stárnutí populace, které je způsobeno zejména prodlužováním délky života. Příznivější je, že počet obyvatel v území neklesá, je víceméně konstantní. Zajímavou charakteristiku území představuje fakt, že v jediném městě, Novém Městě nad Metují, celkový počet obyvatel sice klesá, tento pokles však vyrovnává růst počtu obyvatel v obcích (jedná se zejména o obce Bohuslavice, Provodov-Šonov).

Spolupráce škol v území částečně funguje. Venkovské školy (Provodov-Šonov, Bohuslavice) mají stejného pedagoga pro výuku informatiky, počítačovou síť spravuje rovněž jedna osoba, obdobné platí i pro zpracování mezd pro mateřské školy. Tyto školy rovněž společně postupovaly při vyjednávání ceny za návštěvy bazénu v rámci tělesné výchovy v Náchodě. Obce pro školy řeší mzdové účetnictví (vztahuje se k základním školám). Dále školy spolupracují s MŠ a ZŠ Krčín v Novém Městě nad Metují, kam většina dětí z venkovských škol přechází na 2. vzdělávací stupeň (návštěvy školy zejména za účelem poznávání prostředí, společné vzdělávání pedagogů).

Důvodem pro další neprohlubování spolupráce škol je dle účastníků fokusní skupiny časová náročnost aktivit směřujících ke spolupráci. Od představitelů škol zní stížnost na časově zatěžující postupy (nejednotné objednávání pomůcek, učebnic, kancelářského zboží a další), které zabírají prostor pro jiné aktivity, např. další společné dotační projekty.

Dalším faktem omezujícím spolupráci mohou částečně být i zažitá postupy, tj. snaha o řešení problémů převážně vlastními silami. Významným prvkem pro prohloubení spolupráce je potřeba leadera změn s dostatečnými zkušenostmi, nadšením a ochotou se dané problematice věnovat, který prozatím v území pro téma školství chybí.

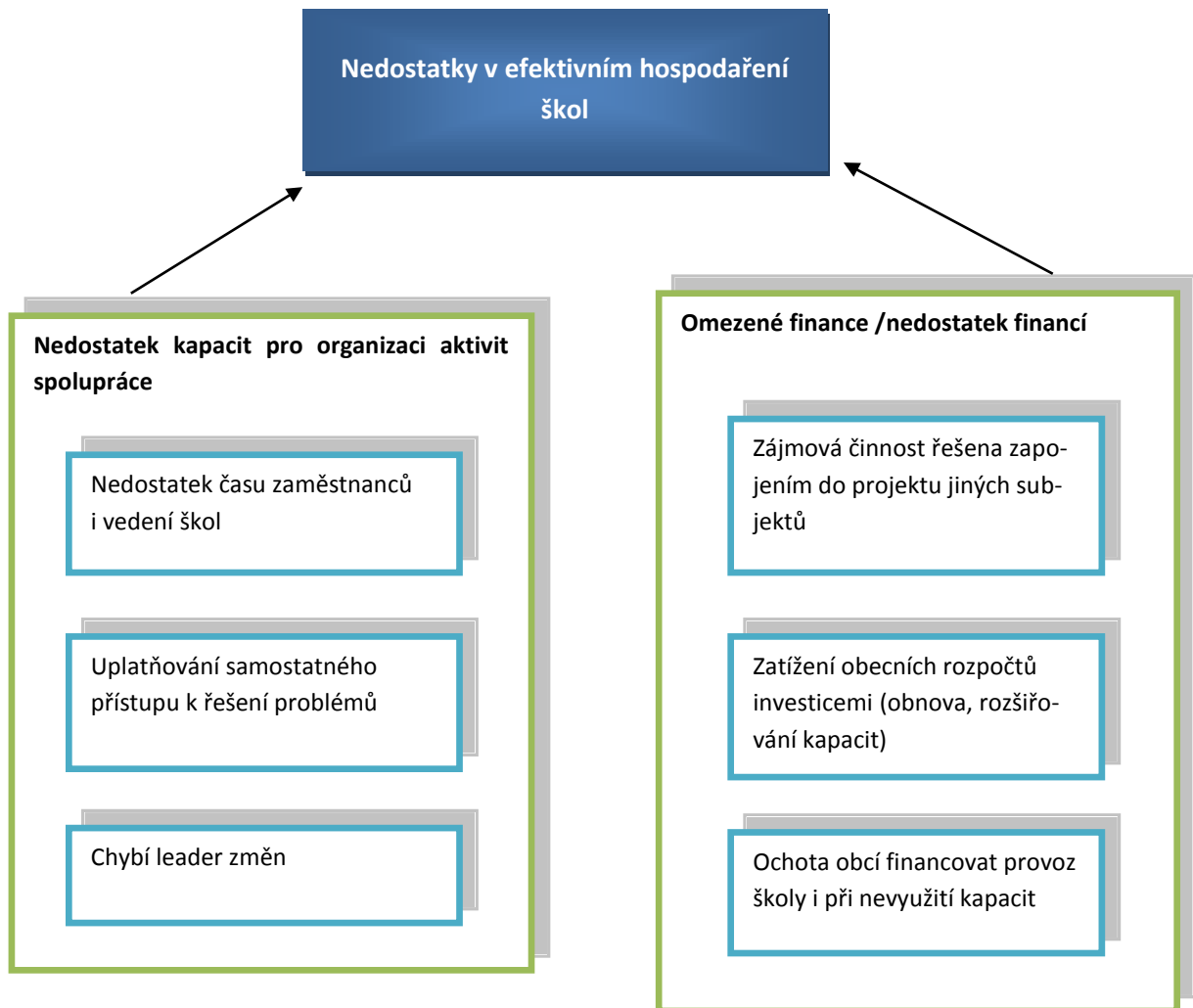
Finančně náročné je pro školy zajišťování zájmových aktivit. V současnosti jsou využívány nabídky plynoucí z různých dotačních projektů, např. zapojení školy v Provodově-Šonově do projektu Bavíme se sportem (www.bavimesesportem.cz) nebo spolupráce ZŠ Bohuslavice s Volejbalovým centrem v Novém Městě nad Metují. Tyto projekty zájmovou činnost pomáhají vytvářet i spolufinancovat.

Další finanční zatížení obcí pak v oblasti školství souvisí zejména s financováním investic do škol. Stavební úpravy typu zateplení, výměna oken, rozšiřování kapacit a další znamenají vysoké investiční výdaje v řádech milionů Kč. Při financování provozu škol jsou obce ochotné přechodně unést i vyšší výdaje při nenaplnění kapacit.

Důsledky neřešení problému

V případě neřešení výše uvedených problémů může postupně docházet k centralizaci výuky do škol v Novém Městě nad Metují. Dále jsou obce ohroženy rostoucím zatížením rozpočtu, které může vést až k zavírání venkovských škol. Mimo celou řadu negativních důsledků pro obec patří i fakt, že se v případě uzavření školy stane méně atraktivní pro rodiny s dětmi i pro potenciální nové obyvatele, kteří plánují založení rodiny. Obec tak ztrácí jeden z důležitých prostředků, jak se bránit stárnutí populace a snižování počtu obyvatel.

Strom problémů

3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	<u>Nevyužité kapacity škol v území</u>
Cíl 1.1	Ověřit zájem o péči pro děti ve věku 0 – 3 roky
Popis cíle	<p>Pro potřeby obyvatel souvisejících se zajištěním péče o děti předškolního věku se nabízí možnost rozšíření péče o děti mladší než je věk obvyklého nástupu do mateřské školy, tj. pro děti mladších než jsou 3 roky (mateřská škola či zařízení typu jesle nebo dětská skupina).</p> <p>Realizace cíle reflektuje obecný trend podpory zavádění flexibilních forem práce, sladování pracovního a soukromého života (vč. předpokládané významné podpory z evropských zdrojů).</p>
Hlavní opatření	<p>A) Věcná opatření</p> <p>A 1. Ověření možností města Nové Město n. Metují při řešení otázky poskytování péče o děti ve věku 0-3 roky.</p> <p>A 2. Vytvoření informační kampaně k řešenému tématu a realizace ankety/dotazníkového šetření. Dotazníky musí být efektivně distribuovány směrem k cílové skupině při zajištění maximální návratnosti. Na základě dostatečně velkého vzorku odpovědí lze vytvořit závěr o zájmu obyvatel území řešit zajištění péče o děti ve věku 0-3 roky.</p> <p>Podle výsledku lze přistoupit k dalším krokům směrem k vytvoření takového zařízení.</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Děti ve věku 0 – 3 let potencionálně zapojené do nerodinné péče
Správce cíle	Starosta obce Bohuslavice

Problémový okruh 1	<u>Nevyužité kapacity škol v území</u>
Cíl 1.2	Studie demografického vývoje/místní akční plán rozvoje vzdělávání v SO ORP do roku 2020 a řešení kapacit mateřských a základních škol v území ORP
Popis cíle	<p>Cílem je vypracovat demografickou studii za území ORP do budoucna pro potřeby školství, tj. zejména pro určení potřebných kapacit a finančního plánování obcí. Studie bude zaměřena jak na předškolní vzdělávání, tak na základní školy. Nutností je zohlednění vazby obecních škol na druhý stupeň vzdělávání, které v rámci ORP probíhá pouze v Novém Městě nad Metují. Přínosem studie bude snadnější plánování financování školství z rozpočtu obcí a rozhodování o investicích v kontextu demografického vývoje.</p> <p>Studie a připravený analytický aparát bude kromě výše uvedeného využití pro potřeby plánování a hospodaření obcí použitelný i jako podklad pro čerpání evropských prostředků na rozvoj vzdělávací infrastruktury (viz např. předpoklad nezbytnosti zpracování „místních akčních plánů rozvoje vzdělávání“ v IROP).</p>
Hlavní opatření	<p>A) Věcná opatření</p> <p style="padding-left: 20px;">A 1. Vytvoření přesného zadání studie</p> <p style="padding-left: 20px;">A 2. Výběr vhodného dodavatele/odborného týmu pro zpracování</p> <p>B) Finanční opatření</p> <p style="padding-left: 20px;">B 1. Zajistit společné financování studie, realizovat dohodu zúčastněných obcí na krytí nákladů spojených s aktivitou a mobilizace potřebných zdrojů</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Zpracované demograf. studie/akční plány rozvoje vzdělávání.
Správce cíle	Starosta obce Bohuslavice

Problémový okruh 2	<u>Nedostatky v efektivním hospodaření škol</u>
Cíl 2.1	Realizovat společný, centrální nákup materiálu a služeb
Popis cíle	<p>Cílem je zajistit pro školy obdobnou službu, kterou zajišťoval za doby své existence okresní úřad v Náchodě (služba „pro školy“) a jež byla ze strany škol hojně využívána jako nástroj zefektivnění jejich chodu.</p> <p>Pro dosažení uvedeného cíle existuje možnost vytvoření pracovního místa/využití kapacity některého ze stávajících pracovníků městského úřadu obce s rozšířenou působností (případně jiné obce v území ORP), který by zajišťoval shromáždění a vyřízení objednávek škol, jejichž obsahem bude zejména pořízení školních pomůcek, učebnic a dalších, školami poptávaných služeb/vybavení. Školy tak získají výhodu v podobě výrazné časové úspory (spojené s tím, že odpadá nutnost vyhledávání dodavatelů, porovnávání jejich podmínek apod.) a rovněž výhodu v podobě finanční (slučování objednávek - sdružené nákupy nebo časté odběry znamenají lepší cenové podmínky, tj. nižší provozní náklady škol).</p>
Hlavní opatření	<p>A) Věcná opatření</p> <p>A 1. Zajištění shody obcí a škol v území na zavedení služby a dosažení konsensu na krytí nákladů s ní spojených</p> <p>A 2. Identifikace nositelské obce, kde bude služba etablována (tj. kde bude zaměstnán pracovník službu zajišťující)</p> <p>A 3. Vytvoření schématu a podmínek fungování služby, zapojení škol atd.</p> <p>A 4. Pilotní testování služby v praxi (ověření reálných přínosů pro školy a obce)</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet realizovaných společných/centrálních nákupů materiálu a služeb.
Správce cíle	Starosta obce Bohuslavice

Problémový okruh 2	<u>Nedostatky v efektivním hospodaření škol</u>
Cíl 2.2	Vyřešit nabídku zájmových aktivit pro žáky škol v obcích ORP
Popis cíle	<p>Východisko pro cíl představuje jednak nedostatečná kapacita zaměstnanců (pedagogických pracovníků) obecních škol a jednak nedostatek vlastních financí škol na zájmové aktivity. Školy ve venkovských obcích ORP sice jsou v současnosti zapojeny do jiných projektů řešících volnočasové aktivity dětí, ale jsou tak závislé na nabídce jiných subjektů.</p> <p>V rámci uvedeného cíle školy společně navrhnou minimálně jednu zájmovou aktivitu, která by byla realizovaná ve všech/či ve více školách v ORP. Obsah aktivity/aktivit by měl respektovat zájmy dětí i zástupců škol.</p> <p>Společně bude vypracován návrh na realizaci zájmové aktivity/aktivit, který bude řešit obsahovou stránku, organizační, finanční i realizační. Pro zajištění jejího financování lze návazně zvážit i společný postup při zajištění dotační podpory na její provádění.</p> <p>Princip takovéto aktivity/služby spočívá v tom, že služba „cestuje“ za klienty (tj. je zajišťována pro žáky v jejich školách) namísto toho, aby žáci cestovali za službou, např. do Nového Města n M. (tato varianta byla v rámci fokusních skupin ze strany jejich členů zamítnuta s ohledem na organizační, finanční i bezpečnostní rizika takového modelu).</p>
Hlavní opatření	<p>A) Věcná opatření</p> <p>A 1. Ověřit zájem ze strany škol a žáků o konkrétní zájmové aktivity</p> <p>A 2. Zajistit lidské zdroje k realizaci</p> <p>A 3. Vytvořit společné řešení/projekt pro školy</p> <p>B) Finanční opatření</p> <p>B 1. Vyřešit financování volnočasové aktivity či aktivit (rozpočty obcí, dotace)</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet společně zajišťovaných zájmových aktivit.
Správce cíle	Starosta obce Bohuslavice

3.2.4. Indikátory

Problémový okruh	Nevyužité kapacity škol v území		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	NEVYUŽITÉ KAPACITY ZŠ		
Měrná jednotka	Počet míst v ZŠ		
Správce měřítka	Starosta obce Bohuslavice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		520	515
Skutečnost	629		
Popis měřítka:	<p>Sledovat se bude nevyužitá/volná kapacita na školách v SO ORP. Ta by měla v porovnání ke stávající volné kapacitě ve sledovaných letech postupně klesat vlivem nástupu dětí z období vysoké porodnosti do základních škol, dále možnými přijímanými opatřeními ke snižování kapacity škol, eventuálně využívání kapacity např. pro předškolní vzdělávání.</p> <p>Východiskem plánovaných hodnot je volná kapacita škol, očekávaný počet žáků základních škol v Novém Městě nad Metují dle predikce MÚ a odhad počtu žáků ve venkovských školách (rostoucí trend, školy otvírají i samostatné třídy pro první ročníky). Dále je uvažována podpora péče pro děti ve věkové skupině 0-3 roky (tj. snížení volné kapacity), která bude v programovacím období 2014 – 2020 dotačně podporována z EU). Sledování indikátoru je vhodné vzhledem k finančnímu plánování obcí a efektivnímu hospodaření škol/obcí.</p> <p>Je možné využití budov pro jiné účely, např. ve vazbě na demografický trend stárnutí populace, tento vliv však není do predikovaných hodnot zahrnut.</p>		
Metodika a výpočet:	Výpočet bude tvořit součet nevyužité kapacity škol v území za každý sledovaný rok.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol.		

Cíl	Ověřit zájem o péči pro děti ve věku 0 – 3 roky		
Číslo indikátoru	1.2		
Název indikátoru	DĚTI VE VĚKU 0-3 LET POTENCIONÁLNĚ ZAPOJENÉ DO NERODINNÉ PÉČE		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Bohuslavice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	20
Skutečnost	neznámo		
Popis měřítka:	<p>Pomocí indikátoru bude zjišťováno, zda v území panuje zájem o umístění dětí ve věku 0 – 3 roky do předškolního vzdělávacího zařízení. Zájem musí projevit dostatečný počet obyvatel území. Vzhledem k socioekonomickým změnám probíhajícím v posledních letech lze očekávat rostoucí zájem obyvatel o zajištění péče o děti z této věkové skupiny. V případě zájmu obyvatel o takové zařízení lze využít dotační podpory v rámci nového programovacího období 2014 – 2020. Území může efektivně (včas a s vyčleněnými finančními prostředky z rozpočtů) reagovat na potřeby svých obyvatel.</p>		
Metodika a výpočet:	<p>Součet kladných odpovědí ohledně potřeby obyvatel k umístění mladších dětí do předškolního vzdělávacího zařízení.</p> <p>Šetření může probíhat opakovaně.</p>		
Zdroj čerpání dat:	Výsledky šetření v území.		

Cíl	Studie demografického vývoje/místní akční plán rozvoje vzdělávání v SO ORP do roku 2020 a řešení kapacit mateřských a základních škol v území ORP		
Číslo indikátoru	1.3		
Název indikátoru	ZPRACOVANÉ DEMOGRAF. STUDIE/AKČNÍ PLÁNY ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Bohuslavice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<p>Měřítka indikátoru představuje zpracovaná studie/akční plán rozvoje vzdělávání za SO ORP Nové Město nad Metují. Mělo by dojít k přispění k efektivnímu snižování volných kapacit a zároveň by měl materiál sloužit jako prostředek pro čerpání evropských dotací na rozvoj vzdělávání v území.</p>		
Metodika a výpočet:	<p>Studie bude zadána expertnímu dodavateli, který ji vypracuje dle předem daných kritérií.</p>		
Zdroj čerpání dat:	Databáze dokumentů SO ORP.		

Problémový okruh	Nedostatky v efektivním hospodaření škol		
Číslo indikátoru	1.4		
Název indikátoru	ŠKOLY ZAPOJENÉ DO MÍSTNÍCH AKTIVIT VEDOUCÍCH KE ZVYŠOVÁNÍ EFEKTIVITY HOSPODAŘENÍ		
Měrná jednotka	Počet škol		
Správce měřítka	Starosta obce Bohuslavice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	8
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Východisko tvoří počet základních a mateřských škol zřizovaných obcemi v řešeném území, tj. celkem 10 subjektů. Indikátor bude sledovat, které školy z území se zapojí do společných řešení splňujících znaky efektivního hospodaření. Měřítkem pro posouzení efektivity opatření/společného řešení bude prokazatelná finanční úspora plynoucí ze společné aktivity v porovnání se samostatným zajištěním. Pozitivní efekty jiných opatření vedoucích rovněž k efektivnímu hospodaření nejsou z důvodů jednoznačného doložení uvažovány.		
Metodika a výpočet:	Součet mateřských a základních škol v území zřizovaných obcemi zapojených do některé ze společných aktivit s prokazatelnou finanční úsporou.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol, společné smlouvy, projekty.		

Cíl	Realizovat společný, centrální nákup materiálu a služeb		
Číslo indikátoru	1.5		
Název indikátoru	POČET REALIZOVANÝCH SPOLEČNÝCH/CENTRÁLNÍCH NÁKUPŮ MATERIÁLU A SLUŽEB		
Měrná jednotka	Počet za rok		
Správce měřítka	Starosta obce Bohuslavice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		25	30
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<p>Bude sledován počet realizovaných zakázek základních a mateřských škol zřizovaných obcemi v řešeném území prostřednictvím služby centrálního nákupu v jednotlivých letech. Díky sledování vývoje indikátoru bude možné usuzovat na vhodnost a potřebnost takového opatření. Během let by mělo docházet k mírnému růstu počtu zakázek realizovaných prostřednictvím centrálního nákupu (připojování dalších škol, čtenější využívání služby) a to s pozitivním efektem do hospodaření škol.</p> <p>Východiskem pro plánované hodnoty je počet objednávek jedné základní školy, který činí cca 7 objednávek ročně (2x větší objednávka zahrnující učebnice, sešity, další menší objednávky na papíry, hygienické potřeby apod.). V území se nachází 7 základních škol (včetně těch spojených s MŠ) a 3 samostatné MŠ zřizované obcemi (předpokládá se mírně nižší počet objednávek). V úvodních letech nebudou všechny zakázky/nákupy realizované přes centrální nákup, případně nedojde k zapojení všech škol do této aktivity, mohou se objevit i výhodnější nabídky (akce). Při osvědčení systému však bude počet realizovaných centrálních nákupů růst.</p>		

Metodika a výpočet:	Výpočet představuje součet centrálně zadávaných zakázek všech škol v území za daný rok.
Zdroj čerpání dat:	Evidence subjektu provádějícího realizaci společných/centrálních nákupů.

Cíl	Vyřešit nabídku zájmových aktivit pro žáky škol v obcích ORP		
Číslo indikátoru	1.6		
Název indikátoru	POČET SPOLEČNĚ ZAJIŠŤOVANÝCH ZÁJMOVÝCH AKTIVIT		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Bohuslavice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	3
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor bude sledovat počet společně zajišťovaných zájmových aktivit škol a školských zařízení v území. V současnosti nejsou zájmové aktivity společně školami řešeny, jedná se však o do budoucna potřebný prvek vzdělávání. Vzhledem k tomu, že do vytváření společných zájmových aktivit budou zapojeny především venkovské školy, které uskutečňují pouze první stupeň vzdělávání, nepředpokládá se nijak široké spektrum těchto zájmových aktivit. Společné zájmové aktivity jsou takové, které jsou obsahově shodné, společně zajišťované a zároveň jsou realizovány na více školách v území.		
Metodika a výpočet:	Součet společně realizovaných zájmových aktivit v daném roce.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol.		

3.3. Pravidla pro řízení strategie

3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
Dosud nestanoveno.

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Ověřit zájem o péči pro děti ve věku 0 – 3 roky	starosta obce Bohuslavice
1.2	Studie demografického vývoje/místní akční plán rozvoje vzdělávání v SO ORP do roku 2020 a řešení kapacit mateřských a základních škol v území ORP	starosta obce Bohuslavice
2.1	Realizovat společný, centrální nákup materiálu a služeb	starosta obce Bohuslavice
2.2	Vyřešit nabídku zájmových aktivit pro žáky škol v obcích ORP	starosta obce Bohuslavice

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.1.	NEVYUŽITÉ KAPACITY ZŠ	starosta obce Bohuslavice
1.2	DĚTI VE VĚKU 0-3 LET POTENCIONÁLNĚ ZAPOJENÉ DO ZAJIŠTĚNÍ PÉČE	starosta obce Bohuslavice
1.3	ZPRACOVANÉ DEMOGRAF. STUDIE/AKČNÍ PLÁNY ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ	starosta obce Bohuslavice
1.4	ŠKOLY ZAPOJENÉ DO MÍSTNÍCH AKTIVIT VEDOUČÍCH KE ZVYŠOVÁNÍ EFEKTIVITY HOSPODAŘENÍ	starosta obce Bohuslavice
1.5	POČET REALIZOVANÝCH SPOLEČNÝCH/CENTRÁLNÍCH NÁKUPŮ MATERIÁLU A SLUŽEB	starosta obce Bohuslavice
1.6	POČET SPOLEČNĚ ZAJIŠŤOVANÝCH ZÁJMŮVÝCH AKTIVIT	starosta obce Bohuslavice

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018		
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	
Akční plán na r. 2016															
Příprava															
Realizace															
Vyhodnocení															
Akční plán na r. 2017															
Příprava															
Realizace															
Vyhodnocení															

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

3.4. Závěr a postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

Pro oblast školství byly definovány dva problémové okruhy, prvním je nadbytečná kapacita základních škol, druhým pak nedostatky v efektivním hospodaření škol. Nadbytečná kapacita škol se vztahuje především k základním školám v Novém Městě nad Metují a v Bohuslavicích. Nejen na nadbytečnou kapacitu škol jsou navázány nedostatky v efektivním hospodaření škol.

Byly navrženy následující cíle, které je třeba v území řešit. Jedná se o cíl ověření zájmu o péči o děti ve věku 0-3 roky (eventuálně s možností následného využití volných kapacit základních škol) a o cíl zpracování studie demografického vývoje/akčního plánu rozvoje vzdělávání v SO ORP (tento cíl je provázán na čerpání dotačních prostředků z EU v novém programovém období). Naplňování cílů se bude sledovat prostřednictvím několika indikátorů, které by měli poukázat na snižování nevyužitých kapacit ZŠ v SO ORP Nové Město nad Metují. Další indikátor bude sledovat počet dětí, jejichž rodiče mají zájem o zajištění péče o své děti ve věku pod 3 roky (mimo využití MŠ). Rovněž bude pomocí indikátoru vyjádřeno, zda byla zpracována demografická studie/akční plán rozvoje vzdělávání.

Další cíle se vztahují k problému neefektivního hospodaření škol. Jedná se o cíl realizovat společný, centrální nákup materiálu a služeb prostřednictvím pověřeného subjektu a cíl vyřešit nabídku zájmových aktivit pro žáky škol v obcích ORP. Plnění cíle budou sledovat indikátory sledující počet škol zapojených do společných aktivit směřujících k lepšímu hospodaření, bude sledován počet centrálních/společných nákupů a počet společně zajišťovaných zájmových aktivit. Naplňování všech cílů a indikátorů bude sledovat určený správce, gestor. Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Při zpracování návrhové části se realizační tým řídil průběžně zveřejňovanými metodikami určenými pro projekt meziobecní spolupráce (tj. od Svazu města a obcí). Práce na návrhové části probíhaly během srpna až prosince 2014 a odvíjely se od počáteční definice vize území. Definice vize byla navržena realizačním týmem a předložena představitelům obcí k připomínce. Připomínky byly akceptovány a následovalo definitivní přijetí vize. Pro další práci byly podstatné výstupy z analytické části v oblasti školství a další získané dílčí informace (benchmarking, informace od starostů, ředitelky škol, zkušenosti jiných obcí atd.), podle kterých pracovníci pro analýzy a strategie společně s koordinátorem meziobecní spolupráce připravili prvotní návrh problémových okruhů a rovněž možných cílů prezentovaný na jednání fokusní skupiny. Fokusní skupina byla složena jednak ze zástupců obcí (motivující starosta obce Bohuslavice, motivující starostka Nového Města nad Metují, starosta obce Provodov-Šonov), jednak z odborníků na dané téma (ředitelky MŠ a ZŠ Bohuslavice a MŠ a ZŠ Provodov-Šonov). Jednání přispělo ke konečnému, jednoznačnému určení problémových oblastí a z toho vyplývajících cílů. Realizační tým následně dopracoval formulace cílů a dle metodiky a za přispění zkušeností koordinátora meziobecní spolupráce stanovil indikátory jednotlivých cílů. Dále došlo k určení správce cílů a gestora indikátorů. Z důvodu slabšího zájmu obcí a většímu množství neuvolněných starostů v území, nejsou tito jako gestoři či správci cílů zastoupeni.

3.5. Přílohy

3.5.1. Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, a nebo konektivita celých škol.

3.5.2. Seznam tabulek k tématu školství

[Tab. č. 17: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání](#)

[Tab. č. 18: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP](#)

[Tab. č. 19: Počty soukromých škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP](#)

[Tab. č. 20: Pracovníci ve školství ORP](#)

[Tab. č. 21: Počet ZŠ za ORP](#)

[Tab. č. 22: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP](#)

[Tab. č. 23: ZŠ zřizované v ORP](#)

[Tab. č. 24: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP](#)

[Tab. č. 25: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP](#)

[Tab. č. 26: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP](#)

[Tab. č. 27: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP](#)

[Tab. č. 28: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP](#)

[Tab. č. 29: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP](#)

[Tab. č. 30: Počet absolventů ZŠ v ORP](#)

[Tab. č. 31: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP](#)

[Tab. č. 32: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu \(1 i 2 stupeň ZŠ\) v obcích ORP](#)

[Tab. č. 33: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013](#)

[Tab. č. 34: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP](#)

[Tab. č. 35: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP](#)

[Tab. č. 36: MŠ v ORP](#)

[Tab. č. 37: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP](#)

[Tab. č. 38: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013](#)

[Tab. č. 39: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP](#)

[Tab. č. 40: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v obcích ORP vyjma Nové Město n/M.](#)

[Tab. č. 41: Zařízení jeslového typu](#)

[Tab. č. 42: Školní družiny a školní kluby v ORP](#)

[Tab. č. 43: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP](#)

[Tab. č. 44: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP](#)

[Tab. č. 45: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP](#)

[Tab. č. 46: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP](#)

[Tab. č. 47: SVČ zřizované obcemi v ORP](#)

[Tab. č. 48: Údaje o pracovnících SVČ v ORP](#)

[Tab. č. 49: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP](#)

[Tab. č. 50: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP](#)

[Tab. č. 51: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi](#)

[Tab. č. 52: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč](#)

[Tab. č. 53: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady na vzdělávání v roce 2013 v ORP](#)

[Tab. č. 54: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013](#)

[Tab. č. 55: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023](#)

[Tab. č. 56: Analýza cílových skupin](#)

[Tab. č. 57: Registr rizik](#)

[Tab. č. 58: SWOT analýza](#)

3.5.3. Seznam grafů k tématu školství

[Graf č. 3: Vývoj počtu pracovníků v MŠ a ZŠ v ORP](#)

[Graf č. 4: Počty dětí v MŠ v ORP](#)

3.5.4. Seznam zkratek

ADD	Attention Deficit Disorder, porucha pozornosti bez hyperaktivity
ADHD	Attention Deficit Hyperactivity Disorder, porucha pozornosti s hyperaktivitou
ČR	Česká republika
DDM	Dům dětí a mládeže
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
IROP	Integrovaný regionální operační program
MC	Mateřské centrum
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
NMnM	Nové Město nad Metují
NNO	Nestátní nezisková organizace
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
ORP	Obec s rozšířenou působností
PO	Prioritní osa
RUD	Rozpočtové určení daní
SC	Specifický cíl
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
SŠ	Střední škola
SVČ	Středisko volného času
ŠD	Školní družina
ŠK	Školní klub
Šk. r.	Školní rok
ŠVP	Školní vzdělávací program
VOŠ	Vyšší odborná škola
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola

4. Téma 2.: Sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje mezi-obecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- Z č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.
- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Sociální služby jsou poskytovány sociálně potřebným osobám, které se ocitly v tíživé sociální situaci a nejsou schopny ji sami řešit a nemohou o pomoc požádat rodinu či jiné blízké osoby. Na území ORP existuje několik zařízení (pouze v Novém Městě nad Metují), která nabízejí různé sociální služby (sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence) a to pobytovou, ambulantní nebo terénní formou. Sídlo zde mají tři registrovaní poskytovatelé sociálních služeb – Sdružení zdravotně postižených NONA, Městské středisko sociálních služeb OÁZA a nízkoprahový Klub Mandl pro děti a mládež. Další sociální služby jsou zajišťovány subjekty z blízkého i vzdálenějšího okolí (Náchod, Rychnov nad Kněžnou, Hradec Králové).

Město je zřizovatelem **Městského střediska sociálních služeb OÁZA**, které provozuje následující zařízení a poskytuje následující služby:

- Domov pro seniory – pobytová služba
Pozn. Domov pro seniory Oáza prochází postupnou transformací. Původně sloužil jako Pension pro důchodce, kdy byly s klienty uzavírány nájemní smlouvy na poskytované ubytování. Tyto uzavřené smlouvy s klienty dobíhají (aktuálně 6 smluv), zbytek kapacity objektu běží v režimu domova pro seniory (péče pro klienty zajištěna 24 hod. denně).
- Pečovatelská služba – terénní služba
- Odlehčovací služba - pobytová služba
- Centrum denních služeb Domovinka – ambulantní služba

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež **Klub Mandl** je organizační složkou Nového Města nad Metují. Jedná se o ambulantní sociální službu registrovanou podle Zákona o sociálních službách, která je určena zejména dětem a mládeži ohroženým společensky nežádoucími jevy a představuje naplňování volného času dětí a mládeže jako ochrana před nežádoucími společenskými vlivy.

NONA - společnost zdravotně postižených, o.s. v Novém Městě nad Metují je občanské sdružení, které vzniklo v roce 1992 a jehož členskou základnu tvoří zdravotně postižení z Nového Města nad Metují a okolních obcí. Zařízení poskytuje ambulantní služby stacionáře pro mládež a dospělé s mentálním postižením a kombinovanými vadami. Nabízené služby a programy jsou zaměřeny na

podporu uživatele vedoucí k maximálně možnému rozvoji jeho osobnosti a začlenění v co nejvyšší možné míře do běžného života.

K 1. 2. 2014 vznikly v Novém Městě nad Metují dvě bytové jednotky chráněného bydlení¹, každá pro dvě osoby. Poskytovatelem je **Domov Dědina**, organizace zřízená Královéhradeckým krajem. Na základě získané zkušenosti z provozu těchto bytů lze do budoucna zvážit další potřebu rozvoje tohoto typu sociálních služeb. Královéhradeckým krajem je podporována tato služba jako součást transformace krajských pobytových služeb.

Struktura zařízení sociálních služeb registrovaných na území ORP Nové Město nad Metují odpovídá Plánu sociálních služeb Nového Města nad Metují pro roky 2010-2012. Síť těchto zařízení odpovídá velikosti a poptávce v území. Řada dalších sociálních služeb je poskytována zařízeními mimo území ORP, nejdostupnější jsou služby ve městě Náchod vzdáleném cca 10 km. Kapacity stávajících zařízení jsou vzhledem k poptávce v tuto chvíli dostatečné a z hlediska finanční udržitelnosti provozu přiměřené.

Tab. č. 59: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	1
Denní stacionáře	1
Domovy pro seniory	1
Chráněné bydlení	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
celkem	5

Komentář k tabulce:

Síť zařízení sociálních služeb na řešeném území je soustředěna pouze do sídla správního obvodu ORP Nového Města nad Metují. Jedná se o následující zařízení:

- Centrum denních služeb - poskytovatel Městské středisko sociálních služeb Oáza (MSSS Oáza)
- Denní stacionář - poskytovatel NONA 92, o.p.s. (pro zdravotně postižené)
- Domovy pro seniory - domov pro seniory (poskytovatel MSSS Oáza)
- Chráněné bydlení - Domov Dědina (zřizovatel Královéhradecký kraj)
- Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež - klub Mandl (organizační složka města Nové Město nad Metují)

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření.

Rozdíl oproti databázi ČSÚ spočívá v nově začleněném chráněném bydlení (Domov Dědina, 2 bytové jednotky) na území ORP, které však zajišťuje subjekt mimo území ORP.

¹ Dlouhodobá pobytová služba poskytovaná osobám se zdravotním postižením, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby.

Tab. č. 60: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	1
Denní stacionáře	2
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
Domovy pro seniory	2
Chráněné bydlení	1
Azylové domy	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
celkem	9

Komentář k tabulce:

Tabulka č. 59 obsahuje údaje o počtech všech zařízení sociálních služeb, které nabízí sociální služby obyvatelům obcí ORP Nové Město nad Metují, tj. bez rozdílu, zda mají sídlo na území ORP či mimo něho. V tabulce jsou zahrnuty hodnoty z tabulky č. 58 a připočteny další subjekty (zařízení) působící v ORP (tzn. využívané obyvateli ORP, tab. č. 60).

Jedná se o následujících 9 zařízení:

- 1x Centrum denních služeb: poskytuje MSSS Oáza v Novém Městě nad Metují
- 2x Denní stacionáře: NONA 92, o.p.s. v Novém Městě nad Metují a o.s. Cesta v Náchodě (obě zařízení pro zdravotně postižené)
- 1x Domov pro osoby se zdravotním postižením: Domov Sv. Josefa v Žirči (Dvůr Králové nad Labem)
- 2x Domovy pro seniory: MSSS Oáza v Novém Městě nad Metují a Domov seniorů Marie v Náchodě (provozuje Městské středisko sociálních služeb Marie, zřizovatel město Náchod)
- 1x Chráněné bydlení: Domov Dědina, zařízení Královéhradeckého kraje - 2 byty v Novém Městě nad Metují
- 1x Azylový dům: Sv. Anna pro matky s dětmi v Náchodě
- 1x Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež: Klub Mandl v Novém Městě nad Metují

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření.

Tab. č. 61: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP Nové Město nad Metují působících v rámci ORP Nové Město nad Metují

pořadové číslo	název zařízení	typ zařízení	zřizovatel zařízení	sídlo zařízení (ORP)
1.	Domov Sv. Josefa	domov pro osoby se zdravotním postižením (roztroušenou mozkomíšní sklerózou)	Oblastní charita Červený Kostelec	Dvůr Králové nad Labem
2.	Sv. Anna - Domov pro matky s dětmi Náchod	azylový dům	Farní charita Náchod	Náchod
3.	Domov pro seniory Marie	domov pro seniory	město Náchod	Náchod
4.	Denní stacionář	denní stacionář pro osoby zdravotně postižené	Občanské sdružení Cesta	Náchod

Komentář k tabulce:

Mezi subjekty v tabulce byly zařazeny jednak zařízení uvedená v Plánu sociálních služeb, Nové Město nad Metují 2010 - 2012 (Komunitní plán pro území ORP Nové Město nad Metují) a jednak ta zařízení, o jejichž využívání obyvateli území ORP víme podle vlastní analýzy (dotaz položený starostům obcí v území).

Mimo zákon o sociálních službách (neregistrované subjekty) existují na území ORP ještě tato zařízení:

1. Nájemní dům s pečovatelskou službou - provozuje Nové Město nad Metují jako specifickou formu ubytování pro seniory, jedná se o samostatné pokoje se společným sociálním zařízením na chodbě. V přízemí objektu má sídlo a vybavení Pečovatelská služba MSSS Oáza, které zajišťuje pečovatelské služby pro nájemníky domu.

2. Pension pro seniory Domov seniorů Metuj s.r.o. - soukromý podnikatelský subjekt.

Tyto dva subjekty nejsou do tabulky č. 60 zahrnuty, jmenujeme je však pro maximální přehled o dění v území.

Tab. č. 62: Počet jednotlivých typů sociálních služeb

	Druh sociální služby	
Služby sociální péče	Osobní asistence	
	Pečovatelská služba	1
	Odlehčovací služby	1
	Centra denních služeb	1
	Denní stacionáře	1
	Domovy pro seniory	1
	Chráněné bydlení	1
Služby sociální prevence	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1

Komentář k tabulce:

Poskytování odborné pomoci a poradenství v sociální oblasti poskytuje na území ORP v první řadě odbor sociálních věcí Nového Města nad Metují. Jedná se o poskytování pomoci ve věcech sociálně-právní ochrany dětí, zprostředkování náhradní rodinné péče, dohody o výkonu pěstounské péče, sociální poradenství pro zdravotně postižené, sociální poradenství pro seniory. Odbor či městský úřad však nemůže být v tabulce uveden jako poskytovatel sociálních služeb, protože nepodléhá registraci dle Zákona o sociálních službách.

Do tabulky nebyl dále zařazen pension pro seniory Domov seniorů Metuj s.r.o. a nájemní dům pro seniory v Novém Městě nad Metují, protože se jedná o neregistrované subjekty dle zákona.

Přehled poskytovatelů soc. služeb na území ORP:

- 1x Pečovatelská služba - zajišťuje MSSS Oáza
- 1x Odlehčovací služby - zajišťuje MSSS Oáza
- 1x Centrum denních služeb - zajišťuje MSSS Oáza
- 1x Denní stacionář - NONA 92, o.p.s. - denní stacionář pro zdravotně postižené
- 1x Domov pro seniory - zajišťuje MSSS Oáza
- 1x Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež - Klub Mandl, zřizován Novým Městem nad Metují
- 1x Domov Dědina - chráněné bydlení v Novém Městě nad Metují pro zdravotně postižené (od 1. 2. 2014), zřizovatelem je Královéhradecký kraj
- 1x Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi - Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR - KLUB VÁNEK- , Nové Město nad Metují

V území ORP Nové Město nad Metují působí celkem 5 poskytovatelů sociálních služeb, kteří zde mají registrované místo poskytování sociálních služeb. Celkem je v ORP registrováno 8 sociálních služeb. Další služby působí na území ORP bez registrované adresy zařízení (např. služby se sídlem v Náchodě, s celostátní či krajskou působností) nebo obyvatelé ORP k poskytovatelům služeb dojíždějí. Síť sociálních služeb je soustředěna pouze do sídla správního obvodu, tzn. do Nového Města nad Metují, terénní služby pak působí na celém území. Kapacita služeb je dostačující, převyšuje pouze poptávka

po odlehčovacích službách, která má však velké časové výkyvy (někdy není kapacita využita, někdy se schází více zájemců, rovněž zde hraje roli zájem spíše o trvalou službu).

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření.

Tab. č. 63: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	1
Služby sociální péče	Osobní asistence	1
	Pečovatelská služba	1
	Tísňová péče	1
	Odlehčovací služby	2
	Centra denních služeb	1
	Denní stacionáře	2
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
	Domovy pro seniory	2
	Chráněné bydlení	1
	Služby sociální prevence	Raná péče
Azylové domy		1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež		1
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi		2
Terénní programy		1
Sociální rehabilitace		2

Komentář k tabulce:

Tabulka obsahuje údaje z tab. 60 (subjekty registrované a poskytující služby v území ORP) a je navýšena o sociální služby, které jsou buď uvedeny v Plánu sociálních služeb Nového Města nad Metují 2010-2012 nebo je známo jejich využívání obyvateli území ORP (vlastním průzkumem, dotaz položený starostům obcí vyjma konzultace na Městském úřadě v Novém Městě nad Metují, které odmítlo spolupráci na projektu meziobecní spolupráce).

Jedná se o následující zařízení:

- 1x Sociální poradenství: Psychologická poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy Náchod - odborné sociální poradenství, poskytuje Centrum sociální pomoci a služeb, o.p.s.
- 1x Osobní asistence: Společné cesty Náchod, o. s.
- 1x Pečovatelská služba: MSSS Oáza, Nové Město nad Metují
- 1x Tísňová péče: Život 90, o. s. - tísňová péče pro seniory, dispečink Hradec Králové
- 2x Odlehčovací služby: MSSS Oáza, Nové Město nad Metují a Hospic Anežky České v Červeném Kostelci (poskytuje odlehčovací služby dle zákona o soc. službách v případě volné kapacity), provozuje Oblastní charita Červený Kostelec
- 1x Centrum denních služeb: MSSS Oáza, Nové Město nad Metují

- 2x Denní stacionář: Stacionář NONA - denní stacionář pro zdravotně postižené, NONA 92, o.p.s. Nové Město nad Metují a Občanské sdružení Cesta, Náchod
- 1x Domov pro osoby se zdravotním postižením: Domov Sv. Josefa - domov pro osoby se zdravotním postižením (roztroušená skleróza), Žireč u Dvora Králové nad Labem, provozuje Oblastní charita Červený Kostelec
- 2x Domovy pro seniory: MSSS Oáza, Nové Město nad Metují a Domov seniorů Marie v Náchodě
- 1x Chráněné bydlení: Domov Dědina - chráněné bydlení pro zdravotně postižené, zřizovatel Královéhradecký kraj, 2 byty v Novém Městě nad Metují
- 1x Raná péče: Raná péče Sluníčko, poskytuje Oblastní charita Hradec Králové
- 1x Azylový dům: Sv. Anna - Domov pro matky s dětmi - azylový dům v Náchodě, provozuje Farní charita Náchod
- 1x Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež: Klub Mandl, Nové Město nad Metují
- 2x Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi: Občanské sdružení Vánek, Nové Město nad Metují a Triangl – sanace rodiny - sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, poskytuje Občanské sdružení Salinger, Hradec Králové
- 1x Terénní programy: Laxus, o. s. – terénní program s uživateli drog - poskytuje Laxus o. s., Centrum terénních programů Královéhradeckého kraje
- 2x Sociální rehabilitace: Péče o duševní zdraví, poskytuje středisko v Rychnově nad Kněžnou a Tyfloservis, o.p.s. - sociální rehabilitace nevidomých a slabozrakých, Náchod (rovněž v Hradci Králové)

Nabídka sociálních služeb pro území OPR Nové Město nad Metují je poměrně pestrá. V širším okolí (Rychnov nad Kněžnou, Hradec Králové, Červený Kostelec) se nacházejí další služby. Jejich využívání obyvateli území ORP však není v tuto chvíli známo (z důvodů nespolupráce Nového Města nad Metují na projektu), předpokládáme využívání těchto služeb vždy dle individuálních možností klientů či jejich rodin, kdy roli hraje dopravní dostupnost a případné finanční úhrady za tyto služby. Je možné, že nový, aktuální Plán sociálních služeb Nového Města nad Metují (myšleno celé území ORP) bude rozšířen o další služby v území.

Tab. č. 64: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Druh služby	zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod						
Centra denních služeb			1			
Denní stacionáře						1
Domovy pro seniory			1			
Chráněné bydlení		1				
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						1
celkem	0	1	2	0	0	2

Komentář k tabulce:

Počet subjektů v tab. 63 odpovídá počtu subjektů uvedenému v tab. 58.

Zřizovatel kraj:

- Královéhradecký kraj - zařízení Domov dědina:
  1. Chráněné bydlení (2 byty pro 2 osoby v Novém Městě nad Metují od roku 2014)

Zřizovatel obec

- Nové Město nad Metují - Městské středisko sociálních služeb Oáza:
  1. Centrum denních služeb
  2. Domov pro seniory

Zřizovatel jiný:

- NONA 92, o.p.s.:
  1. Denní stacionář pro zdravotně postižené
- Město Nové Město nad Metují:
  2. Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, klub Mandl – je organizační složkou města, není obcí zřizován

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření.

Tab. č. 65: Počet sociálních služeb dle zřizovatele

	typ sociální služby	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Služby sociální péče	Osobní asistence						
	Pečovatelská služba			1			
	Odlehčovací služby			1			
	Centra denních služeb			1			
	Denní stacionáře						1
	Domovy pro seniory			1			
	Chráněné bydlení		1				
Služby sociální prevence	Raná péče						
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						1
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi						1
	celkem	0	1	4	0	0	3

Komentář k tabulce:

Počet subjektů odpovídá počtu uvedenému v tabulce č. 61.

- Královéhradecký kraj zřizuje v území ORP Domov Dědina, 2 chráněné byty, tj.:
  - chráněné bydlení
- Obec (město Nové Město nad Metují) zřizuje Městské středisko sociálních služeb Oáza, které zajišťuje služby:
  - pečovatelské
  - odlehčovací
  - centrum denních služeb Domovinka
  - Domov pro seniory
- Jiní zřizovatelé:
  - denní stacionář: zřizovatelem je NONA 92, o.p.s. (stacionář pro zdravotně postižené)
  - nízkoprahové zařízení pro děti a mládež: Klub Mandl, je organizační složkou Nového Města nad Metují
  - sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi: Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR - KLUB VÁNEK, Nové Město nad Metují

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření.

Tab. č. 66: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012

Druh služby	finanční prostředky						
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje
Posuzovaný správní obvod	Nové Město nad Metují						
Druh zařízení sociálních služeb							
Centra denních služeb	213 000	41 000	436 000		466 612		
Denní stacionáře	1 680 000	100 000	814 894		545 879	273 529	41 237
Domovy pro seniory	1 803 000	97 000	4 063 000		6 228 125		414 000
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	400 000	90 000		739 434			808 373
celkem za všechna zařízení	4 096 000	328 000	5 313 894	739 434	7 240 616	273 529	1 263 610

Komentář k tabulce:

- Centrum denních služeb - MSSS Oáza, údaje poskytnuté zařízením.
- Denní stacionáře - stacionář NONA 92, o.p.s., údaje podle výroční zprávy za rok 2012 a konzultace se zřizovatelem zařízení. Částka 814 894 Kč je součtem dotace od města Nové Město nad Metují a dalších obcí (Náchod, Lysá nad Labem, Rychnověk, Dolany, Kounov, Nový Hrádek, Slavoňov, Nahořany).
- Domovy pro seniory - data za Domov pro seniory MSSS Oáza, 38 klientů v roce 2012, údaje poskytnuté zařízením.
- Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež - klub Mandl, údaje podle výroční zprávy za rok 2012. Částka 808 373 Kč je z prostředků Individuálního projektu Služby sociální prevence v Královéhradeckém kraji.

Tab. č. 67: Kapacita zařízení sociálních služeb

	pobytová		ambulantní
	lůžka	klienti	hovory
Centra denních služeb		33	
Denní stacionáře		23	
Domovy pro seniory	41		
Chráněné bydlení	4		
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež		215	1 720

Komentář k tabulce:

- Centrum denních služeb

Poskytuje MSSS Oáza, kapacita je 12 klientů denně, v roce 2012 službu využilo 33 osob (údaje podle Výroční zprávy MSSS Oáza 2012).

- Denní stacionáře

Stacionář NONA 92 o.p.s. pro zdravotně postižené, 23 klientů v roce 2012 podle Výroční zprávy, celková kapacita 25 osob.

- Domovy pro seniory

Údaj za zřizovatele MSSS Oáza, celková kapacita k březnu 2014 byla 41 lůžek. Plánovaná maximální kapacita je 45 lůžek (po přechodu služeb Nájemního domu na Domov pro seniory).

- Domov Dědina

Chráněné bydlení zřizované Královéhradeckým krajem, kapacita 4 lůžka (2 byty, každý pro 2 osoby k 1. 2. 2014), info webové stránky <http://www.domov-dedina.cz/nove-mesto-n-m>

- Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež

Jedná se o údaje za klub Mandl. Podle Výroční zprávy v roce 2012 v klubu proběhlo celkem 1720 rozhovorů, z toho individuálních se 72 osobami (celkem 735x), skupinový rozhovor se 65 lidmi byl poskytnut 443x. V roce 2012 klub pracoval s 215 klienty.

- Další informace

Městské nájemní byty pro seniory v Novém Městě nad Metují s pečovatelskou službou poskytovanou MSSS Oáza mají kapacitu celkem pro 14 osob. Kapacita pensionu pro seniory Domov seniorů Metuj s.r.o. nezjištěna.

Tab. č. 68: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012 v Kč

	Pečovatelská služba	Odlehčovací služby
Příjmy z úhrad uživatelů	912 000	801 000
Výdaje	3 899 000	1 438 000
Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na službu	23,39 %	55,70 %

Komentář k tabulce:

Uvedené údaje byly poskytnuty Městským střediskem sociálních služeb Oáza.

Tab. č. 69: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012

Pečovatelská služba	0
Odlehčovací služby	96

Komentář k tabulce:

- Pečovatelská služba, MSSS Oáza

Nebylo neuspokojených klientů. Služby v r. 2012 využívalo 149 osob, v běžném provozu se jedná o 120-135 osob, kapacita pečovatelské služby je 150 osob. Pečovatelská služba nemusela být zajištěna pro některé klienty z obcí mimo Nové Město v případě, že nedošlo k dohodě o financování služby ze strany obce s poskytovatelem služby.

- Osobní asistence

Služba poskytována subjektem mimo území ORP Společné cesty Náchod, o. s. Počet klientů dosahoval v roce 2009 celkem 65 osob. Počet neuspokojených klientů nebyl z důvodů registrace subjektu mimo území ORP zjišťován.

- Tísňová péče

V roce 2012 byla služba poskytnuta 20 uživatelům z Nového Města nad Metují. Počet neuspokojených klientů nebyl z důvodů registrace subjektu mimo území ORP zjišťován.

- Průvodcovské a předčitatelské služby

Nejsou poskytovány na území ORP

- Podpora samostatného bydlení

Nejsou poskytovány na území ORP

- Odlehčovací služby, MSSS Oáza

Kapacita odlehčovacích služeb v Městském středisku sociálních služeb Oáza je 5 lůžek. Uspokojeno bylo v roce 2012 celkem 57 klientů, jednání probíhala se 153 osobami. Uvedené číslo 96 je rozdílem mezi osobami, se kterými bylo jednáno a klienty, kteří skutečně službu využili. Toto číslo však nemá však významnou vypovídací hodnotu. Dle sdělení poskytovatele služby je velmi náročné koordinovat nabídku volných míst s aktuální poptávkou. Jednak jde o načasování kapacity (v jednu chvíli mohou být lůžka volná, nikdo je nechce využít a naopak) a jednak klienti následně přiznávají zájem spíše o trvalý pobyt než dočasný.

(Podobná je situace i u Domova seniorů. Jeho aktuální kapacita je 41 osob (41 jednolůžkových pokojů), počet žádostí o umístění je cca 80. Při uvolnění místa se však může stát, že nikdo z těch, kteří mají podanou žádost na umístění do Domova seniorů, nechce nastoupit. Důvodů je několik, jednak žádost je podaná předčasně v době dostatečné samostatnosti klienta, jednak rodiny se můžou naučit zvládat péči o svého seniora a konečně senioři často nakonec nechtějí opustit domov.)

- Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Neprobíhají samostatně jako služba a hodnoty nejsou vykazovány, jsou součástí služeb v Domově seniorů a Domovince (služby zajišťované Městským střediskem sociálních služeb Oáza).

Tab. č. 70: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

	Centra denních služeb			Denní stacionáře			Zařízení pro krizovou pomoc		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	5	28	0	17	6	0	0	0
	Týdenní stacionáře			Domov pro osoby se zdravotním postižením			Domovy pro seniory		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	0	0	0	9	29

Komentář k tabulce:

Vazba na hodnoty uváděné v tabulce počet zařízení sociálních služeb. Rozdíl spočívá v tom, že v roce 2012 nebylo v území poskytováno žádné chráněné bydlení (toto zařízení vzniklo až v roce 2014).

- Centrum denních služeb: MSSS Oáza, celkem využilo službu 33 osob (podle Výroční zprávy za rok 2012, ověřeno poskytovatelem služby).
- Denní stacionář: NONA, o.p.s., celkem 23 osob podle Výroční zprávy za rok 2012.
- Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež: Klub Mandl, 215 klientů v roce 2012 podle Výroční zprávy.
- Domovy pro seniory: MSSS Oáza, kapacita i využití v roce 2012 dosahovaly podle Výroční zprávy 38 osob (údaj ověřen poskytovatelem služby).

Tab. č. 71: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012 v Kč

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady (100 %)	Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby
Centra denních služeb	1 163 425	473	
Denní stacionáře	3 444 853	594	
Domovy pro seniory	12 660 157		913
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2 037 807	38	

Komentář k tabulce:

Centrum denních služeb - údaje dodané poskytovatelem služeb, Městské středisko sociálních služeb Oáza (MSSS Oáza).

Denní stacionář - poskytovatel NONA 92, o.p.s. (pro zdravotně postižené). Průměrné náklady na uživatele na den služby jsou vypočítány dle vzorce celkové náklady (údaj poskytnutý zřizovatelem)/23 uživatelů / 252 pracovních dnů v roce.

Domov pro seniory - Domov pro seniory - poskytovatel MSSS Oáza, údaje dodané poskytovatelem služeb.

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež - klub Mandl. Průměrné náklady na uživatele na den služby jsou odhadem a jsou vypočítány dle vzorce celkové náklady/ 215 uživatelů / 252 pracovních dnů v roce. Celkové náklady a počet uživatelů služby je údaj převzatý z Výroční zprávy za rok 2012.

Chráněné bydlení - nelze zjistit, vznik zařízení v roce 2014.

Další údaje poskytnuté MSSS Oáza: Pečovatelská služba - celkové náklady 3 899 000 Kč, průměrné náklady na uživatele/den terénní služby jsou 90 Kč.
Odlehčovací služba - celkové náklady 1 438 000 Kč, průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby jsou 834 Kč.

Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012

Dle Seznamu akreditovaných projektů MPSV na roky 2010 -2012 nebyly nalezeny žádné dobrovolnické organizace realizující své projekty/působící na území ORP. Ani z vlastního průzkumu nevyplynulo (včetně konzultace s Královéhradeckým krajem), že by v území nějaká organizace dobrovolníků působila. Za území bylo zjištěno, že 2-3 dobrovolníci dochází do Domova seniorů (pomoc jako doprovod k lékaři, přednášky, promítání). S dobrovolníky má MSSS Oáza uzavřenou dohodu, která vymezuje základní principy spolupráce. Dále MSSS Oáza i společnost NONA 92 o.p.s. využívá pomoci dobrovolníků při jednorázových akcích, nejedná se však o dlouhodobou a řízenou spolupráci. Předpokládáme i další "neorganizované" dobrovolníky na konkrétní aktivity jiných neziskových organizací působících v území (občanská sdružení, církve).

Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012

Vzhledem k tomu, že nebyly nalezeny žádné dobrovolnické organizace aktivně působící na území ORP, nelze stanovit ani počet a zaměření jejich projektů.

Očekávaný vývoj sociálních služeb v území

Sociální služby pro seniory

Ze strany Královéhradeckého kraje nebude finančně nijak podporováno další navyšování kapacity Domova seniorů (hranice nastavena na cca 45 lůžek). Kapacita je z hlediska potřeb území dostatečná.

Terénní a ambulantní typ služeb pro seniory (domovinky, pečovatelská služba) aktuálně jsou a budou i nadále stěžejním prvkem rozvoje a to díky kombinaci několika faktorů²:

- sociální aspekt – zvýšení kvality života potřebných osob díky jejich setrvání v přirozeném prostředí, komunitě,
- finanční aspekt - kdy zajištění péče formou ambulantní a terénní je výrazně finančně příznivější než poskytování pobytové péče (včetně započítání investic),
- důležitý je i aspekt dopravní dostupnosti služeb typu domovinka.

Plán sociálních služeb Královéhradeckého kraje 2011 – 2016 uvádí, že ze státních a krajských prostředků bude zvyšována dotační podpora terénních a ambulantních služeb alespoň o 3 % nad aktuální míru inflace (pro konkrétní službu pouze v případě, že jí nebude snížena dotace místní samosprávy). Cílem je rovněž zvyšovat počet pracovníků v pečovatelských službách.

U odlehčovacích služeb panuje z hlediska Královéhradeckého kraje poměrně zásadní nedostatek kapacity této služby, proto je Plánem sociálních služeb Královéhradeckého kraje podporováno zvyšování kapacity a dopravní dostupnosti této služby.

Sociální služby pro zdravotně postižené občany

Do budoucna lze předpokládat mírné zvyšování využívání této služby a to v důsledku toho, že se rodí více dětí s postižením a podíl těchto osob ve společnosti se bude zvyšovat. Kapacita stacionáře NONA je zatím dostatečná. Vzhledem k nedostatečným kapacitám těchto zařízení v rámci Královéhradeckého kraje bude rozvoj těchto služeb nadále podporován.

Sociální služby pro děti a mládež

Stávající kapacita klubu Mandl je dostatečná, neočekává se navyšování objemu finančních prostředků ze strany kraje a státu. V budoucnu bude podporována nabídka terénních programů v rámci již existujících zařízení a to i finančně.

Plán rozvoje sociálních služeb v Královéhradeckém kraji vyjadřuje podporu zachování služeb pro rodiny. Rodinné poradny budou nadále podporovány a zajišťovány na úrovni bývalých okresních měst (v tomto případě v Náchodě), zájmem je zvyšovat kapacitu aktivizačních služeb pro rodiny, zejména v oblasti náhradní rodinné péče, sociálně právní ochrany dětí a vyloučených lokalit. Kapacita domů na půl cesty a podobných zařízení má být dle Plánu zachována.

---

² Viz též např. *Priority rozvoje sociálních služeb pro období 2009 – 2012 (MPSV)*, jež v oblasti sociálních služeb předpokládá „Provedení takových systémových změn, které povedou k humanizaci pobytových zařízení sociálních služeb a jejich transformaci ve služby umožňující uživateli setrvání v jeho přirozeném prostředí (...). Konečným výstupem by měla být síť komunitních služeb v přirozeném prostředí, kdy si uživatel bude moci zvolit tu službu, kterou opravdu potřebuje.“

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Tab. č. 72: Analýza cílových skupin

Název skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Poskytovatelé služeb	<ul style="list-style-type: none"> - zajištění finančních prostředků na provoz, investice - stabilní zájem klientů - stabilita systému poskytování sociálních služeb (právní rámec, smluvní podmínky s objednateli apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatek financí na investice a provoz - nedostatečná poptávka - poskytování služby nedostatečné kvality - nedostatečná dostupnost (čas a místo poskytnutí služby) 	<p>Pravidelná komunikace se zřizovatelem, samosprávou.</p> <p>Komunikace s klienty a jejich rodinnými příslušníky (osobní, vzdálená – internet, rozesílám zprávy a informací apod.).</p>	<p>Komunitní plánování na úrovni ORP.</p> <p>Nastavení, dodržování a kontrola standardů kvality.</p> <p>Nastavení kanálů pravidelná a funkční komunikace se zřizovatelem, samosprávou (samosprávami) ve svém spádovém obvodu.</p>
Uživatelé služeb	<ul style="list-style-type: none"> - dostupnost služeb (zajištění maxima služeb v místě bydliště či spádové obci) - finanční přijatelnost - garance kvality - přechod k ambulantním a terénním službám (tj. zajištění jejich potřeb bez nutnosti ústavního poskytnutí) 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatek financí na pokrytí participace na poskytované službě - nespokojenost s kvalitou - nedostatečná informovanost 	<p>Webové stránky, kontaktní tel. linky. Letáky, plakáty.</p> <p>Informace osobně sdělené poskytovatelem služby nebo pověřeným pracovníkem obecního úřadu.</p> <p>Informace předávané v rámci komunity (znalost, zkušenost).</p>	<p>Pravidelné ověřování funkčnosti informačních kanálů.</p> <p>Nastavení kontroly kvality služeb.</p> <p>Komunitní plánování (ideálně na úrovni spádového území - ORP).</p>
Rodinní příslušníci	<ul style="list-style-type: none"> - kvalita služeb - dostupnost služeb – tam kde je to možné ambulantní či terénní formou (tj. udržení klienta v komunitě, blízkosti rodiny) - přijatelné ceny - vstřícná komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikační rizika - nedostupnost služeb 	<p>Osobní komunikace, kvalitní a aktualizované zdroje informací (webové stránky, letáky, místní tisk).</p>	<p>Pravidelné ověřování funkčnosti informačních kanálů, komunitní plánování sociálních služeb.</p>
Veřejnost (nečerpající služby)	<ul style="list-style-type: none"> - přijatelné finanční zatížení veřejných rozpočtů - zajištění důstojné kvality života občanů - sociální služby takové kvality a rozsahu, které zlepšují celkové prostředí obcí (příspěvek k eliminaci sociálně patologických jevů) 	<ul style="list-style-type: none"> - nereálná očekávání - sledování parciálních zájmů nad zájmy společenskými (např. neochota přijmout ve svém okolí takovou službu) 	<p>Maximální informovanost a otevřenost vůči veřejnosti (internet, informace poskytované úředníky MÚ, Public Relations).</p>	<p>Zajištění informovanosti vhodnými prostředky.</p> <p>Umožnění participace veřejnosti v plánovacích a rozhodovacích procesech (komunitní plánování).</p>

Název skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Představitelé obcí SO ORP	<ul style="list-style-type: none"> - dostupnost služeb obyvatelům obcí SO ORP - přijatelné zatížení obecních rozpočtů - kvalita služeb - stabilita a předvídatelnost systému poskytování sociálních služeb - prevence sociálně patologických jevů, vzniku sociálně vyloučených lokalit apod. 	<ul style="list-style-type: none"> - neochota spolufinancování či nedostatek financí v rozpočtu obce - nerealistická očekávání jak co do kvality tak objemu poskytovaných služeb - neschopnost nalezení konsenzu samospráv ve správním obvodu ORP 	<p>Pravidelné schůzky, jednání dle potřeby, vzájemná informovanost.</p> <p>Pravidelný informační servis odborných útvarů (příp. i poskytovatelů) Městského Úřadu pro ostatní obce.</p>	<p>Komunitní plánování (ideálně na úrovni ORP).</p> <p>Společný postup a řešení.</p> <p>Pravidelná komunikace s poskytovateli služeb a nelézání přijatelných řešení a podmínek.</p> <p>Vyhledávání vhodné finanční podpory (dotace z ESF, národních zdrojů, sponzoři).</p>
Kraj	<ul style="list-style-type: none"> - zajištění sociálních služeb v území v dostatečné kvalitě - pokrytí území - přijatelné finanční zatížení - poskytování služeb na úrovni jednotlivých obcí, resp. ORP v souladu s politikou a dokumenty kraje v oblasti sociálních služeb 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatečný zájem o dění v území - nejasný plán, strategie, vize (nestabilita prostředí) - špatné hospodaření s finančními prostředky 	<p>Pravidelná komunikace s představiteli místních samospráv, jednání dle potřeby.</p>	<p>Komunitní plánování na krajské úrovni, spolupráce s obcemi.</p> <p>Zajištění stability systému – finanční (vyčlenění prostředků, vč. výhledu), věcné (stanovení a dodržování přinejmenším střednědobých strategií).</p>
Stát	<ul style="list-style-type: none"> - zajištění sociálních služeb v území, pokrytí území - přiměřené finanční zatížení - prevence sociálně patologických jevů, vzniku sociálně vyloučených lokalit apod. 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatečný zájem o dění v území - nejasný plán, strategie, vize, měnící se podmínky (finanční, věcné) - špatné hospodaření s finančními prostředky 	<p>Komunikace napříč úrovněmi veřejné správy.</p> <p>Komunikace s Evropskou Komisí (rámcové podmínky, podmínky čerpání evropských prostředků na sociální služby a politiku).</p>	<p>Dlouhodobě udržitelná strategie garantovaná bez ohledu na aktuální politické vedení.</p> <p>Nastavení vhodných pravidel pro dotace národní i evropské.</p>
Partneři poskytovatelů služeb (dárci, sponzoři)	<ul style="list-style-type: none"> - kvalita služeb - vlastní propagace, prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> - ukončení partnerství - nerealistická očekávání (např. rozsah propagace) - nedostatek zdrojů pro dárcovství 	<p>Pravidelné schůzky, jednání dle potřeby.</p> <p>Prezentace služeb a možností partnerství.</p>	<p>Propagace, budování dlouhodobých vztahů, kvalita poskytovaných služeb (být spojován se službami dobré pověsti a kvality).</p>

Název skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Zaměstnanci v soc. službách	<ul style="list-style-type: none"> - dobré pracovní podmínky - ocenění vykonávané práce finanční i morální - podmínky pro vlastní rozvoj - společenské uznání 	<ul style="list-style-type: none"> - nízké platové ohodnocení - příliš zatěžující administrativa - syndrom vyhoření - nedostatečné společenské uznání 	Vertikální komunikace (zřizovatel, vedení poskytovatele, zaměstnanci).	Vzdělávací kurzy, motivace, využití dotačních programů, komunikace s vedením poskytovatele, propagace významu poskytovaných služeb a práce zaměstnanců.

Z analýzy cílových skupin vyplývá několik poměrně jasných požadavků pro sociální služby. Jedná se zejména o transparentní financování a přijatelnost objemu provozních či investičních nákladů pro jednotlivé cílové skupiny. Zatímco uživatelé služeb v naprosté většině požadují co nejmenší finanční zatížení, poskytovatelé musí hledat řešení pro nastavení kvality poskytované služby (či vůbec její poskytování bez ohledu na kvalitu) vzhledem objemu disponibilních finančních prostředků.

Dalším společným prvkem pro několik cílových skupin je komunitní plánování služeb, tak aby byly zahrnuty a řešeny požadavky všech uživatelů sociálních služeb dle vhodné úrovně (místní, krajská, republiková).

Svou roli hraje pro jednotlivé cílové skupiny i kvalita poskytovaných sociálních služeb, která je závislá nejen na technickém vybavení, ale do velké míry i na zaměstnancích (event. dobrovolnících) v sociálních službách.

Na straně poptávky je jednoznačně významné dosažení dobré dostupnosti v čase (tj. poskytnutí služby bezprostředně případně v přijatelných časových intervalech) a v místě (v přijatelné vzdálenosti, pro většinu služeb nanejvýš v rámci SO ORP). Očekávání směřují také k přechodu k ambulantní a terénní formě služby tam, kde je to možné. Tato očekávání plně odpovídají vizi dalšího rozvoje na straně nabídky (kraj, stát, EU).

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Tab. č. 73: Analýza registru rizik

hodnocení rizik						
skupina rizik	název	pravděpodobnost	dopad	význam	opatření k eliminaci rizika	nositel rizika
Finanční	klienti neplatící za poskytnuté služby	2	4	8	nastavení postupu jednání s neplatičem, omezení/zrušení poskytování služby, změnit způsob výběru poplatku, ve vybraných případech zapojení příslušné obce	poskytovatel služby
	zvyšování běžných provozních výdajů /růst cen	3	4	12	sdílené nákupy, nová výběrová řízení, jednání s obcemi, krajem o způsobu financování, sponzoring, dotační možnosti (ESF)	poskytovatel služby, zřizovatel
	nedostatek prostředků na investice, vybavení	3	3	9	dotace, využití rezerv, dary partnerů/sbírky/sponzorství, aktivní přístup k nabídce dotací	poskytovatel služby, zřizovatel
	časově omezená podpora z dotací EU	4	2	8	důkladné seznámení se se všemi dotačními podmínkami (využití poradenských služeb, konzultací), nastavení systémů financování s/bez dotací z EU	poskytovatel služby, zřizovatel
	obce nespolupracující s poskytovateli z důvodu nevyjasněného způsobu a výše financování aj.	3	5	15	pravidelná komunikace mezi obcemi v správním obvodu ORP a poskytovateli služeb, adekvátnost požadavků ze strany poskytovatelů, hledání úspor z rozsahu (zajištění služby pro více obcí, lepší plánování cest po ORP apod.)	obce, poskytovatelé služeb
Organizační	špatné rozmístění zařízení sociálních služeb	1	4	4	meziobecní spolupráce, jednání s odborníky na více úrovních (obec, kraj, neziskový sektor)	obce v území
	rostoucí zájem o služby (zvyšující se počet klientů)/ nedostatečný počet uživatelů	3	3	9	sledování trendů/potřeb v území, navyšování kapacit, hledání alternativ zajištění péče ve spolupráci s rodinnými příslušníky	obce v území, poskytovatelé služeb

hodnocení rizik						
skupina rizik	název	pravděpodobnost	dopad	význam	opatření k eliminaci rizika	nositel rizika
	změny organizace poskytování sociálních služeb v souvislosti s trendem deinstitucionalizace aj.	4	3	12	Sledován trendů, pravidelná horizontální i vertikální komunikace v území (s krajem, mezi obcemi, mezi poskytovateli služeb, metodické vedení a sdílení informací), dotace podporující přechod na péči v komunitě	obce v území
	nekvalitní /neexistující komunitní plánování (vč. ověřování, aktualizace)	2	5	10	Aktualizace komunitního plánování a využívání existujícího plánu pro rozvoj sociálních služeb	obce v území
	nespolupráce a /nebo nekomunikace obcí v rámci SO ORP navzájem a s poskytovateli sociálních služeb	3	5	15	zlepšit informovanost a komunikaci v území, nastavení pravidel pro financování i zabezpečení péče, komunitní plánování, spolupráce obcí	obce v území
Právní	změny v legislativě s finančním či organizačním dopadem	2	4	8	ovlivňování rozhodovacích složek a upozorňování na dopady jejich rozhodnutí, sdílené financování dopadů, vytváření rezerv při očekávaných změnách	poskytovatel služby, zřizovatel
	nevhodně nastavený rámec pro poskytování sociálních služeb	1	4	4	ovlivňování rozhodovacích složek a upozorňování na dopady jejich rozhodnutí	obce, občané
Technická	nevhodné prostory	1	5	5	zmapování volných a vhodných objektů v území, rekonstrukce, dotační příležitosti	poskytovatel služby, zřizovatel, majitel budov
	zastaralé vybavení, špatný technický stav	2	3	6	využití dotačních příležitostí, sponzoring, dárcovství, jednání mezi obcemi a zřizovateli o možných prostorách a zázemí	poskytovatel služby, zřizovatel

hodnocení rizik						
skupina rizik	název	pravděpodobnost	dopad	význam	opatření k eliminaci rizika	nositel rizika
Věcná	špatné řízení organizace poskytující služby	2	4	8	změna managementu, vymezení odpovědnosti, kontrola činnosti ze strany zřizovatele	poskytovatel, zřizovatel
	nekvalitní služby	2	5	10	vzdělávání zaměstnanců, zajištění potřebného vybavení ke zlepšení kvality služeb, nastavení a sledování standardů	poskytovatel, zřizovatel
	personální rizika	3	4	12	vzdělávání zaměstnanců, motivace, prevence vyhoření vhodným nastavením pracovních podmínek, propagace činnosti a významu poskytovaných služeb – společenské uznání	poskytovatel

Z analýzy rizik pro správní obvod Nové Město nad Metují vyplývá, že nejvýznamnějším rizikem je nespolupráce obcí a nezajišťování sociálních služeb/potřebné péče dle zákona. Tento problém je spatřován zejména u malých obcí, na kterých je požadována finanční účast při zabezpečení služby poskytovatelem této služby. Obce buď nemají ve svém rozpočtu dostatek financí na příspěvky pro poskytovatele sociálních služeb či nejsou dostatečně informovány o náplni a smyslu dané sociální služby. Tomuto riziku se lze vyvarovat několika způsoby, jednak společným komunitním plánováním, jednak nastavením jasných pravidel pro financování eventuálně rovněž nastavením standardů kvality. V tomto smyslu může pomoci meziobecní spolupráce.

4.1.4. SWOT analýza oblasti

Tab. č. 74: SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
– snaha o udržení seniorů v jejich přirozeném prostředí	– nedostatečná spolupráce s obcemi - zákonem není jasně určen způsob zajištění soc. péče
– poměrně pestré spektrum i dostatečná kapacita sociálních služeb v území ORP i blízkém a širším okolí	– nevyužívání příspěvků na sociální služby některými rodinami
– vytvářený, naplňovaný a obnovovaný plán komunitních služeb v NMnM	– finanční náročnost některých služeb (zejména domovy pro seniory, kde je zajišťována zdravotní péče)
– dlouhodobé zkušenosti některých organizací (NONA, o.p.s., Klub Mandl)	– někteří představitelé obcí nevědí o komunitním plánování soc. služeb
– dostatečná kapacita zařízení sociálních služeb	– chybí dobrovolnické organizace
– zajištění informovanosti o sociálních službách	– koncentrace veškerých sociálních služeb na území ORP v Novém Městě n. M.
– partnerské město Hilden poskytující materiální výpomoc (např. polohovací lůžka)	– občasné neshody mezi poskytovateli sociálních služeb a obcemi
– neexistence sociálně vyloučených lokalit a celkově nadprůměrně stabilní sociální situace	– stárnutí populace, zvyšující se podíl věkové kategorie 65+
Příležitosti	Hrozby
• dotační příležitosti EU (investiční projekty – rekonstrukce budov, snižování energetické náročnosti, technické vybavení, neinvestiční projekty)	• ekonomická krize vedoucí k většímu finančnímu zatížení rozpočtů (státního, obecních i rodinných)
• podpora rodin využívajících sociální služby (časové pracovní úvazky pro pečující osoby)	• snižování objemu finančních prostředků plynoucích do soc. služeb ze strany státu, kraje
• proces deinstitucionalizace a jeho podpora ze strany státu, kraje i EU – preference ambulantních a terénních služeb před pobytovými	• změna modelu sociální politiky při změně politické reprezentace
• meziobecní spolupráce zejména pro nastavení pravidel) a zefektivnění poskytovaných služeb	• dlouhodobý demografický trend - dramatické stárnutí populace, zvyšující se podíl věkové kategorie 65+ ³
• větší využití dobrovolnictví ⁴	
• podpora sociálního podnikání a zaměstnání hendikepovaných a ohrožených sociální exkluzí	

³ Na základě SLDB stoupl mezi lety 1991 a 2011 počet obyvatel v Novém Městě nad Metují v kategorii 65+ o 70% (!), z 1072 na 1812 obyvatel.

⁴ Dle názorového průzkumu veřejnosti v Novém Městě n/M z r. 2013 na otázku, zda by respondenti byli ochotni dobrovolně pomáhat konkrétním lidem ve městě, odpověděla skoro polovina, že ano, a to zejména ve formě příležitostné pomoci.

4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Síť zařízení sociálních služeb na řešeném území je soustředěna pouze do sídla správního obvodu ORP Nového Města nad Metují. V území působí celkem 5 poskytovatelů sociálních služeb, kteří nabízejí 8 typů sociálních služeb. Jako neregistrované subjekty dle Zákona o sociálních službách vystupují Městský úřad v Novém Městě nad Metují, odbor sociálních věcí, dále pak soukromé zařízení Domov seniorů Metuj s.r.o. a tzv. nájemní dům patřící městu (objekt určený pro seniory, kde je zároveň možnost využívat pečovatelské služby, jejíž sídlo se nachází v přízemí objektu nájemního domu). Řada dalších sociálních služeb je poskytována zařízeními mimo území ORP, nejdostupnější jsou služby ve městě Náchod vzdáleném cca 10 km. Kapacity stávajících zařízení jsou vzhledem k poptávce v tuto chvíli dostatečné.

Z provedených analýz vyplývá, že území ORP Nové Město nad Metují je dostatečně pokryto potřebnými sociálními službami. K fungování systému přispívá i realizované a postupně naplňované Komunitní plánování sociálních služeb (Plán sociálních služeb 2010-2012, Nové Město nad Metují) a jeho provázanost na aktivity kraje v oblasti sociálních služeb. O dobře nastaveném plánu komunitních služeb svědčí ocenění „Cena sociálních služeb“ udělená Královéhradeckým krajem za ojedinělou infrastrukturu v oblasti péče o seniory zahrnující základní typy služeb sociální péče, která se zaměřuje především na podporu péče v přirozeném prostředí, za sdílenou péči sociálních služeb a rodiny i za další aktivity, které podporují rodiny v péči o své blízké v jejich domácnosti. Do Plánu sociálních služeb jsou zahrnuty i obce ze správního obvodu, avšak dle dotazníkového šetření ne všichni představitelé obcí tento plán znají.

V území ORP Nové Město nad Metují se vzhledem k velikosti území nachází optimální nabídka sociálních služeb, případně jsou tyto služby poměrně snadno dostupné v okolí území ORP. Nabídka služeb je zaměřena zejména na seniory, ale i další cílové skupiny ohrožené sociálně patologickými jevy, sociální exkluzí apod. (mladí, hendikepovaní atd.). Nabídka sociálních služeb je dostatečná také z důvodu celkové sociální situace v regionu ORP, kde se nenachází sociálně vyloučená lokalita ani výrazné sociální problémy a rizika (snad s výjimkou výrazně stárnoucího obyvatelstva, viz výše).

Informovanost o sociálních službách je ze strany Nového Města nad Metují jako poskytovatele sociálních služeb průběžně realizována (letáky, články, aktualizace webových stránek apod.), ovšem tuto propagaci je třeba nadále zajišťovat.

Statisticky se zvyšuje počet zdravotně postižených osob. V Novém Městě Nad Metují dlouhodobě a dobře funguje obecně prospěšná společnost NONA – společnost zdravotně postižených, o. s., která provozuje kapacitně dostačující stacionář pro tyto občany a snaží se je i zaměstnávat. Další příležitosti pro rozvoj skýtá podpora sociálního podnikání, kde by tito lidé mohli nalézt uplatnění ve větším rozsahu. NONA rovněž provozuje Mateřskou školu a Základní školu speciální NONA.

Obyvatelé obcí (tj. vyjma Nového Města nad Metují) využívají terénních či ambulantních sociálních služeb zatím spíše v omezení míře, např. péče o seniory v obcích je do značné míry zajištěna vlastními silami komunity (rodinných příslušníků, sousedů apod.). Občasným problémem je nalezení shody mezi poskytovateli sociálních služeb a obcemi jako jejich „odběrateli“, ať už ohledně organizace těchto služeb nebo jejich financování. Přestože se zatím nakonec daří shodu nalézt, představuje tento fakt možné riziko přinejmenším dočasného omezení sociálních služeb v konkrétní obci. Vyjasnění těchto principů a pravidel se nabízí řešit dlouhodobě prostřednictvím komunitního plánování sociálních služeb v širším území ORP.

Společným problémem všech obcí v území a zejména Nového Města n. M. je stárnutí populace při současném prodlužování délky života (růst počtu obyvatel v důchodovém věku na úkor mladších obyvatel). Tento fakt by obce měly vzít v potaz při společném plánování sociálních služeb (řešení kapacity pečovatelských a odlehčovacích služeb, kvality služeb). V popředí stojí nastavení jasných pravidel pro spolufinancování sociálních služeb ze strany obcí, které mají dle zákona povinnost postarat se o potřebné občany. Jasně určené spolufinancování a jednoznačná pravidla pro zajištění péče řešené území výrazně postrádá.

V území nepůsobí žádná dobrovolnická organizace. Dle zjištění z území pomáhají dobrovolníci nárazově při konání některých akcí (v NONA 92, o.p.s. nebo v MSSS Oáza, Domov pro seniory). Do Domova pro seniory v Novém Městě nad Metují dochází pravidelně 2-3 dobrovolníci (pomoc jako doprovod k lékaři, přednášky pro klienty apod.). Ředitelka společnosti NONA 92 o.p.s. se vyjádřila, že by uvítala dobrovolníky na dlouhodobé bázi včetně smluvního ošetření takové spolupráce, v Domově pro seniory práce dobrovolníků smluvně vyřešena je.

Z výše uvedených skutečností vyplývá, že při plánování do budoucna je nutné podporovat další rozvoj sociálních služeb zaměřených zejména na seniory jak co do kapacity, tak co do spektra poskytovaných služeb (zejména terénních a ambulantních služeb) se zřetelem na stárnutí populace. Výhodou území SO ORP je již realizace prvních zkušeností s deinstitucionalizací (např. vznik chráněného bydlení v r. 2014), ale i péče o potřebné v rodině/komunitě, zejména v obcích SO ORP. S tím souvisí i postupné dovybavení potřebnými pomůckami, technikou, mobilními prostředky apod.

Náklady směřující do zajištění péče o seniory tvoří již dnes největší položku rozpočtu všech sociálních služeb zajišťovaných obcemi území a bude tomu tak i do budoucna. Jednoznačně je třeba se připravit na čerpání prostředků EU. Ty budou poskytovány v oblasti sociálních služeb a sociálního bydlení jak v investiční podobě (IROP), tak v podobě neinvestiční (ESF prostředky). Jelikož se jedná pravděpodobně o poslední programové období, které bude v masívní míře sociální služby podporovat, je třeba jich využít na posílení kapacit a přizpůsobení sociálních služeb potřebám území i trendům v jejich poskytování. To se neobejde bez komunikace a koordinace v rámci SO ORP.

Na základě analytické části se nabízí zaměření návrhové části na tato témata:

- společné komunitní plánování pro všechny obce (celé území ORP, zajištění informovanosti a zapojení do plánování),
- nastavení principů, pravidel pro financování sociálních služeb,
- společná informační kampaň.

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nedefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupina pro oblast sociálních služeb byla složena ze zástupců obcí (Bohuslavice, Provodov-Šonov) a poskytovatelů sociálních služeb (ředitelka MSSS Oáza) z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

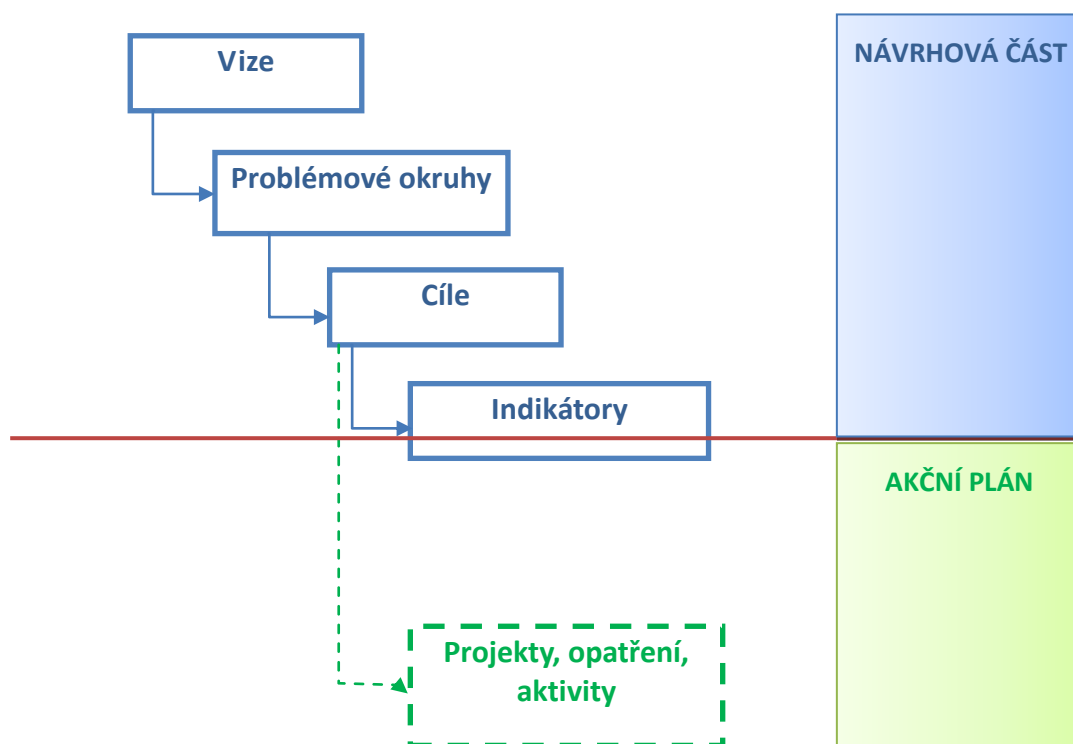
V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným téma-

tům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.1. Struktura návrhové části

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce		
<p>Obce správního obvodu ORP Nové Město nad Metují aktivně vytváří dobré podmínky pro život svých obyvatel s respektem k místnímu kulturnímu a přírodnímu dědictví.</p> <p>Zajišťují dostatečné kapacity předškolního vzdělávání pro všechny děti, nabízí kvalitní a dostupné základní vzdělávání za podmínek hospodárného provozu škol. Obce jsou zapojeny do komunitního plánování sociálních služeb a jejich využívání za jasných pravidel. Místní samosprávy vytváří podmínky pro vysokou míru třídění odpadu a spolupracují při jeho dalším zpracování a využívání a společně zefektivňují správu odpadového hospodářství. Lepší dostupnost, bezpečnější a čistší doprava jsou cestou ke kvalitnějšímu životu obyvatel i vyšší prosperitě spravovaného území.</p>		
Sociální služby	Problémový okruh 1: Nedostatečná informovanost obyvatel a představitelů obcí	Problémový okruh 2: Chybějící pravidla pro spolufinancování sociálních služeb obcemi
	Cíl 1.1 Společně vytvořit a realizovat systém informování o sociálních službách	Cíl 2.1 Společně nastavit systém kofinancování sociálních služeb poskytovaných MSSS Oáza

4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize společná pro všechna témata

Obce správního obvodu ORP Nové Město nad Metují aktivně vytváří dobré podmínky pro život svých obyvatel s respektem k místnímu kulturnímu a přírodnímu dědictví.

Zajišťují dostatečné kapacity předškolního vzdělávání pro všechny děti, nabízí kvalitní a dostupné základní vzdělávání za podmínek hospodárného provozu škol. Obce jsou zapojeny do komunitního plánování sociálních služeb a jejich využívání za jasných pravidel. Místní samosprávy vytváří podmínky pro vysokou míru třídění odpadu a spolupracují při jeho dalším zpracování a využívání a společně zefektivňují správu odpadového hospodářství. Lepší dostupnost, bezpečnější a čistší doprava jsou cestou ke kvalitnějšímu životu obyvatel i vyšší prosperitě spravovaného území.

Problémové okruhy

Problémový okruh 1: Nedostatečná informovanost obyvatel a představitelů obcí v území

Popis problémového okruhu

Z analýzy území vyplynula následující fakta:

- Stárnutí populace v území.
- Zařízení a poskytovatelé sociálních služeb koncentrování v Novém Městě nad Metují.
- Některé obce nejsou dostatečně seznámeny s Komunitním plánem sociálních služeb, který zahrnuje celé území SO ORP.
- Nedostatečná informovanost o sociálních službách v území.

- Nové Město nad Metují se nezapojilo do projektu meziobecní spolupráce.

Příčiny problému

Stárnutí populace a navyšování počtu obyvatel ve věkové kategorii 65+ je celorepublikovým problémem, který se dotýká i řešeného SO ORP Nové Město nad Metují. V oblasti sociálních služeb tak v popředí stojí řešení zajištění péče o seniory.

V řešeném území existuje Komunitní plán sociálních služeb, avšak ne zcela všichni představitelé obcí jsou s tímto plánem seznámeni. Příčinou je pravděpodobně převažující počet malých a menších obcí v řešeném území, v jejichž čele stojí neuvolněný starosta, tj. s nedostatečnou časovou kapacitou pro řešení širokého spektra oblastí veřejné správy. Z diskuze v rámci fokusní skupiny pro oblast sociálních služeb rovněž vyplynulo, že problematické je informování občanů/seniorů jejich ošetřujícími lékaři. Někteří lékaři jsou schopni předat informace o sociálních službách zajišťovaných v území (zejména terénních a ambulantních), jiní tak nečiní. Vzhledem k tomu, že lékař bývá pro seniora významnou autoritou a často i jedním z mála lidí, se kterými senior udržuje sociální kontakt, je třeba podpořit a zajistit informovanost o sociálních službách i tímto směrem.

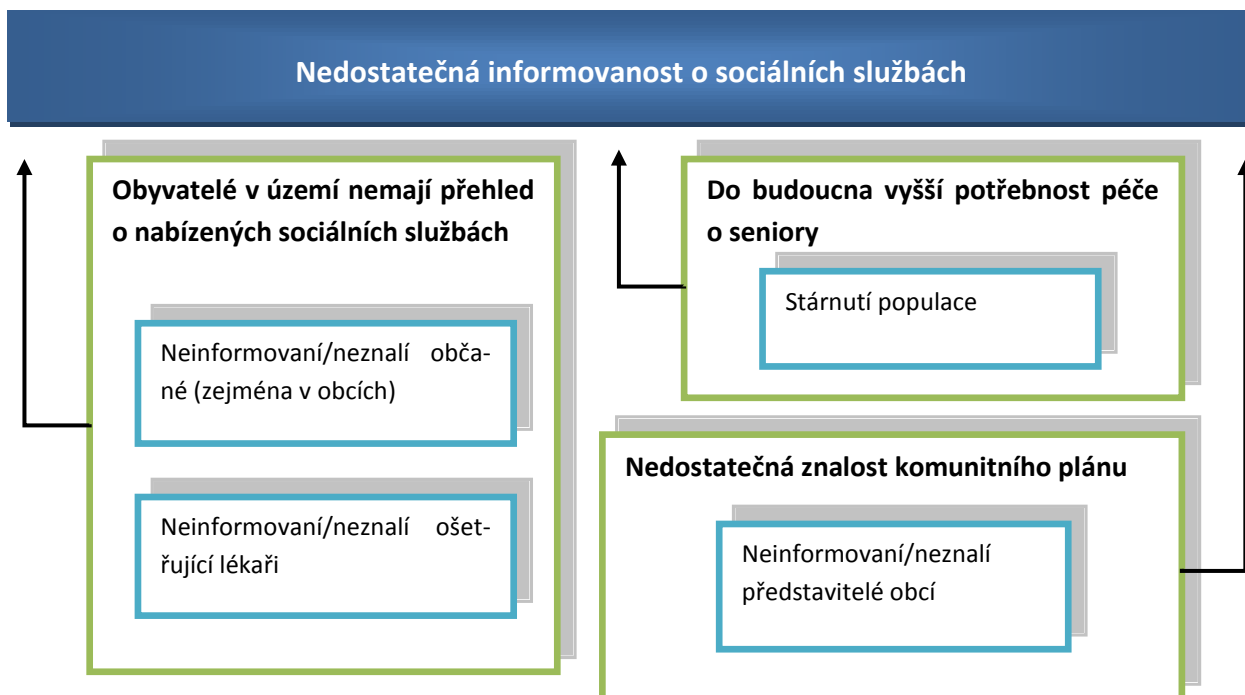
Ze společného jednání v rámci fokusní skupiny dále vyplynulo, že zajištění informovanosti obyvatel o dostupných sociálních službách je problematické. Městské středisko sociálních služeb Oáza pravidelně vydává informační letáky, má dostatečně přehledné webové stránky, avšak informace o poskytovaných službách se nemusí dostat až ke konkrétnímu zájemci o služby. V praxi občané (myšleno především z venkova) řeší zajištění sociálních služeb až v konkrétním případě, kdy se potřebný v jejich rodině objeví. Pak přichází na obec pro informace (pokud jim je neposkytne lékař), tzn. budoucí klient sociálních služeb či jeho rodina neví, na koho se obrátit, nejsou schopni se rychle zorientovat v nové situaci. Prozatím tedy obyvatelé nemají zažité postupy, neví, na koho se obracet, kde čerpat správné informace.

Důsledky neřešení problému

Pokud výše uvedené problémy nebudou řešeny, bude v důsledku růstu počtu seniorů a tedy i potřebných případů docházet k čtenějšímu výskytu překážek způsobených nedostatečnou informovaností o nabízených sociálních službách v území. To bude mít v konečném důsledku negativní dopad jak na samotného potřebného/seniora, tak na jeho rodinu a nejbližší (kteří se z neznalosti sociálních služeb např. budou pokoušet zajistit veškerou péči samostatně, budou časově zatíženi, což může přinášet komplikace do pracovního i rodinného života, péče nemusí být dostatečně kvalitní).

Strom problémů

Problémový okruh 2: Chybějící pravidla pro spolufinancování sociálních služeb obcemi

Popis problémového okruhu

Z analýzy území vyplynula následující fakta:

- Stárnutí populace v území.
- Zařízení a poskytovatelé sociálních služeb koncentrování v Novém Městě nad Metují.
- Některé obce nejsou dostatečně seznámeny s Komunitním plánem sociálních služeb, který zahrnuje celé území SO ORP.
- Chybí společné řešení financování služeb ze strany obcí. Spolufinancování sociálních služeb ze strany obcí závisí na individuálním postoji představitelů obcí.
- Nové Město nad Metují se nezapojilo do projektu meziobecní spolupráce.

Příčiny problému

Stárnutí populace a navyšování počtu obyvatel ve věkové kategorii 65+ je celorepublikovým problémem, který se dotýká i řešeného SO ORP Nové Město nad Metují. V oblasti sociálních služeb tak v popředí stojí řešení zajištění péče o seniory.

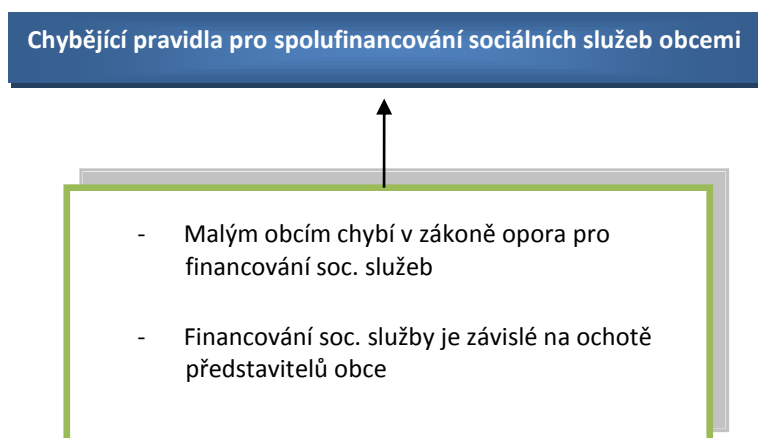
Při zajištění poskytování služby potřebným obyvatelům obcí se individuálně řeší konkrétní případy včetně způsobu zajištění financování, což je časově náročné a může samotného potřebného zbytečně zatěžovat. Zákona o sociálních službách totiž neposkytuje malým obcím dostatečně jasnou informaci, jakým způsobem péči o potřebného občana zajistit. Zároveň je ve venkovských obcích péče často řešena rodinou či sousedskou výpomocí. Tyto dva faktory mají poměrně silný vliv na ochotu představitelů obce směrem k finanční podpoře sociálních služeb (bez ohledu na jejich poskytovatele).

Financování sociálních služeb ve správním území Nového Města nad Metují spadá pod rozpočet Nového Města nad Metují a městem zřizovaných organizací, dále finančně přispívá kraj a stát. Příspěvky obcí z území na úhradu sociálních služeb svým občanům jsou dobrovolné a to jak v jejich výši, tak četnosti i výběru subjektu, kterému je příspěvek/sponzorský dar přidělen. Takový přístup není koncepční a není ani příliš přehledný pro občany obcí. Pro některé typy sociálních služeb je ze strany hlavního poskytovatele služeb v Novém Městě nad Metují (MSSS Oáza) nastaveno obcím přísné pravidlo a to takové, že pokud obec nebude hradit část nákladů za poskytnutí služby, nebude služba občanovi poskytnuta (týká se domova pro seniory).

Důsledky neřešení problému

Pokud výše uvedené problémy nebudou řešeny, může v důsledku růstu počtu seniorů a tedy i potřebných případů docházet k četnějším konfliktům mezi poskytovatelem a obcí při řešení zajištění poskytování sociální služby a jejího spolufinancování. V takovém území pak nebude panovat potřebná sounáležitost, solidarita a neshody se mohou nevhodně přenášet na samotného potřebného včetně zátěže pro další členy rodiny.

Strom problémů

4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	<u>Nedostatečná informovanost o sociálních službách</u>
Cíl 1.1	Společně vytvořit a realizovat systém informování o sociálních službách
Popis cíle	<p>Cíl by měl pomoci řešit informovanost občanů v obcích o sociálních službách nabízených v rámci ORP. Musí být zaměřen nejen na samotné uživatele a potenciální klienty služeb, ale je třeba zajistit informovanost všech představitelů obcí a rovněž lékařů (alespoň těch, kteří v území působí).</p> <p>Cílem je vytvořit společný, jednotný systém pro celé území ORP, který by stanovil pravidla a principy informování občanů v obcích území včetně průběžné aktualizace informací. Postup obsažený v nastavených principech bude následně realizován.</p> <p>Informovanost vůči obyvatelům má být zajištěna jednak obcí, tj. prostřednictvím představitelů a úřednického aparátu obce (ti by měli nabídku v území znát či vědět, kde naleznou potřebné informace) a dalšími pomocnými nástroji (trvale umístěné informace na nástěnce obecního úřadu, webový odkaz na internetových stránkách obce, pravidelné informace v obecních zpravodajích atd.).</p> <p>Dlouhodobým cílem je dosažení takového stavu, kdy potřebný obyvatel území či jeho nejbližší rodina v okamžiku vzniku potřeby sociální služby vědí, na koho se v daný okamžik obrátit a umí novou situaci snadno řešit s minimálním zatížením potřebného.</p> <p>S lékaři bude spolupracovat jak poskytovatel sociální služby, tak představitelé obcí, aby bylo posíleno informování potřebných občanů, zejména seniorů, na které je většina služeb zajišťovaných v území zaměřena. Posílení informovanosti může být např. formou dlouhodobého umístění informačních letáků v čekárnách lékařů, přizváním lékařů k pravidelným schůzkám s poskytovateli soc. služeb a samozřejmě přímým informováním pacienta/potřebného lékařem. Měly by být domluveny principy fungování informovanosti, kterou poskytuje ošetřující lékař, aby maximálně vyhovovaly všem do procesu zapojeným subjektům, tj. obcím, občanům v území, lékařům i poskytovatelům soc. služeb.</p> <p>Dílním cílem dále bude nastavení pravidelných schůzek představitelů území s poskytovateli soc. služeb. Nutné je seznámení všech starostů území s komunitním plánem a ideálně jejich vtažení do procesu aktualizace a dotváření tohoto plánu.</p>
Hlavní opatření	<p>A. Věcná opatření - Nastavit principy informovanosti v území</p> <p>A 1. Dosáhnout konsensu na koordinačním subjektu pro zajištění informovanosti v oblasti sociálních služeb</p> <p>A 2. Společně vytvořit pravidla a plán informovanosti o sociálních službách</p> <p>A 3. Nastavit interval pravidelných schůzek představitelů obcí s poskytovateli soc. služeb, lékaři, případně dalšími zúčastněnými aktéry</p> <p>A 4. Realizovat připravený informační plán</p> <p>B. Zvýšit informovanost obcí ORP o komunitním plánování sociálních služeb a možnostech pro obce ORP a jejich obyvatele</p> <p>B 1. Přizvat obce k aktualizaci komunitního plánu sociálních služeb jeho iniciátorem (Nové Město nad Metují) a nastavit systém pravidelného informování představitelů obcí ORP o aktivitách v rámci KPSS</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet realizovaných informačních opatření o sociálních službách v území
Správce cíle	Starosta obce Provodov-Šonov

Problémový okruh 2	<u>Chybějící pravidla pro spolufinancování sociálních služeb obcemi</u>
Cíl 2.1	Společně nastavit systém kofinancování sociálních služeb poskytovaných MSSS Oáza
Popis cíle	<p>Cíl bude řešit problematiku finančního příspěvku obcí na poskytování péče seniorům. Tyto služby zajišťuje pro celý územní obvod ORP Městské středisko sociálních služeb Oáza, jehož zřizovatelem je město Nové Město nad Metují. MSSS Oáza má kapacitu pro poskytování služeb i mimo Nové Město nad Metují. Pro zajištění péče obyvatelům obcí je však nutné vyjasnit principy finanční spoluúčasti obcí, případně dalších podmínek poskytování služeb MSSS.</p> <p>Obce budou hledat nejvhodnější řešení, které by umožnilo hladký průběh jednání o zajištění péče potřebnému obyvateli.</p> <p>Na základě jednání a návrhů členů fokusní skupiny se zdá jako nejvhodnější dvoustupňová varianta řešení. Prvním stupněm je uzavření rámcové smlouvy mezi obcí o poskytnutí soc. služeb obyvatelům obce a poskytovatelem (MSSS Oáza). Rámcová smlouva by měla definovat obecné podmínky poskytování péče a jejího financování. V druhém stupni by se následně řešila třístranná dohoda/smlouva mezi poskytovatelem péče, klientem a obcí, která by již popsala konkrétní případ, tj. specifikovala konkrétního příjemce služby, přesně definovala požadované služby a určila přesnou výši spolufinancování dle typu zajišťovaných služeb.</p> <p>Tím bude zajištěna předvídatelnost a jednotný standard poskytované služby a jejich podmínek jak pro obec, tak pro klienta a v neposlední řadě i pro poskytovatele.</p>
Hlavní opatření	<p>A. Věcná opatření</p> <p>A 3. Zajistit nastavení jednotných a jasných podmínek poskytování sociálních služeb ze strany MSSS pro obce ORP a jejich obyvatele (tj. dosažení konsensu na těchto podmínkách mezi obcemi, MSSS a Městem Nové Město n. M)</p> <p>A 2. Nastavit pravidelné intervaly jednání k úpravám smluv (pro řešení např. nových finančních podmínek, nových poskytovaných služeb apod.)</p> <p>A 3. Vytvořit vzor rámcové smlouvy</p> <p>A 4. Zajistit dohodu o výši úhrad za poskytované služby ze strany obcí</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>Smluvní rámec pro zajišťování sociálních služeb poskytovaných MSSS Oáza</p> <p>Počet obcí, které přijaly smluvní rámec pro zajišťování sociálních služeb poskytovaných MSSS Oáza</p>
Správce cíle	Starosta obce Provodov-Šonov

4.2.4. Indikátory

Problémový okruh	Nedostatečná informovanost o sociálních službách		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	POČET OBCÍ AKTIVNĚ ZAPOJENÝCH DO PLÁNU INFORMOVANOSTI O SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH V OBCÍCH SO ORP NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Provodov-Šonov		
Roky	2013	2017	2020
Plán	-	6	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<p>Pomocí indikátoru bude zjišťován počet obcí, které se aktivně zapojily do přípravy a naplňování informačního plánu o sociálních službách v území, tzn. naplňují plánem dané podmínky. Základním měřítkem bude informování obyvatel obcí prostřednictvím webových stránek obce a to v minimálním rozsahu, tj. uvedením odkazu na MSSS Oáza. Obce mohou využít další formy informování svých občanů (obecní vývěsky, obecní zpravodaj, ordinace lékařů), důležitý je však prvek trvalé dostupnosti informace. Žádoucím stavem je dosažení takové informovanosti obyvatel, aby se občané dokázali sami rychle zorientovat v situaci, kdy budou potřebovat sociální služby pro sebe či své blízké.</p>		
Metodika a výpočet:	Výpočet představuje počet obcí, které prokazatelně zajišťují informovanost obyvatel.		
Zdroj čerpání dat:	Informační zdroje obcí.		

Cíl	Společně vytvořit a realizovat systém informování o sociálních službách		
Číslo indikátoru	2.2		
Název indikátoru	POČET REALIZOVANÝCH INFORMAČNÍCH OPATŘENÍ O SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH V ÚZEMÍ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Provodov-Šonov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	24
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Měřítkem bude počet jednotlivých opatření uskutečněných obcemi s cílem realizovat a posílit společný systém informování o sociálních službách (zaměřeno zejména na služby MSSS Oáza). V současnosti probíhá zajišťování informovanosti dle komunitního plánu, jedná se však o zajištění informovanosti z pozice poskytovatele služby (tím je organizace zřízená jádrovou obcí). Je nutné posílit roli obcí v celém procesu tak, aby obce samy byly schopné svým občanům poskytnout potřebné informace a zajistit trvalý přístup k nim, přičemž se jedná o koordinovaný proces v rámci území (např. vytvoří se vzorová zpráva do obecních zpravodajů, obce ji pak zveřejní či nezveřejní). Navrhovaná opatření pro zajištění informovanosti jsou umístění informací o sociálních službách na webové stránky obce, umístění letáků do čekáren nebo ordinací lékařů, pravidelné informování prostřednictvím obecních zpravodajů, besedy s občany.		
Metodika a výpočet:	Výpočet indikátoru bude tvořit součet jednotlivých opatření realizovaných v každé obci.		
Zdroj čerpání dat:	Informace obcí, databáze dokumentů SO ORP		

Problémový okruh	Chybějící pravidla pro spolufinancování sociálních služeb obcemi		
Číslo indikátoru	2.3		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO SYSTÉMU FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB POSKYTOVANÝCH MSSS OÁZA		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Starosta obce Provodov-Šonov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		8	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor bude vyjadřovat počet obcí, které se zapojí do systému financování sociálních služeb zajišťovaných MSSS Oáza (vyjma Nové Město nad Metují, které je zřizovatelem této organizace). V současnosti neexistuje pro obce společný systém financování či nějaká pravidla při zajištění jejich finanční spoluúčasti na výkonu sociální služby, tj. nejsou zapojeny žádné obce. Budoucí cíl představuje maximální počet do systému zapojených obcí. Přínosem je pak nastavení jasného systému spolufinancování sociálních služeb dle předem daných pravidel.		
Metodika a výpočet:	Výpočet je definován jako počet obcí zapojených do systému financování sociálních služeb.		
Zdroj čerpání dat:	Účetnictví MSSS Oáza, informace obcí.		

Cíl	Společně nastavit systém kofinancování sociálních služeb poskytovaných MSSS Oáza		
Číslo indikátoru	2.4		
Název indikátoru	SMLUVNÍ RÁMEC PRO ZAJIŠŤOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB POSKYTOVANÝCH MSSS OÁZA		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	Starosta obce Provodov-Šonov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Smluvní rámec by měl vymezit jednak podmínky týkající se spolufinancování sociální služby ze strany obce s poskytovatelem sociální služby v území (MSSS Oáza), a jednak určit podmínky pro zajištění konkrétní služby občanovi obce, kterému bude vybraná sociální služba poskytována (návrh obsahuje definici tzv. rámcové smlouvy a konkrétních dodatků, návrh může být dle potřeb obcí, poskytovatele a klienta upřesněn, upraven). Měřítkem indikátoru bude vytvořený smluvní rámec uplatnitelný v obcích v území. Výchozí hodnotou je NE, zatím neexistuje žádný společně definovaný smluvní rámec. Po vytvoření rámce lze předpokládat jeho aktualizaci ve vazbě na legislativní změny nebo např. změny v poskytovaných službách MSSS Oáza. Přínos pro obce pak představují smluvním rámcem jasně definované podmínky pro spolufinancování sociálních služeb, jednotný postup pro území a usnadnění zapojení klienta do procesu poskytování sociálních služeb.		
Metodika a výpočet:	Sledováno bude, zda bude vytvořen smluvní rámec, který bude sloužit obcím v území pro uzavírání individuálních smluv mezi obcí a MSSS Oáza. Smluvní rámec buď bude vytvořen (měrná jednotka ANO) či nebude (měrná jednotka NE).		
Zdroj čerpání dat:	Dokumenty obce.		

Cíl	Společně nastavit systém kofinancování sociálních služeb poskytovaných MSSS Oáza		
Číslo indikátoru	2.5		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, KTERÉ PŘIJALY SMLUVNÍ RÁMEC PRO ZAJIŠŤOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB POSKYTOVANÝCH MSSS OÁZA		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Starosta obce Provodov-Šonov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	9
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Měřítkem indikátoru bude počet obcí, které přijmou smluvní rámec. Výchozí hodnotou je nula, zatím neexistuje žádný společně definovaný smluvní rámec a žádná obec ho tedy nemohla přijmout. Trendem do budoucna bude postupné zapojování obcí do využívání rámce. Přínos pro obce pak představují smluvním rámcem jasně definované podmínky pro spolufinancování sociálních služeb, jednotný postup pro území a usnadnění zapojení klienta do procesu poskytování sociálních služeb.		
Metodika a výpočet:	Sledováno bude, kolik obcí v daný rok schválí používání smluvního rámce. Smluvní rámec musí být obcí řádně projednán a přijat zastupitelstvem obce.		
Zdroj čerpání dat:	Dokumenty obce.		

4.3. Pravidla pro řízení strategie

4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
Dosud nestanoveno.

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Společně vytvořit a realizovat systém informování o sociálních službách	starosta obce Provodov-Šonov
2.1	Společně nastavit systém kofinancování sociálních služeb poskytovaných MSSS Oáza	starosta obce Provodov-Šonov

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo	Název indikátoru	Gestor indikátoru

indikátoru		
2.1	POČET OBCÍ AKTIVNĚ ZAPOJENÝCH DO PLÁNU INFORMATIVNOSTI O SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH V OBCÍCH SO ORP NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ	starosta obce Provodov-Šonov
2.2	REALIZOVANÝCH INFORMAČNÍCH OPATŘENÍ O SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH V ÚZEMÍ	starosta obce Provodov-Šonov
2.3	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO SYSTÉMU FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB POSKYTOVANÝCH MSSS OÁZA	starosta obce Provodov-Šonov
2.4	SMLUVNÍ RÁMEC PRO ZAJIŠŤOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB POSKYTOVANÝCH MSSS OÁZA	starosta obce Provodov-Šonov
2.5	POČET OBCÍ, KTERÉ PŘIJALY SMLUVNÍ RÁMEC PRO ZAJIŠŤOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB POSKYTOVANÝCH MSSS OÁZA	starosta obce Provodov-Šonov

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 4.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace			■		■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava					■									
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

4.4. Závěr a postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

Z hodnocení území v oblasti sociálních služeb vyplývá, že ačkoliv je území poměrně malé, základní sociální služby jsou obyvatelům území k dispozici a jejich kapacity jsou dostatečné. Pro oblast sociálních služeb byly definovány dva problémové okruhy, jednak nedostatečná informovanost obyvatel a představitelů obcí o sociálních službách (a souvisejících aktivitách jako je komunitní plán sociálních služeb SO ORP), jednak chybějící pravidla pro systém spolufinancování sociálních služeb, které jsou v území poskytovány MSSS Oáza.

Uvedené problémy mají řešit dva cíle. První cíl, nedostatečnou informovanost obyvatel a představitelů obcí o sociálních službách, komunitním plánu sociálních služeb, bude řešit společně nastavený systém pro informování. Dosažení tohoto cíle bude vyhodnoceno pomocí indikátorů, které mají sledovat počet obcí zapojených do plánu informovanosti o sociálních službách, a dále podle počtu informačních opatření.

Druhý cíl, systém spolufinancování sociálních služeb, pak bude řešen prostřednictvím vytvoření společného systému kofinancování pro podílení se obcí na zajištění sociální péče. Dosažení cíle bude vyhodnoceno pomocí počtu obcí, které se do systému zapojí, a pomocí vytvořeného smluvního rámce, který bude k dispozici jednotlivým obcím pro uzavírání smluv o sociálních službách zajišťovaných MSSS Oáza. Naplňování cílů a indikátorů bude sledovat určený správce, gestor.

4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Při zpracování návrhové části se realizační tým řídil průběžně zveřejňovanými metodikami určenými pro projekt meziobecní spolupráce (tj. od Svazu města a obcí). Práce na návrhové části probíhaly během srpna až prosince 2014 a odvíjely se od počáteční definice vize území. Definice vize byla navržena realizačním týmem a předložena představitelům obcí k připomínkám. Připomínky byly akceptovány a následovalo definitivní přijetí vize. Pro další práci byly podstatné výstupy z analytické části v oblasti sociálních služeb a další získané dílčí informace (benchmarking, informace od starostů, odborníků na dané téma v území, zkušenosti jiných obcí atd.), podle kterých pracovníci pro analýzy a strategie společně s koordinátorem meziobecní spolupráce připravili prvotní návrh problémových okruhů a rovněž možných cílů prezentovaný na jednání fokusní skupiny. Fokusní skupina byla složena jednak ze zástupců obcí (motivující starosta obce Bohuslavice, motivující starostka Nového Města nad Metují, starosta obce Provodov-Šonov), jednak z odborníků na dané téma (ředitelka MSSS Oáza, pracovnice odboru sociálních služeb MÚ Nové Město nad Metují). Jednání přispělo ke konečnému, jednoznačnému určení problémových oblastí a z toho vyplývajících cílů. Realizační tým následně dopracoval formulace cílů a dle metodiky a za přispění zkušeností koordinátora meziobecní spolupráce stanovil indikátory jednotlivých cílů. Dále došlo k určení správce cílů a gestora indikátorů. Z důvodu slabšího zájmu obcí a většímu množství neuvolněných starostů v území, nejsou tito jako gestoři či správci cílů zastoupeni.

4.5. Přílohy

4.5.1. Seznam příloh - grafů k tématu sociální služby

Graf č. 5: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Graf č. 6: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP

Graf č. 7: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

Graf č. 8: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Graf č. 9: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

Graf č. 10: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

Graf č. 11: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP

Graf č. 12: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Graf č. 13: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Graf č. 14: Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP

4.5.2. Seznam tabulek k tématu sociální služby

[Tab. č. 59: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP](#) **Chyba! Záložka není definována.**

[Tab. č. 60: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP \(resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP\)](#)

[Tab. č. 61: Zařízení sociálních služeb se sídlem působících v rámci ORP](#)

[Tab. č. 62: Počet jednotlivých typů sociálních služeb](#)

[Tab. č. 63: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP \(resp. poskytující služby pro obyvatele ORP\)](#)

[Tab. č. 64: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele](#)

[Tab. č. 65: Počet sociálních služeb dle zřizovatele](#)

[Tab. č. 66: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012](#)

[Tab. č. 67: Kapacita zařízení sociálních služeb](#)

[Tab. č. 68: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012 v Kč](#)

[Tab. č. 69: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012](#)

[Tab. č. 70: Počet uživatelů \(klientů\) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012](#)

[Tab. č. 71: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012 v Kč](#)

[Tab. č. 72: Analýza cílových skupin](#)

[Tab. č. 73: Analýza registru rizik](#)

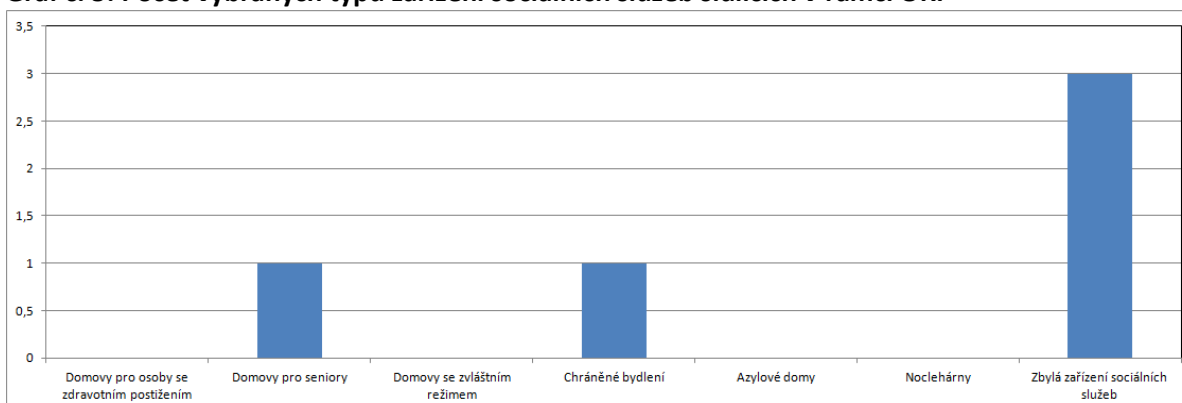
[Tab. č. 74: SWOT analýza](#)

4.5.3. Seznam zkratk k tématu sociálních služeb

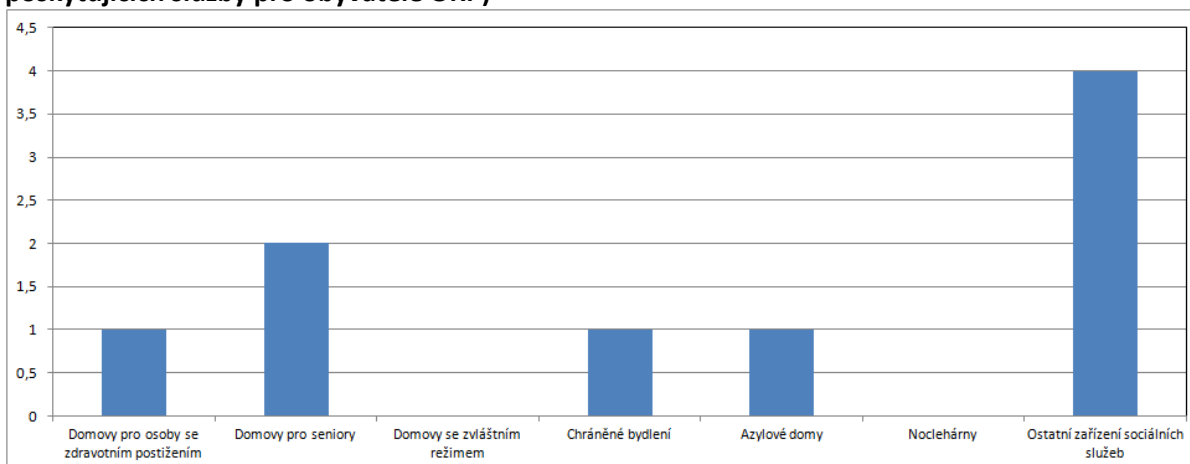
ČSÚ	Český statistický úřad
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
MSSS Oáza	Městské středisko sociálních služeb Oáza
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
NMnM	Nové Město nad Metují
NONA	Sdružení zdravotně postižených NONA
ORP	obec s rozšířenou působností
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SO ORP	správní obvod obce s rozšířenou působností

4.5.4. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

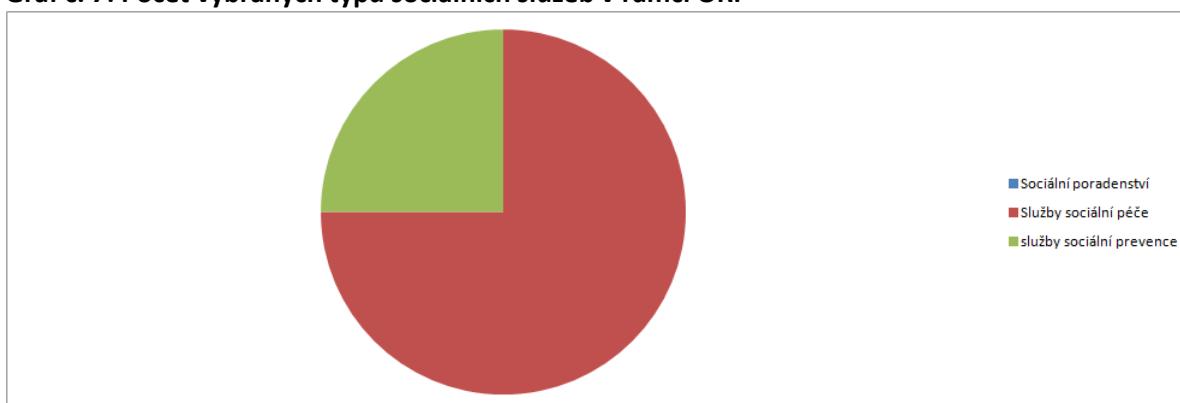
Graf č. 5: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Graf č. 6: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

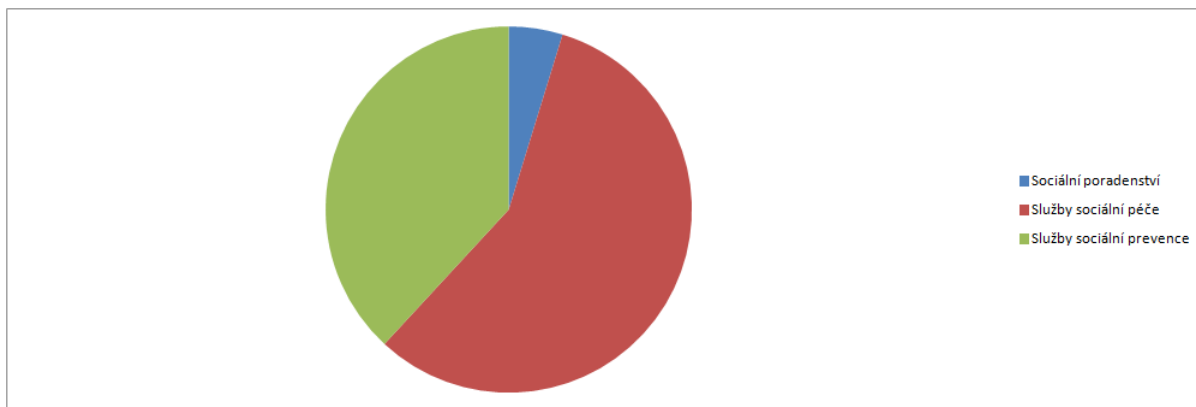

Graf č. 7: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

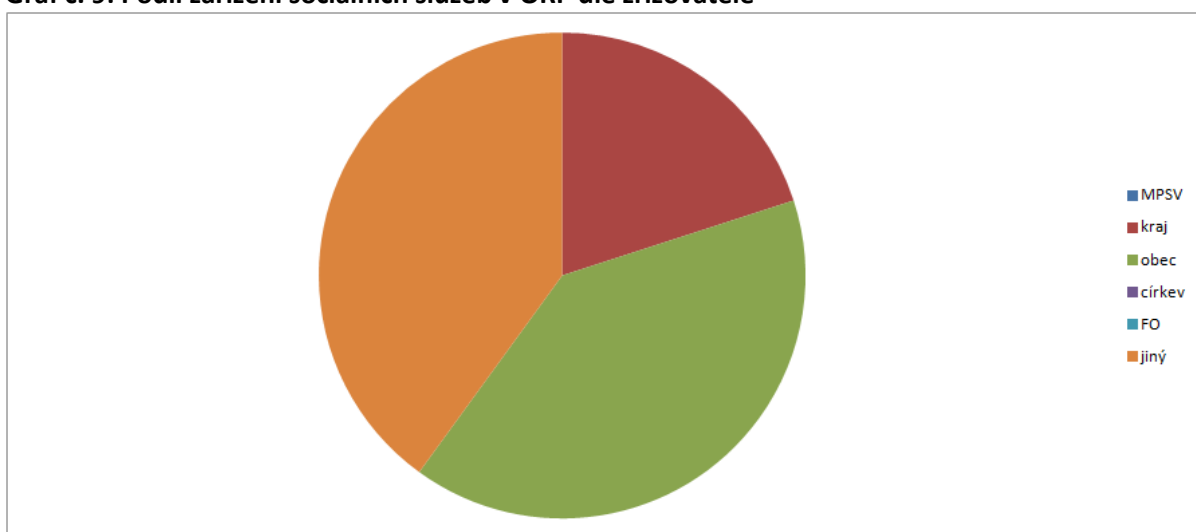

Graf č. 8: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

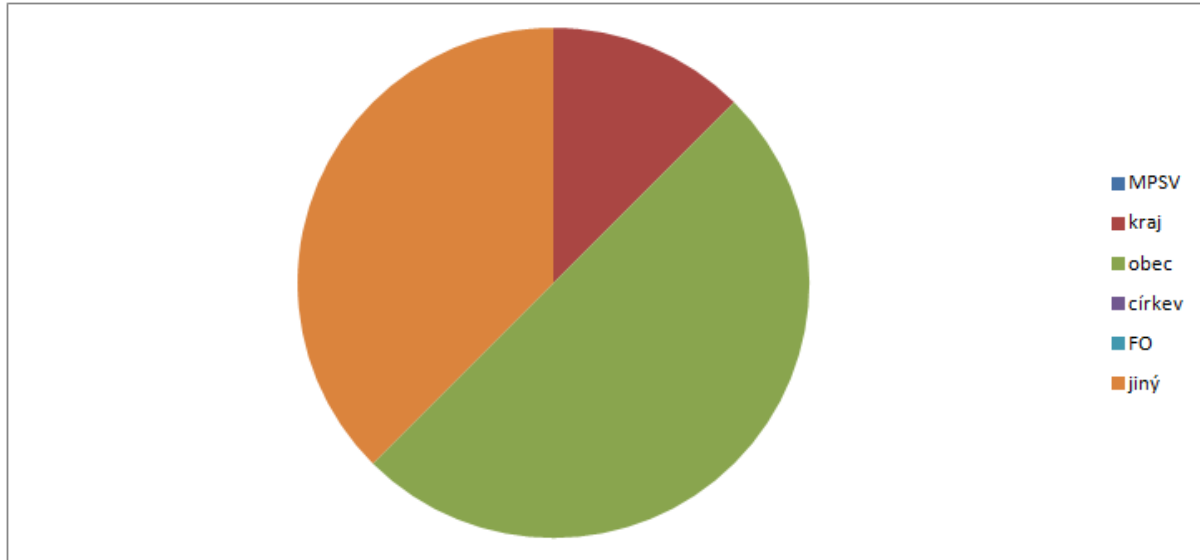

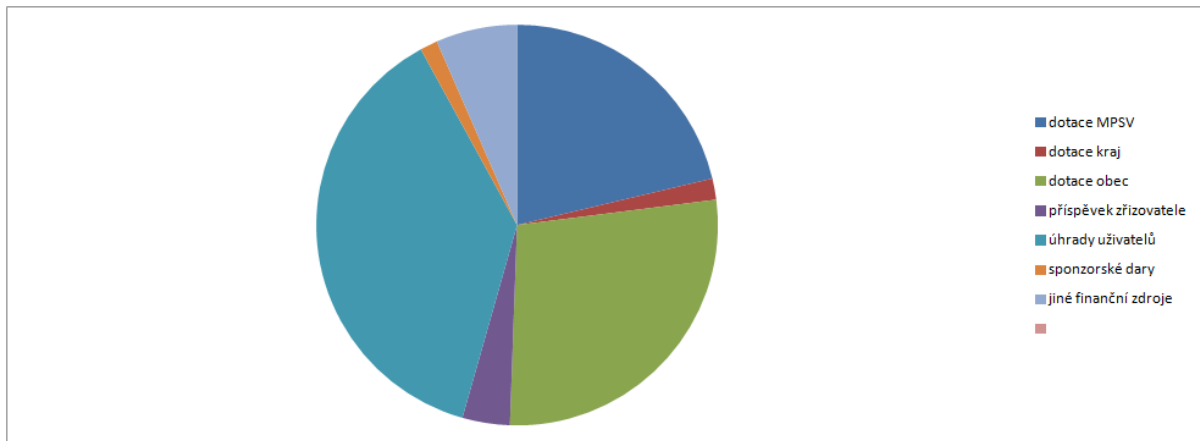
Graf č. 9: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

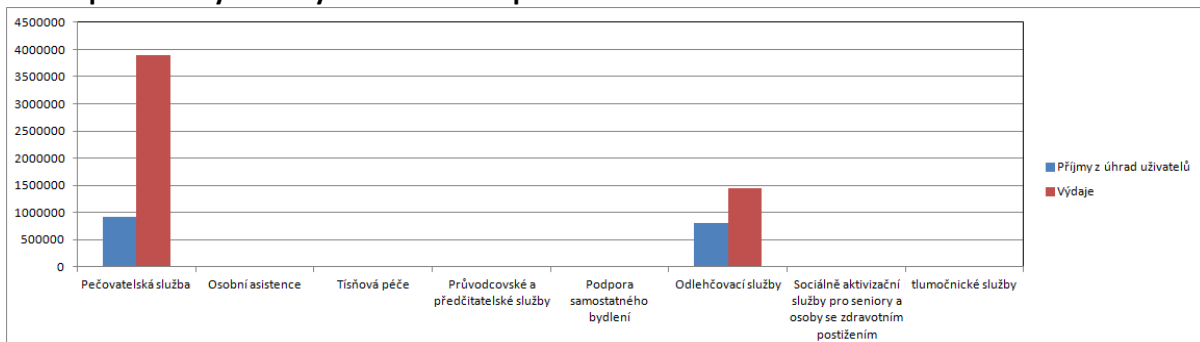
Graf č. 10: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

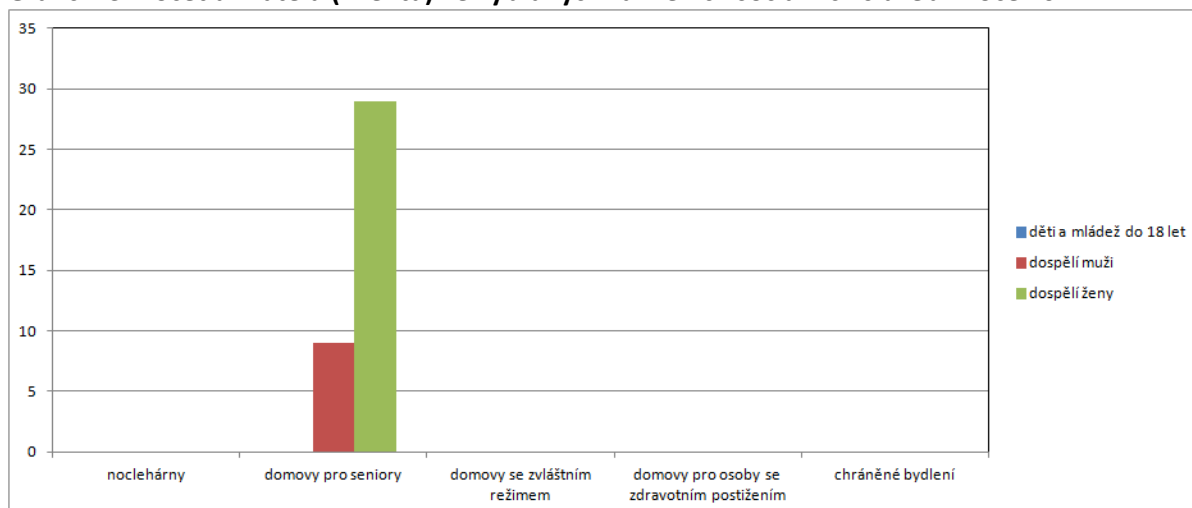
Graf č. 11: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP

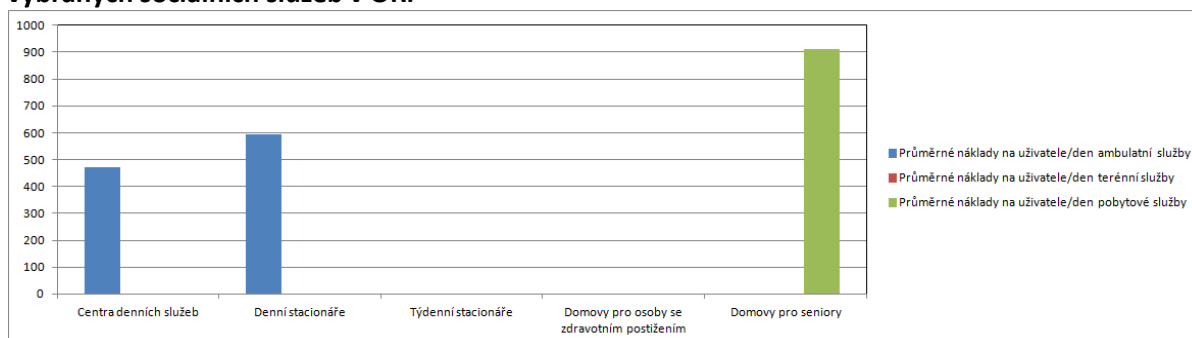
Graf č. 12: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Graf č. 13: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Graf č. 14: Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP

5. Téma 3.: Odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství (dále jen OH - seznam zkratk se nachází v příloze OH) je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému OH.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému OH obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého OH a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství (dále jen POH) ČR pro období 2003 – 2013 (dále jen POH ČR 2003 – 2013).

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou OH, je uveden níže.

- [Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění](#)
- [Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění](#)
- [NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky](#)
- [Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění](#)
- [Vyhláška 321/2014 Sb., o rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů](#)

- Zákon č. 229/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Identifikace problémů

Situace v OH v obcích je velice rozdílná a obtížně porovnatelná. Veškeré obce v ORP mají smlouvu uzavřenou se svozovou společností Marius Pedersen a. s. Směsný komunální odpad (dále jen SKO) je odvážen na skládku v Křovicích, kde se nachází i obcemi využívaná kompostárna. Separovaný odpad se odváží do poměrně vzdálené třídící linky v Pardubicích (61 km daleko od Nového Města nad Metují) a do Předměřic nad Labem (32 km vzdálená třídící linka). Služeb třídící linky v Předměřicích nad Labem využívá např. obec Přibyslav, třídící linky v Pardubicích využívá většina obcí v ORP včetně Nového Města nad Metují.

Obce mají rozdílný systém nakládání s odpady, v každé obci se třídí nestejně druhy odpadu, jsou rozdílné počty a prostory pro sběr separovaného odpadu, ceny poplatků za odpady se také liší, jsou ovlivněny kromě jiného i vzdáleností využívaných třídících linek. Obec musí ve většině případů doplácet na každého občana určitou částku, aby byla schopná uhradit náklady související s nakládáním s odpady, tyto částky jsou v jednotlivých obcích také rozdílné.

Celkové náklady na OH byly v roce 2012 pro ORP Nové Město nad Metují celkem 9 439 040 Kč, do této částky je zařazen sběr a svoz nebezpečného odpadu (dále jen NO), komunálních odpadů (dále jen KO) a ostatních odpadů (dále jen OO), využívání a zneškodňování odpadů a monitoring nakládání s odpady. Celkové rozpočtové náklady v tomto období byly 203 216 480 Kč, to znamená, že v roce 2012 náklady na OH činily 4,64 % z celkového rozpočtu. Problémem v území je také existence nelegálních skládek.

V území ORP chybí jakékoliv zařízení pro využití odpadu (kompostárny apod.), ale protože je toto území poměrně malé a v sousedních ORP se tato zařízení již nacházejí, není vybudování takového zařízení bezpodmínečně nutné, ale obce by ho uvítali.

Většina dotčených starostů obcí je neuvolněných tzn., že mají další povolání, proto nemají dostatek času na plnění různých povinností plynoucích ze zákona, jako je evidence a povinné ohlašování odpadů a uvítali by proto pomoc v této oblasti.

Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce

Obec Provodov-Šonov spadá do **Svazku obcí 1866**, společně se obce ve svazku podílejí na svozu NO (2x ročně), čímž se pro ně snížily náklady za tento svoz odpadu. **Svazek obcí Metuje**, do kterého patří obce, spadající pod ORP Nové Město nad Metují: Provodov-Šonov, Bohuslavice, Černčice, Nahořany, Vršovka a Slavětín nad Metují. Tyto a další obce každoročně pořádají sběr odpadu v okolí vodní nádrže Rozkoš. Dne 5. 4. 2014 se v okolí přehrady, díky deseti obcím spadajícím do svazku, nasbíralo 400 kg směsného odpadu. Oproti roku 2013, kdy se poprvé podobná akce konala, se jednalo o 50 % snížení produkce odpadu (nasbíráno 800 kg odpadu), který je následně odvezen na příslušná místa. Odpad je sbírán dobrovolníky. Jedná se prozatím o 2. ročník této společné a pro společnost velmi prospěšné akce.

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

V ORP Nové Město nad Metují působí jediná svozová společnost, jedná se o firmu Marius Pedersen a.s. Průměrná cena svezeneho SKO je **1 561 Kč/t** (pro Královéhradecký kraj činí tato částka 2 193 Kč/t a pro ČR 2 548,5 Kč/t, zdroj: IURMO, o. p. s., Hodnocení nákladů na hospodaření s odpady v obcích ČR, 2013) a **4 754 Kč/t** svezeneho tříděného KO, pro Královéhradecký kraj činí tato částka 4 194 t/Kč a pro ČR 4 678,6 Kč/t (zdroj: zdroj: IURMO, o. p. s., Hodnocení nákladů na hospodaření s odpady v obcích ČR, 2013). Za svezení KO platí 64,29 % obcí podprůměrnou cenu a 28,57 % obcí cenu nadprůměrnou. Za svoz tříděného KO platí 64,29 % obcí nadprůměrnou cenu a 28,57 % cenu podprůměrnou. Chybějící ceny svezeneho směsného a tříděného KO, které nebyly obcemi poskytnuty, byly čerpány z dokumentu vypracovaného Institutem pro udržitelný rozvoj měst a obcí s názvem Hodnocení nákladů na hospodaření s KO v obcích ČR (2013).

Co se týče částky, která se doplácí na občana z rozpočtu obce, tak průměrná cena je 241,75 Kč. Podprůměrnou cenu za občana platí 62,50 % a nadprůměrnou cenu 37,50 % obcí. Průměrná cena poplatku na občana obce za rok činí 599,23 Kč, výpočet cen poplatků platí pro čtrnáctidenní svoz (tzn. 26 svozů/rok) a pro popelnice o objemu 110 a 120 litrů. Celkové náklady obcí na obyvatele jsou v OH 840,98 Kč/rok. V roce 2011 byla aktualizována Strategie nakládání s odpady ve městech a obcích ČR (vydaná Svazem měst a obcí), kde je uvedeno, že skutečné náklady obcí se pohybují průměrně okolo 900 Kč na obyvatele za rok, to by znamenalo, že ORP je v tomto měřítku mírně podprůměrné.

EKO-KOM a. s. jako autorizovaná obalová společnost pomáhá obcím s tříděním separovaných odpadů např. prostřednictvím uzavřených smluvních vztahů se svozovou firmou, které si obce či město samostatně zajišťují. Ceny v jednotlivých obcích ORP se liší a jsou způsobeny rozdílným systémem nakládání s odpady a také různou dojezdovou vzdáleností na skládku Křovice. V nejbližším okolí ORP Nové Město nad Metují působí také společnost Marius Pedersen. Je důležité zmínit ekonomický přínos tržeb z příspěvků společnosti EKO-KOM do rozpočtů obcí za to, že pro ni obce vykazují využívání obalových odpadů a vrací je ke zpětnému materiálovému využití, např. v obci Bohuslavice se v roce 2013 za tento tříděný odpad vrátilo celkem 90 000 Kč, což je 12,41 % z celkových nákladů obce za OH (zdroj: Zpravodaj obce Bohuslavice, 2/2013).

Obecně se ceny poplatků za odpady neustále zvyšují a do budoucna budou zvyšovat mimo jiné z důvodu povinnosti ČR snížit podíl skládkovaného odpadu (omezení skládkování je naplánováno cca od roku 2024), které plyne ze směrnice Rady o odpadech 75/442/ES. Z této směrnice také vyplývá povinnost zvýšení množství odpadu, které se energeticky využívá. Obce mohou být zvyšováním poplatků donuceny právě k přechodu na jiný způsob nakládání s odpady (spalovny, zařízení pro energetické využití odpadů, bioplynové stanice ad.). Je vhodné brát tuto situaci i z toho pohledu, že obce jsou svobodné a samosprávné subjekty, které mají široký rozsah pravomocí, včetně oblasti nakládání s odpady a záleží pouze na nich, zda a jak tuto pravomoc v oblasti OH využijí. Obce v ORP se ke spalovnám a zařízením pro energetické využití odpadů staví negativně, z důvodu situace v sousedním Německu, kde vysoký počet těchto zařízení způsobil nedostatek odpadu ke spalování a energetickému využití, a proto musí na tato zařízení doplácet a také z důvodu nevýhodně uzavřených smluv (zavedení systému na Integrovaný systém nakládání s odpady). V současné době jsou stanovena opatření vedoucí ke snížení množství SKO putujícího z obcí na skládku. Jedná se o povinnost obcí zajistit místa pro oddělené soustředování složek KO, a to minimálně papíru, plastů, skla, kovů, BRO (minimálně od 1. dubna do 31. října) a NO (zdroj: zákon č. 229/2014, kterým se mění zákon č. 185/2001

Sb., o odpadech). Realizací tohoto opatření se v obcích, kromě snížení podílu SKO, výrazně zvýší vyříděnost odpadů, což bude mít mimo jiné pozitivní vliv na ekonomiku obcí.

Co se týče popisu nakládání s jednotlivými druhy odpadů a popisu technického vybavení v území, tak je ve většině obcí v různé míře rozdílný, ale jsou zde některé společné prvky. **NO** se v obcích řeší buď mobilním svozem (např. Vršovka, Jestřebí), nebo sběrnými místy NO (např. Provodov-Šonov, Nové Město nad Metují) se svozem 2x ročně. NO se buď skládkuje, nebo spaluje.

SKO je zejména obyvateli obcí sbírán do sběrných nádob (kontejnery nebo velkoobjemové kontejnery), které mají jednotlivé domácnosti v osobním vlastnictví a je průměrně 39x ročně odvážen na skládku v Křovicích.

Separovaný odpad je na sběrných místech ukládán do kontejnerů většinou o objemu 1100 litrů, vyváží se dle potřeby. Tento odpad je odvážen do Dopravně recyklačního centra v Pardubicích (většina obcí v ORP) nebo do Předměřic nad Labem (např. Přibyslav).

Kovový odpad je v obcích sbírán do velkoobjemových sběrných nádob a odvážen do výkupny odpadu v Novém Městě nad Metují. Tento svoz do výkupny probíhá 1-2x ročně.

Zpětný odběr textilu je shromažďován do velkoobjemových kontejnerů spadajících většinou pod Diakonii Broumov. Textil je poté určen k charitativnímu prodeji, zpracování nebo skládkování zbytků.

Elektrozařízení se mobilně vybírá od původců odpadů nebo např. v Novém Městě nad Metují jsou umístěny sběrné boxy a krabice. Svoz probíhá většinou dle potřeby a v menších obcích 2x ročně, k jeho skládkování dochází na skládce Křovice.

Objemný odpad je např. v Jestřebí svážen mobilním svozem a např. v Provodově-Šonově zase mají sběrná místa, která se vyváží na objednávku dle potřeby.

BRO je např. v Novém Městě nad Metují řešen ambulantním sběrem od dubna do prosince nebo např. v Provodově-Šonově mají určená sběrná místa v podobě velkoobjemových kontejnerů a odváží se dle potřeby. Tento odpad se odváží na kompostárnu, která je součástí skládky v Křovicích. Část obyvatel (spíše v menších obcích) si BRO kompostuje na domácích kompostárnách, včetně části obyvatel z Nového Města nad Metují, kteří využili výpůjčky kompostérů nebo mají svůj vlastní kompostér. V Novém Městě nad Metují již nyní došlo k nákupu sběrných nádob o objemu 760 litrů na BRO, z důvodu nadcházející povinnosti třídit BRO. Po zahájení povinného třídění BRO v obcích se výrazně zvýší podíl tříděného odpadu, neboť BRO tvoří necelou polovinu SKO.

Z hlediska techniky určené k nakládání s odpady nemá část obcí své vlastní kontejnery (např. Mezileší, Vršovka), část kontejnerů má v pronájmu od svozové společnosti Marius Pedersen a. s (např. Provodov-Šonov, Jestřebí) a část jich několik vlastní (např. Jestřebí – sklo, plast; Nové Město nad Metují – na separovaný odpad; Provodov-Šonov). Největší vliv na OH v obcích ORP má sběrný dvůr v Novém Městě nad Metují a skládka Křovice.

V rámci nakládání s odpady v zájmovém území dochází u veškerých níže popsaných koncových zařízení k určité provázanosti na tato zařízení, a to buď přímo v něm (např. sběrný dvůr v Novém Městě nad Metují), nebo mimo něj (např. Dopravně recyklační centrum v Pardubicích). V návaznosti na nakládání s odpady je zde vhodné zmínit hierarchii nakládání s odpady (zákon č. 185/2001 Sb., v platném znění), která se zabývá otázkou vzniku odpadu a řešení co s nimi. Tato hierarchie, jako nejdůležitější, stanovuje vůbec předcházení vzniku odpadu, dále přípravu výrobků (či jejich částí) k opětovnému využití, recyklaci odpadů, dále jiné využití (např. energetické) a nejnižší postaveno je odstranění

odpadů tzn., mělo by k němu docházet nejméně. Ve sledovaném území tato hierarchie příliš respektovaná není a bylo by vhodné, aby došlo k lepšímu využívání těchto principů.

Nakládání s BRO a BRKO souvisí se stávající zavedenou separací BRKO v území tzn., buď je separován a umístěn do sběrných nádob na bioodpad, které jsou následně odvezeny na kompostárnu v Křovicích, nebo je kompostován obyvateli obce popř. s ním bude jinak nakládáno. Pokud tento druh odpadu není separován, tak zůstává součástí SKO, čímž se výrazně zvětšuje jeho objem. Cílem je zavedení separace BRKO a snížení podílu biologicky rozložitelné složky ve SKO a podílu skládkování.

Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Sběrný dvůr v Novém Městě nad Metují (viz tab. č. 74) je jediným sběrným zařízením tohoto druhu na území ORP. Jeho kapacitu využívají zejména obyvatelé Nového Města nad Metují, proto byl v roce 2014 určen pro 9 726 obyvatel. Probíhá zde příjem odpadu včetně NO, elektrozařízení, pneumatik, železa a ostatních kovů. Hala sběrného dvora je o rozměrech 44 m² a venkovní zpevněná plocha má rozměr celkem 300 m². V jednotlivých obcích ORP jsou zajištěny prostory pro sběr odpadů, zejména k zpětnému využití (plast, papír a sklo), KO se sváží na nedalekou skládku v Křovicích svozovou společností Marius Pedersen. Ve sledovaném území se, podle analýzy sběrných dvorů a sběrných míst v Královéhradeckém kraji, nenachází žádné sběrné místo. Sběrný dvůr v Novém Městě nad Metují má povolenou roční kapacitu 117,1 tun odpadu.

Tab. č. 75: Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Marius Pedersen a. s.	Družstevní 586	Nové Město nad Metují	574279	117,10	10,76	Marius Pedersen a. s. (S)

Zdroj: Marius Pedersen a. s.

Od roku 2015 vzniká povinnost obcí třídit BRO a kovový odpad. Obce by se na tuto situaci měly být dostatečně připraveny, např. zajištěním financí a pořízením sběrných nádob na tento nově povinně separovaný druh odpadu. V současné době uvažuje např. Nové Město nad Metují o rozšíření sběru separovaného odpadu o hnědé kontejnery o objemu 770 litrů na tříděný biologicky rozložitelný odpad (dále jen BRO), a to celkem na 15 místech ve městě. K tomuto kroku se rozhodlo na základě připravované novely zákona o odpadech, která uloží obcím, v souladu se směrnicí EU, povinnost třídit výše zmiňovaný bioodpad a kovový odpad. V ostatních obcích se BRO stává součástí KO a odváží se na skládku v Křovicích a dalším způsobem se neřeší. Jelikož jeho část tvoří 30 - 60 % SKO, bylo by vhodné s tímto odpadem začít nakládat lepším způsobem, výrazně by se tak snížil příjem odpadu na skládku v Křovicích a došlo by k jeho následnému dalšímu materiálovému využití např. kompostováním.

Sběrná místa na území ORP, současný stav

V ORP Nové Město nad Metují se, dle analýz realizovaných Královéhradeckým krajem, nenachází žádné sběrné místo zřízené obcemi (zdroj: Analýza sběrných dvorů a sběrných míst v Královéhradeckém kraji, 2011). Sběrná místa plní v obcích funkci sběrného dvora, ale nejsou povoleným zařízením dle zákona o odpadech.

Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

V ORP vykupuje odpad 5 provozoven, přehled těchto provozoven je zobrazen v tab. č. 75. Tyto výkupny částečně motivují původce odpadů k jeho třídění, a proto jsou důležitou součástí nakládání s odpady na území ORP, ale i mimo něj.

Průměrně využitá roční kapacita u autovrakoviště Rohan s. r. o. není doplněna z toho důvodu, že autovrakoviště vzniklo v roce 2014, a proto v současné době není zjištěna jeho průměrně využitá roční kapacita.

Tab. č. 76: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	SV Metal s.r.o.	Generála Klapálka, areál ČD	Nové Město n. Met.	574279	1000,00	835,00	SV Metal s.r.o. (S)	Výkup a skladování odpadu.
2.	Autoslužby Vik s.r.o.	Provodov 51	Provodov-Šonov	574350	300,00	290,00	Autoslužby Vik s.r.o. (S)	Autovrakoviště, včetně ekologické likvidace vozidla.
3.	Marie Prušínovská	Havlíčková 292	Nové Město nad Metují	574279	600,00	433,00	Marie Prušínovská (S)	Výkup, skladování a sběr odpadu.
4.	Autoprodej Rohan s. r. o.	Kleny 51	Provodov-Šonov	574350	50,00	-	Autoprodej Rohan s. r. o. (S)	Od roku 2014 včetně autovrakoviště, proto nevyplněná průměrná roční kapacita.
5.	Miroslav Hofmann	Vrchoviny 97	Nové Město nad Metují	574279	100,00	90,00	Miroslav Hofmann (S)	Autovrakoviště.

Zdroj: Provozovatelé zařízení, starostové obcí

Co se týče zpětného sběru některých druhů odpadů v Novém Městě nad Metují, vybírá nefunkční úsporné zářivky a výbojky kolektivní systém Ekolamp, který také plně hradí veškeré náklady na přepravu a recyklaci. Malé spotřebiče a baterie odkládají občané Nového Města nad Metují do boxů firem Asekol a Ekobat. Na 4 místech po celém městě je možné odkládat použité úsporné zářivky, výbojky, trubicové zářivky do 40cm a světelné zdroje s LED diodami (kromě sběrného dvora v Družstevní ulici). V budově radnice na Náměstí Republiky je možné odkládat do krabicového boxu tonery a cartridge z tiskáren. Velkoobjemové kontejnery Diakonie Broumov na použitý textil, obuv a hračky, jsou na 2 místech ve městě a občané je mohou celoročně využívat (textil se třídí také např. v Bohuslavicích, Černčicích a Mezilesí). Ambulantní sběr NO a elektrozařízení probíhá 4x ročně na předem stanovených místech ve městě. Stavební odpad si každý producent tohoto odpadu odstraňuje sám na vlastní náklady. V roce 2013 vytrídilo Nové Město nad Metují celkem 49,5 % odpadů k dalšímu využití.

Třídící linky na území ORP, současný stav

V zájmovém území se nenachází žádná třídící linka.

Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

ORP nejvyužívanější třídící linka se nachází v Pardubicích (viz tab. č. 76), která je vzdálená přibližně 61 km. Vyšší vzdálenost tohoto zařízení způsobuje navýšení cen pro svoz tříděného odpadu (průměrná cena v ORP za svoz tříděného odpadu je 4754 Kč/tunu). Pokud by se třídící linka nacházela v blízkosti ORP klesla by cena za svoz tříděného odpadu a celkově by byl svoz ekologičtější. Obcemi je také využívána třídící linka v Předměřicích nad Labem např. obcí Přibyslav, která tuto třídící linku využívá a vzdálená je 34 km. V Solnici, která je od ORP vzdálená cca 21 km, se nachází sběrný dvůr, který je schopen dotřídit a zalisovat poměrně velké množství papíru a plastů (přibližně 1000 tun papíru popř. i plastů), těchto služeb by ORP v jeho omezeném rozsahu mohlo rovněž využívat. Do konce roku 2015 je naplánované otevření nového zařízení na třídění odpadu, které bude mít zásadní dopad pro ORP Nové Město nad Metují, a to vzhledem k jeho blízkosti (nachází se 15 km od Nového Města směrem na Jaroměř). Tohoto nově vybudovaného zařízení má v plánu ORP Nové Město nad Metují využívat. V případě spolupráce s tímto třídícím zařízením by došlo k výraznému snížení přepravní vzdálenosti pro separované odpady a tím i ceny za poskytované služby. Dopravně recyklační areál v Rychnovku bude poskytovat i další služby, které mohou obce v ORP využívat, např. skladování NO a OO.

Vzhledem k existenci tržního prostředí mají obce v ORP určitou svobodu ve výběru společnosti (např. formou veřejných zakázek), zprostředkující danou službu, díky které mohou dosáhnout rozumných cen za služby v OH. Kromě toho jsou státem limitovány tvorby cen KO, jelikož přesně stanoví, jaké položky nákladů lze do cen obcím započítat. V případě překročení pravidel je ze strany finančních úřadů uděleno penále.

Tab. č. 76: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Marius Pedersen a. s.	Dělnická 380	Pardubice	555134	250000,00	30 000,00	Marius Pedersen a. s. (S)	Dopravně recyklační centrum
2.	Marius Pedersen a. s.	Heřmánkovice 179	Heřmánkovice	574058	360,00	240,00	Marius Pedersen a. s. (S)	Třídící linka Heřmánkovice (kapacita se týká třídírny plastů)
3.	Napos s. r. o.	U Panelárny 461	Předměřice nad Labem	570672	13000,00	8660	Napos s. r. o. (S)	Třídící linka

Zdroj: Marius Pedersen a. s., Napos s. r. o.

Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Separovaný odpad se z území ORP odváží do Dopravně recyklačního centra (viz tab. č. 77), které se nachází v Pardubicích v Dělnické ulici. Centrum v Pardubicích se konkrétně nachází v jedné ze sídelních jednotek (Černé za Bory), v městské části Pardubice IV. Dále je využívána třídící linka v Předměřicích nad Labem, jejich služeb využívá např. obec Přibyslav.

Co se týče následného materiálového využití odpadu, tak veškerý odpad je po dotřídění, na třídící lince v Pardubicích a v Předměřicích nad Labem, na jednotlivé využitelné složky prodán k dalšímu materiálovému využití.

Tab. č. 77: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		ulice a číslo popisné	obec	ZÚJ			
1.	Marius Pedersen a. s.	Dělnická 380	Pardubice	555134	Nové Město nad Metují, Bohuslavice, Černčice, Jestřebí, Libchyně, Mezilesí, Nahořany, Provodov-Šonov, Sendraž, Slavětín, Slavoňov, Vršovka	Marius Pedersen a. s. (S)	Dopravně recyklační centrum
2.	Napos s. r. o.	U Panelárny 461	Předměřice n. L.	570672	Přibyslav	Napos s. r. o. (S)	Recyklace kovu, plastů, papíru a skla

Zdroj: Marius Pedersen a. s.

Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav

V území se v současné době nenachází žádné zařízení pro nakládání s BRO. V těsné blízkosti územní jednotky se nachází skládka Křovice, jejíž součástí je i kompostárna (viz tab. č. 78), kam se odváží BRO z ORP Nové Město nad Metují. Vzniklý materiál z kompostárny bude využit dle technologie stanovené samotnou kompostárnou např. na rekultivaci skládky.

Tab. č. 78: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámka
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Marius Pedersen a. s.	Křovice	Dobruška	576271	5000,00	2870,00	Marius Pedersen a. s. (S)	Velkokapacitní kompostárna, 3000 tun vyprodukovaného množství kompostu ročně

Zdroj: MŽP

Koncovým zařízením pro nakládání s BRO z obcí ORP (viz tab. 79), je tedy kompostárna umístěná na skládce Křovice. Tohoto zařízení využívají veškeré obce spadající pod ORP. Kromě toho Nové Město nad Metují odváží část vyprodukovaného BRO soukromému zemědělci do Slavětína nad Metují, kde dochází k dalšímu využití tohoto odpadu v zemědělské činnosti.

Zde je důležité zmínit, že by bylo vhodné, aby součástí zákona o odpadech 185/2001 Sb., byla stanovena povinnost obcí evidovat veškerý vyprodukovaný odpad např. BRO. Některé obce v ČR se s tímto problémem potýkají a dochází tak k neobjektivní evidenci odpadu (vyplývá z jednání fokusních skupin).

Tab. č. 79: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky	
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Marius Pedersen a. s.	Křovice	Dobruška	576271	Bohuslavice, Černčice, Jestřebí, Libchyně, Mezilesí, Nahořany, Nové Město nad Metují	Provodov-Šonov, Přibyslav, Sendraž, Slavětín nad Metují, Slavonov, Vršovka	Marius Pedersen a. s. (S)	Velkokapacitní kompostárna umístěná na skládce v Křovicích, ukončení provozu skládky je plánováno v roce 2025 - 2030.

Zdroj: Marius Pedersen a. s.

Sběr BRO probíhá pomocí mobilního sběru kompostovatelného odpadu. V Novém Městě nad Metují je také možnost odkládat, na místě určeném technickými službami, větve a keře v prostoru bývalých kasáren. Pokud sběr a nakládání s BRO nezajišťuje přímo obec, je tento odpad odvážen pomocí svozové techniky na kompostárnu umístěnou na skládce Křovice. Kapacita kompostárny je 5000 tun a její výsledný produkt je využíván např. na rekultivaci skládky.

Občané v obcích ORP Nové Město Nad Metují (mimo město Nové Město nad Metují) nejsou dostatečně vedeni ke třídění BRO, který tvoří značnou část SKO. Proto by bylo vhodné, aby obyvatelé obcí byli seznámeni s problematikou tohoto zbytečně vyvezeného neroztříděného odpadu na skládku v Křovicích, který by mohl být dále využit. Nové Město nad Metují např. v roce 2013 získalo 200 kompostérů z projektu „Třídíme odpady a chraňme si čistá upravená města“, spolufinancovaného ze zdrojů Evropské unie v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká Republika – Polsko pro období 2007-2013 s cílem snížit množství BRO od občanů města odvážených na skládku KO a současně též snížit finanční náklady na jejich odstranění. Občané si poté mohli písemně zažádat o bezplatné vypůjčení kompostéru k likvidaci bioodpadu z domácností.

Pokud by se na území ORP vybuďovalo zařízení k nakládání s BRO a občané by ho využívali, mělo by to velký vliv na snížení produkce SKO a tím i snížení poplatků za svoz tohoto odpadu. V zájmovém území totiž vzniká velké množství BRO, které by zde mohlo být dále využíváno např. v kompostárně.

Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav

Na území ORP Nové Město nad Metují se nenachází žádné spalovací zařízení ani zařízení pro energetické využití odpadů, ale několik se jich nachází v okolí. Absence těchto zařízení v území není zásadní z toho důvodu, že velmi malá část získaných odpadů je těmito zařízeními odstraňována popř. využívána. Nejbližší umístěné jsou uvedené v tab. č. 80.

Tab. č. 80: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení (spalovna NO, OO, PrO); zařízení pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO)	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ					
1.	Fakultní nemocnice Hradec Králové	Sokolská 581	Hradec Králové	569810	1000,00	992,00	Spalovna NO a kotelna	FN Hradec Králové (O)	Spalovna NO. V březnu 2014 byla provozována v běžném režimu 660 hodin, spáleno bylo 79,975 tun odpadu.
2.	Oblastní nemocnice Trutnov a.s.	Maxima Gorkého 77	Trutnov	579025	1000,00	130,00	Kotelna spalující plyná paliva a spalovna (ZEVO)	Oblastní nemocnice Trutnov a.s. (O)	ZEVO zejména pro nemocniční odpad. Zdroj byl v březnu 2014 v běžném provozu 449 hodin, spáleno bylo 10,037 tun odpadu.

Zdroj: <http://www.chmu.cz/files/portal/docs/uoco/oez/emise/spalovny/index.html>

Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav

V území dochází k zanedbatelnému energetickému využití odpadů. Pokud dojde k tomuto využití odpadů z obcí ORP, jde buď o zařízení nacházející se ve Fakultní nemocnici Hradec Králové, nebo v Oblastní nemocnici Trutnov a. s (tab. č. 81). Obě tato zařízení splňují plnění emisních limitů podle přílohy č. 4 k vyhlášce č. 415/2012 Sb. a mají povolení podle § 17 odst. 1 a 2 zákona č. 86/2002 Sb., podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 201/2012 Sb. (nová povolení) nebo Integrované povolení podle § 13 odst. 3 zákona č.

Tab. č. 81: Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Fakultní nemocnice Hradec Králové	Sokolská 581	Hradec Králové	569810	Nové Město nad Metují	FN Hradec Králové (O)
2.	Oblastní nemocnice Trutnov a.s.	Maxima Gorkého 77	Trutnov	579025	Nové Město nad Metují	Oblastní nemocnice Trutnov a.s. (O)

Zdroj: <http://www.chmu.cz/files/portal/docs/uoco/oez/emise/spalovny/index.html>

Skládky odpadů provozované na území ORP, současný stav

V ORP Nové Město nad Metují se nenachází žádná skládka, vzhledem k tomuto faktu dochází k provázanosti na koncová zařízení mimo zájmové území. V sousedním ORP Dobruška leží skládka Křovice (viz tab. č. 82), do které je odvážen SKO z ORP Nové Město nad Metují, tzn. je koncovým zařízením tohoto území (viz tab. č. 83).

Tab. č. 82: Nejblíže skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Marius Pedersen a. s.	Křovice	Dobruška	576271	OO	Skládka je ve III. etapě provozu, po ukončení existence skládky zde vznikne překladiště odpadů.	Marius Pedersen a. s. (S)

Zdroj: MŽP

Tab. č. 83: Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)	
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Marius Pedersen a. s.	Křovice	Dobruška	576271	Bohuslavice, Černčice, Jestřebí, Libchyně, Mezileší, Nahořany, Nové Město nad Metují	Provodov-Šonov, Přibyslav, Sendraž, Slavětín nad Metují, Slavoňov, Vršovka	Marius Pedersen a. s. (S)

Zdroj: Obce ORP Nové Město nad Metují, Marius Pedersen a. s.

Další nejbližší zařízení se nachází ve Rtyni v Podkrkonoší u města Trutnov (viz tab. č. 84). Jedná se o sklárku Pod Haldou, která v budoucnosti nahradí sklárku Křovice, po jejím naplnění, které je naplánováno přibližně v rozmezí let 2025 - 2030. Vzhledem k tomu, že se sklárka Křovice nachází v těsném sousedství ORP, je tato současná síť pro nakládání s odpady dostačující.

Tab. č. 84: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Specifikace typu dalších zařízení pro nakládání s odpady	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámka
		ulice a číslo popisné	obec	ZÚJ			
1.	Město Rtyně v Podkrkonoší	Na Rovni 849	Rtyně v Podkrkonoší	579637	OO	Město Rtyně v Podkrkonoší (O)	Sklárka Pod Haldou je určena pro odpady kategorie OO.

Zdroj: Webové stránky sklárky Pod Haldou, Obchodní rejstřík

Doplňující informace - černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP

Černé (nelegální) skládky se nachází zejména v okolí vodní nádrže Rozkoš. Počet skládek se v posledních letech výrazně snížil, díky zavedení poplatku za odpad. V současné době (rok 2014) jsou na území 3 významné nelegální skládky odpadu. Svazek Obcí Metuje, do kterého patří z ORP Nové Město nad Metují obec Bohuslavice, Černčice, Nahořany, Slavětín nad Metují a Vršovka, každoročně sbírá odpad vzniklý v důsledku pobytu turistů a rybářů. Do sběru se zapojují dobrovolníci, především hasiči a myslivci. Jedná se teprve o druhý ročník uklízení pobřeží vodní nádrže Rozkoše, ale i přesto se nasbíralo velké množství odpadu (v roce 2013 - 800 kg odpadu, v roce 2014 - 400 kg odpadu).

Ve sledovaném území se nacházejí 3 objekty a lokality s ekologickou zátěží. V Novém Městě nad Metují se jedná o lokalitu Elton, Na Popluží a Tom Service s. r. o. Lokalita u bývalého národního podniku Elton je kontaminována chlorovanými uhlovodíky v důsledku havarijních úniků v 80. letech. Do roku 1998 byla prováděna neúspěšná sanace čerpáním vrtů. V roce 2004 byly odebrány vzorky z vybraných vrtů, které potvrdily trvající kontaminaci chlorovanými uhlovodíky. V roce 2006 byla zpracována analýza rizik. Ohnisko kontaminace leží pod zemědělsky využívanými pozemky v hloubce cca 45 – 50 m v těsné blízkosti průmyslového areálu bývalého Eltonu. Oblast zasažená kontaminací je pravděpodobně více než 10 km od ohniska kontaminace. Sanační práce částečně probíhají. U zbývajících dvou lokalit ve městě, které byly uzavřené koncem 80. let, jsou schváleny projekty rekultivace, monitoring je prováděn od roku 1994 dodnes. Plánovaná rekultivace patří dlouhodobě mezi investiční plány města, prozatím však nebyly vyčleněny a získány potřebné finanční prostředky. Další kontaminované místo se nachází na území Provodova-Šonova, tato lokalita nebyla dosud hodnocena, depozit leží 4,5 km severně od Nového Města nad Metují.

Na území ORP Nového Města nad Metují se tedy nacházejí 4 ekologické zátěže, problémem jejich odstranění je získání financí (na lokalitě ELTON probíhají práce s využitím dotace z OP ŽP).

Celková produkce odpadů na území ORP za období 2008-2012

Následující tabulky byly vypracovány na základě datové základny pro celkovou produkci odpadů na území ORP. Graf č. 15, který zobrazuje celkovou produkci odpadu na území ORP za období 2008 – 2012, je umístěn v příloze OH. Kompletní tabulka produkce OO a NO za období let 2008 – 2012 je uvedena níže v textu.

Produkce OO od roku 2008 do roku 2010 měla klesající tendenci (viz tab. č. 85), od roku 2011 došlo ke změně a docházelo k pozvolnému nárůstu až se významně navýšilo v roce 2012 (o 10 375,16 kg OO). Produkce NO je proměnlivá. Při porovnání s cíli POH ČR 2003 - 2013, došlo k překročení v kategorii OO v letech 2008 a nepatrně v roce 2012. Celková produkce odpadů, kromě roku 2008, je v souladu s cíli POH ČR 2003 - 2013, včetně měrné produkce NO.

Tab. 85: Produkce OO a produkce NO za období 2008 – 2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro pro- dukci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové zá- kladně 2000 [%] ↓				
							2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]											
Produkce OO	23 093,70	24 543,78	18 211,83	12 325,54	13 153,15	23 528,31	106,28	78,86	53,37	56,96	101,88
Produkce NO	1 270,32	907,38	647,65	713,25	1 002,97	661,39	71,43	50,98	56,15	78,95	52,06
Celková produkce (OO a NO)	24 494,17	25 451,16	18 859,48	13 038,79	14 156,12	24 189,70	103,91	77,00	53,23	57,79	98,76
Podílové ukazatele [%]		2008		2009		2010		2011		2012	
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		96,43		96,57		94,53		92,91		97,27	
Podíl nebezpečných odpadů na celkové pro- dukci odpadů		3,57		3,43		5,47		7,09		2,73	
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.⁻¹]		2008		2009		2010		2011		2012	
Počet obyvatel v území ORP		14 399		14 359		14 391		14 424		14 389	
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		1 767,56		1 313,43		906,04		981,43		1 681,12	
Měrná produkce OO		1 704,55		1 268,32		856,48		911,89		1 635,16	
Měrná produkce NO	300,20	63,02		45,10		49,56		69,53		45,96	
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		20,99		15,02		16,51		23,16		15,31	
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-79,01		-84,98		-83,49		-76,84		-84,69	

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

V tabulce č. 86 je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, vyprodukovaných obcemi (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 28,58 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 52,03 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 71,42 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Největší množství nebezpečných odpadů pochází také z produkce těchto subjektů.

Jak je z níže uvedené tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Královéhradecký kraj vykazuje ORP vyšší měrnou produkci NO a nižší měrnou produkci OO, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje nad průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 11,81 kg vyšší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 61,72 kg nižší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

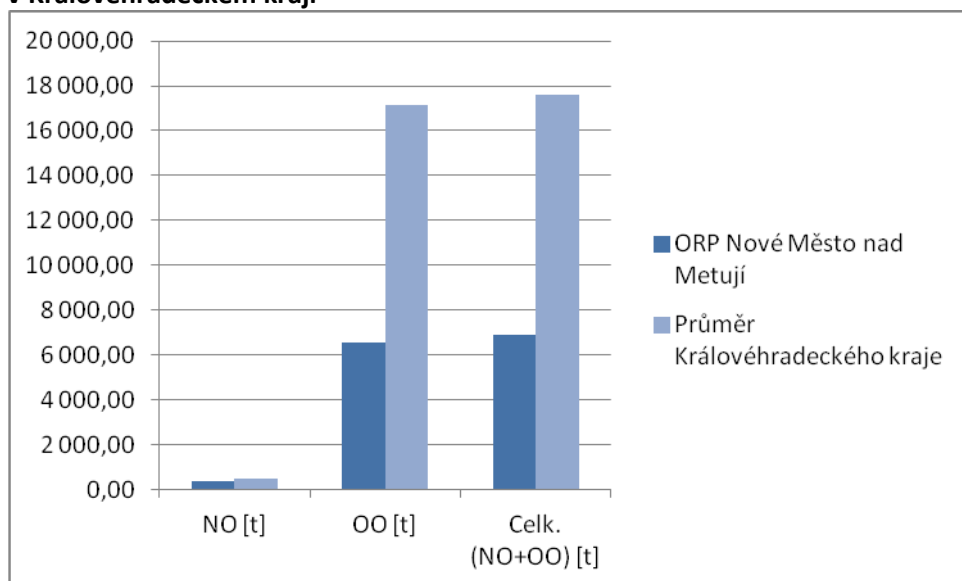
Tab. č. 86: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (čsú)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Nové Město nad Metují	14 371	344,14	23,95	6 569,59	457,14	6 913,73	481,09
Královéhradecký kraj	552 946	6 848,02	12,38	256 859,01	464,53	263 707,03	476,91

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

Porovnání celkové produkce NO a OO a odpadu celkové produkce všech odpadů je zobrazeno v následujícím grafu, kde jsou porovnány hodnoty za ORP Nové Město nad Metují a průměrné hodnoty všech ORP v Královéhradeckém kraji. Z grafu je viditelné, že sledované ORP je v porovnání ve všech sledovaných kategoriích odpadu podprůměrné, což je způsobeno vyšším podílem vytríděného odpadu zejména v Novém Městě nad Metují.

Graf č. 15: Hodnoty produkce odpadu za rok 2012 v porovnání s průměrnými hodnotami v Královéhradeckém kraji

Zdroj: Benchmarking v rámci projektu Podpora meziobecní spolupráce

V následující tabulce je uveden přehled skupin odpadů podle vyhlášky č. 381/2001 Sb., katalog odpadů. Odpady jsou následně zařazovány pod šestimístní katalogová čísla druhů odpadů uvedená v Katalogu odpadů, v nichž prvé dvojčíslí označuje skupinu odpadů (viz tabulka uvedená níže), druhé dvojčíslí podskupinu odpadů a třetí dvojčíslí druh odpadu.

Tab. č. 87: Přehled skupin odpadů

01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí
06	Odpady z anorganických chemických procesů
07	Odpady z organických chemických procesů
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnících materiálů a tiskařských barev
09	Odpady z fotografického průmyslu
10	Odpady z tepelných procesů
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)

14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a/nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru

Zdroj: Vyhláška č. 381/2001 Sb., katalog odpadů

Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů za období 2008 – 2012 je zobrazena v následující tabulce.

U každé jednotlivé skupiny odpadů je uvedena její produkce v příslušném roce, přičemž v pravém sloupci je možné sledovat meziroční změny v produkci (%). V tabulce je objemově nejvíce zastoupená skupina odpadů č. 17: Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst), která v roce 2012 činila celkem 13266,06 tun stavebního a demoličního odpadu (55 % z celkové produkce odpadů). V předešlých letech bylo toto číslo minimálně o polovinu nižší. K největšímu meziročnímu nárůstu došlo mezi roky 2011 a 2012 právě vlivem této skupiny odpadů.

Další nejpočetnější skupinou odpadů byla skupina KO včetně složek z odděleného sběru (4 601,05 tun). Četné byly další odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené (1 650,97 tun), další byl odpad z tepelných procesů (1 380,16 tun) a pátou skupinou byl odpad ze zpracování dřeva a výroby, desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky (861,04 tun).

Tab. č. 88: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Č. skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]					Meziroční změna [%] ↓			
		2008	2009	2010	2011	2012	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	9 626,65	778,55	662,33	658,96	621,04	-91,91	-14,93	-0,51	-5,75
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	433,12	327,96	610,76	777,78	861,04	-24,28	+86,23	+27,35	+10,70
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	0,00	0,00	0,88	0,00	0,00	0,00	0,00	-100,00	0,00
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	0,00	0,00	1,05	0,60	0,60	0,00	0,00	-42,86	0,00
06	Odpady z anorg. chemických procesů	2,17	0,86	0,28	0,86	6,15	-60,35	-67,44	+207,14	+614,53
07	Odpady z org. chemických procesů	37,48	32,62	27,32	22,37	19,97	-12,95	-16,24	-18,12	-10,74
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnících materiálů a tiskařských barev	137,46	78,89	38,89	53,56	52,47	-42,61	-50,71	+37,74	-2,04
09	Odpady z fotografického průmyslu	1,97	2,20	3,81	1,85	5,75	+11,56	+73,18	-51,57	+211,87
10	Odpady z tepelných procesů	2 341,47	1 560,68	1 774,88	1 747,70	1 380,16	-33,35	+13,72	-1,53	-21,03
11	Odpady z chem. povrch. úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	214,01	147,80	193,83	289,03	33,72	-30,94	+31,14	+49,11	-88,33
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	860,90	299,62	621,17	769,66	852,40	-65,20	+107,32	+23,91	+10,75
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	45,75	19,14	62,69	22,51	45,68	-58,17	+227,60	-64,09	+102,96

Č. skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]					Meziroční změna [%] ↓			
		2008	2009	2010	2011	2012	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	197,01	137,54	157,43	160,89	2,94	-30,19	+14,46	+2,20	-98,17
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	885,75	763,80	667,59	1 402,76	1 650,97	-13,77	-12,60	+110,12	+17,69
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	279,80	234,16	218,74	400,99	492,12	-16,31	-6,58	+83,32	+22,72
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	3 402,37	7 989,20	1 833,16	3 040,13	13 266,06	+134,81	-77,05	+65,84	+336,37
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisí se zdravotní péčí)	13,37	7,08	9,13	10,83	12,66	-47,06	+29,02	+18,60	+16,94
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	339,52	422,91	78,87	120,67	284,92	+24,56	-81,35	+53,00	+136,12
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	6 632,37	6 056,47	6 075,99	4 674,98	4 601,05	-8,68	+0,32	-23,06	-1,58
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce odpadů [t]		25 451,16	18 859,48	13 038,79	14 156,12	24 189,70	-25,90	-30,86	+8,57	+70,88

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Celková produkce KO na území ORP za období 2008 – 2012 je podrobně uvedena v příloze OH v tabulce č. 89. V této tabulce jsou uvedeny kódy odpadů skupiny 20 a podskupiny 15 01 Katalogu odpadů za roky 2008 – 2012. Z tabulky vyplývá, že v roce 2012 bylo v území nejvíce SKO (3 730,62 tun), papírových a lepenkových obalů bylo 769,18 tun, BRO 436,48 tun, plastových obalů 302,46 tun a objemného odpadu bylo 217,68 tun. Celkově došlo k velkému nárůstu papíru a lepenky, k roku 2012 o 402,40 %, na což mohla mít vliv např. firma Bauch a Navrátil, která se nachází na území Nového Města nad Metují zabývající se výrobou obalů ze všech druhů lepenek a výrobou kartonáže - velkých krabic z vlnitých lepenek a mikrovlny a patří k jedněm z největších zaměstnavatelů ve městě (kategorie 100 - 199 zaměstnanců).

V roce 2012 došlo k neobvyklému nárůstu množství baterií akumulátorů, zařazenými pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděných baterií a akumulátorů obsahující tyto baterie. Dále se jednalo o: vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísla 200121, 200123 a 200135, tento nárůst mohl způsobit stále se zvyšující počet sběrných míst elektrozařízení ve městě a v jeho okolních obcích. Pokud by došlo ke srovnání let 2008 a 2012 (v oblasti KO a BRO), celkově dochází k poklesu tohoto typu odpadů.

Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce smíšeného komunálního odpadu (dále jen SKO) za období 2008-2012

Celková produkce KO v území je zobrazena v tabulce č. 90. Při porovnání měrné produkce v oblasti OH za ČR a za ORP Nové Město nad Metují za rok 2012, bylo zjištěno, že ORP je v produkci odpadu na obyvatele mírně podprůměrné, a to jak v produkci SKO (ČR 279,10 kg/obyv., ORP 259,27 kg/obyv.), tak KO (ČR 493,70 kg/obyv., ORP 434,57 kg/obyv.).

V roce 2012 představoval podíl SKO (3 730,62 tun) cca 59% produkce KO (6 253,09 tun). Celkem bylo vyprodukováno v r. 2012 více než 24 189 tun odpadu.

Oproti roku 2011 byl v roce 2012 zaznamenán výrazný nárůst celkové produkce odpadu (o 10 033,58 tun). Celková produkce KO i SKO byla v r. 2012 téměř stejná (resp. jen o málo vyšší) jako v roce 2011 a uvedený meziroční nárůst celkové produkce odpadu tak byl mimo tyto dvě kategorie a byl způsoben stavebním a demoličním odpadem, kterého bylo v roce 2012 oproti roku 2011 o 10 225,93 tun více).

V celém sledovaném období 2008-2012 nevykazují produkce KO ani SKO tak velké výkyvy jako celková produkce odpadů a je tak patrné, že na vývoji celkové produkce a jejich meziročních výkyvech se značnou měrou podílí právě jiné složky, než KO a SKO.

Graf č. 17 zobrazující podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů v území ORP je umístěn v příloze OH.

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů), se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou převzaty z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze je tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nespĺnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízeních k tomu určených (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společností EKO-KOM, a.s., především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému OH (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM, a.s. tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytríděných odpadů a nad vybranými daty, např. o smíšeném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tab. č. 89: Celková produkce KO a SKO na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	25 451,16	18 859,48	13 038,79	14 156,12	24 189,70	-25,90	-30,86	+8,57	+70,88
Celková produkce KO	7 493,60	6 803,36	6 728,42	6 062,42	6 253,09	-9,21	-1,10	-9,90	+3,15
Celková produkce SKO	3 442,59	3 383,87	3 492,35	2 989,94	3 730,62	-1,71	+3,21	-14,39	+24,77
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	29,44		36,07		51,60		42,83		25,85
Podíl SKO na produkci KO	45,94		49,74		51,90		49,32		59,66
Měrné produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	14 399		14 359		14 391		14 424		14 389
Měrná produkce KO	520,42		473,80		467,54		420,30		434,57
Měrná produkce SKO	239,09		235,66		242,68		207,29		259,27

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

V tabulce č. 91a je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Údaje pochází z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH). Produkce papíru od obcí tvoří 34,17 %, produkce skla tvoří 13,27 %, produkce plastů tvoří 13,44 % a produkce nápojových kartonů tvoří 1,06 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vytríděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady z obcí.

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za Královéhradecký kraj vyšší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší.

Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty za ORP vzhledem k průměrným hodnotám za ČR nižší u kovů a vyšší u papíru, skla, plastů a nápojových kartonů. Průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou v roce 2012 u papíru 29,56, skla 10,96, plastů 10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv./rok. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajními a celorepublikovými průměry na **dobré úrovni**.

Tab. č. 91a: Celková a měrná produkce separovaného odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012

Druh separovaného odpadu	ORP Nové Město nad Metují	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	14 371	485,55	33,79	26,69
Plast	(150102, 200139)		191,05	13,29	12,77
Sklo	(150107, 200102)		188,54	13,12	12,78
Nápojové kartony	(150105)		15,06	1,05	0,37
Kovy	(200140, 150104)		15,05	1,05	47,95

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce č. 91b je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytríděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vytríděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupen, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za

kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám vyšší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů, kovů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytříděných odpadů v ČR v roce 2012 jsou u papíru 18,08 kg/obyv., skla 10,97 kg/obyv., plastů 9,72 kg/obyv., nápojových kartonů 0,32 kg/obyv. a kovů 19,08 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni, což potvrzuje i tabulka č. 91a.

Tab. č. 91b: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Druh separovaného odpadu	ORP Nové Město nad Metují	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	14 371	21,39	16,01
Plast	(150102, 200139)		13,02	12,45
Sklo	(150107, 200102)		12,96	12,62
Nápojové kartony	(150105)		1,10	0,49
Kovy	(200140, 150104)		60,79	26,74

Zdroj: EKO-KOM, a. s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Královéhradeckém kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel. Nejvíce odpadu vytřídí občané v obcích od 10 001 do 20 000 obyvatel. Této velikostní skupině je v ORP nejbližší město Nové Město nad Metují. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP k 1. čtvrtletí 2014 hodnotu **131** obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji nižší (čím vyšší počet obyvatel na jedno sběrné hnízdo, tím horší hustota sběrné sítě), přičemž hustota sběrné sítě v Královéhradeckém kraji je 122 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (v roce 2012 to bylo 130 obyvatel a v roce 2013 celkem 123 obyvatel/hnízdo) a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání s podobnými ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Nová Paka 13 374 obyvatel, ORP Broumov 16 667 obyvatel) vykazuje ORP Nová Paka i ORP Broumov vyšší hustotu sběrné sítě (Nová Paka 60 obyvatel/sběrné hnízdo a Broumov 104 obyvatel/sběrné hnízdo). Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je podprůměrná (mimo srovnání s hodnotami pro ČR).

Tab. č. 91 c: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v Královéhradeckém kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Královéhradecký kraj	16,59	12,61	12,64	0,49	24,26	66,61
(0 až 500 obyv. vč.)	6,33	14,33	14,70	0,54	3,77	39,66
(501 až 1000 obyv. vč.)	8,88	14,48	14,90	0,54	4,24	43,05
(1001 až 4000 obyv. vč.)	11,44	12,88	12,91	0,43	7,41	45,08
(4001 až 10000 obyv. vč.)	21,31	13,53	13,35	0,55	45,44	94,18
(10001 až 20000 obyv. vč.)	26,06	12,35	12,04	0,61	55,80	106,86
(20001 až 50000 obyv. vč.)	18,74	7,67	9,04	0,32	49,30	85,06
(50001 až 100000 obyv. vč.)	20,08	11,73	11,06	0,43	5,85	49,15
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a. s.

Výtěžnost tříděného sběru byla v roce 2013 v ORP Nové Město nad Metují ve srovnání s Královéhradeckým krajem v celkové výtěžnosti nižší o 26,9 kg/obyv. pro obce do 500 obyvatel (Černčice, Jestřebí, Libchyně, Mezilesí, Přibyslav, Sendraž, Slavětín, Slavoňov, Vršovka), nižší o 23,5 kg/obyv. pro obce 501 – 1000 obyvatel (Bohuslavice a Nahořany), nižší o 21,5 kg/obyv. pro obec Provodov-Šonov a vyšší o 27,6 kg/obyv. pro Nové Město nad Metují. Ve výtěžnosti tříděného sběru je vyjma Nového Města nad Metují ORP podprůměrné. Ve srovnání s průměrem pro ČR je srovnání stejné (kromě Nového Města nad Metují je výtěžnost u ostatních obcí nižší). Největší rozdíl u výtěžnosti u jednotlivých využitelných komodit byl v roce 2013 ve srovnání s Královéhradeckým krajem u kovů (obce pod 1000 obyvatel byly výrazně podprůměrné o přibližně 20,99 %, Nové Město nad Metují bylo naopak výrazně nadprůměrné o 53,52 %). Podobná výtěžnost byla také u papíru (u všech obcí nižší kromě Nového Města nad Metují). Vyšší výtěžnost byla ve všech obcích v ORP u plastů a směsného skla. Výtěžnost tříděného sběru se v roce 2013 oproti roku 2012 na úrovni Královéhradeckého kraje snížila o 2,35 kg/obyvatele.

Celková produkce BRO v území ORP za období 2008 – 2012 je uvedena v příloze OH v tab. č. 92. Co se týče největšího zastoupení BRO, tak má **vzrůstající charakter**, dochází zde k různým výkyvům např. u dřeva, které může být způsobeno jednorázovými činnostmi. V ORP Nové Město nad Metují je z BRO (kromě papírových a lepenkových obalů 150101, papíru a lepenky s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, SKO 200301 a objemného odpadu 200307 - vyjmutí z důvodu jeho běžného využití nebo odstranění) nejvíce zastoupen odpad ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci (v roce 2012 - 860,71 tun), druhým nejvíce zastoupeným odpadem jsou suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování (nejvíce v roce 2009 - 762,83 tun), třetím je BRO (v roce 2009 - 809 tun), další jsou kaly z čištění komunálních odpadních vod (v roce 2009 - 387,77 tun), pátým nejvíce zastoupeným druhem BRO je dřevo (v roce 2012 - 40,58 tun). Zobrazení identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008 – 2012 je v grafu č. 20 v příloze OH.

Z níže uvedené tabulky vyplývá, že podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) v BRO má v letech 2009 a 2010 narůstající tendenci, v roce 2011 a 2012 dochází ke snížení. K poklesu tohoto nárůstu by mohlo přispět motivování občanů ke kompostování, čímž by také došlo

ke směřování k cílům POH ČR 2003 - 2013, podle kterého má v roce 2013 dosahovat maximální množství BRKO v BRO 50 %. Co se týče meziročních změn, dochází od roku 2008 k poklesu, až na rok 2012, kde došlo k nárůstu o 19,59 % BRO a o 21,83 % BRKO. Produkce BRKO i BRO na obyvatele má od roku 2008 spíše klesající tendenci, ale v roce 2012 došlo oproti roku 2011 ke zvýšení (o 81,03 kg na obyvatele). Zobrazení tohoto podílu je umístěno v příloze OH v grafu č. 21.

V tabulce č. 93 (Podíl BRKO na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočtení na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR 2003 - 2013 (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Tab. č. 92: Podíl BRKO na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	15 818,83	6 734,00	6 407,21	5 879,42	7 031,10	-57,43	-4,85	-8,24	+19,59
z toho celková produkce BRKO	4 948,22	4 746,60	4 680,66	3 660,74	4 459,71	-4,07	-1,39	-21,79	+21,83
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	31,28		70,49		73,05		62,26		63,43
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.⁻¹]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	14 399		14 359		14 391		14 424		14 389
Měrná produkce BRO	1098,61		468,97		445,22		407,61		488,64
Měrná produkce BRKO	343,65		330,57		325,25		253,79		309,94

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

V tabulce č. 93a je zobrazena celková a měrná produkce BRKO a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - BRO, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 82,04 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 17,96 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 33,56 kg nižší hodnoty měrné produkce BRKO a o 10,94 kg vyšší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Tento systém je zaveden v obcích Bohuslavice, Nové Město nad Metují ad. Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Tento systém je zaveden např. v obci Provodov-Šonov.

Tab. č. 93: Celková a měrná produkce BRKO a odpadu kat. č. 20 02 01 – BRO, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce BRO (200201) [t]	Měrná produkce BRO (200201) [kg/obyv.]
ORP Nové Město nad Metují	14 371	3 658,76	254,59	437,95	30,47
Královéhradecký kraj	552 946	132 609,18	239,82	4 923,83	8,90

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce č. 94 je zobrazeno nakládání s odpady podle hlavních způsobů na území ORP. Vzhledem k tomu, že se ve sledovaném území nenachází žádné zařízení pro odstraňování odpadu, nejsou v kolonkách odstranění žádná čísla. Odpad je převážně vyvážen a odstraňován mimo ORP. Co se týče využití odpadu, **v území se jedná zejména o materiálové využití** (4388,12 t) a z malé části (2,61 t) o energetické využití. Graf č. 22 zobrazující nakládání s odpady celkově je umístěn v příloze OH.

Tab. č. 94: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%]				
								↓				
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]								2008	2009	2010	2011	2012
Využití	Materiálové využití	2 283,99	11 445,56	79,29	453,74	463,52	4 388,12	501,12	3,47	19,87	20,29	192,13
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓										
		9,32	44,97	0,42	3,48	3,27	18,14					
	Energetické využití	0,32	0,00	0,00	0,64	0,00	2,61	0,00	0,00	201,50	0,00	821,75
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓						506,14	3,51	20,09	20,50	194,17
		9,23	44,97	0,42	3,48	3,27	18,15					
Celková produkce odpadů		24 494,17	25 451,16	18 859,48	13 038,79	14 156,12	24 189,70					
Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Spalování	0,00						Meziroční změna [%] ↓				
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celkem vybrané způsoby odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

V oblasti nakládání s KO a se SKO (viz tab. č. 95, zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>) došlo v roce 2010 (stejně tak v roce 2011 a 2012) ke zvýšenému materiálovému využití obalů obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné (kategorie NO). Popis kódu nakládání říká, že se jednalo o využití odpadů, které vznikly pod označením R1 - R10 (R1=využití odpadu způsobem obdobným jako paliva nebo jiným způsobem k výrobě energie, R2=získání/regenerace rozpouštědel, R3=získání/regenerace organických látek, R4=recyklace znovuzískání kovů a kovových sloučenin, R5=recyklace/znovuzískání ostatních anorganických materiálů, R6=regenerace kyselin a zásad, R7=obnova látek používaných ke snižování znečištění, R8=získání složek katalyzátorů, R9=rafinace nebo jiný způsob opětového použití olejů, R10=aplikace do půdy, která je přínosem pro zemědělství nebo zlepšuje ekologii). V roce 2010 a 2012 došlo také k energetickému využití dřevěných obalů a to ve formě využití odpadu jako paliva nebo k výrobě energie. Výše byly popsány odpady, které tvořily cca 90 % z celkového množství odpadu. Zobrazení nakládání s KO (v grafické podobě) je umístěno v příloze OH.

Tab. č. 95: Nakládání s KO a se SKO na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000	Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓					
								2008	2009	2010	2011	2012	
KO	Využití	Materiálové využití	2,75	0,00	0,00	25,89	17,70	15,37	0,00	0,00	941,73	643,93	559,07
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓				
		0,06	0,00	0,00	0,38	0,29	0,25	-100,00	-100,00	+841,73	+543,93	+459,07	
		Energetické využití	0,09	0,00	0,00	0,64	0,00	2,61	0,00	0,00	712,71	0,00	2 906,53
		Celkem vybrané způsoby využití	2,67	0,00	0,00	26,53	17,70	17,98	0,00	0,00	995,13	664,03	674,42
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓										
	0,06	0,00	0,00	0,39	0,29	0,29	Meziroční změna [%] ↓						
	Celková produkce KO [t]		4 589,46	7493,60	6803,36	6728,42	6062,42	6253,09	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	
Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0			
Celkem vybrané způsoby odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0			
SKO	Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0		
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0		
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0		
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	
		Celk. vybrané způsoby odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

V roce 2011 bylo zaznamenáno zvýšené nakládání s odpady, konkrétně se jednalo o papír a lepenku, které byly využity k prodeji odpadu jako druhotné suroviny. S žádným jiným druhem odpadu se v území nenakládá. Při srovnání s cílem POH ČR 2003 - 2013 je toto využití nedostačující, proto by bylo vhodné v území zajistit vyšší materiálové využití separovaného odpadu. Graf č. 24 znázorňující materiálové využití separovaného odpadu je umístěn v příloze OH.

Tab. č. 96: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	0,0	0,0	0,0	0,99	0,4	0,0	0,0	0,0	-59,72
		Energetické využití	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		Odstranění	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		Energetické využití	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		Odstranění	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		Energetické využití	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		Odstranění	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		Energetické využití	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		Odstranění	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

BRO má od roku 2008 spíše klesající trend (viz následující tabulka). Nulové hodnoty BRO a BRKO, jsou způsobeny nakládáním s tímto druhem odpadu mimo území ORP Nové Město nad Metují. K tomuto nakládání a zejména materiálovému využití BRKO dochází v kompostárně, která je umístěna na skládce v Křovicích. Vzniklý materiál – kompost, z tohoto zařízení je využíván dle technologie stanovené kompostárnou (na rekultivaci skládky apod.). K jeho shromažďování dochází např. ve sběrném dvoře v Novém Městě nad Metují, v ostatních obcích dochází k mobilnímu sběru. V roce 2008 bylo materiálově využito velké množství odpadu, konkrétně se jednalo o: zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalně odpady, soustředované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku, odpad rostlinných pletiv a kaly z čištění komunálních odpadních vod, veškerý tento odpad byl materiálově využit, konkrétně se jednalo

o aplikaci do půdy, která je přínosem pro zemědělství nebo zlepšuje ekologii. V dalších letech se materiálově využívaly pouze kaly z čištění komunálních odpadních vod, které pocházeli zejména z čistírny odpadních vod v Novém Městě nad Metují v ulici Č. Bratří. Podíl množství BRKO na množství BRO a skládování BRO je umístěno v příloze OH v grafu č. 25.

Tab. č. 97: Nakládání s BRO a s BRKO na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s BRO a BRKO [t]									
BRO	Využití	Materiálové využití		11 420,05	79,28	393,00	401,05	192,21	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,64	0,00	2,61	
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
BRKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,99	0,40	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)		148,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.⁻¹] ↓							
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Počet obyvatel v území ORP				14 399	14 359	14 391	14 424	14 389	

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Množství odpadů, se kterými se nakládalo, se vypočítá zadáním kódů pro nakládání s odpady a zadáním kódů odpadů jednotlivě do databáze GROUP ISOH. Kódy odpadů a kódy pro nakládání s odpady pro výpočet jednotlivých způsobů nakládání s odpady jsou uvedeny níže.

Přepočet na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH. Původní hmotnost odpadu byla přepočtena pomocí koeficientu biologicky rozložitelné složky v odpadu. Koeficienty pro přepočet jednotlivých kódů odpadu jsou uvedeny v tabulce níže.

Tab. č. 98: Koeficienty pro přepočet jednotlivých kódů odpadu

kód odpadu	přepočtový koeficient BRO v KO ukládaném na skládky, 2000 (2001)	kód odpadu	přepočtový koeficient BRO v KO ukládaném na skládky, 2000 (2001)
200101	1,00	200138	1,00
200108	1,00	200201	1,00
200110	0,75	200301	0,48
200111	0,75	200302	0,75
200125	1,00	200307	0,30

Popis jednotlivých nákladů podle odvětvového členění v OH s rozdělením na paragrafy je uveden v tabulce níže.

Tab. č. 99: Náklady na odpadové hospodářství – popis nákladů (odvětvové členění)

Pododíl	Paragraf	Popis odvětvového členění
372		Nakládání s odpady Zahrnují se jak komunální tak průmyslové odpady, které současně zahrnují nebezpečné odpady, ostatní odpady a inertní nebo hmotně objemné odpady (odpady z těžebních odvětví a elektráren, stavební suť). Váže definičně na zákon o odpadech. Nebezpečným odpadem se rozumí odpad, který má jednu nebo více nebezpečných vlastností, jako jsou např. výbušnost, hořlavost, oxidační schopnost, tepelná nestálost organických peroxidů, schopnost uvolňovat ve styku s vodou jedovaté plyny, ekotoxicita, následná nebezpečnost, akutní toxicita, žíravost, infekčnost, radioaktivita apod. Komunálním odpadem se rozumí veškerý odpad vznikající na území obcí při činnosti fyzických osob (domácností) a také odpad vznikající např. při čištění veřejných komunikací a prostranství a při údržbě veřejné zeleně. Nezahrnuje na druhé straně záležitosti sběru a zpracování druhotných surovin (např. papíru, železa, dalších kovů apod.) realizované prostřednictvím organizací sběrných surovin nebo jako jednorázové akce.
	3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů
	3722	Sběr a svoz komunálních odpadů
	3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)
	3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů Neziskové nakládání s nebezpečnými odpady se záměrem nahrazení produkce a ukládání odpadů (tj. zátěže životního prostředí) procesem opětovného zapojení odpadních látek do ekonomického koloběhu (ve formě suroviny nebo energie) a procesem obnovy (proces integrován s příslušnou činností).
	3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů Neziskové nakládání s komunálními odpady se záměrem nahrazení produkce a ukládání odpadů (tj. zátěže životního prostředí) procesem opětovného zapojení odpadních látek do ekonomického koloběhu (ve formě suroviny nebo energie) a procesem obnovy (proces integrován s příslušnou činností).
	3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů

Pododíl	Paragraf	Popis odvětvového členění
		Neziskové nakládání s ostatními odpady se záměrem nahrazení produkce a ukládání odpadů (tj. zátěže životního prostředí) procesem opětovného zapojení odpadních látek do ekonomického koloběhu (ve formě suroviny nebo energie) a procesem obnovy (proces integrován s příslušnou činností).
	3727	Prevence vzniku odpadů Zahrnuje činnosti recyklace, procesní modifikace, preventivní opatření k redukcí množství a škodlivých účinků odpadů tvořených konečnou spotřebou zboží a k redukcí produkce průmyslových odpadů nebo snížení jejich škodlivých účinků.
	3728	Monitoring nakládání s odpady
	3729	Ostatní nakládání s odpady Patří sem zejména asanace starých skládek, též z prostředků přidělených k odstranění ekologických zátěží na privatizovaném majetku.

Zdroj: Ministerstvo financí

V roce 2012 došlo ke změně rozpočtové skladby v příjmech za OH v položkách 1337 a 1340 (konkrétně došlo k rozdělení položky 1337 do dvou položek). Změna byla způsobena vyhláškou č. 452/2011 Sb., o rozpočtové skladbě, kdy od 01. 01. 2012 došlo ke změně položek (rozdělení položky 1337 přidáním položky 1340). Položka příjmů není doplněna z důvodu nerelevantních zdrojů dat pro příjmy z OH. V roce 2012 tvořily výdaje za OH 4,64 % z celkových výdajů za ORP Nové Město nad Metují.

Obec musí ve většině případů doplácet na každého občana určitou částku, aby byla schopná uhradit náklady za nakládání s odpady, tyto částky se také liší obec od obce. Celkové náklady na OH byly v roce 2012, pro celé ORP Nové Město nad Metují, 9 439 040 Kč. Do této částky je zařazen sběr a svoz nebezpečných odpadů, komunálních a OO, využívání a zneškodňování KO a monitoring nakládání s odpady. Celkové rozpočtové náklady v tomto období byly 203 216 480 Kč, to znamená, že v roce 2012 náklady na OH činily 4,64 % z celkového rozpočtu.

Tab. č. 100: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	160870	225300	146380
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	8766650	8600250	9197110
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	0	0	25900
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	0	0	0
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	30460	29460	0
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	0	0	0
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	69230	62230	69650
3729	Ostatní nakládání s odpady	0	0	0
Celkové náklady		9027210	8917240	9439040

Zdroj: Ministerstvo financí

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Dotčené skupiny jsou v následující tabulce seřazeny podle míry důležitosti (občané, obce, firmy zajišťující služby, podniky v obci, školská zařízení, návštěvníci obcí a poštovní služby), přičemž jsou v tabulce níže uvedeny a jejich očekávání, rizika spojená se skupinou, způsob komunikace a opatření.

Tab. č. 101: Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Občané a další původci odpadu využívající svoz komunálního odpadu dané obce	Optimální vzdálenost kontejnerů od místa bydliště	Neplatiči poplatků za odpadu	Místní zpravodaj	Kontrola sběrných míst
		Čistota, nenaplněnost sběrných nádob a absence zápachu v místě sběru	Vznik nelegálních skládek a ekologických zátěží	Webové stránky obce	Zajištění kvalitních služeb svozové firmy a zamezení navyšujících cen poplatků za odpady
		Optimální výše poplatku za odpady	Nedodržování pravidel ke sběru v jednotlivých sběrných nádobách	Obecní a městský rozhlas	Analýza dostupnosti sběrných míst odpadu pro obyvatele
		Bezproblémové plnění služeb ze strany svozové společnosti (četnost svozu, doba svozu, informování o svozu a další)	Neadekvátní požadavky	Osvěta v oblasti odpadového hospodářství, motivace k třídění a kompostování odpadu	Zveřejňování ročních výsledků a ekonomické stránky OH v obci
		Dostatečný počet sběrných míst a druhů nádob sloužící pro sběr odpadu	Nepořádek v místě sběrných míst	Připomínkování obyvatel k OH v obci formou veřejných setkání	Zpracování komunikačního plánu
		Dostačující informování v oblasti OH ze strany obce			Informativní značky, na rizikových místech, o zákazu a postihu v případě založení nelegálních skládek
2.	Představitelé obcí spadající pod ORP Nové Město nad Metují	Uspokojení požadavků a očekávání občanů v obci	Nedostatek finančních zdrojů	Jednání mezi obcemi v rámci ORP Nové Město nad Metují	Meziobecní spolupráce
		Optimalizace výdajů na provoz a investice	Postihy za nedodržení právních předpisů		
		Plnění povinností dle příslušné legislativy			
3.	Svozové společnosti	Dodržování podmínek daných svozovou firmou pro původce odpadu	Nedodržování stanovených podmínek	Běžné komunikační kanály	Změna svozové společnosti v případě nespokojenosti se spoluprací
		Zisk	Nezodpovědný		Realizace meziobecní

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
			přístup zaměstnanců svozové firmy		spolupráce - tlak na dodavatele služeb (cena, kvalita a další).
		Naplnění potřebné kapacity sběrných nádob			
		Osvěta v oblasti OH pro obyvatele obcí v ORP			
4.	Majitelé skládek a dalších zařízení pro nakládání s odpady	Maximalizace zisku	Zvýšení poplatků	Běžné komunikační kanály	Ošetření smlouvy se společnostmi
		Naplnění kapacity zařízení	Znečišťování životního prostředí		Tlak na využití nejlepší dostupné technologie
5.	Podniky v obci	Minimalizace nákladů za nakládání s odpady	Vznik ekologických zátěží a nelegálních skládek	Běžné komunikační kanály	Provádění kontrol v podniku ze stran různých kontrolních orgánů a obce
		Maximalizace opětovného využití odpadů		Koordinační jednání na úrovni obce/ORP	
6.	Školská zařízení	Pomoc od obce v oblasti recyklace odpadu	Nedodržování stanovených právních předpisů		Výchova žáků a studentů v oblasti OH (např. formou exkurzí)
		Motivace škol k třídění			Pomoc se zavedením recyklace a recyklačních soutěží
		Podpora sběru vybraných komodit			
7.	Návštěvníci města a obcí	Dostatečný počet a dostupnost odpadkových košů v obci	Návštěvníci obce způsobující nepořádek v obci	Informační tabule o dodržování pořádku v obci	Prověření dostupnosti odpadkových košů
8.	Poštovní služby	Zisk	Nevyžádané letáky v poštovních schránkách obyvatel	Běžné komunikační kanály	Zamezení nechtěným letákům
			Vznik nadbytečného odpadu		Tisk a distribuce nálepek s nevhazováním reklamních letáků do schránek

Zdroj: vlastní šetření

Analýzou dotčených či zainteresovaných skupin bylo určeno 8 skupin (viz tab. č. 101), u kterých byly zjištěny jejich očekávání a také rizika spojená se skupinou. Jedná se zejména o obyvatelstvo, oblast školství, cestovního ruchu, podnikatele a dotčené majitele zařízení nakládání s odpady, byly zjištěny jejich očekávání, rizika spojená se skupinou. Analýza slouží také k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Analýza rizik definuje rizika jako nebezpečí vzniku události (uvedena v tabulce níže), která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty (zdroj: Metodika přípravy veřejných strategií). Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady. V následující tabulce jsou uvedeny a vyhodnoceny rizika (takzvaný registr rizik) v oblasti OH na území ORP.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika pak bude součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se bude pohybovat mezi 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Pro obce spadající pod ORP Nové Město nad Metují je největším rizikem nedostatek financí na zajištění nakládání s odpady a změna legislativy v OH v ČR a EU. Obě tyto rizika jsou co největším dílem ošetřena tak, aby došlo k co nejmenšímu dopadu na dotčené obce.

Tab. č. 102: Analýza rizik (registr rizik v oblasti OH)

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek financí na zajištění nakládání s odpady	3	5	15	Změna či optimalizace systému svozové firmy. Zesílení vyjednávací pozice jednotlivých obcí v ORP vytvořením většího celku. Změna systému výběru plateb	Obec
		Mimořádné výdaje za odpad (likvidace ekologické zátěže, nelegálních skládek a další)	2	4	8	Zajištění dostatečného množství sběrných míst Osvěta obyvatel v oblasti OH. Tvorba finančních rezerv pro podobné události	Obec
		Neplatiči za odpad	2	2	4	Zlepšení systému informovanosti o placení a výběru plateb	Obec
2.	Organizační riziko	Nevhodný/nedostatečný systém nakládání s odpady	4	2	8	Zajištění potřebného množství a kvality služeb a potřebné infrastruktury (sběrná místa, nádoby apod.)	Obec
		Nedostatečné množství nebo neexistence zařízení nakládání s odpady	3	3	9	Dobudování potřebných zařízení z různých finančních zdrojů	Obec
	Organizační riziko	Neochota obcí ke spolupráci	4	2	8	Motivace obcí k meziobecní spolupráci, společným řešením, koordinaci postupů vůči svozové společnosti apod.	Obce v ORP Nové Město nad Metují
3.	Právní riziko	Změna právních předpisů v OH v ČR a EU	3	4	12	Sledování a informování se o změnách v legislativě. Upozornění na dopady změn legislativy, spolupráce na úrovni i ORP (zejména podpůrná role města vůči obcím)	Obce v ORP
4.	Technické riziko	Naplnění kapacity skládky Křovice	3	4	12	Zvýšení podílu tříděného odpadu ze strany občanů a původců odpadu. Vhodná organizace rozložení odpadů na jednotlivé skládky ze strany společnosti Marius Pedersen	Obce v ORP, svozová společnost
		Vznik černých skládek a ekologických zátěží z odpadu	2	4	8	Zajištění dostatečného množství sběrných míst. Osvěta obyvatel v oblasti OH. Nastavení a dodržování systému kontroly a postihu.	Obec
		Špatný stav zařízení sloužící k nakládání s odpady	3	2	6	Napravení stavu zařízení sloužící k nakládání s odpady z různých finančních zdrojů	Obec
5.	Věcné riziko	Nízká kvalita poskytované služby	2	3	6	Správná komunikace s firmou poskytovaných služeb a stanovené podmínky ve smlouvě	Obec, společnost poskytovaných služeb
		Porušování zákona ze strany původců odpadů	3	3	9	Optimální systém kontroly	Obec

Zdroj: vlastní šetření

c) Další potřebné analýzy

Další analýzy v oblasti OH nebyly, z důvodu nutnosti, provedeny.

5.1.4. SWOT analýza oblasti

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy lze komplexně vyhodnotit fungování OH na území ORP.

Tab. č. 103: SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
1. Sběrný dvůr v Novém Městě nad Metují	1. Pro obce a obyvatele obcí subjektivně vysoké ceny za služby v OH, které pro ně nemá vysokou přidanou hodnotu
2. Vysoký podíl vytríděného odpadu v Novém Městě nad Metují (v roce 2013 - 49,5 %) - mimořádně nadprůměrná úroveň	2. Nižší hustota sběrné sítě ve srovnání s Královéhradeckým krajem a srovnatelnými ORP (ORP Broumov, ORP Nová Paka)
3. Přítomnost zařízení pro nakládání s odpady v sousedních ORP	3. Časově náročné vedení evidence obecního OH
4. Částečná meziobecní spolupráce v rámci existujících DSO	4. Velmi nízká vytríděnost v některých obcích SO ORP
	5. Omezení kapacity většiny starostů (neuvolnění) na řešení možností nakládání s odpady (hledání cest k vyšší efektivitě apod.)
	6. Nedostatečná množství odpadkových košů a nelegální skládky v okolí vodní nádrže Rozkoš
	7. Absence zařízení pro nakládání a využití odpadů na území ORP
	8. Rozdílné ceny za svoz odpadu mezi obcemi
Příležitosti	Hrozby
1. Využití firem zprostředkující služby pro plnění zákonem stanovených povinností popř. dalších služeb	1. Tlak na přechod ze skládkování na spalování odpadu
2. Získání finanční podpory na dobudování technické infrastruktury pro hospodaření s odpady	2. Přílišné navýšení cen poplatků za svoz odpadu a skládkování.
3. Odstraňování nepovolených skládek (možnost čerpání z dotačních titulů) a ekologických zátěží	3. Naplnění kapacity skládky Křovice
4. Vytvoření zařízení pro biologicky rozložitelný odpad nebo jiné zřízení pro nakládání s odpady	4. Změna legislativních předpisů ČR nebo EU
5. Využití vstupu konkurenční firmy EKO-KOM. a.s. na trh, pro snížení nákladů v oblasti zpětného odběru, využití a recyklace obalů	5. Neustále narůstající množství směsného komunálního odpadu
6. Možnost spolupráce obcí na provozu a naplnění kapacit stávajících zařízení, využití zařízení pro okolní obce	6. Neplatiči za odpad
7. Vzdělávací a osvětové programy pro děti a dospělé v oblasti OH	7. Neochota obcí ke spolupráci
8. Posílení vyjednávací pozice jednotlivých obcí vytvořením většího celku, týkající se cen za služby v OH	8. Mimořádné výdaje v OH

Zdroj: vlastní šetření

5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Analýzou byla zjištěna pozitiva a negativa vyplývající ze systémů OH, které v současné době na území ORP fungují. Bylo zjištěno, že v území chybí zařízení pro nakládání s odpady, např. pro BRO, ale jeho vybudování není nutné z důvodu jejich přítomnosti v sousedních ORP. Vhodné by bylo i vybudování sběrného dvora (sběrných míst), o který mají obce zájem a došlo by tak k posílení stávající kapacity zařízení pro nakládání s odpady a posílení meziobecní spolupráce. Sběrný dvůr se nachází pouze v Novém Městě nad Metují, v území jsou ale i další obce, které uvažují sběrných míst procento sběrný dvůr, na základě sdílení pozitivních zkušeností blízkých obcí (např. Vysokov). Minimální množství odpadu je opětovně využíváno a k jeho odstraňování dochází kompletně mimo území ORP Nové Město nad Metují, většinou na skládce v Křovicích nebo na třídící lince v Pardubicích či Předměřicích nad Labem. Vzhledem k množství vyprodukovaného SKO by bylo vhodné vybudovat zařízení pro BRO, díky kterému by se snížilo množství SKO, kterého je BRO součástí, vyprodukované obcemi a dalšími organizacemi (podnikateli apod.).

Svozové společnosti si účtují pro obce i občany poplatky za svoz odpadu, které tyto dotčené skupiny vnímají jako vysoké, ale jde pouze o subjektivní pocit, protože při porovnání dat s Královéhradeckým krajem a ČR se ORP jeví jako podprůměrné ve svozu SKO a nadprůměrné ve svozu separovaného odpadu. Cílové skupiny vnímají ceny za nakládání s odpady jako vysoké z toho důvodu, že pro ně nemá vysokou přidanou hodnotu, a tak se zdá vysokou jakákoliv částka, která musí být za tuto službu zaplacená.

Sít třídících linek je vzhledem k rozloze zájmového území dostačující. Využívané třídící linky se od ORP nachází poměrně daleko, tím také vzrůstá cena za svoz separovaného odpadu. Tato situace by se ale měla v blízké budoucnosti vylepšit využitím nově budované a mnohem blíže umístěné třídící linky v Rychnovku. Zařízení pro nakládání s BRO se nachází v těsné blízkosti na skládce v Křovicích. Spalovny jsou ve vzdálenějším okolí dvě (Hradec Králové – vzdálená 39 km a Trutnov – 38 km), ale protože ORP nemá velké množství odpadu pro spalování, je jejich větší vzdálenost málo významná. Jak již bylo řečeno, skládka odpadů se nachází v těsném sousedství ORP (7 km daleko) v Křovicích u Dobrušky, tato skládka má plánovaný konec existence k roku 2025 – 2030, poté se bude odpad odvážen na skládku ve Rtyni v Podkrkonoší a na tomto místě vznikne překladiště odpadů. Omezení skládkování je ale datováno k roku 2025, proto množství odpadu svážené na skládku Pod Haldou ve Rtyni nebude značné.

Analýzou produkce odpadu v roce 2012, jejichž původcem je obec, bylo zjištěno, že obce produkují poměrně malou část (28,58 %) všech odpadů z celkové produkce odpadů. Zbylou část produkují právnické osoby a podnikatelské subjekty (71,42 %). V porovnání produkce NO s Královéhradeckým krajem produkují obce nadprůměrné množství NO. Při porovnání obcí v ORP Nové Město nad Metují s průměrnými hodnotami Královéhradeckého kraje a ČR je ORP v měrné produkci separovaného odpadu na lepší úrovni. V ORP Nové Město nad Metují připadá v 1. čtvrtletí roku 2014 celkem 131 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (3 kontejnery-plast, sklo, papír). Hustota sběrné sítě je, v ORP ve srovnání s Královéhradeckým krajem a podobnými ORP (dle počtu obyvatel), jako je Nová Paka a Broumov, podprůměrná. Ve srovnání s ČR je ORP nadprůměrné.

V produkci NO je ORP spíše podprůměrné, a proto je v souladu s cílem POH ČR 2003 - 2013. Produkce OO je více problémová a mělo by se usilovat o snižování jeho množství. Při analyzování produkce odpadů, podle jednotlivých skupin odpadů, bylo zjištěno, že pokud bude pominut stavební odpad, který je spíše nárazového charakteru, je nejvíce produkován KO (včetně složek z odděleného sběru).

Při porovnání klíčových indikátorů, jako je celková produkce KO a SKO, OH ČR a ORP Nové Město nad Metují bylo zjištěno, že produkce je nižší než na úrovni ČR. Ve sběru separovaného odpadu má největší podíl sběr papíru, jako poslední mají podíl nápojové kartony, u kterých se podíl sběru v posledních letech čím dál víc zvyšuje, což je způsobeno zejména rozšířením sběrných míst tohoto druhu separovaného odpadu.

Z BRO je na území nejvíce zastoupen odpad ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci a BRO. Pro území je důležitý podíl BRKO v BRO, jež měl v letech 2009 a 2010 narůstající tendenci, zatímco následně v letech 2011 a 2012 dochází k jeho snížení. K dalšímu poklesu tohoto podílu by mohlo přispět motivování občanů ke kompostování, tím by také došlo k souladu s cílem POH ČR 2003 - 2013, který má v roce 2013 dosahovat 50 % maximálního množství BRKO v BRO. Jedním z kroků je např. projekt Nového Města n. M. z roku 2013, kdy bylo formou zápůjčky rozděleno mezi domácnosti v Novém Městě n. M. více než 200 kompostérů na likvidaci BRKO v místě (na zahrádkách).

Nakládání s odpady v území je velmi málo pokryto z toho důvodu, že se ve sledovaném území nena-chází žádné zařízení pro odstraňování odpadu. Ovšem vzhledem k malé rozloze území a přítomnosti těchto zařízení v sousedních ORP není toto nízké pokrytí zásadní. Není ani cílem vybudovat na tak malém území vyšší počet takových to zařízení, neboť by se mohlo stát, že tato zařízení nebudou do-statečně vytížená. Odpad je z velké části vyvážen a odstraňován mimo ORP. Co se týče využití odpa-du, v území se jedná zejména o materiálové využití a z malé části o energetické využití. V rámci toho se jedná o malá množství využívaného odpadu, proto by bylo vhodné ho do budoucna zvyšovat.

Z provedené analýzy a z rozhovorů se starosty vyplývá, že obce nepociťují potřebu institucionalizace meziobecní spolupráce, spíše upřednostňují logické společné postupy v tematických oblastech, kde je to potřebné (např. v případě potřeby snížení cen poskytovaných služeb svozových společností).

Při vypracování analýzy byl celkově problém se získáváním dat zejména dat týkajících se zejména společností, které data nechtěly poskytnout. Některá data byly problémově zjistitelná i od obcí (např. cena v Kč za 1 t svezeneho tříděného odpadu).

Očekávaný vývoj v území je podle POH ČR 2003 - 2013:

- snížení hmotnostního podílu odpadů ukládaného na skládky
- zamezení skládkování neupraveného SKO do roku 2025
- snižování měrné produkce odpadů
- snížení maximálního množství BRO, ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO v roce 1995;
- maximální využití odpadů jako náhrady primárních přírodních zdrojů
- minimalizace negativních vlivů na zdraví lidí a životní prostředí při nakládání s odpady
- vytvoření integrovaných systémů nakládání s odpady na regionální úrovni a jejich propojení do celostátní sítě zařízení pro nakládání s odpady v rámci vybavenosti území apod.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti OH.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma OH.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupina pro oblast OH byla složena ze zástupců obcí: Provodov-Šonov, Bohuslavice a Nové Město nad Metují. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma OH.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

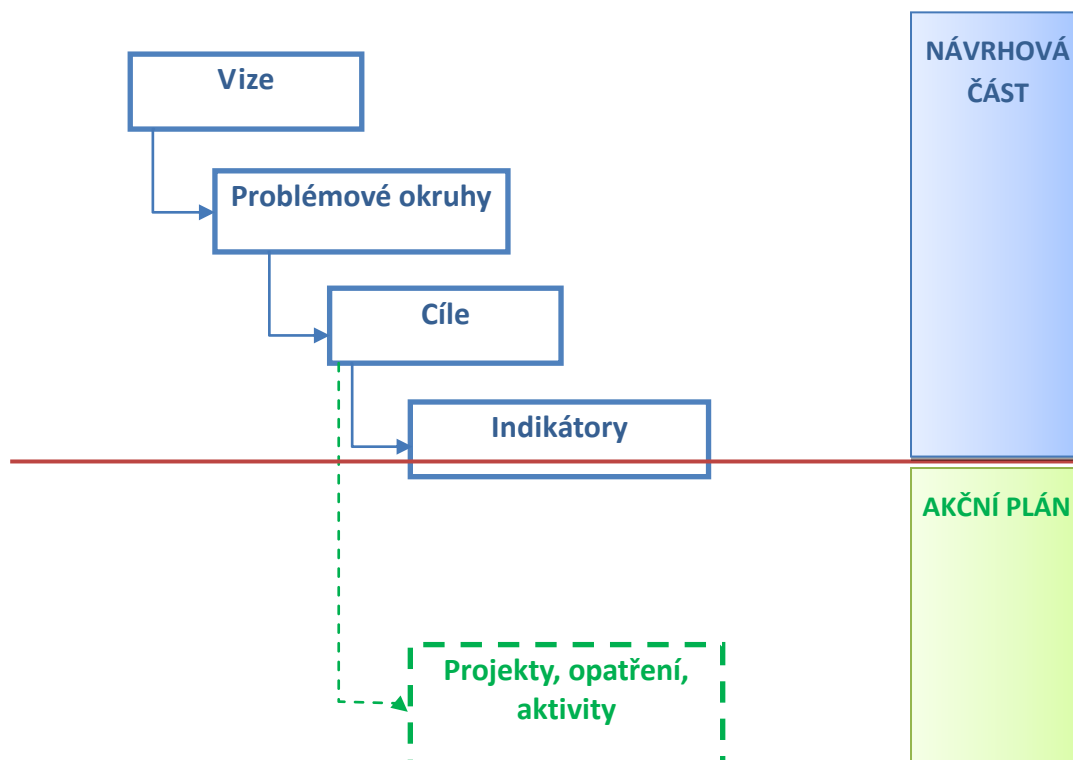
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma OH. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusní skupině pro oblast dopravy. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, jenž byl podroben vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.1. Struktura návrhové části

Struktura problémových okruhů a cílů je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce				
Obce správního obvodu ORP Nové Město nad Metují aktivně vytváří dobré podmínky pro život svých obyvatel s respektem k místnímu kulturnímu a přírodnímu dědictví.				
Zajišťují dostatečné kapacity předškolního vzdělávání pro všechny děti, nabízí kvalitní a dostupné základní vzdělávání za podmínek hospodárného provozu škol. Obce jsou zapojeny do komunitního plánování sociálních služeb a jejich využívání za jasných pravidel. Místní samosprávy vytváří podmínky pro vysokou míru třídění odpadu a spolupracují při jeho dalším zpracování a využívání a společně zefektivňují správu OH. Lepší dostupnost, bezpečnější a čistší doprava jsou cestou ke kvalitnějšímu životu obyvatel i vyšší prosperitě spravovaného území.				
Odpadové hospodářství	Problémový okruh 1 Neefektivní realizace OH		Problémový okruh 2 Neefektivní nakládání s odpady a osvěta v oblasti třídění odpadu	
	Cíl 1.1	Cíl 1.2	Cíl 2.1	Cíl 2.2
	Zlepšit podmínky, za nichž realizují obce OH	Efektivní administrativa OH	Posílit stávající kapacity a zlepšit stav zařízení pro nakládání s odpady a sběrných míst	Informační osvěta pro dotčené skupiny

5.2.2. Vize a problémové okruhy

Vize společná pro všechna témata

Obce správního obvodu ORP Nové Město nad Metují aktivně vytváří dobré podmínky pro život svých obyvatel s respektem k místnímu kulturnímu a přírodnímu dědictví.

Zajišťují dostatečné kapacity předškolního vzdělávání pro všechny děti, nabízí kvalitní a dostupné základní vzdělávání za podmínek hospodárného provozu škol. Obce jsou zapojeny do komunitního plánování sociálních služeb a jejich využívání za jasných pravidel. Místní samosprávy vytváří podmínky pro vysokou míru třídění odpadu a spolupracují při jeho dalším zpracování a využívání a společně zefektivňují správu OH. Lepší dostupnost, bezpečnější a čistší doprava jsou cestou ke kvalitnějšímu životu obyvatel i vyšší prosperitě spravovaného území.

Problémový okruh 1: Neefektivní realizace OH

Z analytické části vyplynuly následující body:

- pro obce subjektivně vysoké ceny za svoz odpadu, rozdílné ceny za svoz mezi obcemi a nevhodně nastavené služby v OH,
- časově náročné vedení evidence OH a povinné ohlašování odpadů,
- omezení kapacity většiny starostů (neuvolnění) na řešení možností nakládání s odpady (hledání cest k vyšší efektivitě apod.).

Problémový okruh 1 se týká poskytovaných služeb a cen v OH, souvisejících zejména se svozem odpadu. SKO a BRO se odváží na skládku Křovice, která se nachází v těsné blízkosti ORP (průměrná cena za svoz SKO v obcích ORP je 1 561 Kč/tunu). Tříděný odpad se odváží do vzdálenějšího dopravně recyklačního centra v Pardubicích a na třídící linku v Předměřicích nad Labem. Vzdálenost dopravně recyklačního centra zvyšuje ceny za poskytované služby (průměrná cena 4 754 Kč/t za svoz separovaného odpadu), bylo by proto vhodné najít přijatelnější zařízení z hlediska poskytovaných služeb, cen a jeho vzdálenosti od ORP. Průměrné celkové náklady na obyvatele obcí v ORP v OH jsou 840,98 Kč/rok, což je (vztaženo ke zjištěným průměrům v ČR 900 Kč/obyvatele/rok) mírně podprůměrná cena. Definice vyšší ceny je v problémovém okruhu zmíněna z důvodu pocitového vnímání zástupců obcí, pro něž nemá oblast OH dostatečně vysokou přidanou hodnotu, aby za ně byli ochotni platit stávající ceny.

V ORP Nové Město nad Metují se nenachází žádná třídící linka, v okolních ORP jich je ale dostatek (viz následující tabulka č. 104), přesto obce v řešeném území využívají služeb poměrně vzdálených třídících linek. V obci Solnice se nachází sběrný dvůr, který je schopen dotřídit a zalisovat přibližně 1000 tun papíru popř. i plastů, těchto služeb by ORP v jeho omezeném rozsahu mohlo rovněž využívat. Dalších využívaných služeb se tento problém již výrazně nedotýká. Skládku Křovice, kam se odváží SKO a BRO, je od ORP vzdálená jen několik kilometrů.

Tab. č. 104: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Dopravně recyklační centrum	Dělnická 380	Pardubice	555134	250000,00	30 000,00	S	Spravuje Marius Pedersen.
2.	Třídící linka Heřmánkovice	Heřmánkovice 179	Heřmánkovice	574058	360	240	S	Kapacita se týká třídění plastového odpadu
3.	Třídící linka v Předměřicích	U Panelárny 461	Předměřice nad Labem	570672	13000,00	8 660,00	S	Recyklace, kovy, plasty, papír, sklo, firma Napos s. r. o.

Zdroj: Marius Pedersen a. s., Napos s. r. o.

Dalším problémem v oblasti neefektivní realizace OH je pro zastupitele obcí zejména časově a administrativně náročné vedení evidence a povinné ohlašování odpadů. Je to dáno zejména z toho důvodu, že většina starostů obcí je neuvolněných a vedení této evidence jim zabírá nadměrné množství času, který by mohli efektivněji využít jinde.

Příčiny problému

Příčinou problému neefektivní realizace OH v oblasti služeb a cen je využívání poměrně vzdálených třídících linek, přičemž v okolních ORP jich je dostatečné množství a nacházejí se výrazně blíže. Nejbližší třídící linka je 15 km vzdálená od ORP. Jedná se o dopravně recyklační areál v Rychnovku, který se ale bude otevírat až v roce 2015. Jeho služeb by obce v ORP mohly využívat, vzhledem k bližší vzdálenosti a tím i k pravděpodobně nižším cenám za poskytované služby (údaje o kapacitě jsou uvedeny v následující tabulce č. 105). Kromě úpravy OO (třídící, drtící a lisovací linka) se zde bude sbírat, vykupovat a skladovat NO a OO (těchto služeb mohou obce také využívat). Provozovatelem zařízení bude společnost Marius Pedersen a. s. Další nejbližší třídící linky, ale ne v pravém slova smyslu jak již bylo dříve zmíněno, se nacházejí v Solnici (od Nového Města nad Metují vzdálená 21 km), v Předměřicích nad Labem (vzdálená cca 32 km), v Heřmánkovcích (44 km) a v Pardubicích (61 km) je Dopravně recyklační centrum. Pokud by obce v ORP využívaly služeb bližší třídící linky, bylo by řešení nakládání se separovaným odpadem ekologičtější, efektivnější a cenově výhodnější, čímž by se tento problém poměrně výrazně zlepšil.

Tab. č. 105: Kapacita Dopravně recyklačního areálu Rychnovek

Kategorie odpadu	Zařízení	Roční kapacita (t)	Maximální okamžitá kapacita (t)
NO	Třídící a lisovací linka	0	0
	Sklad NO	550	120
OO	Třídící a lisovací linka	7000	300
	Sklad NO	250	100
Zpětný sběr	Třídící a lisovací linka	0	0
	Sklad NO	350	80

Zdroj: portal.cenia.cz

Příčinou problému časově náročné administrativy je zejména neuvolněnost některých starostů obcí a tím i nedostatek jejich času pro tuto činnost. Ohlašovací povinnost týkající se OH, probíhá jednou ročně a z toho důvodu je pro starosty obcí náročné pamatovat si podrobný postup tohoto procesu.

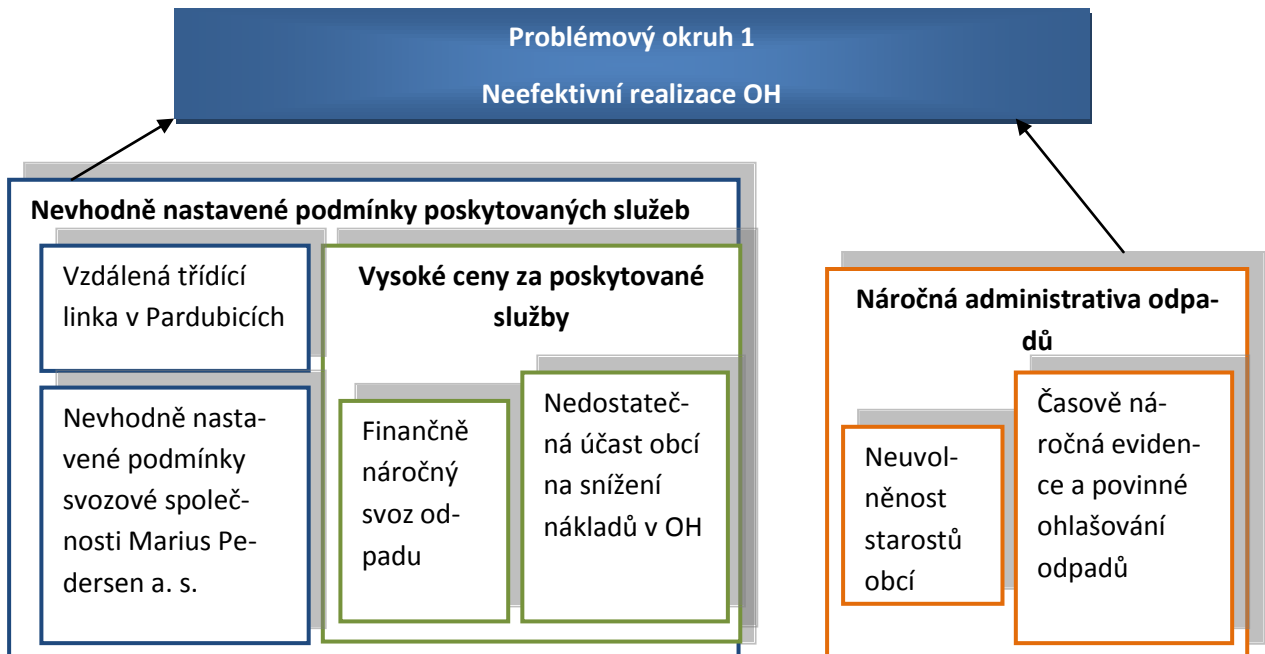
Důsledky neřešení problémů

Současné nastavení systému OH není zejména v menších obcích v území nastaveno správně, tzn. účelně, efektivně a šetrně. Pokud obce tento nastavený systém nezmění, může docházet ke snižování obecního rozpočtu o náklady v OH, které by mohly být nižší. Jestliže budou obce nadále využívat beze změny stávajících služeb, zejména svozové společnosti či vzdálených třídících linek a nebudou se společně snažit změnit podmínky poskytování služeb, může se stát, že společnosti, které služby poskytují, ještě více znevýhodní tyto podmínky a budou využívat laxnosti obcí. Ke změně lze dojít také takovými nástroji, jako jsou veřejné zakázky. Obce mohou cenu za svoz odpadu v současné době ovlivnit, a proto by měly o tuto změnu společně usilovat. Je také pravděpodobné, že ze strany EU dojde ke zdražení skládkování.

Pokud by nedošlo k vyřešení administrativní zátěže vedení evidence a ohlašování odpadů, tlak na starosty obcí by se mohl zvyšovat i na základě vyhlášky č. 321/2014 Sb., o rozsahu a způsobu zajištění

odděleného soustředování složek komunálních odpadů. Tato vyhláška nově obcím stanovuje povinnost zajistit místa pro oddělené soustředování biologických odpadů rostlinného původu, a to minimálně v období od 1. dubna do 31. října kalendářního roku. Celoročně je obec povinna zajistit místa pro oddělené soustředování odpadů papíru, plastů, skla, nebezpečných odpadů a kovů.

Strom problémů

Zdroj: vlastní šetření

Problémový okruh 2: Neefektivní nakládání s odpady a osvěta v oblasti třídění odpadu

Z analytické části vyplynuly následující body:

- nižší hustota sběrné sítě na separovaný odpad,
- velmi nízká vytříděnost v některých obcích SO ORP,
- nedostatečné množství odpadkových košů v území,
- absence zařízení pro nakládání a využití odpadů na území ORP.

Každá obec v ORP Nové Město nad Metují má rozdílný systém nakládání s odpady, tím se liší i jednotlivá kapacita zařízení pro nakládání s odpady, kam spadají sběrná místa, sběrné nádoby a zařízení pro nakládání s odpady např. sběrné dvory a kompostárny. Sběrný dvůr se v území nachází pouze v Novém Městě nad Metují, přičemž v současné době je jeho kapacita využívána průměrně z 9,19 %. Služeb tohoto sběrného dvora využívají zejména občané Nového Města nad Metují.

Tab. č. 106: Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Marius Pedersen a. s.	Družstevní 586	Nové Město nad Metují	574279	117,10	10,76	S

Zdroj: Marius Pedersen a. s.

Značná část SKO je tvořena BRO, protože je tato složka roztríditelná je důležité brát zřetel na to, aby docházelo k její separaci ze SKO např. domácím kompostováním, čímž by se výrazně snížilo množství tohoto odpadu a separovaný BRO by mohl být dále zejména materiálově využit. BRO tvoří hlavně zbytky z domácností a zahradní odpad. V území se nenachází žádné zařízení pro využití BRO, vybudováním kompostárny v území, kterého je značné množství by se zlepšilo nakládání s odpady v území, zkrátila by se trasa mezi sběrným místem a zařízením pro nakládání s BRO a zvětšila by se motivace pro třídění BRO ze strany obyvatel obcí a dalších cílových skupin. Jak vyplynulo z jednání s fokusní skupinou plánuje Nové Město nad Metují výstavbu kompostárny, kterou budou moci využívat i ostatní obce v ORP. Dříve byly komposty běžnou součástí domácností, v současné době tomu tak není a dochází k zbytečnému snižování kapacity skládek tímto odpadem. Kromě toho, že se tím ztrácí užitečná surovina, je porušována směrnice skládkování EU a za to hrozí ČR vysoké pokuty.

Příčiny problémů

Neefektivní nakládání s odpady je zapříčiněno nedostatečným množstvím a kapacitou sběrných míst odpadu v obci a zejména nedostatečnou osvětou a motivací obyvatel třídít odpad a pochopit proces nakládání s odpady. Prohloubením problému nedostatečného množství sběrných míst by mohlo dojít od roku 2015, kdy pro obce nově vznikne, na základě vyhlášky 321/2014 Sb., povinnost zajistit místa pro oddělené soustředování kovů (celoročně) a BRO minimálně od 1. dubna do 31. října. Na tento nově tříděný druh odpadu si obce, které nemají sběrné nádoby na tyto druhy odpadu, budou muset tyto nádoby zajistit buď zakoupením, nebo pronajmutím od např. svozové společnosti. Sběr lze zajistit také pomocí pytlového způsobu sběru popř. je možno poskytnout obyvatelům obce, v případě separace BRO, kompostéry, které budou v rámci separace BRKO využívat ad. způsoby.

Hlavní příčinou problému je neefektivně rozmístěná a sestavená síť sběrných nádob (míst) pro separovaný odpad. Jedná se také o nedostatečné množství sběrných nádob, které by měli občané a návštěvníci obcí k dispozici. Neposkytnutí podmínek obyvatelům obce k třídění různých druhů odpadu zejména BRO dochází k tomu, že část těchto vytříditelných složek zůstává ve SKO a zbytečně ovlivňuje kapacitu skládky místo toho, aby byl tento druh odpadu dále využit.

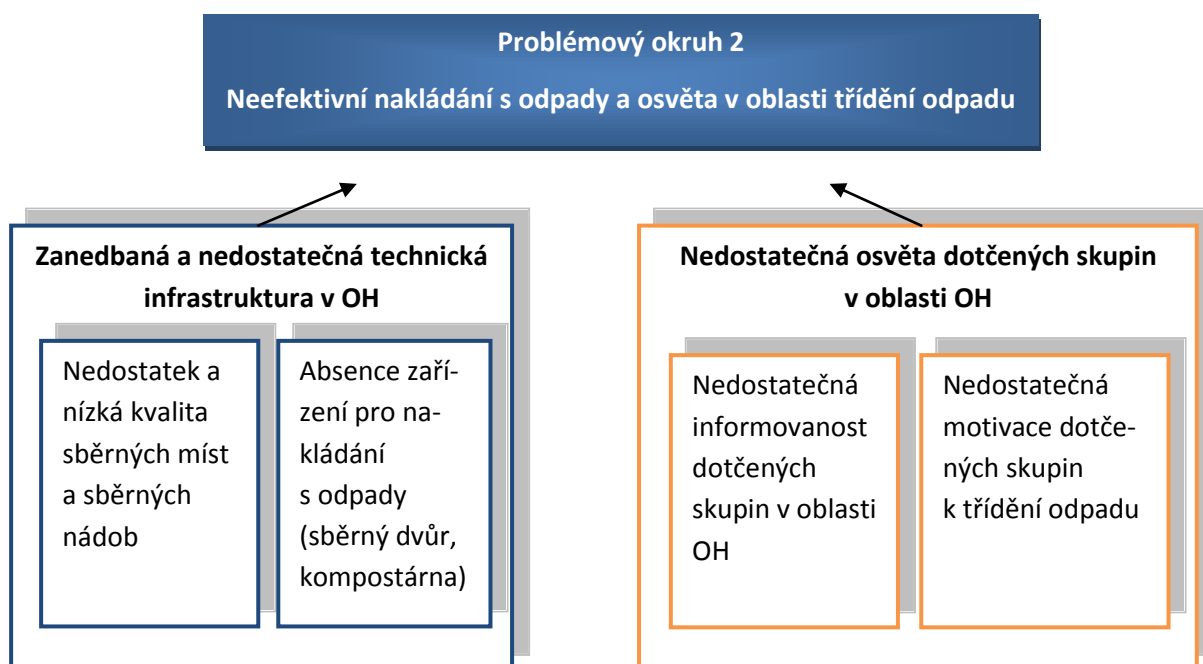
Důsledky neřešení problémů

Důsledkem neřešení problému může dojít k nedostatečné kapacitě sběrných míst, sběrných nádob a zařízení. Pokud by se nezačala řešit nevědomost obyvatel o třídění odpadu, došlo by k nárůstu produkce SKO a tím k zatížení skládky Křovice, popř. ke vzniku nelegálních skládek v území, vlivem umístování tříditelných složek odpadu do SKO. K prohloubení problému nedostatečného množství sběrných míst by mohlo dojít od dubna roku 2015, kdy vznikne povinnost obcím třídít nové druhy odpadu (viz výše). Na tento nově tříděný druh odpadu si obce, které tyto sběrné nádoby nemají, budou mu-

set zajistit nádoby buď zakoupením, nebo pronajmutím, např. od svozové společnosti. V případě, že obec nezajistí sběrná místa a nádoby na nově separovaný kovový odpad a bioodpad, došlo by k porušení zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech, jehož novela je platná od roku 2015 popř. vyhlášky 321/2014 Sb.

V současné době je již známo přibližné datum ukončení skládky v Křovicích (rozmezí let 2025 – 2030), jejíž součástí je i kompostárna. Po ukončení provozu skládky by pro ORP mohl vzniknout problém s umístěním BRO, a je proto doporučeno realizovat plánovanou kompostárnu na území ORP, čímž by byl tento problém vyřešen.

Strom problémů

Zdroj: vlastní šetření

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	<u>Neefektivní realizace OH</u>
Cíl 1.1	Zlepšit podmínky, za nichž obce realizují OH
Popis cíle	<p>Cílem je využití co nejkvalitnějších, cenově nejdostupnějších a pro obce nejvhodnějších služeb, kterých lze v ORP a v jeho okolí dosáhnout. Jedná se např. o využití služeb, které od roku 2015 nabídne třídící linka v Rychnovku nebo společně připravených veřejných zakázek, kterými by došlo ke snížení stávajících cen za služby v OH. Konkrétně se také jedná o společné vyjednání přijatelných cen, které za své služby stanovuje svozová společnost</p> <p>Tento cíl je provázán s cíli problémového okruhu 2: posílení stávající kapacity zařízení pro nakládání s odpady a sběrných míst a vytvoření informační osvěty pro dotčené skupiny. Pokud dojde ke zlepšení technické infrastruktury v OH v obcích ORP a motivování dotčených skupin ke třídění, zvýší se poplatek, který vrací obcím za vytríděný odpad společnost EKO-KOM, a.s. a nebude docházet k takovému rozpočtovému zatížení jaké je v současné době, i přesto, že je v ORP podprůměrné.</p> <p>Bude se usilovat o zavedení a zvýšení komunikace mezi obcemi, sdílení zkušeností v OH, mohou se realizovat společná výběrová řízení na služby, kontrolování finančních prostředků vynaložených v OH prostřednictvím výdajů a poskytovaných služeb.</p>
Hlavní opatření	<p>A) Právní analýza</p> <p>A 1. Zpracování právního rozboru jednotlivých stávajících smluv, vč. reálných možností jejich úprav či změn</p> <p>A 2. Zpracování společného návrhu smlouvy pro svoz odpadu</p> <p>A 3. Výběrové řízení pro více obcí ORP Nové Město nad Metují s cílem dosažení výhodnějších podmínek</p> <p>B) Ekonomická analýza</p> <p>B 1. Rozbor ekonomické výhodnosti jednotlivých stávajících smluv</p> <p>B 2. Zpracování variant řešení pro snížení nákladů v OH</p> <p>C) Nastavení podmínek svozu odpadu</p> <p>C 1. Společné vyjednání podmínek svozu vlivem zesílené pozice obcí ORP</p> <p>C 2. Stanovení frekvence svozu z jednotlivých lokalit</p> <p>C 3. Porovnání podmínek od stávajících poskytovatelů</p> <p>C 4. Provedení průzkumu trhu a nabízených služeb v OH</p> <p>C 5. Příprava a realizace společného výběrového řízení</p> <p>D) Výběr vhodné třídící linky</p> <p>D 1. Porovnání podmínek od stávajících poskytovatelů a provedení výběru</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Obce realizující společnou poptávku a nákup služeb v OH
Správce cíle	Starosta obce Provodov-Šonov

Problémový okruh 1	Neefektivní realizace OH
Cíl 1.2	Efektivní a časově nenáročná administrativa OH
Popis cíle	<p>Splnění tohoto cíle lze realizovat prostřednictvím administrativního pracovníka z obce ORP (ideálně přímo z města Nové Město nad Metují), který by za ostatní obce v ORP vedl evidenci a prováděl by povinné ohlašování odpadů za obce v integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností. A to např. prostřednictvím uzavřené veřejnoprávní smlouvy, ve které bude stanovena přenesená působnost, kterou bude administrativní pracovník vykonávat pro jiné obce, označení účastníků smlouvy, doba trvání smlouvy a způsob úhrady nákladů spojených s výkonem předmětných činností.</p> <p>V případě, že by nedošlo k vybrání administrativního pracovníka, který by spravovat tuto agendu, mohlo by dojít k společnému najmutí společnosti, která se specializuje na evidenci a ohlašování odpadů. V současné době existuje na trhu poměrně velké množství firem, které se touto problematikou zabývají.</p> <p>Jedná se např. o společnost Krazzer s. r. o. sídlící ve městě Litovel, založenou v roce 2009, která má rozsáhlé zkušenosti s kompletním vedením OH, s průběžnou evidencí odpadů a ročním hlášením do ISPOP (zdroj: http://krazzer.cz/).</p> <p>Dále např. Firma AZ – účetnictví, sídlící v Neratovicích, poskytuje zpracování výkazů pro EKO-KOM, a.s. (výkaz o odpadech uvedený na trh), zpracování ročního hlášení o odpadech, zajišťuje průběžnou evidenci odpadů, pomoc při žádostech o povolení k nakládání s odpady a má zkušenosti s programem Evi 8 (zdroj: http://www.az-ucetnictvi.eu/odpadove_hospodarstvi/).</p> <p>Firma Miroslava Hlávka poskytuje komplexní řešení agendy spojené s odpadovým hospodářstvím, zajišťuje vedení průběžné evidence odpadů, zpracování ročního hlášení o odpadech v datovém standardu požadovaném MŽP, zpracování výkazů o odpadech pro ČSÚ a sestavení průběžných přehledů a tiskových sestav (zdroj: http://www.odpadovehospodarstvi-lb.cz/).</p> <p>Enviroservis s. r. o. (okr. Litomyšl): poskytuje služby: vedení průběžné evidence odpadů, registrace subjektu do systému ISPOP, zpracování ročního hlášení v elektronické podobě, zpracování statistického výkazu odpadů pro ČSÚ a vedení evidence zařízení k odstraňování nebo využívání odpadů podle § 23 vyhlášky č. 383/2001 Sb.</p> <p>Pro orientaci uvádíme zveřejněné ceny jednoho z potenciálních dodavatelů: Ceny za zpracování hlášení o odpadech pro 1 – 2 druhy odpadů (1 druh odpadu = 1 katalogové číslo) je 3000 Kč, pro 3 – 5 druhů 5000 Kč, pro 6 – 10 druhů odpadů 8000 Kč. (zdroj: http://www.enviroservis.cz/).</p>
Hlavní opatření	<p>A) Právní analýza</p> <p>A 1. Zjištění možností města Nového Města nad Metují či jiné obce z území ORP převzít odpovědnost za evidenci a výkaznictví odpadů ostatních obcí v ORP</p> <p>A 2. Zpracování návrhu smlouvy</p> <p>B) Ekonomická analýza</p> <p>B 1. Stanovení nákladů jednotlivých obcí za plnění těchto služeb a srovnání s aktuální situací (při zahrnutí všech souvisejících nákladů – finančních, personálních apod.)</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Obce realizující společné zpracování evidence a administrativy spojené s výkonem OH
Správce cíle	Starosta obce Provodov-Šonov

Problémová oblast 2: Neefektivní nakládání s odpady a osvěta v oblasti třídění odpadu

<p>Problémový okruh 2</p>	<p><u>Neefektivní nakládání s odpady a osvěta v oblasti třídění odpadu</u></p>
<p>Cíl 2.1</p>	<p>Posílit stávající kapacity zařízení pro nakládání s odpady a sběrných míst</p>
<p>Popis cíle</p>	<p>Pro obce v ORP Nové Město nad Metují by bylo vhodné vybudování nového zařízení sloužícího pro nakládání s odpady, zejména sběrného dvora popř. sběrných míst pro sběrný dvůr, kompostárna. Vybudováním takového nového zařízení by se zvýšila v současnosti omezená kapacita v již vybudovaných zařízeních. Do současné doby o toto zařízení projevila zájem obec Nové Město nad metují (kompostárna), Provodov-Šonov (sběrné místo) a Bohuslavice (sběrné místo). Dalším zásadním krokem je dobudování technické infrastruktury v oblasti OH. Tento krok je potřebný z toho důvodu, že od dubna 2015 vznikne obcím povinnost třídít BRO a kovy, proto si musí zajistit sběrná místa pro oddělené soustředování BRO a nádob na kovový odpad. Třídění BRO se bude týkat fyzických nepodnikajících osob na území obce s tím, že obce budou mít možnost ve vyhlášce o odpadech stanovit katalogová čísla odpadů, které budou obce sbírat, a to z důvodů vyloučení odpadů živočišného původu (zdroj: MŽP).</p> <p>V rámci dosažitelnosti finančních prostředků na plnění tohoto cíle se předpokládá čerpání dotací v rámci OP ŽP prioritní osy 3: Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika, která počítá s výstavbou nových sběrných dvorů, budováním systémů odděleného sběru bioodpadu, obecními/komunitními kompostárnami, výstavbou a modernizací zařízení pro sběr, třídění a úpravu odpadů (pozn.: je nutné brát v potaz to, že schválený OP ŽP pro období 2014 – 2020 ještě může doznat úprav podle výsledků jednání s Evropskou komisí).</p> <p>Při jednání fokusních skupin bylo od jednoho z členů vnesena připomínka, že je potřebné při výstavbě sběrného dvora a sběrných míst myslet na to, že je pravděpodobné, že v budoucnu nastane povinnost obcí třídít pneumatiky a vytvořit kapacitu i na tento druh odpadu.</p>
<p>Hlavní opatření</p>	<p>A) Právní analýza</p> <p>A 1. Zpracování právního rozboru jednotlivých stávajících smluv (např. na pronájem sběrných nádob), vč. reálných možností jejich úprav dle požadavků obcí</p> <p>A 2. Zpracování návrhu společné smlouvy (např. na pronájem sběrných nádob),</p> <p>A 3. Analýza možností řešení svozu v souladu s platnou legislativou</p> <p>A 4. Zpracování možností řešení výstavby společně provozované kompostárny a sběrného dvora</p> <p>B) Ekonomická analýza</p> <p>B 1. Rozbor ekonomické výhodnosti jednotlivých stávajících smluv</p> <p>B 2. Zpracování variant řešení pro snížení nákladů</p> <p>C) Nastavení parametrů sběru a svozu BRO</p> <p>C 1. Stanovení potřebné infrastruktury pro požadovaný objem separovaného BRO</p> <p>C 2. Stanovení frekvence svozu z jednotlivých lokalit</p> <p>D) Vybudování zařízení nakládání s odpady</p> <p>D 1. Dohoda zúčastněných obcí na územním rozmístění a pokrytí budo-</p>

Problémový okruh 2	<u>Neefektivní nakládání s odpady a osvěta v oblasti třídění odpadu</u>
Cíl 2.1	Posílit stávající kapacity zařízení pro nakládání s odpady a sběrných míst
	<p>vaných zařízení – z diskuse fokusních skupin vyplynul návrh na vybudování klasického sběrného dvora a kompostárny v Novém Městě nad Metují a sběrného místa v Provodově-Šonově a v Bohuslavicích.</p> <p>D 2. Stanovení podmínek a parametrů pro výstavbu kompostárny na území ORP.</p> <p>E) Technická infrastruktura</p> <p>E 1. Provedení analýzy pro stanovení počtu sběrných míst a nádob v obcích vzhledem k počtu obyvatel a realizace jejich optimalizace</p> <p>E 2. Realizace opatření plynoucí z provedené analýzy tzn. zajištění sběrných míst, sběrných nádob apod.</p> <p>E 3. Úprava a ozelenění sběrných stání</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obcí využívajících sběrné dvory/sběrná místa
Správce cíle	Starosta obce Provodov-Šonov

Problémový okruh 2	<u>Neefektivní nakládání s odpady</u>
Cíl 2.2	Informační osvěta pro dotčené skupiny
Popis cíle	<p>Informační osvětu lze realizovat těmito konkrétními nástroji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • informačními akcemi formou přednášek nebo besed, • tvorbou a údržbou internetových stránek s odpadovou tematikou nebo propagací internetových stránek, které už existují např.: www.jaktridit.cz, kde se lidé přehledným způsobem dozvědí různé informace, rady a zajímavosti o třídění, jsou zde také různé hry, ve kterých se děti mohou naučit třídit odpad apod. Dále v tomto odvětví existují stránky www.kompostuj.cz, www.ekodomov.cz, www.samosebou.cz ad., • distribucí propagačních materiálů, • účasti obcí v soutěžích týkající se třídění odpadu např. v rámci projektu „Čistá obec, čisté město, čistý kraj“, do kterého se již zapojilo město Nové Město nad Metují. Tento projekt má za cíl vytvořit funkční a efektivní systém odděleného sběru využitelných složek komunálních a obalových odpadů, který umožňuje naplnit plán OH. Kampaň Královéhradeckého kraje je realizována ve spolupráci společnosti EKO-KOM, a.s., Asekol s. r. o., Elektrowin a. s. a Centrum investic, rozvoje a inovací, • ročním shrnutím výsledků třídění v obci, údaje o částce, která se prostřednictvím společnosti EKO-KOM, a.s. vrátila zpět do rozpočtu obce apod. Na území některých obcí zpracování a zveřejňování ročních úhrnů již probíhá, např. v Bohuslavicích v místním zpravodaji, • environmentální výchovou - jako příklad lze uvést Centrum odpadové výchovy v Ostravě, které působí již přes deset let a od té doby se v tomto centru vystřídalo přes 73 tisíc dětí a mladých lidí. Centrum se stará o výchovu a osvětu obyvatel a vzdělávacími programy zde prochází i základní, střední a vysoké školy. Mimo školy mohou program využít i organizované skupiny (zdroj: cov.ozoostrava.cz/), • zájmovými kroužky určenými pro děti nebo mladistvé. Děti se mohou hravou formou učit rozpoznávat materiály a třídit je, mladiství se zase vzdělávat např. o systému nakládání s odpady, různých způsobech nakládání s odpady apod. <p>Do osvěty je možné zapojit i společnosti poskytující služby v OH (Marius Pedersen a. s., EKO-KOM, a.s.), které by se ujaly osvěty dotčených skupin. Obce se na těchto informačních akcích mohou podílet společně, mohou si mezi sebou vyměňovat zkušenosti v oblasti třídění a celkově v odpadovém hospodářství, toto povede ke zlepšení situace a vnímání obcí v této oblasti.</p>
Hlavní opatření	<p>A) Ekonomická analýza A 1. Zjištění výše vzniklých nákladů na osvětu v OH</p> <p>B) Nastavení způsobu osvěty B 1. Vypracování plánu osvěty dotčených skupin</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Akce v rámci společné informační kampaně
Správce cíle	Starosta obce Provodov-Šonov

5.2.4. Indikátory

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

Problémový okruh 1	Neefektivní realizace OH		
Číslo indikátoru	3.1		
Název indikátoru	SNÍŽENÍ NÁKLADŮ NA ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Starosta obce Provodov-Šonov		
Roky	2012	2017	2020
Plán		Ano	Ano
Skutečnost	9 439 040 Kč		
Popis měřítka:	<p>Pro zajištění efektivní realizace OH je nutné zajistit optimální nastavení poskytovaných služeb v OH, čímž dojde ke snížení nákladů na OH. Využívání vzdálených třídících linek a nevyužití vyjednávací pozice obcí dochází k zbytečnému navýšení nákladů, které je pro obecní rozpočet přítěží.</p> <p>Druh indikátoru, indikující snížení či zvýšení, byl zvolen z důvodu, že v současné době nelze objektivně zjistit konkrétnější hodnotu indikátoru v roce 2017 a 2020. Pravděpodobně by bylo vhodnější zvolit více kvantifikovatelný indikátor např. uvedením nákladů obcí za OH v Kč za dané období. K tomu nedošlo z toho důvodu, že v budoucí době budou zvýšeny poplatky za skládkování a dojde k mnohým dalším změnám v platných zákonech týkající se OH, povinností obcí v této oblasti a dalším těžko odhadnutelným externalitám.</p> <p>Indikátor definuje snížení či zvýšení nákladů oproti roku 2012, s tím že je vhodné, aby došlo ke snížení nákladů za OH, kdy náklady v OH činily 9 439 040 Kč, viz tab. č. 100, paragraf 3721 - 3728.</p> <p>Při rozšíření kapacit zařízení, je potřebné přihlédnout k nárůstu investičních popř. neinvestičních nákladů a vhodně je v rámci indikátoru zohlednit, tak aby nedocházelo k navýšení nákladů bez možnosti zjištění v jaké poloze apod.</p>		
Metodika a výpočet:	Porovnání nákladů obcí v ORP za OH v roce 2017 a 2020 s rokem 2012 (kdy náklady činily 9 439 040 Kč). Z důvodu zjištění, zda došlo při porovnání ke snížení nebo zvýšení nákladu za OH.		
Zdroj čerpání dat:	Účetní výkazy obcí.		

Cíl 1.1	Zlepšit podmínky, za nichž obce realizují OH		
Číslo indikátoru	3.2		
Název indikátoru	OBCE REALIZUJÍCÍ SPOLEČNOU POPTÁVKU A NÁKUP SLUŽEB V OH		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Provodov-Šonov		
Roky	2012	2017	2020
Plán		10	12
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<p>Pro zajištění zlepšení podmínek realizace OH je potřebné využít vyjednávací pozice obcí pro poptávku a nákup služeb v oblasti sběru, svozu, přepravy a konečného využití nebo odstranění odpadů a jejich složek. Indikátor umožňuje sledovat změny ve společném vyjednávání zapojených obcí, s tím že je vhodné, aby počet obcí realizujících společnou poptávku a nákup služeb v OH stoupal.</p> <p>Výše uvedený plán v roce 2017 (10 zapojených obcí) a 2020 (12 zapojených obcí) nezachycuje veškeré obce v ORP Nové Město nad Metují s ohledem na jejich dosavadní víceméně skeptický postoj v rámci projektu.</p>		
Metodika a výpočet:	Počet zapojených obcí do realizace.		
Zdroj čerpání dat:	Uzavřené smlouvy v rámci společné poptávky a nákupu služeb v OH.		

Cíl 1.2	Efektivní administrativa OH		
Číslo indikátoru	3.3		
Název indikátoru	OBCE REALIZUJÍCÍ SPOLEČNÉ ZPRACOVÁNÍ EVIDENCE A ADMINISTRATIVY SPOJENÉ S VÝKONEM OH		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Provodov-Šonov		
Roky	2012	2017	2020
Plán		10	12
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<p>V rámci dosažení efektivní administrace OH je vhodné zajistit, aby tyto povinnosti vykonával za obce jiný subjekt (externí firma, popř. město Nové Město nad Metují). Indikátor umožňuje sledovat změny v počtu obcí, které se zapojily do společného využití služeb pro zpracování evidence odpadů a další administrativy, spojené s výkonem OH. Žádoucí je aby v rámci evaluace indikátoru došlo k nárůstu obcí zapojených do společné realizace evidence a administrativy.</p> <p>Plán v roce 2020 není 100 % (tzn., není zapojeno všech 13 obcí v ORP) z důvodu uvedeného v popisu měřítka indikátoru cíle 1. 1).</p>		
Metodika a výpočet:	Počet obcí zapojených do společné realizace evidence a administrativy v OH.		
Zdroj čerpání dat:	Uzavřené smlouvy týkající se realizace společné evidence a administrativy v OH.		

Problémový okruh 2	Neefektivní nakládání s odpady a osvěta v oblasti třídění odpadu		
Číslo indikátoru	3.4		
Název indikátoru	MĚRNÁ PRODUKCE SEPAROVANÉHO ODPADU		
Měrná jednotka	Kg/obyvatele/rok		
Správce měřítka	Starosta obce Provodov-Šonov		
Roky	2012	2017	2020
Plán		151,72 kg/obyv./rok	183,49 kg/obyv./rok
Skutečnost	98,77 kg/obyv./rok		
Popis měřítka:	<p>V rámci dosažení efektivního nakládání s odpady je potřebné zvýšit produkci separovaného odpadu v území a jeho následné materiálové využití v dostupných zařízeních prostřednictvím vybudované kompostárny, sběrného dvora a doplnění chybějících sběrných nádob na separovaný odpad apod.</p> <p>Údaje popisující plán a skutečnost měrné produkce byly zjištěny následovně: uvedená skutečnost udává měrnou produkci separovaného odpadu (papír, sklo, plast, nápojové kartony) v roce 2012, která byla zjištěna analýzou OH v území ORP. Plán uvedený v roce 2017 a 2020 byl zjištěn pomocí kladných a zprůměrovaných meziročních rozdílů zjištěných analýzou měrné produkce v území (viz tab. č. 91) a zjištěné číslo (10,59 kg/obyv./rok) bylo dle počtu následujících let přičteno k roku 2012 (98,77 kg/obyv./rok).</p> <p>V roce 2020 dojde k více jak dvojnásobnému nárůstu měrné produkce separovaného odpadu. Toto číslo se může zdát výrazně optimistické, ale je třeba brát zřetel i na to, že od roku 2015 budou obce povinně třídit kovy a BRO a objem měrné produkce separovaného odpadu bude výrazně narůstat.</p> <p>Při evaluaci tohoto indikátoru budou vždy sledovány povinně tříděné druhy separovaného odpadu, proto pokud od roku 2015 vznikne obcím povinnost třídit kovový odpad a BRO, budou nové údaje k těm předchozím sledovaným (papír, sklo, plast, nápojové kartony) připočítávány.</p>		
Metodika a výpočet:	Celková měrná produkce separovaného odpadu (zahrnuje katalogová čísla: papír 15 01 01, 20 01 01, sklo 15 01 07, 20 01 02, plasty 15 01 02, 20 01 39, NO 09 01 01, 09 01 07 ad., kovy 15 01 04, 20 01 40 a BRO 20 01 01, 20 01 08, 20 01 10, 20 01 11, 20 01 38, 20 02 01, 20 03 02, 20 03 07) v ORP Nové Město nad Metují v kg na obyvatele za rok.		
Zdroj čerpání dat:	Hlášení obcí o produkci a nakládání s odpady		

Cíl 2.1	Posílit stávající kapacity a zlepšit stav zařízení pro nakládání s odpady a sběrných míst		
Číslo indikátoru	3.5		
Název indikátoru	OBCE ZAPOJENÉ DO OPTIMALIZACE SBĚRNÉ SÍŤE		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Provodov-Šonov		
Roky	2012	2017	2020
Plán		10	12
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<p>V rámci zajištění potřebné kapacity a zlepšení stavu zařízení pro nakládání s odpady a sběrných míst budou jednotlivé obce zapojeny do společné optimalizace sběrné sítě. Pomocí indikátorů bude možné zhodnotit, kolik obcí se již zapojilo. Požadovaný je nárůst zapojených obcí.</p> <p>Plán uvedený v roce 2020 není 100 % (tzn., není zapojeno všech 13 obcí v ORP) z důvodu uvedeného v popisu měřítka indikátoru cíle 1. 1).</p>		
Metodika a výpočet:	Celkový počet obcí zapojených do optimalizace sběrné sítě.		
Zdroj čerpání dat:	Informace ze zapojených obcí.		

Cíl 2.2	Informační osvěta pro dotčené skupiny		
Číslo indikátoru	3.6		
Název indikátoru	AKCE V RÁMCI SPOLEČNÉ INFORMAČNÍ KAPANĚ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Provodov-Šonov		
Roky	2012	2017	2020
Plán		8	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<p>Osvěta bude realizována a připravována pomocí společné dlouhodobé informační a vzdělávací kampaně pro širokou veřejnost za využití vhodných komunikačních kanálů s cílem správného nakládání s komunálním odpadem a za aktivní účasti obyvatel na systému OH obce. Indikátor umožňuje sledovat počet akcí (tzn. přednášky, informační letáky, propagace webových stránek týkající se dané problematiky, besedy, semináře apod.) týkající se OH a je žádoucí aby počet zapojených akcí stoupal.</p> <p>Plán uvedený v roce 2020 není 100 % (tzn., že není zapojeno všech 13 obcí v ORP) z důvodu uvedeného v popisu měřítka indikátoru cíle 1. 1).</p>		
Metodika a výpočet:	Počet akcí v rámci společné informační kampaně.		
Zdroj čerpání dat:	Informace ze zapojených obcí.		

5.3. Pravidla pro řízení strategie

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
Dosud nestanoveno.

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zlepšit podmínky, za nichž obce realizují OH	Starosta obce Provodov Šonov
1.2	Efektivní a časově nenáročná administrativa OH	Starosta obce Provodov Šonov
2.1	Posílit stávající kapacity zařízení pro nakládání s odpady a sběrných míst	Starosta obce Provodov Šonov
2.2	Informační osvěta pro dotčené skupiny	Starosta obce Provodov Šonov

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
3.1	Náklady na odpadové hospodářství	Starosta obce Provodov-Šonov
3.2	Obce realizující společnou poptávku a nákup služeb v OH	Starosta obce Provodov-Šonov
3.3	Obce realizující společné zpracování evidence a administrativy spojené s výkonem OH	Starosta obce Provodov-Šonov
3.4	Měrná produkce separovaného odpadu	Starosta obce Provodov-Šonov
3.5	Obce zapojené do optimalizace sběrné sítě	Starosta obce Provodov-Šonov
3.6	Akce v rámci společné informační kampaně	Starosta obce Provodov-Šonov

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 5.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	Každoročně v 1. -3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	Každoročně v 1. -2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.1. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.2. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

5.4. Závěr a postup zpracování

5.4.1. Shrnutí

Cílem návrhové části pro oblast OH je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zlepšení efektivity procesů v území. Byla stanovena společná vize: Obec správního obvodu ORP Nové Město nad Metují aktivně vytváří dobré podmínky pro život svých obyvatel s respektem k místnímu kulturnímu a přírodnímu dědictví, pro oblast OH došlo k stanovení části: místní samosprávy vytváří podmínky pro vysokou míru třídění odpadu a spolupracují při jeho dalším zpracování a využívání a společně zefektivňují správu OH. Byly zpracovány cíle v nedefinovaných problémových oblastech. Jedná se o problémový okruh 1 Neefektivní realizace OH a problémový okruh 2 Neefektivní nakládání s odpady. Pro problémový okruh jedna byly stanoveny dva cíle. Cíl 1.1 s názvem: Zlepšit podmínky, za nichž realizují obce OH a cíl 1.2 Efektivní administrativa OH. Pro problémový okruh 2 byl stanoven cíl 2.1 Posílit stávající kapacity a zlepšit stav zařízení pro nakládání s odpady a sběrných míst a cíl 2.2 Informační osvěta pro dotčené skupiny. Celkově byly pro oblast OH stanoveny dva problémové okruhy a celkem čtyři cíle, ke stanovení došlo zejména na základě výstupů z analytické části. Každý ze stanovených cílů má svého správce a naplňování cílů bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů.

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Postup, jímž byla návrhová část zpracována, byl z formální části dán zejména průběžně zveřejňovanými tematickými metodikami stanovenými Svazem měst a obcí. Ostatní části se již týkaly základních výstupů z analytické části, dotazníkového průzkumu mezi starosty dotčených obcí, rozhovory se starosty, benchmarkingem apod. Starostové obcí byly předběžně seznámeny s tématy, které se budou v rámci návrhové části řešit, a které byly na tomto prvním oficiálním setkání představitelů obcí v projektu meziobecní spolupráce také odsouhlaseny.

Prvotně došlo ke stanovení vize dokumentu, jejíž návrh byl okomentován, upraven a odsouhlasen starosty dotčených obcí. Od stanovené vize se dále odvíjeli cíle, k jejich návrhům došlo na základě výše popsaných zdrojů čerpání informací pro návrhovou část (analytická část apod.). V této části stanovení došlo k vytvoření fokusní skupiny, se kterou byly dosavadní návrhy projednány, připomínkovány a došlo k dalším návrhům, které by v rámci návrhové části měli zaznít. Fokusní skupina byla tvořena: místostarostkou města Nové Město nad Metují, vedoucím odboru životního prostředí Nové Město nad Metují, motivujícím starostou a starostou obce Provodov-Šonov. Tato část byla realizačním týmem, který se skládá ze tří osob pozměněna a došlo k vypracování jednotlivých indikátorů a stanovení jednotlivých správců cílů a gestorů indikátorů a k vytvoření konečné podoby návrhové části, která byla ještě mírně pozměněna po zveřejnění benchmarkingu.

5.5. Přílohy

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti OH nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkcí odpady v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s POH ČR 2003 – 2013 za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR). Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR 2003 – 2013 pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR 2003 - 2013. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR 2003 – 2013 nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

5.5.1. Seznam příloh k tématu odpadové hospodářství

Příloha: Graf č. 15: Celková produkce odpadu na území ORP

Příloha: Tab. č. 85: Kompletní tabulka produkce OO a produkce NO za období 2008 – 2012

Příloha: Tab. č. 89: Celková produkce KO na území ORP za období 2008 – 2012, podrobně

Příloha: Graf č. 16: Podíl KO a podíl SKO na produkci odpadů

Příloha: Graf č. 17: Separovaný sběr odpadů

Příloha: Tab. č. 90: Celková produkce BRO na území ORP za období 2008 – 2012

Příloha: Graf č. 18: Identifikace pěti hlavních druhů BRO

Příloha: Graf č. 19: Podíl množství BRKO na množství BRO

Příloha: Graf č. 20: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008 – 2012, využití a odstranění

Příloha: Graf č. 21: Nakládání s KO na území ORP

Příloha: Graf č. 22: Materiálové využití separovaného odpadu

Příloha: Graf č. 23: Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO

5.5.2. Seznam tabulek k tématu odpadové hospodářství

[Tab. č. 75: Sběrné dvory na území ORP, současný stav](#)

[Tab. č. 76: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav](#)

[Tab. č. 77: Koncová zařízení \(třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP\), současný stav](#)

[Tab. č. 78: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav](#)

[Tab. č. 79: Koncová zařízení \(zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP\), současný stav](#)

[Tab. č. 80: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav](#)

[Tab. č. 81: Koncová zařízení \(spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP\), současný stav](#)

[Tab. č. 82: Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav](#)

[Tab. č. 83: Koncová zařízení \(skládky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP\), současný stav](#)

[Tab. č. 84: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav](#)

[Tab. č. 86: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012](#)

[Tab. č. 87: Přehled skupin odpadů](#)

[Tab. č. 88: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012](#)

[Tab. č. 91a: Celková a měrná produkce separovaného odpadu, jehož původcem je obec \(evidovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů\), rok 2012](#)

[Tab. č. 91b: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012](#)

[Tab. č. 91 c: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v Královéhradeckém kraji, rok 2013](#)

[Tab. č. 92: Podíl BRKO na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012](#)

[Tab. č. 93: Celková a měrná produkce BRKO a odpadu kat. č. 20 02 01 – BRO, jehož původcem je obec, rok 2012](#)

[Tab. č. 94: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012](#)

[Tab. č. 95: Nakládání s KO a se SKO na území ORP za období 2008-2012](#)

[Tab. č. 96: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012](#)

[Tab. č. 97: Nakládání s BRO a s BRKO na území ORP za období 2008-2012](#)

[Tab. č. 98: Koeficienty pro přepočet jednotlivých kódů odpadu](#)

[Tab. č. 99: Náklady na odpadové hospodářství – popis nákladů \(odvětvové členění\)](#)

[Tab. č. 100: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP](#)

[Tab. č. 101: Analýza cílových \(dotčených\) skupin](#)

[Tab. č. 102: Analýza rizik \(registr rizik v oblasti OH\)](#)

[Tab. č. 103: SWOT analýza](#)

[Tab. č. 104: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav](#)

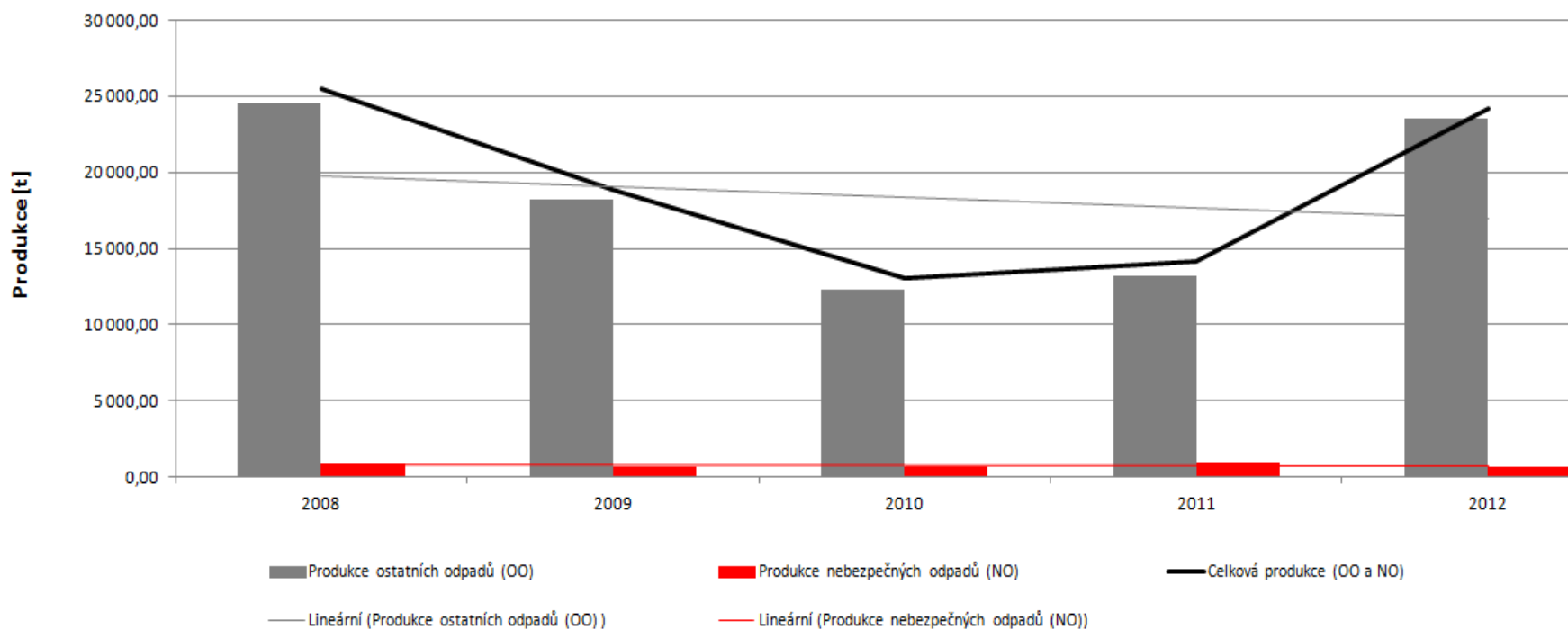
[Tab. č. 105: Kapacita Dopravně recyklačního areálu Rychnovek](#)

[Tab. č. 106: Sběrné dvory na území ORP, současný stav](#)

5.5.3. Seznam zkratk k tématu odpadové hospodářství

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČD	České dráhy
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISOH	Informační systém odpadového hospodářství
ISPOP	Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	Operační program životní prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
POH	Plán odpadového hospodářství
PrO	odpady pocházející z průmyslu
SKO	směsný komunální odpad
t	tuna
ZEVO	zařízení na energetické využívání odpadů
ŽP	životní prostředí

Příloha: Graf č. 15: Celková produkce odpadu na území ORP

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha: Tab. č. 87: Celková produkce KO na území ORP za období 2008 – 2012, podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BR-KO)	O	388,09	178,12	343,07	13,88	72,24
200102	Sklo	O	195,65	134,63	134,73	0,00	37,41
200108	BRO z kuchyní (BR-KO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,90
200110	Oděvy (BRKO)	O	1,00	1,30	0,00	0,00	0,00
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10
200113*	Rozpouštědla	N	0,26	0,22	0,42	0,10	0,14
200114*	Kyseliny	N	0,06	0,05	0,03	0,03	0,01
200115*	Zásady	N	0,02	0,03	0,01	0,00	0,02
200117*	Fotochemikálie	N	0,09	0,08	0,02	0,21	0,08
200119*	Pesticidy	N	0,16	0,53	0,24	0,11	0,22
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	0,22	0,08	0,05	0,08	0,03
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlodíky	N	0,99	0,06	0,91	0,00	0,00
200125	Jedlý olej a tuk (BR-KO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,75
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	1,16	1,69	0,94	1,33	1,04
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	8,82	7,72	4,90	4,77	5,21
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,39	0,12	0,08	0,16	0,17
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cyto-statika	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,07	0,07	0,27	0,11	0,24

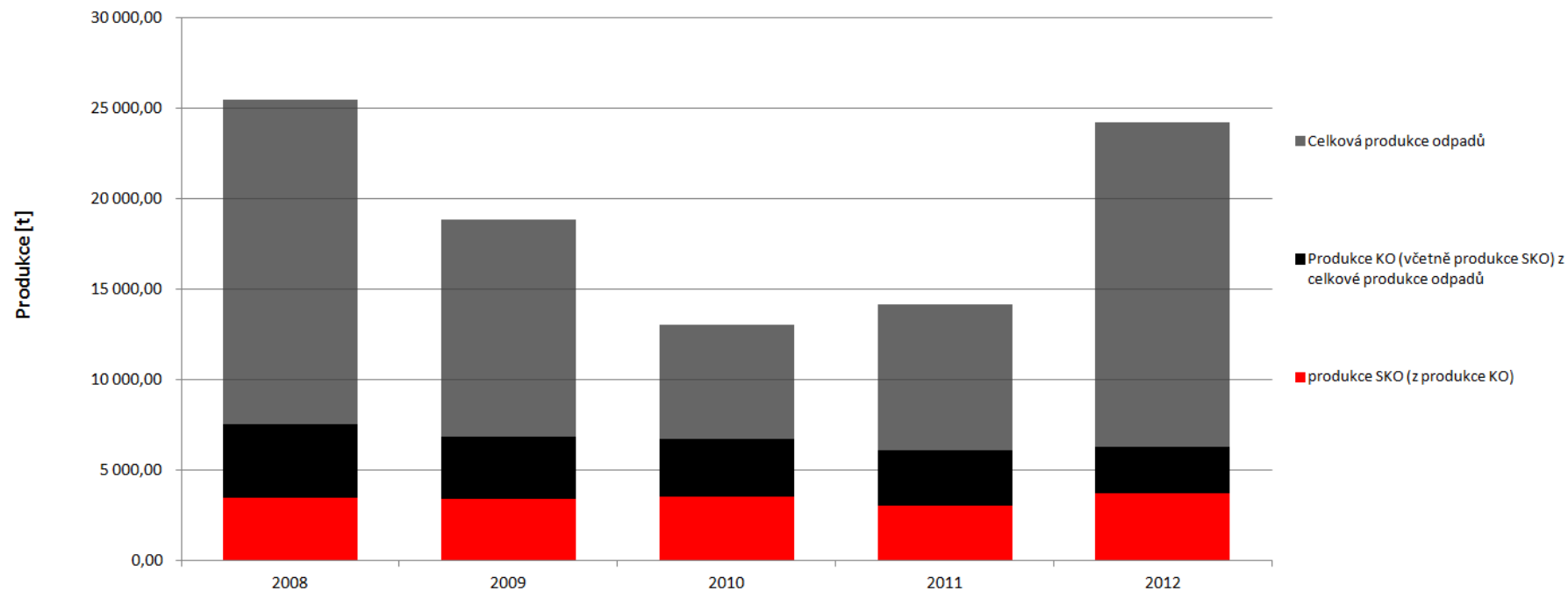

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	10,52	5,46	8,33	0,26	8,30
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísla 200121 a 200123	N	1,17	0,00	1,04	0,03	0,11
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísla 200121, 200123 a 200135	O	4,29	2,77	9,91	2,05	10,55
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,94
200139	Plasty	O	133,02	159,93	139,88	2,38	8,21
200140	Kovy	O	1 250,90	857,31	992,85	941,27	0,56
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	753,54	809,00	726,72	424,42	436,48
200202	Zemina a kameny	O	22,82	45,82	48,06	0,00	0,00
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	3 442,59	3 383,87	3 492,35	2 989,94	3 730,62
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	43,94	93,31	52,85	61,33	66,55
200304	Kal ze septiků a žump	O	9,60	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	363,01	374,31	118,52	232,50	217,68
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	503,14	497,21	425,43	698,93	796,18
150102	Plastové obaly	O	146,92	57,00	93,73	266,31	302,46
150103	Dřevěné obaly	O	0,45	0,00	1,22	16,16	8,18
150104	Kovové obaly	O	0,00	1,37	2,84	11,34	93,70
150105	Kompozitní obaly	O	2,23	1,26	2,63	7,14	15,06
150106	Směsné obaly	O	101,77	78,81	35,24	141,72	200,54
150107	Skleněné obaly	O	57,88	88,52	72,07	223,13	189,59
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	48,85	22,72	19,08	22,72	48,85
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce KO			7 493,60	6 803,36	6 728,42	6 062,42	6 253,09
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			4 948,22	4 746,60	4 680,66	3 660,74	4 459,71
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			2 903,72	2 724,64	2 781,67	1 943,22	2 367,38

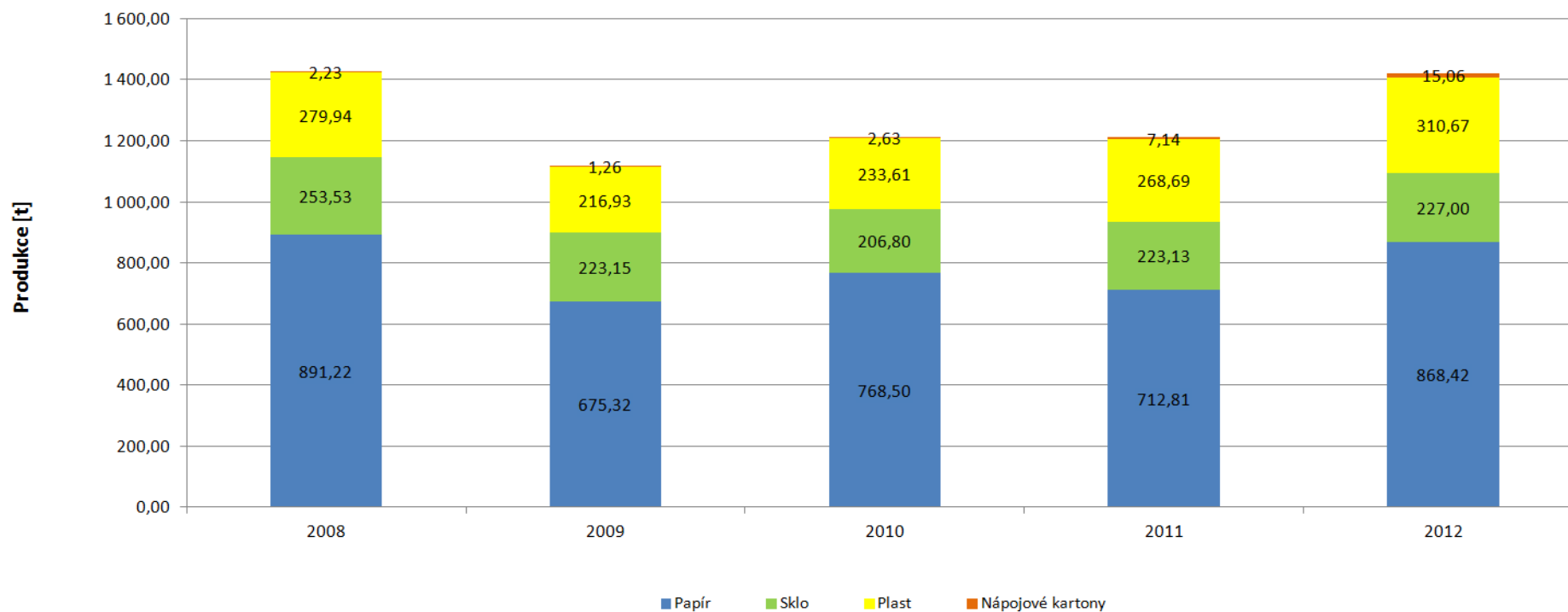
Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha: Graf č. 16: Podíl KO a podíl SKO na produkci odpadů

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha: Graf č. 17: Separovaný sběr odpadů

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha: Tab. č. 90: Celková produkce BRO na území ORP za období 2008 – 2012

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	1,45	0,00	0,00	0,00	0,00
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalně odpady, soustředované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku	O	8 919,20	0,00	0,00	0,00	0,00
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	693,93	762,83	648,85	633,56	603,18
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	1,02	4,08	2,31	4,23	0,00
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo	O	0,34	1,02	0,58	1,06	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
	zpracování						
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	0,12	23,96	0,63	0,05	0,33
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvláknování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	433,00	304,00	610,13	777,73	860,71
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
040101	Odpadní klišovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	503,14	497,21	425,43	698,93	796,18
150103	Dřevěné obaly	O	0,45	0,00	1,22	16,16	8,18
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	O	14,10	3,12	0,00	6,82	40,58
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

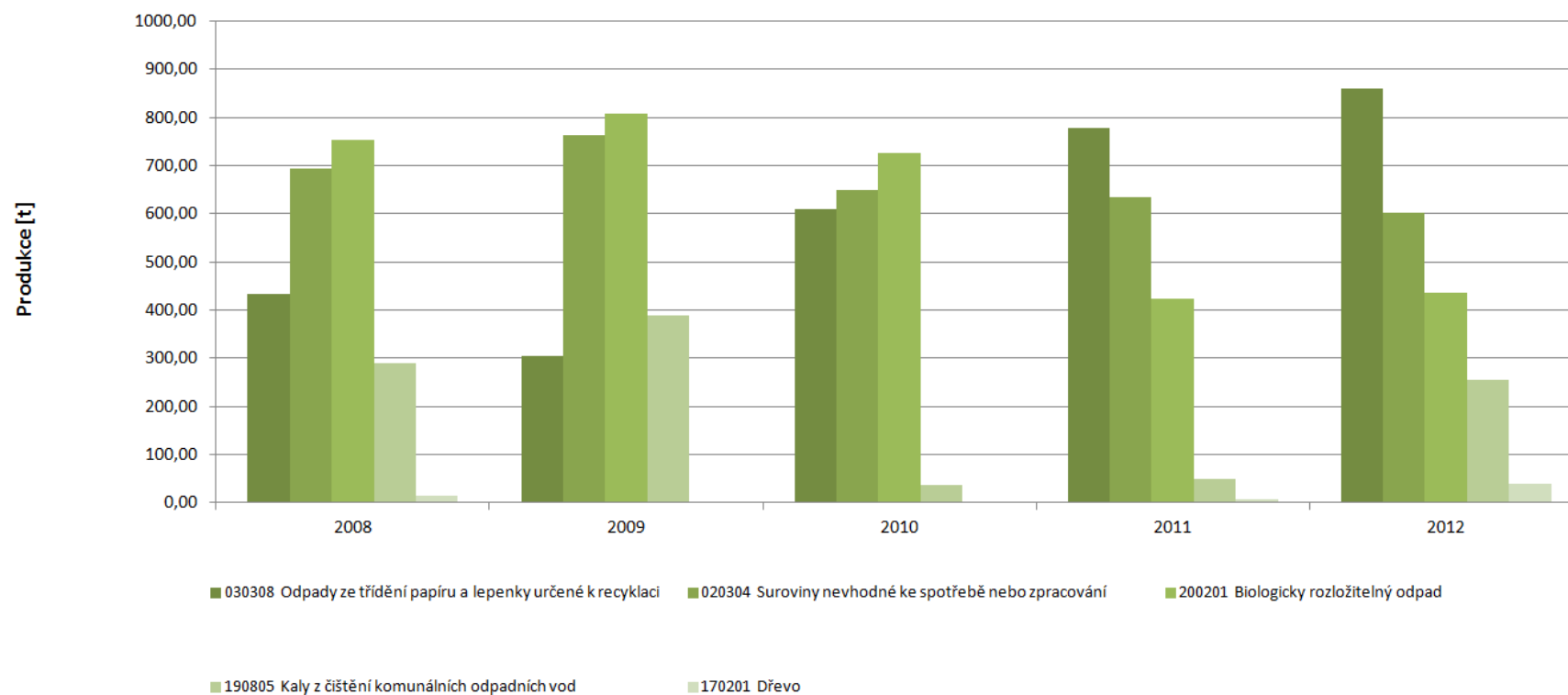
Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	290,76	387,77	37,41	50,31	255,60
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	3,50	0,00	0,00	0,00	0,07
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	7,62	4,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	3,43	0,00	2,18	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	0,00	0,00	0,00	20,04	2,56
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	388,09	178,12	343,07	13,88	72,24
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,90
200110	Oděvy	O	1,00	1,30	0,00	0,00	0,00
200111	Textilní materiály	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10
200125	Jedlý olej a tuk	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,75
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,94
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	753,54	809,00	726,72	424,42	436,48
200301	Směsný komunální odpad	O	3 442,59	3 383,87	3 492,35	2 989,94	3 730,62
200302	Odpad z tržišť	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	9,60	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200307	Objemný odpad	O	363,01	374,31	118,52	232,50	217,68
Celková produkce BRO			15 818,83	6 734,00	6 407,21	5 879,42	7 031,10

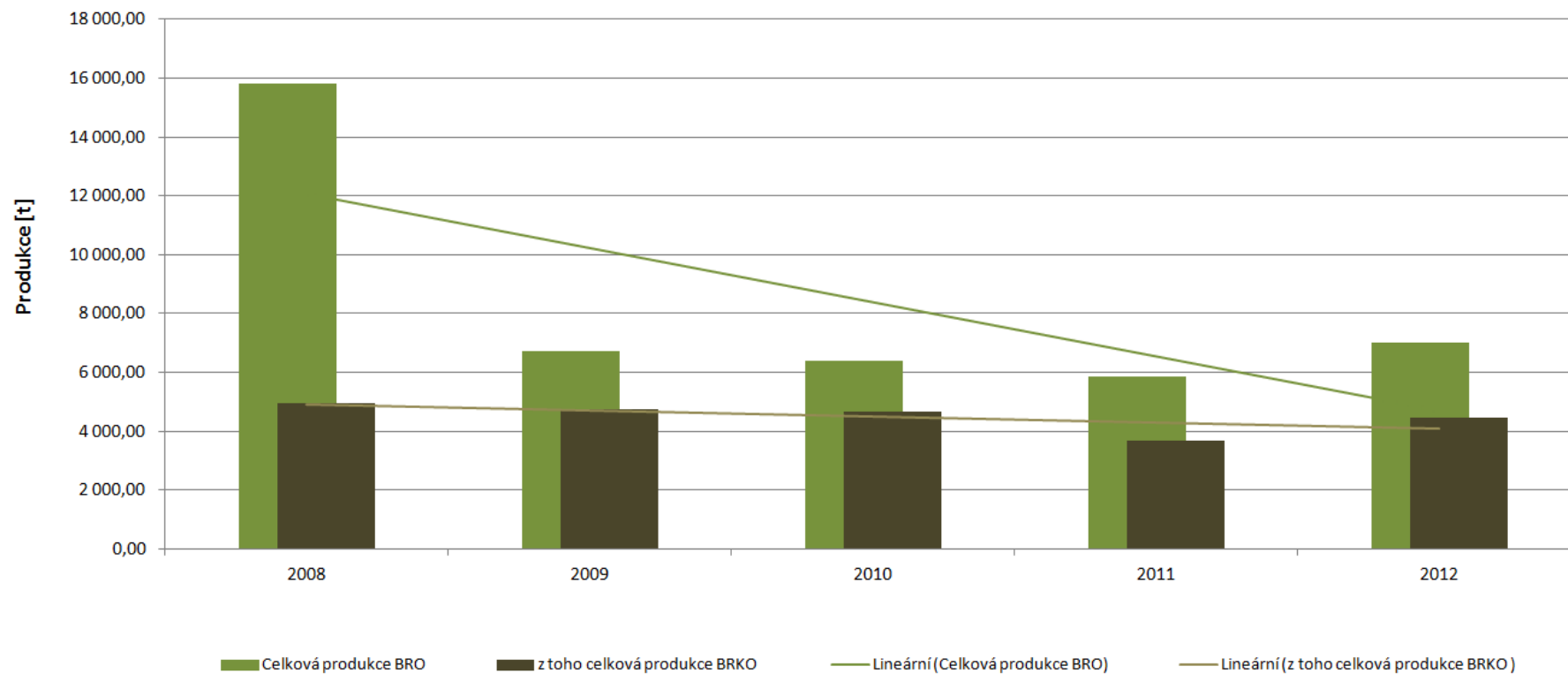
Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha: Graf č. 18: Identifikace pěti hlavních druhů BRO

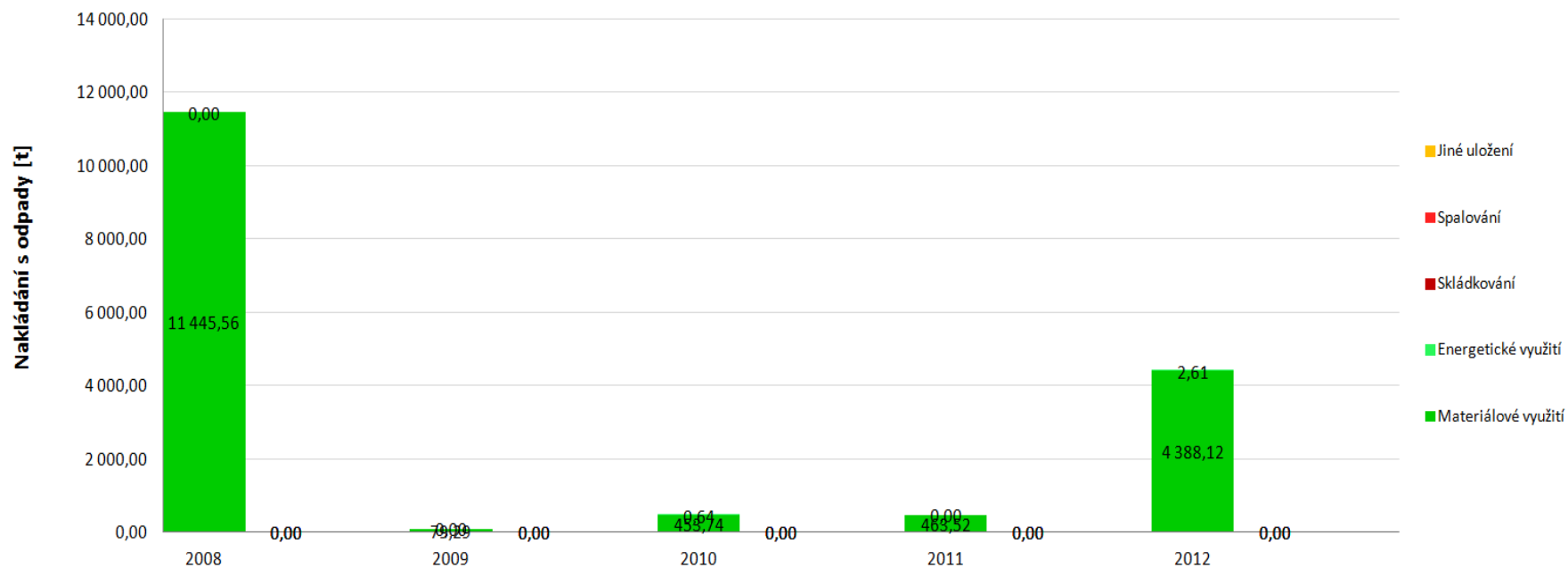
Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha: Graf č. 19: Podíl množství BRKO na množství BRO

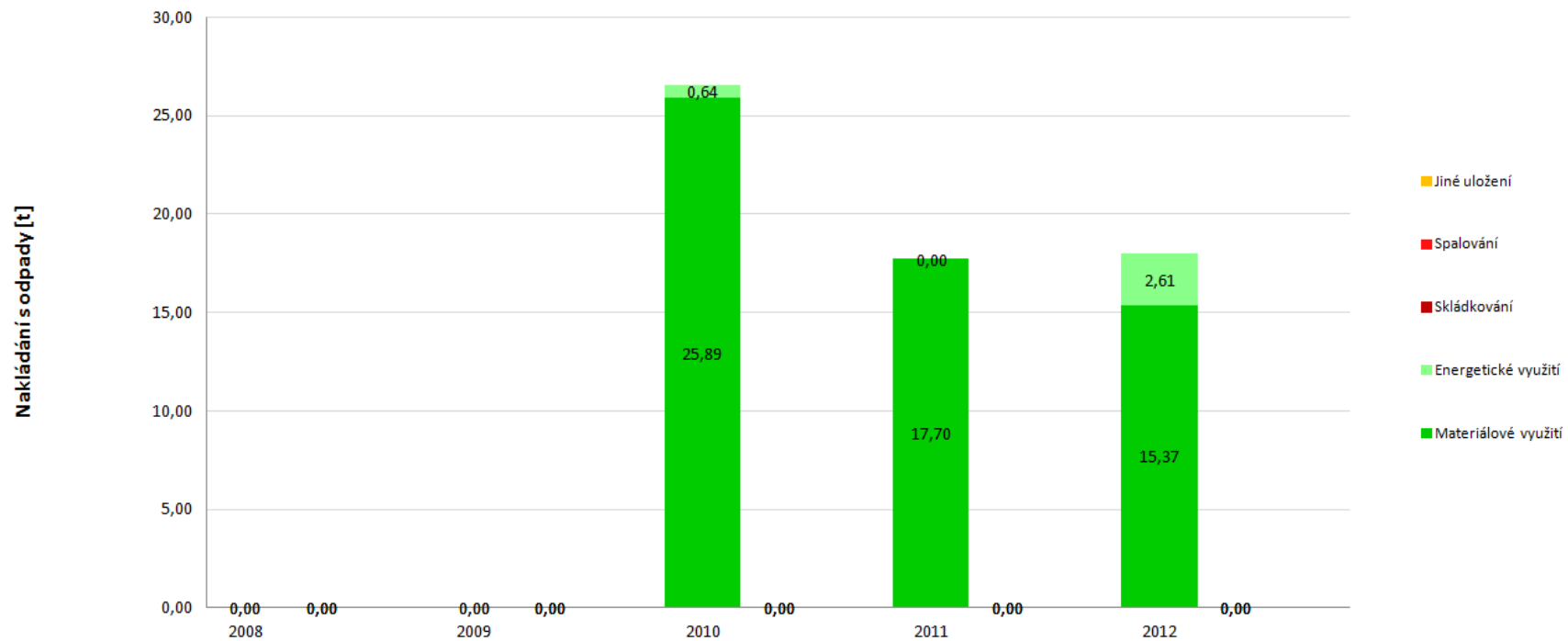
Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha: Graf č. 20: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008 – 2012, využití a odstranění

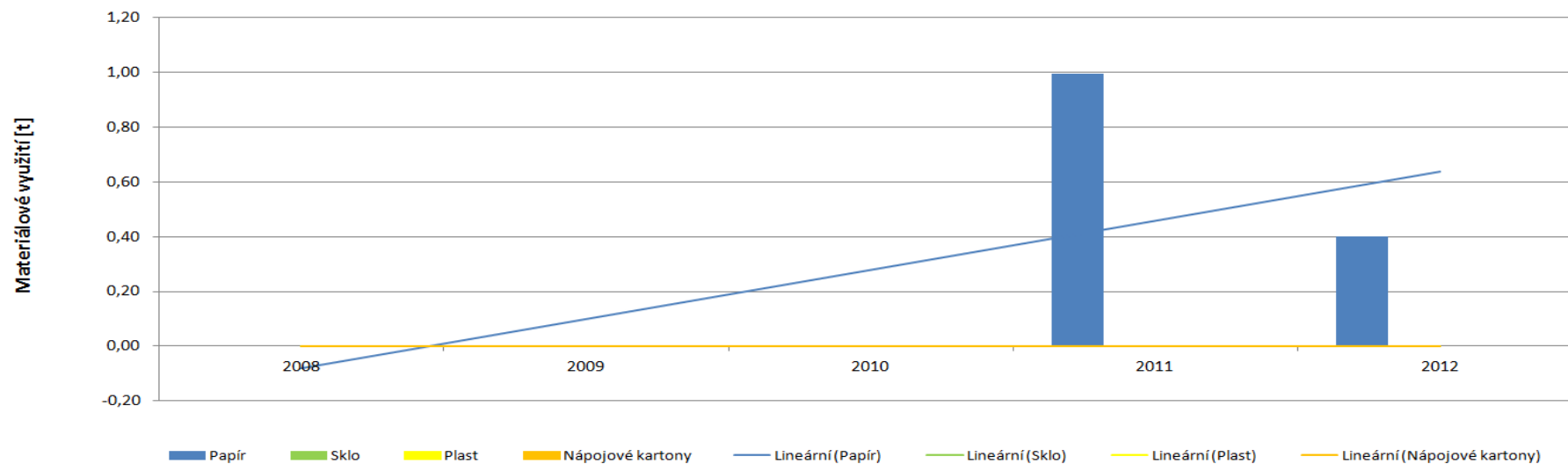
Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha: Graf č. 21: Nakládání s KO na území ORP

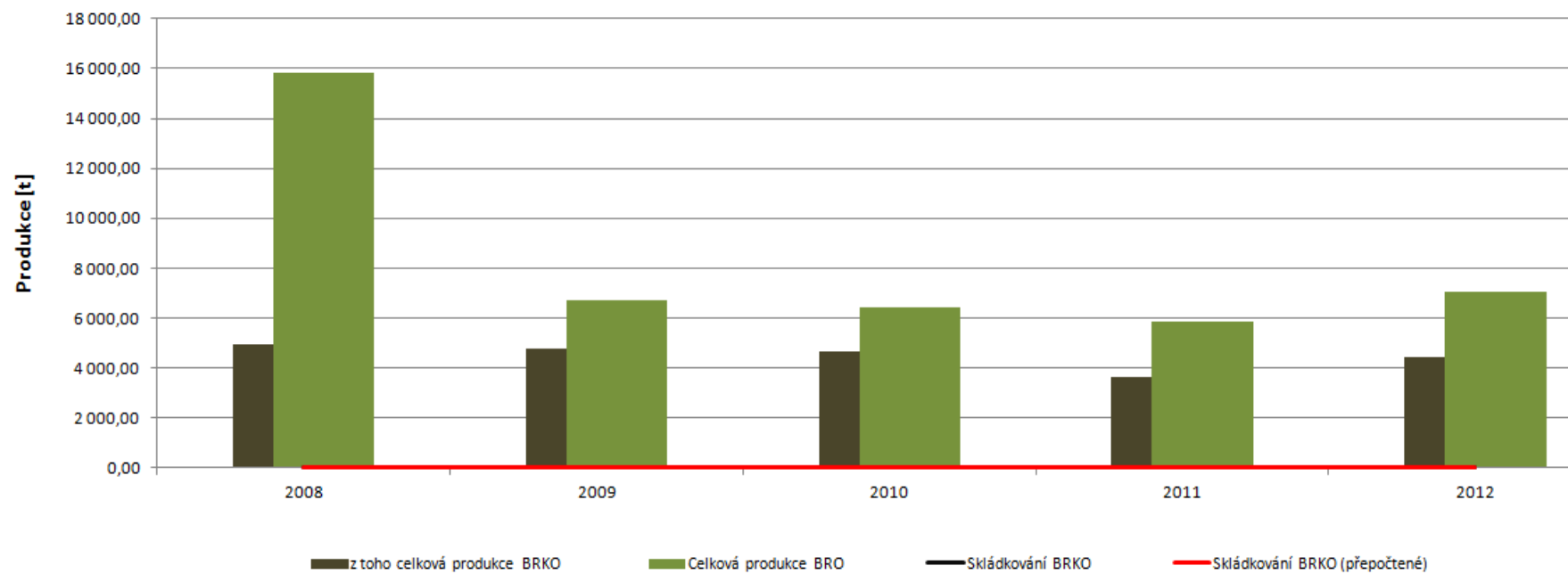
Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha: Graf č. 22: Materiálové využití separovaného odpadu

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha: Graf č. 23: Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

6. Téma 4.: Doprava

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Doprava patří mezi nevýrobní odvětví hospodářství ČR. Bez kvalitní dopravní soustavy a stability v oblasti dopravních služeb nelze zajistit z dlouhodobého hlediska ekonomickou prosperitu. Z tohoto důvodu je potřeba věnovat dopravě velkou pozornost. Dopravou se pro účely tohoto projektu myslí doprava osob bez ohledu na druh dopravy a prvky, které s ní souvisí. Nejedná se tedy o přepravu zboží a nákladu. V oblasti osobní dopravy existuje několik částí, jejichž správné fungování má zásadní vliv na obyvatelstvo. Mezi tyto části patří především dostupnost dopravní soustavy obyvatelům včetně veřejné dopravní obslužnosti, veřejná hromadná doprava, individuální automobilová doprava, doprava v klidu a další.

Základem pro kvalitní fungování dopravní soustavy je dopravní infrastruktura. Tu spravuje stát prostřednictvím Ředitelství silnic a dálnic (dálnice, rychlostní komunikace a silnice I. třídy) a Správy a údržby silnic (silnice II. a III. třídy). Obcím přísluší správa a údržba místních komunikací. Z hlediska meziobecní spolupráce je tedy možné postupovat společnými silami při vytváření plánů údržby místních komunikací včetně zimní údržby.

Dalším bodem, který se jeví jako vhodný pro meziobecní spolupráci, je dopravní obslužnost. Ta je v tomto případě plánována centrálně v rámci Integrované regionální dopravy na úrovni kraje. Díky meziobecní spolupráci bude možné vytvářet větší tlak na kraj a dosáhnout tak zlepšení dopravní obslužnosti ve sledovaném území.

Jako problematický se také jeví nárůst intenzit nejen individuální automobilové dopravy s ní spojených problémů, ale obecně také nárůst a zvýšení intenzit dopravy na pozemních komunikacích. Při meziobecní spolupráci může dojít k vytvoření jednotné strategie a postupu při odstraňování negativních vlivů, které se sebou zmíněné nárůsty přináší. Zde se jedná hlavně o shodu v oblasti vedení obchvatů okolo obcí nebo při plánování přeložek důležitých pozemních komunikací. Při nich je totiž potřeba hledat kompromis mezi všemi zúčastněnými, neboť co jedné obci přinese zlepšení, může pro jinou znamenat zhoršení stávajícího (a třeba i již ne moc dobrého) stavu.

Spolupráce v oblasti dopravy by také měla směřovat k podpoře cestovního ruchu. Zde se otvírá prostor pro podporu cyklistické dopravy (i když ta nemusí sloužit pouze k rekreačním účelům). Jako vhodné se jeví vytváření předpokladů pro rozvoj cyklistické dopravy zejména vytvářením cyklostezek či vyhrazených cyklopruhů. Neméně důležitou oblastí je bezpečnost na pozemních komunikacích, která se týká především vztahu chodců a cyklistů vůči ostatním uživatelům pozemních komunikací.

6.1.2. Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Území ORP Nové Město nad Metují se rozkládá ve východní části Královéhradeckého kraje, severovýchodně od Hradce Králové. Území je situováno v podhůří Orlických hor a protéká jím řeka Metuje. Severní hranice přiléhá k okresnímu městu Náchod. V západní části území prochází jeho hranice vodní nádrží Rozkoš. Jižní hranice území přiléhá k okresu Rychnov nad Kněžnou, konkrétně k ORP Dobruška.

Železniční doprava

Železniční doprava je na území ORP provozována na dvou tratích. Celostátní trať 026 spojuje Týniště nad Orlicí a Broumov a prochází územím ORP v severo-j jižním směru. Tato trať je vedena po okrajích obcí Bohuslavice a Černčice a dále pak pokračuje přes Nové Město nad Metují směrem přes Václavice do Náchoda, Meziměstí a Broumova. Doprava na této trati umožňuje přímé spojení do Náchoda ze zastávek Bohuslavice nad Metují zastávka, a Černčice a ze železničních stanic Bohuslavice nad Metují, Nové Město nad Metují a Václavice. V případě Bohuslavic je zastávka situována na západ od centra obce ve vzdálenosti zhruba 650 m. Železniční stanice Bohuslavice nad Metují je umístěna na sever od centra obce ve vzdálenosti přibližně 2 km. Vzhledem k protáhlému tvaru obce v severo-j jižním směru je tato stanice pro většinu obyvatel s ohledem na vzdálenost hůře dostupná. Přístup ke stanici, která leží již mimo obec, je na území Bohuslavic po chodníku. Od konce obce je zhruba stometrový úsek, kde chodník již dále nepokračuje a obyvatelé tak musí využít krajnice. Přístup na zastávku je bezproblémový. Zastávka v obci Černčice je situována v její východní části. Nejvzdálenější místo v obci je od zastávky vzdáleno zhruba 900 m. Železniční stanice Nové Město nad Metují je situována na západ od středu města. Velká většina obyvatel žije od železniční stanice v docházkové vzdálenosti do 2 km. Těsně na severní hranici ORP leží železniční stanice Václavice, která spadá do katastru obce Provodov – Šonov. Od jejího středu je vzdálena přibližně 2 km. Z této stanice odbočuje spojka k trati 032, která je do ní zaústěna v železniční stanici Starkoč, avšak již mimo území ORP. Celková délka tratě 026 na území ORP je zhruba 14,5 km. V obvodu stanice Bohuslavice nad Metují je do ní zaústěna vlečka do závodu Horkalen, který je součástí Správy státních hmotných rezerv. Ve směru Týniště nad Orlicí - Náchod je po této trati vedeno 11 osobních vlaků, v opačném směru 13. Pro vyjížďku za prací nebo pro rekreační přepravu je železniční doprava v ORP využívána v malé míře, neboť téměř souběžně s touto tratí je vedena silnice II/308 a I/14, na které jsou provozovány autobusové linky ve směru do Náchoda a Hradce Králové. Severní částí ORP prochází ještě celostátní trať 032 z Jaroměře do Trutnova. Její délka v ORP je pouze necelých 5 km, ve kterých se na území ORP nenachází žádná stanice ani zastávka.

Letecká doprava

V území ORP se nachází letiště LKNM – Nové Město nad Metují. Jedná se o veřejné vnitrostátní letiště s provozem VFR den/noc. Letiště disponuje čtyřmi drahami s travnatým povrchem. Je využíváno Aeroklubem Nové Město nad Metují. Další nejbližší vnitrostátní letiště mimo ORP jsou v Jaroměři (20 km) a v Hradci Králové (30 km). Nejbližší mezinárodní letiště se nachází v Pardubicích (50 km).

Vodní doprava

Územím ORP protéká pouze jeden významnější tok a to řeka Metuje, která však není vhodná pro provozování vodní dopravy. V severozápadní části území ORP se nachází část vodní nádrže Rozkoš, která je využívána k rekreačním účelům. Z hlediska plavby je na ní vykonávána pouze rekreační plavba.

Silniční doprava

Územím ORP prochází severojižním směrem přes Nové Město nad Metují silnice I. třídy I/14 spojující Vamberk s Náchodem a silnice I/33 protínající severní část území ORP ve směru Česká Skalice - Náchod. Region nemá přímé napojení na dálnici nebo rychlostní komunikaci. Nejbližší napojení na komunikaci tohoto typu je u Opatovic nad Labem, které jsou vzdálené přibližně 40 km. V budoucnu bude možné napojení regionu na dálnici D11 u Jaroměře pomocí silnice I/33.

Obr. č. 4: Silnice I. třídy v ORP Nové Město nad Metují

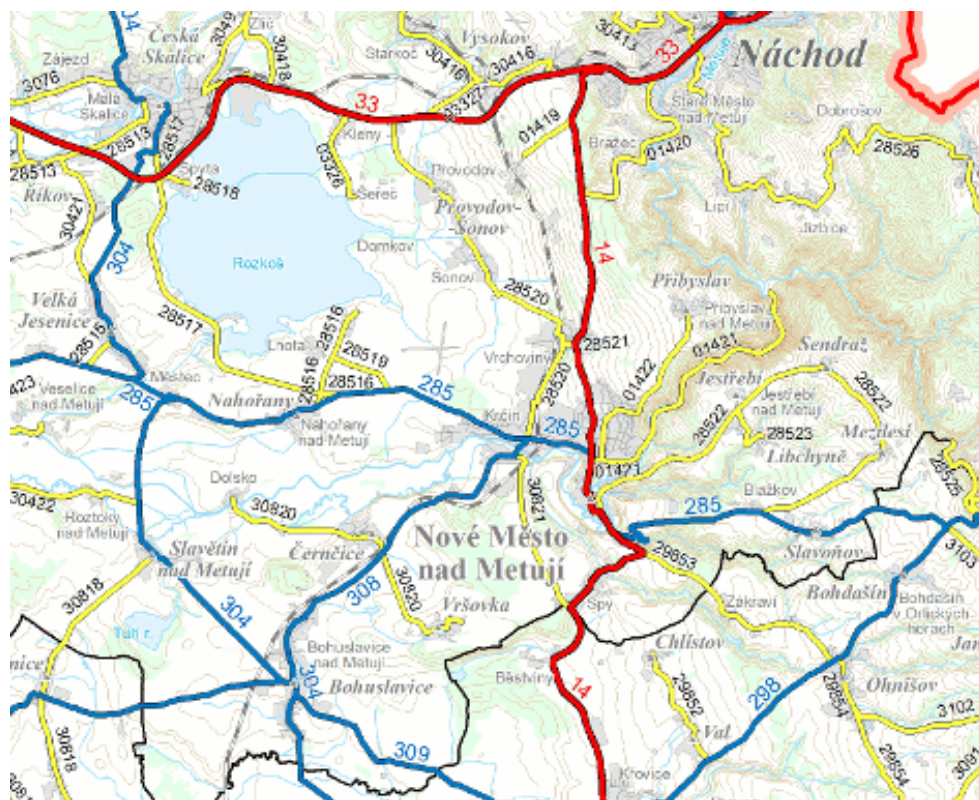
Zdroj: <http://mapy.kr-kralovehradecky.cz/prumzony/cz/NM-zakladni-charakteristika.htm>

Významnou páteřní komunikací v analyzovaném území je silnice první třídy I/14. Celková délka této komunikace je necelých 9 km. Tato komunikace prochází na území ORP obcemi Spy, Nové Město nad Metují a Vrchoviny. V Novém Městě nad Metují prochází silnice I/14 přímo přes historické centrum města (Husovo náměstí). Silnice I/33 prochází územím ORP pouze v délce přes 2 km v jeho severní části v katastru obce Provodov – Šonov a neprochází přímo zastavěným územím.

Dalšími významnými komunikacemi jsou silnice druhé třídy číslo 285, 304, 308 a 309. Silnice II/285 vede na území ORP od Nahořan, kde prochází středem obce, do Nového Města nad Metují. Tam se spojuje se silnicí I/14 a prochází centrem města. Dále se pak odpojuje a pokračuje směrem na Slavoňov, jehož středem prochází, a opouští území ORP. Směr této komunikace je převážně ze západu na východ. Silnice II/304 prochází malou částí území na jihozápadě. Vede přes Slavětín nad Metují do Bohuslavic, kde se kříží se silnicemi II/308 a II/309, a dále pak pokračuje do obce Pohorří, která již leží mimo území ORP. Silnice II/308 prochází Bohuslavicemi a pokračuje dále přes Černčice do Nového Města nad Metují. Od Bohuslavic vede téměř souběžně s železniční tratí 026. Komunikace II/309 vede z Bohuslavic do Dobrušky a prochází pouze malou částí na jihu území ORP.

Základní silniční komunikační systém silnic I. a II. třídy je dále doplněn relativně hustou sítí silnic III. třídy, které mají význam především pro zpřístupnění ostatních sídel neležících na hlavních trasách a jejich připojení na vyšší komunikační systém. Tyto silnice zabezpečují především potřeby dopravy regionálního charakteru. Přehled všech silnic na území ORP je zachycen na obrázku č. 5.

Obr. č. 5: Silniční síť na území ORP

Zdroj: http://www.rsd.cz/sdb_intranet/sdb/img/kraje/kr.png

Tab. č. 107: Přehled silniční sítě na území ORP Nové Město nad Metují

	Číslo	Směr	Délka v km
Silnice I. třídy	I/14	Vrchlabí-Trutnov-Červený Kostelec-Náchod-Nové Město n. M.-Dobruška-Rychnov n.Kn.-Vamberk	12,49
	I/33	Hradec Králové – Jaroměř – Náchod – hranice s Polskem	2,65
Celkem			
Silnice II. třídy	II/285	Velichovky-Jaroměř-Městec-Nové M.n.M-Olešnice v OH	14,03
	II/304	Úpice-Hoříčky-České Skalice-Městec-Opočno	8,60
	II/308	Hradce Králové-Králova Lhota-Rohenice-Bohuslavice-Nové M.n.M.	10,22
	II/309	Dobruška-Bačetín-Kounov	3,72
Celkem			
Silnice III. třídy	III/01419	Václavice – křižovatka s I/14	1,31
	III/01421	Peklo – Nové Město nad Metují, křižovatka s I/14	5,17
	III/01422	Přibyslav - Nové Město nad Metují, křižovatka s III/01421	3,21
	III/03326	Šeřeč – Kleny, křižovatka s I/33	1,56
	III/28516	Nahořany, křižovatka s II/285 - Doubravice	1,53
	III/28517	Nahořany, křižovatka s II/285 – Česká Skalice, křižovatka s II/304	5,29
	III/28519	Lhota – křižovatka s II/285	1,11
	III/28520	Nové Město nad Metují (Krčín), křižovatka s II/285 a II/308	6,91
	III/28521	Vrchoviny, křižovatka s I/14 – Vrchoviny, křižovatka s III/28520	0,23

	Číslo	Směr	Délka v km
	III/28522	Nové Město nad Metují, křižovatka s I/14 – Blažkov, křižovatka s II/285	8,70
	III/28523	Libchyně – Jestřebí, křižovatka s III/28522	0,91
	III/29853	Nové Město nad Metují, křižovatka s I/14 – Ohnišov, křižovatka s II/298	3,93
	III/30418	Česká Skalice, křižovatka s I/33 – Zlích, křižovatka s III/3049	1,37
	III/30422	Starý Ples, křižovatka s III/30815 – křižovatka s II/304	3,15
	III/30818	Slavětín nad Metují, křižovatka s II/304 – Jílovice, křižovatka s III/2992	3,05
	III/30820	Dolsko – Vršovka	4,91
	III/30821	Nové Město nad Metují (Krčín), křižovatka s II/308 – Spy, křižovatka s I/14	2,90
Celkem			
	Neevidované		16,34
	Celkový součet		126,99

Zdroj: http://geoportal.jsdi.cz/flexviewers/Silnicni_a_dalnicni_sit_CR/, data ArcČR 500, vlastní zpracování.

Intenzita silniční dopravy

Nejvyšší průměrné intenzity dopravy za 24 hodin jsou zaznamenány na sledovaných úsecích silnic I. třídy. Poměrně velké intenzity jsou zaznamenány i na některých úsecích silnic II. třídy, konkrétně na II/285 a II/308. Všechny sledované komunikace prochází centry obcí, u žádné není vybudován obchvat. V případě Nového Města nad Metují, Bohuslavic a Černčic se jedná o vysoké intenzity. Tyto komunikace tak v některých úsecích mohou vytvářet bariéru při pohybu obyvatel. Bylo by proto vhodné zaměřit se na řešení problémů, které se sebou tento zvýšený provoz na území obcí přináší. Těmi jsou především dodržování rychlosti v obcích, bezpečnost na přechodech pro chodce, bezpečnost cyklistů a další. V tabulce 108 jsou uvedeny počty vozidel ze sčítání v roce 2010. V tabulce 109 je pak zachycen vývoj intenzit v letech 2010, 2005 a 2000.

Tab. č. 108: Celoroční průměrná intenzita dopravy (počet vozidel za 24 hod.) v ORP v roce 2010

č. silnice	Těžká vozidla	Osobní vozidla	Motocykly	celkem	Začátek úseku	Konec úseku
I/14	1008	6084	99	7191	Náchod, vyústění z I/33	NMnM, začátek zástavby
I/14	206	2017	48	2271	NMnM, vyústění II/285	NMnM, konec zástavby
I/14	289	4534	66	4889	NMnM, zaústění II/285	NMnM, vyústění II/285
I/14	982	4698	54	5734	NMnM, konec zástavby	Hranice okresů Náchod a Rychnov n.Kněž.
I/14	455	4867	115	5437	NMnM, začátek zástavby	NMnM, zaústění II/285
II/285	90	878	14	982	NMnM, vyústění z I/14	Hranice okresů Náchod a Rychnov n.Kněž.
II/285	394	5456	80	5930	NMnM, zaústění II/308	NMnM, zaústění do I/14
II/285	519	3533	94	4146	NMnM, začátek zástavby	NMnM, zaústění 308
II/285	364	1260	42	1666	Vyústění II/304	NMnM, začátek zástavby
II/304	175	643	17	35	Bohuslavice, vyústění II/304	Hranice okresů Náchod a Rychnov n.Kněž.
II/304	280	1236	44	1560	Vyústění z II/285 Bohuslavice,	Zaústění II/308
II/308	263	2782	28	3073	Bohuslavice, vyústění z II/304	NMnM, začátek zástavby
II/285	823	3868	53	4744	NMnM, vyústění z II/285	Viadukt – NMnM
II/308	862	3488	44	4394	Vyústění II/308 – NMnM	Nové Město n. Metují konec zástavby

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR - <http://scitani2010.rsd.cz/pages/results/default.aspx>

Tab. č. 109: Porovnání průměrných intenzit dopravy za 24 hodin v letech 2010, 2005 a 2000

Č. silnice	Úsek	Začátek úseku	Konec úseku	2010	2005	2000
14	5-0860	Náchod, vyús.z 33	Nové Město n.Met.z.z.	7 191	7654	7509
14	5-0861	Nové Město n.Met.z.z.	Nové Město n.Met., zaús.285	5 437	5217	4692
14	5-0862	Nové Město n.Met., zaús.285	Nové Město n.Met., vyús.285	4 889	5650	5452
14	5-0853	Nové Město n.Met., vyús.285	Nové Město n.Met.k.z.	2 271	1874	1552
14	5-0858	Nové Město n.Met.k.z.	hr.okr.Náchod a Rychnov n.Kn.	5 734	5638	4692
33	5-0106	konec obchvatu Č. Skalice, zaúst. 33H	Náchod z.z.	9 323	9056	8011
285	5-3380	vyús.304	Nové Město n.Met.z.z.	1 666	1992	2249
285	5-3381	Nové Město n.Met.z.z.	N.Město n.Met., zaús.308	4 146	1992	2249
285	5-3382	N.Město n.Met., zaús.308	N.Město n.Met., zaúst.do 14	5 930	6179	8988
285	5-3383	N.Město n.Met., vyús.ze 14	hr.okr.Náchod a Rychnov n.Kn.	982	1587	3906
304	5-4946	vyús.z 285	Bohuslavice, zaús.308	1 560	1335	533
304	5-4947	Bohuslavice, zaús.308	Bohuslavice, vyús.309	0	1938	1334
304	5-4958	Bohuslavice, vyús.309	hr.okr.Náchod a Rychnov n.Kn.	938	896	713
308	5-3359	hr.okr.Rychnov n.Kn.a Náchod	Bohuslavice, zaús.do 304	4 087	4428	3413
308	5-3360	Bohuslavice, vyús.z 304	Nové Město n.Metují z.z.	3 073	3360	3123
308	5-3361	Nové Město n.Metují z.z.	Nové Město n.Met., zaús.do 285	3 073	3360	7542
309	5-3588	Bohuslavice, vyús.z 304	hr.okr.Náchod a Rychnov n.Kn.	835	639	915
28520	5-3362	Nové Město n.Met., vyús.z 285	viadukt - N.Město n.M.	4 744	5926	4560
30821	5-0863	vyús.z 308 - N.Město n.M.	Nové Město n.Metují k.z.	4 394	4476	4173

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR - <http://scitani2010.rsd.cz/pages/results/default.aspx>,
http://www.scitani2005.rsd.cz/html/tab_kr.htm,
http://www.rsd.cz/doprava/scitani_2000/html/tab_kr.htm.

Cyklistická doprava

V březnu 2003 vypracovala firma SURPMO, a.s., Atelier Hradec Králové pro Královéhradecký kraj materiál „Koncepte cyklo dopravy Královéhradeckého kraje“. Ta člení cyklotrasy podle jejich významu na evropské, nadregionální a regionální. Správním obvodem ORP nevede žádná evropská cyklotrasa (územím Královéhradeckého kraje prochází jedna takto definovaná cyklotrasa – Labská stezka). Tento dokument byl v roce 2009 aktualizován Centrem dopravního výzkumu, v. v. i. Mimo jiné z něj vyplývá předpoklad intenzivní meziměstské cyklistické dopravy mezi Dobruškou a Novým Městem nad Metují. Zde se předpokládá možnost využití cyklistické dopravy pro dojíždku za prací.

Nadregionální cyklotrasy vytvářejí na celostátní úrovni základní síť cyklotras. Umožňují propojení krajů, významných rekreačních oblastí s velkými městy a koncentracemi osídlení. Zajišťují také napojení těchto cyklotras na významné turistické cíle sousedního Polska, příp. na významné cyklistické trasy vybudované polskou stranou v pohraniční wroclawského vojvodství. Jsou vedeny po komunikacích se zpevněným povrchem (většinou silnice III. třídy, místní komunikace apod.), které mohou bez potíží využít majitelé běžných turistických kol. V evidenci Klubu českých turistů jsou číslovány dvoj a trojcifernými čísly (výjimečně jsou použita čtyřciferná čísla). Jejich značení je provedeno silničními cykloznačkami.

Regionální cyklotrasy doplňují síť obou výše uvedených kategorií tak, aby zajistily jejich propojení. Spojují zajímavá místa a města kraje. Využívají silnic III. třídy a komunikace se zpevněným i nezpevněným povrchem.

něným povrchem. Jsou sjízdné běžnými typy kol, některé nebezpečné úseky však mohou být obtížněji využitelné pro cyklistu jedoucího na silničním kole. V evidenci Klubu českých turistů jsou číslovány čtyřcifernými čísly. Jejich značení je provedeno silničními cykloznačkami.

Územím ORP probíhá jedna cyklotrasa nadregionálního významu:

- cyklotrasa č. 4034 „Josefov – Náchod“

Dále územím ORP probíhají tři cyklotrasy regionálního významu:

- cyklotrasa č. 4055 „Branka – Ratibořice“
- cyklotrasa č. 4058 „Šonov u Nového Města n. Metují – Šestajovice“
- cyklotrasa č. 4059 „Lhota u Nahořan – Spy – Val“

Na území ORP je rovněž provedena síť místních cyklotras (cykloturistické trasy) č. 4050, 4056, 4060, 4038, 4333. V současné době je vypracován projekt na cyklookruh kolem vodní nádrže Rozkoš. Mapa vedení je zobrazena v příloze č. 1.

Dle „Konceptu cyklo dopravy Královéhradeckého kraje“ je navrženo další rozšíření sítě všech druhů cyklotras. Na celém správním území ORP se nevyskytuje cyklostezka.

Tab. č. 110: Délky cyklotras v ORP

Obec	Rozloha (km ²)	Cyklotrasa	
		km	km/km ²
Bohuslavice	14,13	0,02	0,00
Černčice	5,65	6,82	1,21
Jestřebí	4,29	6,76	1,58
Libchyně	1,19	0,00	0,00
Mezilesí	2,36	1,55	0,66
Nahořany	14,16	12,40	0,88
Nové Město nad Metují	23,13	8,63	0,37
Provodov-Šonov	16,18	12,76	0,79
Přibyslav	3,50	0,00	0,00
Sendraž	1,85	1,61	0,87
Slavětín nad Metují	5,55	4,07	0,73
Slavoňov	3,93	0,00	0,00
Vršovka	2,17	1,96	0,90
ORP	98,09	56,6	0,58

Zdroj: ÚAP Nové Město nad Metují

Dopravní obslužnost

Veřejná dopravní obslužnost je v Královéhradeckém kraji zajištěna železniční a autobusovou dopravou. Dopravu na železničních tratích zajišťují dopravci ČD a.s. a GW Train Regio, provoz autobusových linek zajišťuje celkem 14 smluvních dopravců. Na území kraje (včetně území ORP Nové Město nad Metují) funguje systém integrované regionální dopravy IREDO. Dopravní obslužnost je tedy plánována centrálně na úrovni kraje se zohledněním požadavků jednotlivých obcí. Pro občany je systém IREDO výhodný v tom, že existuje jednotný tarif (bez ohledu na dopravce) a přehledný systém značení linek systému. Jejich číslování je nezávislé na čísle linky a na dopravci, který spoje na linkách zajišťuje.

Na území ORP Nové Město nad Metují žije celkem 13 990 obyvatel, z nichž je téměř polovina ekonomicky aktivních (6 661). Zaměstnaných obyvatel je pak 6 213. S ohledem na počet zaměstnavatelů v jednotlivých obcích je řada ekonomicky aktivních obyvatel nucena do zaměstnání dojíždět. Celkem do zaměstnání nebo školy vyjíždí 3 895 obyvatel, z toho do zaměstnání 2 699. Nějaký druh dopravy pro účely vyjíždění do školy nebo zaměstnání využívá 58,4 % ekonomicky aktivních obyvatel, kteří žijí na území ORP Nové Město nad Metují. Z toho vyplývá, že dopravní obslužnosti jednotlivých obcí v ORP, je potřeba věnovat náležitou pozornost.

Při zkoumání dopravní obslužnosti silniční dopravou bylo zjištěno, že do jednotlivých obcí na území ORP zajíždí alespoň jedna příměstská linka autobusové dopravy. Vzhledem k tomu, že železniční dopravu lze přímo využít pouze v Bohuslavicích, Černčicích a Novém Městě nad Metují, nebyla do přehledu zařazena. Kompletní přehled je uveden v následující tabulce.

Tab. č. 111: Počty spojů v jednotlivých obcích

	příměstské			dálkové			mezinárodní		
	Linky	spoje X	spoje So+Ne	linky	spoje X	spoje So+Ne	linky	spoje X	spoje So+Ne
Bohuslavice	5	28	6	5	35	19	1	2	2
Černčice	5	25	0	5	29	3	1	2	2
Jestřebí	2	10	6	0	0	0	0	0	0
Libchyně	1	9	0	0	0	0	0	0	0
Mezilesí	2	21	11	0	0	0	0	0	0
Nahořany	5	29	10	0	0	0	0	0	0
Nové Město nad Metují	30	142	54	7	45	29	2	2	4
Provodov-Šonov	8	28	15	0	0	0	0	0	0
Přibyslav	2	8	0	0	0	0	0	0	0
Sendraž	2	17	11	0	0	0	0	0	0
Slavětín nad Metují	3	30	0	0	0	0	0	0	0
Slavoňov	5	35	13	0	0	0	0	0	0
Vršovka	2	7	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: www.idos.cz

Sloupec „spoje X“ udává počet spojů v pracovních dnech, které zastavují na některé zastávce na území obce. Z uvedené tabulky je patrné, že v pracovní dny jsou obslouženy všechny obce. O víkendech a svátcích pak do pěti z třinácti obcí nezajíždí žádný spoj.

Dále byla analyzována časová poloha jednotlivých spojů. Při ní se vycházelo z předpokladu, že hlavními cílovými místy jsou Nové Město nad Metují, Náchod a Hradec Králové. Tyto cíle byly zvoleny jako střediska s existencí vzdělávacích zařízení a možností zaměstnání. Vzhledem k tomu, že začátek pracovní doby se u jednotlivých zaměstnavatelů liší, byla posuzována pouze možnost dojezdu do škol. Kritériem tedy bylo, zda z dané obce existuje autobusové spojení, které by do cílového místa přijíždělo v pracovní den do 7:45. U všech obcí byla tato podmínka splněna pro všechny tři určené cíle. V případě několika obcí byl však příjezd do některých cílů příliš časný. Žáci a studenti by tak museli na zahájení vyučování (obvykle v 8:00) příliš dlouho čekat. Tato situace se týkala následujících kombinací.

Tab. č. 112: Přehled příliš včasných příjezdů

Z obce	Do cíle	Příjezd
--------	---------	---------

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

Provodov – Šonov	Hradec Králové	6:58
Přibyslav	Hradec Králové	6:25
Přibyslav	Náchod	6:11
Slavoňov	Nové Město nad Metují	6:43 a 7:48*

* jedná se o příjezd později, než bylo stanovené kritérium

Zdroj: www.idos.cz

V případě obce Slavětín nad Metují je potřeba k dosažení každého cíle přestupovat. Neexistuje tedy přímé spojení. Lze tedy konstatovat, že dopravní obslužnost k dojíždění do škol je na dobré úrovni.

Při analýze bylo také zjištěno, že ve všech případech existuje spojení, které do cíle přijíždí do 6:45. Zde ovšem není možné provést zhodnocení, zda je poloha spojů vhodná pro dojíždění do zaměstnání, neboť s ohledem na různé začátky pracovní doby není možné určit použitelnost jednotlivých spojů. V analýze nebyla hodnocena obslužnost v odpoledních hodinách, tedy při návratu ze škol a zaměstnání, protože jsou zde velké rozdíly v koncích vyučování a pracovní doby. S ohledem na počet spojů v pracovních dnech je však možné usuzovat, že návrat zpět domů nebude ve většině případů problematický.

Výjezdy do škol a zaměstnání

Tab. č. 113: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v ORP Nové Město nad Metují – celkový přehled

Vyjíždějící, doba cesty	Zaměstnaní			Žáci a studenti
	celkem	muži	ženy	
Vyjíždějící do zaměstnání a škol	2 699	1 436	1 263	1 196
v tom:				
v rámci obce	867	415	452	341
do jiné obce okresu	1 143	591	552	342
do jiného okresu kraje	471	293	178	231
do jiného kraje	166	116	50	273
do zahraničí	52	21	31	9
Vyjíždějící denně mimo obec	1 561	861	700	571
z toho doba cesty:				
do 14 minut	484	285	199	110
15 - 29 minut	691	357	334	234
30 - 44 minut	220	126	94	113
45 - 59 minut	107	52	55	79
60 - 89 minut	39	24	15	28
90 a více minut	14	13	1	6
Zaměstnaní bez stálého pracoviště	266	236	30	x
Zaměstnaní a žáci s nezjištěným místem pracoviště, školy v ČR	92	54	38	38

Zdroj: Sčítání lidí, domů a bytů 2011

Podle výsledků sčítání z roku 2011 dojíždělo/docházelo v území ORP Nové Město nad Metují do zaměstnání celkem 2 699 zaměstnaných osob a 1 196 žáků, studentů a učňů do škol. Mimo obec svého trvalého bydliště vyjíždělo za prací celkem 1 832 osob, tj. 67,9 % z dojíždějících celkem. Do škol mimo svoji obec dojíždělo 855 žáků, studentů a učňů, což je 71,5 % z jich celkové počtu.

Z celkového počtu 2 699 osob zaměstnaných mimo své trvalé bydliště jich 1 561 (tj. 57,8 %) vyjíždělo za prací denně. Doba cesty do zaměstnání trvala denně vyjíždějícím převážně do 29 minut (75,3 %).

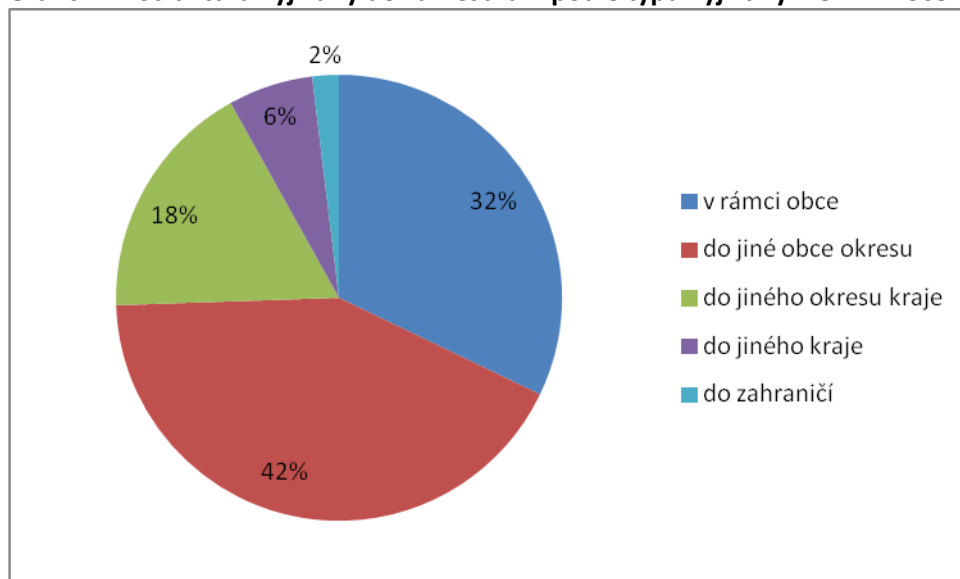

V intervalu 30 – 44 minut dojíždělo přibližně 14,1 % osob. Zhruba 10,2 % osob dojíždění trvalo 45 minut a více.

Žáků, studentů a učňů vyjíždělo do škol 1 196 a z nich denně 571, tj. 47,7 %. Cestu do školy trvající do 29 minut mělo 60,2 % žáků. Mezi 30-44 minutami trvala vyjíždka do školy 19,8 % žáků. Přibližně 19,8 % žáků doba cesty zabrala 45 a více minut.

Největší podíl vyjíždějících měl cíl dojíždky uvnitř vlastního okresu, a to 74,5 % všech vyjíždějících, celkem 2 010 pracujících osob. Celkový objem vyjíždky přes hranice okresu dosáhl 689 osob, tj. 25,5 %. Z toho do jiného kraje vyjíždělo 166 osob a do zahraničí 52 osob. Do jiné obce v rámci vlastního okresu vyjíždělo 28,6 % vyjíždějících žáků, studentů a učňů. Mimo hranice okresu jich vyjíždělo do škol celkem 513 čili 42,9 % a z nich více než polovina do jiného kraje.

Graf č. 24: Struktura vyjíždky do zaměstnání podle typu vyjíždky v ORP v roce 2011

Zdroj: Sčítání lidí, domů a bytů 2011

Dopravní nehodovost

Statistiky dopravní nehodovosti jsou dostupné pouze za celé okresy dohromady. Vzhledem k tomu, že okresem Náchod prochází dvě významné komunikace první třídy I/14 a I/33, na kterých je velká intenzita dopravy, nelze souhrnné statistiky použít pro území ORP. Lze však identifikovat oblasti se zvýšeným výskytem dopravních nehod. K těm patří zejména křižovatky v Novém Městě nad Metují (Komenského – 28. října, Havlíčkova – 1. máje a Českých bratří – Pod Hradbami). K rizikovým úsekům patří ještě část silnice I/14 mezi Vrchovinami a Novým Městem nad Metují a silnice 28520 mezi Vrchovinami a Krčínem (podél železniční tratě). Na zmíněných úsecích došlo k nehodám s těžkým nebo smrtelným zraněním. I na území ostatních obcí byly zaznamenány dopravní nehody, avšak v převážné bez zranění nebo s lehkým zraněním.

Celkové statistiky dopravních nehod bez rozlišení příčiny byly získány z jednotné dopravní vektorové mapy pro silnice I. a II. třídy. Data jsou za období 1. ledna 2007 až 4. září 2014. Jejich přehled je uveden v následující tabulce č. 114. Pro získání podrobnějších dat bylo kontaktováno krajské ředitelství Policie ČR, avšak do termínu odevzdání se údaje nepodařilo získat.

Tab. č. 114: Souhrn dopravní nehod na silnicích I. a II. třídy

	I/14	II/285	II/304	II/308	II/309
Počet nehod celkem	216	92	19	72	4
Počet nehod s následky na zdraví	60	33	6	20	2
Počet usmrčených osob (stav do 24 hod.)	3	0	0	0	0
Počet těžce zraněných osob (stav do 24 hod.)	14	7	2	4	0
Počet lehce zraněných osob (stav do 24 hod.)	59	32	5	27	2

Zdroj: Jednotná dopravní vektorová mapa – www.jdvm.cz

Očekávaný vývoj v oblasti dopravy

Z uvedených údajů vyplývá, že na území ORP je nejvíce využívána silniční doprava, která je pro území klíčová. V oblasti vodní a letecké dopravy nelze očekávat jakýkoliv zásadní rozvoj, neboť tyto druhy dopravy slouží pouze k rekreačním či sportovním účelům. Nedá se tedy předpokládat jejich využití pro každodenní potřeby obyvatel. Železniční doprava by měla být chápána spíše jako páteřní doprava s navazujícími autobusovými spoji. Její případný rozvoj by však měl být plánován pro mnohem větší oblast, než jakou pokrývá území ORP. Toto je patrné z porovnání hustoty silniční a železniční sítě, kdy pouze tři obce jsou obsluhovány železniční dopravou. Jak vyplynulo z namátkových průzkumů obsazenosti a vytíženosti jednotlivých spojů železniční dopravy, není obyvatelstvem pro každodenní dojíždění příliš vyhledávána, neboť docházková vzdálenost na zastávku nebo železniční stanici je ve většině případů mnohem větší než na zastávku autobusové dopravy. Taktéž je zabezpečována menším množstvím spojů než v případě autobusové dopravy. Z těchto důvodů se nedá v budoucnu očekávat další rozvoj železniční dopravy například navýšením počtu spojů a podobně.

Dá se předpokládat, že velká pozornost ze strany obcí bude věnována rozvíjející se silniční dopravě, se kterou souvisí v současnosti nejvíce problémů. V územních plánech obcí byly jako problémová místa týkající se dopravy identifikovány čtyři oblasti. V obcích Bohuslavice, Nahořany a Nové Město nad Metují to je nevyhovující dopravní systém a v Novém Městě nad Metují ještě nedostatečné plochy pro dopravu v klidu v některých částech. Tato problémová místa odpovídají úsekům, na kterých byla zaznamenána vyšší intenzita dopravy. V budoucnu lze očekávat další nárůst individuální automobilové dopravy, proto je nutné řešit některé problémy s tím spojené již v jejich zárodku. Těmi mohou být například problémy související s bezpečností na pozemních komunikacích jak mimo obce tak i přímo v obcích.

Dále jsou v územních plánech zaneseny záměry a možnosti řešení identifikovaných dopravních problémů. Konkrétně se jedná o přeložku silnice I/14 v Novém Městě nad Metují, „obchvat“ Bohuslavic a úpravu křižovatky na silnici číslo 308 u obce Černčice. Jejich realizace je do značné míry závislá především na finančních možnostech kraje a státu.

V územních plánech se téměř nevyskytují záměry a návrhy na budování cyklistické infrastruktury. Přesto dílčí záměry existují a jsou zpracovány pracovní skupinou Cykloměsto. Zaměřují se však nejvíce na nejbližší okolí Nového Města nad Metují. Podle celostátních trendů lze očekávat postupně zvyšování

vání zájmu o cyklo dopravu jako alternativu pro každodenní dojíždění do zaměstnání případně do škol.

Finanční analýza

Pro finanční analýzu za oblast dopravy bylo použito údajů z obecních rozpočtů, které jsou dostupné z portálu www.statnipokladna.cz. Byly sledovány výdaje za roky 2010, 2011, 2012 a 2013. Za rok 2014 byly z pochopitelných důvodů k dispozici údaje pouze za první pololetí. Rok 2014 tedy nebyl v analýze zohledňován. Získané údaje byly vyfiltrovány pouze pro dopravu, tedy podle odvětvového třídění oddíl 22 – Doprava. Na základě metodického doporučení byly dále sledovány pouze údaje v pododdílech 221 – Pozemní komunikace, 222 – Silniční doprava a 227 – Doprava ostatních drah. Údaje ve zmíněných pododdílech byly sledovány u všech 13 obcí, které spadají pod ORP Nové Město nad Metují, přičemž v pododdíle 227 – Doprava ostatních drah nebyla zaznamenána žádná položka. Kromě výše uvedených pododdílů se pouze u Nového Města nad Metují vyskytovaly dvě položky i u pododdílu 229 – Ostatní záležitosti v dopravě. Vzhledem k tomu, že se nejednalo o běžné ani kapitálové výdaje, nebyly tyto údaje v další analýze zohledňovány.

Podle druhového třídění rozpočtové skladby byla do analýzy zahrnuta pouze třída 5 - Běžné výdaje a třída 6 – Kapitálové výdaje. Kromě obce Mezilesí byly u všech ostatních obcí za sledované období zaznamenány běžné výdaje v oblasti dopravy. Kapitálové výdaje v dopravě byly zaznamenány pouze u obcí Bohuslavice, Libchyně, Nahořany, Nové Město nad Metují a Provodov–Šonov a to pouze v některých letech sledovaného období. Výjimku tvoří Nové Město nad Metují, kde jsou kapitálové výdaje ve všech sledovaných letech. Nejvíce různých položek běžných výdajů bylo zaznamenáno logicky u Nového Města nad Metují. Velká většina se jich však vyskytovala pouze u této obce.

Tab. č. 115: Celkové výdaje v dopravě v území ORP členěné podle paragrafů

	2010	2011	2012	2013
Bezpečnost silničního provozu	206 330 Kč	89 265 Kč	175 404 Kč	202 967 Kč
Ostatní záležitosti pozem. komunikací	2 852 060 Kč	986 598 Kč	3 302 374 Kč	2 063 944 Kč
Ostatní záležitosti v silniční dopravě	16 150 Kč	38 280 Kč	19 820 Kč	39 293 Kč
Provoz veřejné silniční dopravy	708 200 Kč	292 148 Kč	449 930 Kč	354 690 Kč
Silnice	29 908 490 Kč	4 171 056 Kč	3 259 675 Kč	4 468 127 Kč
Celkový součet	33 691 230 Kč	5 577 347 Kč	7 207 202 Kč	7 129 020 Kč

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/analyza/#query=10>

V tabulce 115 jsou výdaje všech obcí uvedených v pododdílech 221 a 222 bez druhového rozlišení zda jde o běžné či kapitálové výdaje. Jiné položky než ze třídy 5 a 6 nebyly do této tabulky započítány. Vysoká hodnota u paragrafu 2212 – Silnice v roce 2010 je způsobena kapitálovým výdajem obce Nové Město nad Metují ve výši 26 389 550 Kč, který patří konkrétně pod položku 6121 – Budovy, haly a stavby. Na grafu č. 25 je znázorněn podíl běžných a kapitálových výdajů.

Graf č. 25: Podíl běžných a kapitálových výdajů

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/analyza/#query=10>, vlastní zpracování.

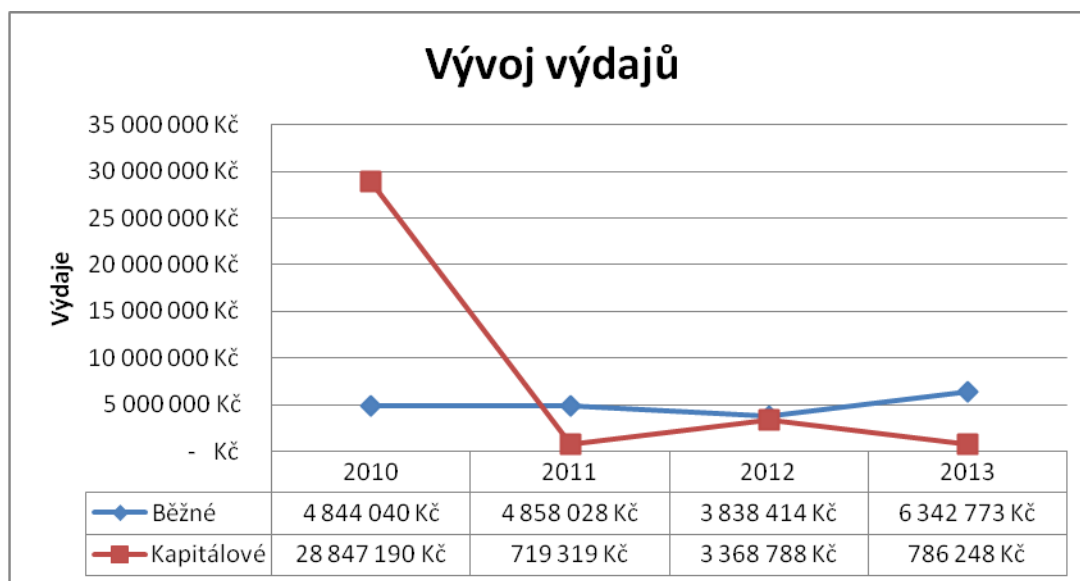
V tabulce 116 je uveden podíl běžných a kapitálových výdajů jednotlivých obcí za sledované období. Běžné výdaje obcí příliš nekolísají, zatím co v kapitálových výdajích lze zaznamenat velké výkyvy. Tato situace je zachycena v grafu č. 26.

Tab. č. 116: Běžné a kapitálové výdaje po obcích

Popisky řádků	2010		2011		2012		2013	
	Běžné	Kapitálové	Běžné	Kapitálové	Běžné	Kapitálové	Běžné	Kapitálové
Bohuslavice	373 130 Kč	560 450 Kč	162 352 Kč	- Kč	167 049 Kč	- Kč	110 925 Kč	- Kč
Černčice	255 260 Kč	- Kč	318 282 Kč	- Kč	17 600 Kč	- Kč	98 743 Kč	- Kč
Jestřebí	20 700 Kč	- Kč	7 920 Kč	- Kč	11 492 Kč	- Kč	243 606 Kč	- Kč
Libchyně	61 560 Kč	- Kč	42 120 Kč	- Kč	12 960 Kč	97 566 Kč	30 795 Kč	- Kč
Mezilesí	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Nahořany	505 380 Kč	415 180 Kč	347 860 Kč	- Kč	74 286 Kč	- Kč	104 004 Kč	315 297 Kč
Nové M./M.	2 253 500 Kč	27 871 560 Kč	1 440 437 Kč	719 319 Kč	1 499 329 Kč	3 158 989 Kč	1 789 247 Kč	470 951 Kč
Provodov-Šonov	240 930 Kč	- Kč	1 022 464 Kč	- Kč	1 671 934 Kč	112 233 Kč	2 962 691 Kč	- Kč
Přibyslav	55 030 Kč	- Kč	1 028 190 Kč	- Kč	62 777 Kč	- Kč	101 434 Kč	- Kč
Sendraž	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	26 400 Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Slavětín/Metují	- Kč	- Kč	197 221 Kč	- Kč	184 399 Kč	- Kč	815 129 Kč	- Kč
Slavoňov	863 450 Kč	- Kč	283 747 Kč	- Kč	8 031 Kč	- Kč	55 949 Kč	- Kč
Vršovka	215 100 Kč	- Kč	7 435 Kč	- Kč	102 158 Kč	- Kč	30 250 Kč	- Kč
Celkový součet	4 844 040 Kč	28 847 190 Kč	4 858 028 Kč	719 319 Kč	3 838 414 Kč	3 368 788 Kč	6 342 773 Kč	786 248 Kč

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/analyza/#query=10>, vlastní zpracování.

Graf č. 26: Vývoj běžných a kapitálových výdajů

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/analyza/#query=10>, vlastní zpracování

Podle druhového třídění byly vybrány položky, které mohou přímo souviset se silniční dopravou. Konkrétně se jedná o položky uvedené v tabulce 117. Náklady v těchto položkách se vyskytovaly u více obcí, nikoliv však u všech.

Tab. č. 117: Vybrané položky patřících do běžných výdajů

Název položky	Položka
Drobný hmotný dlouhodobý majetek	5137
Nákup materiálu jinde nezařazený	5139
Nákup ostatních služeb	5169
Opravy a udržování	5171
Ostatní osobní výdaje	5021
Výdaje na dopravní územní obslužnost	5193

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/analyza/#query=10>, vlastní zpracování.

Tabulka 118 přináší přehled běžných výdajů, které jsou vynakládány v několika obcích. Největší výdaje jsou vynakládány na položku opravy a udržování.

Tab. č. 118: Souhrn nejvýznamnějších nákladů za všechny obce ORP

	2010	2011	2012	2013
Drobný hmotný dlouhodobý majetek	12 510 Kč	- Kč	114 335 Kč	50 239 Kč
Nákup materiálu jinde nezařazený	456 860 Kč	432 643 Kč	377 008 Kč	471 842 Kč
Nákup ostatních služeb	1 011 170 Kč	271 810 Kč	586 147 Kč	608 645 Kč
Opravy a udržování	2 705 880 Kč	3 666 608 Kč	2 274 662 Kč	4 727 478 Kč
Ostatní osobní výdaje	106 950 Kč	113 350 Kč	88 401 Kč	111 048 Kč
Výdaje na dopravní územní obslužnost	458 750 Kč	215 413 Kč	277 856 Kč	279 567 Kč
Celkový součet	4 752 120 Kč	4 699 824 Kč	3 718 408 Kč	6 248 819 Kč

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/analyza/#query=10>, vlastní zpracování

V tabulkách 119 až 121 jsou uvedeny výdaje z položek, ve kterých bylo za sledované období dosaženo nejvyšších výdajů. Hodnoty jsou uvedeny pro každou obec zvlášť.

Tab. č. 119: Nákup materiálu jinde nezařazený

	2010	2011	2012	2013
Bohuslavice	1 910 Kč	2 585 Kč	- Kč	- Kč
Černčice	34 560 Kč	28 542 Kč	- Kč	3 896 Kč
Jestřebí	- Kč	- Kč	3 932 Kč	4 620 Kč
Nahořany	14 160 Kč	12 000 Kč	3 934 Kč	10 965 Kč
Nové Město nad Metují	389 990 Kč	385 687 Kč	369 003 Kč	451 136 Kč
Provodov-Šonov	16 240 Kč	431 Kč	- Kč	- Kč
Přibyslav	- Kč	3 398 Kč	- Kč	1 225 Kč
Sendraž	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Slavětín nad Metují	- Kč	- Kč	139 Kč	- Kč
Celkový součet	456 860 Kč	432 643 Kč	377 008 Kč	471 842 Kč

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/analyza/#query=10>, vlastní zpracování.

Tab. č. 120: Nákup ostatních služeb

	2010	2011	2012	2013
Bohuslavice	103 360 Kč	4 243 Kč	- Kč	- Kč
Černčice	127 530 Kč	- Kč	5 000 Kč	1 210 Kč
Jestřebí	20 700 Kč	7 920 Kč	7 560 Kč	8 349 Kč
Libchyně	30 950 Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Nahořany	105 440 Kč	67 569 Kč	70 352 Kč	84 720 Kč
Nové Město nad Metují	505 470 Kč	180 084 Kč	276 123 Kč	359 173 Kč
Provodov-Šonov	117 720 Kč	- Kč	72 240 Kč	107 689 Kč
Přibyslav	- Kč	- Kč	- Kč	4 600 Kč
Slavětín nad Metují	- Kč	11 994 Kč	154 872 Kč	42 905 Kč
Celkový součet	1 011 170 Kč	271 810 Kč	586 147 Kč	608 645 Kč

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/analyza/#query=10>, vlastní zpracování.

Tab. č. 121: Opravy a udržování

	2010	2011	2012	2013
Bohuslavice	236 760 Kč	130 224 Kč	167 049 Kč	110 925 Kč
Černčice	93 170 Kč	289 740 Kč	12 600 Kč	93 637 Kč
Jestřebí	- Kč	- Kč	- Kč	230 637 Kč
Libchyně	30 610 Kč	42 120 Kč	12 960 Kč	10 527 Kč
Mezilesí	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Nahořany	385 780 Kč	268 291 Kč	- Kč	8 319 Kč
Nové Město nad Metují	719 010 Kč	447 076 Kč	291 611 Kč	494 458 Kč
Provodov-Šonov	106 970 Kč	1 004 233 Kč	1 572 114 Kč	2 855 002 Kč
Přibyslav	55 030 Kč	1 013 742 Kč	53 977 Kč	65 550 Kč
Sendraž	- Kč	- Kč	26 400 Kč	- Kč
Slavětín nad Metují	- Kč	180 000 Kč	27 762 Kč	772 224 Kč
Slavoňov	863 450 Kč	283 747 Kč	8 031 Kč	55 949 Kč
Vršovka	215 100 Kč	7 435 Kč	102 158 Kč	30 250 Kč
Celkový součet	2 705 880 Kč	3 666 608 Kč	2 274 662 Kč	4 727 478 Kč

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/analyza/#query=10>, vlastní zpracování.

Údaje uvedené v tabulce 117 byly dále zjištěny v nadřazených územních jednotkách, konkrétně za okres Náchod a za Královéhradecký kraj. Pro možnost srovnání byly údaje přepočteny na 1 000 obyvatel. Počet obyvatel vychází z údajů ze sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011, kdy obce v ORP měly dohromady 13 990 obyvatel, okres Náchod 109 550 obyvatel a Královéhradecký kraj 547 916 obyvatel. Souhrn je uveden v tabulce 122.

Tab. č. 122: Vybrané běžné výdaje přepočtené na 1 000 obyvatel

	2010	2011	2012	2013
Obce v ORP	339 680 Kč	335 942 Kč	265 790 Kč	446 663 Kč
Okres Náchod	696 427 Kč	423 120 Kč	467 207 Kč	563 160 Kč
Královéhradecký kraj	1 986 582 Kč	1 709 056 Kč	1 827 026 Kč	1 977 567 Kč

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/analyza/#query=10>, Sčítání lidí, domů a bytů 2011, vlastní zpracování.

V oblasti kapitálových výdajů byly identifikovány položky uvedené v tabulce 123. Jedná se o souhrn za položky s kódem 6121 – Budovy, haly a stavby, 6312 - Investiční transfery nefinančním podnikatelským subjektům-fyzickým osobám a 6122 – Stroje, přístroje a zařízení. Obce, které nejsou v tabulce uvedeny, neměly ve sledovaném období žádné kapitálové výdaje. Výdaje za jednotlivé položky jsou uvedeny v tabulce 124.

Tab. č. 123: Kapitálové výdaje po obcích v ORP

	2010	2011	2012	2013
Bohuslavice	560 450 Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Libchyně	- Kč	- Kč	97 566 Kč	- Kč
Nahořany	415 180 Kč	- Kč	- Kč	315 297 Kč
Nové Město nad Metují	27 871 560 Kč	719 319 Kč	3 158 989 Kč	470 951 Kč
Provodov-Šonov	- Kč	- Kč	112 233 Kč	- Kč
Celkový součet	28 847 190 Kč	719 319 Kč	3 368 788 Kč	786 248 Kč

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/analyza/#query=10>, vlastní zpracování.

Tab. č. 124: Kapitálové výdaje po položkách za ORP

	2010	2011	2012	2013
Budovy, haly a stavby	28 760 220 Kč	719 319 Kč	3 303 090 Kč	669 497 Kč
Inv. transfery nefin. podnik. subj. - fyz. os.	- Kč	- Kč	- Kč	50 000 Kč
Stroje, přístroje a zařízení	86 970 Kč	- Kč	65 698 Kč	66 751 Kč
Celkový součet	28 847 190 Kč	719 319 Kč	3 368 788 Kč	786 248 Kč

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/analyza/#query=10>, vlastní zpracování.

V tabulce 125 jsou uvedeny kapitálové výdaje vztahované na 1 000 obyvatel v nadřazených územních jednotkách. Vzhledem k tomu, že kapitálové výdaje se neopakují v rámci obcí pravidelně každý rok, nelze z tabulky 125 vyvodit konkrétní závěry.

Tab. č. 125: Vybrané kapitálové výdaje přepočtené na 1 000 obyvatel

	2010	2011	2012	2013
Obce v ORP	2 061 986 Kč	51 417 Kč	240 800 Kč	56 201 Kč
Okres Náchod	1 094 264 Kč	756 305 Kč	581 785 Kč	478 359 Kč
Královéhradecký kraj	1 542 864 Kč	1 510 528 Kč	869 512 Kč	1 256 909 Kč

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/analyza/#query=10>, Sčítání lidí, domů a bytů 2011, vlastní zpracování.

6.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tab. č. 126: Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Občané - obyvatelé obcí a obce (místní samosprávy)	<i>Kvalitní dopravní obslužnost</i>	<i>Nevyužívání hromadné dopravy</i>	<i>Dotazníky ke zjišťování potřeb</i>	<i>Rozvoj spolupráce s krajem při plánování dopravy</i>
		<i>Kvalitní dopravní infrastruktura</i>	<i>Změna bydliště obyvatel</i>	<i>Obecní zpravodaj</i>	<i>Hledání možností, jak financovat údržbu a opravy infrastruktury</i>
		<i>Zvýšení bezpečnost na pozemních komunikacích</i>	<i>Nedodržování dopravních předpisů</i>	<i>Osvětové besedy a podobné akce</i>	<i>Častější a důslednější kontroly dodržování předpisů, preventivní akce Policie ČR či městské policie.</i>
					<i>Zavádění bezpečnostních prvků (např. přisvětlení přechodů)</i>
2.	Občané - turisté	<i>Podpora dopravy k turistickým cílům (včetně cyklo dopravy)</i>	<i>Neobnovované značení, nevyužívání nabízených možností</i>	<i>Webové stránky</i>	<i>Podpora již zavedených cyklobusů, případně jejich další rozvoj</i>
3.	Podnikatelé	<i>Zajištění potřebné dopravní infrastruktury</i>	<i>Změna místa podnikání</i>	<i>Individuální konzultace</i>	<i>Vytváření podmínek pro uspokojení dopravních potřeb</i>
4.	Dopravci – osobní doprava	<i>Dostatečná finanční kompenzace za poskytovanou službu</i>	<i>Odmítnutí jezdit v závazku veřejné služby či v rámci IDS</i>	<i>Individuální jednání</i>	<i>Účelně hospodářit s prostředky na osobní dopravu, optimalizovat linky a spoje dle skutečných potřeb obyvatel</i>
5.	Dopravci – nákladní doprava	<i>Kvalitní dopravní infrastruktura</i>	<i>Zvyšování dopravní zátěže díky rozdělení velkých nákladů</i>	<i>Individuální jednání</i>	<i>Sledovat potřeby výrobních podniků a spolupracovat s nimi na</i>

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
			<i>na menší části a jejich přeprava několika menšími vozidly (případný přesun výrobních podniků s potřebou nákladní dopravy z oblasti ORP)</i>		<i>rozvoji a zkvalitnění dopravní infrastruktury</i>
6.	Kraj, stát	<i>Dodržování dopravních předpisů</i>	<i>Zhoršování ukazatelů o bezpečnosti v dopravě, náklady na odstraňování škod na majetku a zdraví</i>	<i>Osvětové besedy a podobné akce</i>	<i>Preventivní akce Policie ČR a Městské policie</i>

Zdroj: vlastní šetření

Tab. č. 127: Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek financí na zajištění dopravní obsluhy	3	5	15	Optimalizace jízdních řádů. Zesílení vyjednávací pozice jednotlivých obcí v ORP vytvořením většího celku.	Obec, kraj
		Nedostatek financí na obnovu a opravy místní infrastruktury	2	4	8	Důsledné vyžadování kvality provedených údržbových prací	Obec
2.	Organizační riziko	Nevhodné směrování linek, nevhodné časové polohy spojů	2	3	6	Zjištění skutečných potřeb obyvatel, spolupráce s krajem	Obec
		Nedostatečná koordinace v požadavcích na opravu pozemních komunikací	2	3	6	Vzájemná komunikace mezi starosty a krajem	Obec, kraj
	Organizační riziko	Neochota obcí ke spolupráci	4	2	8	Motivace obcí k meziobecní spolupráci a společným řešením v některých otázkách spojených s dopravou.	Obce v ORP Nové Město nad Metují

Zdroj: vlastní šetření

6.1.4. SWOT analýza oblasti

Tab. č. 128: SWOT analýza dopravy v řešeném území

Silné stránky	Slabé stránky
1. Vhodné geografické umístění ORP jakožto potenciálního cíle cest	1. Komplikovanější a dlouhé spojení do jiných směrů než do ORP (např. Dobruška, Opočno, Jaroměř)
2. Poměrně hustá síť pozemních komunikací umožňující vhodné vedení linek	2. Horší stav dopravní infrastruktury, především kvalita povrchu a šířka komunikací
3. Turisticky atraktivní oblast, síť značených cyklotras	3. Téměř neexistující infrastruktura pro cyklistickou dopravu - chybějící cyklostezky a cyklopruhy
4. Dobrá dostupnost ORP a okresního města	4. Komunikace s vyšší intenzitou provozu prochází středem několika obcí
	5. Horší či neexistující dopravní obslužnost některých obcí o víkendech a svátcích
	6. Nedostatečné kapacity pro dopravu v klidu v ORP
Příležitosti	Hrozby
1. Revize přepravních potřeb obyvatel a následné zkvalitnění dopravní obslužnosti	1. Pokles poptávky po veřejné osobní dopravě z důvodu poklesu obyvatel v menších obcích
2. Spolupráce při správě a údržbě místní infrastruktury	2. Nedostatek finančních prostředků na posílení dopravní obslužnosti
3. Společný postup při zvyšování bezpečnosti na pozemních komunikacích	3. Malý vliv na plánování dopravní obslužnosti krajem
4. Podpora rozvoje cyklistické dopravy ze strany kraje, státu a EU.	4. Rozdílný přístup obcí a obyvatel k budování přeložky I/14 a II/308
	5. Zavedení mýta pro nákladní dopravu na I/14
	6. Zvyšování podílu individuální automobilové dopravy

Při SWOT analýze bylo identifikováno několik silných stránek, které lze v budoucnu využít při vytváření dopravní strategie na území ORP. Vedle toho bylo také zjištěno větší množství slabých stránek, které zasahují do několika oblastí dopravy. Některé slabé stránky, jako například zhoršující se stav dopravní infrastruktury, mohou do budoucna negativně ovlivnit fungování dopravního systému v celém území ORP. V oblasti hrozeb je nutné věnovat pozornost především přístupu při prosazování změn v dopravě tak, aby byly zároveň alespoň v částečné shodě s míněním a skutečnými potřebami obyvatel. Velkou hrozbou mohou být také protichůdné názory obcí v rámci území ORP k budování nové infrastruktury. Při řešení dopravních problémů existuje i několik příležitostí, které je vhodné

využít. Jako příležitost, která může přilákat do obcí nové obyvatele a tím zajistit jejich další rozvoj, je naplnění přepravních potřeb obyvatel podle jejich skutečných potřeb. V mnoha případech se totiž bez hlubší analýzy pouze předpokládá, že obyvatelé se potřebují přepravovat převážně do ORP, což nemusí být vždy pravda. Vedení linek pak neodpovídá skutečným potřebám, což vede k např. k nízkému vytížení jednotlivých spojů.

6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Z porovnání dostupnosti dopravní soustavy je zřejmé, že v území ORP je hlavním a nejvíce využívaným druhem dopravy doprava silniční. To je dáno především rozdílnou hustotou železniční a silniční sítě, dostupností zastávek železniční a autobusové dopravy a celkovou dobou přepravy. Ze třinácti obcí v území ORP mají přímý přístup k železniční dopravě pouze tři – Bohuslavice, Černčice a Nové Město nad Metují. V katastru obce Provodov – Šonov se sice vyskytuje železniční stanice Václavice, od centra obce je však vzdálena více než dva kilometry a navíc v náročnějších sklonových poměrech. Ostatní obce v území ORP nemají k železniční dopravě přímý přístup. Na základě těchto skutečností lze předpokládat, že hlavní důraz by měl být a pravděpodobně i bude kladen na silniční dopravu.

Silniční doprava tvoří ve všech svých částech základ dopravní obsluhy celého území ORP. S přihlédnutím ke geografické poloze území je zřejmé, že analyzovaná oblast nebude mít přímé napojení na síť dálnic a rychlostních komunikací. Napojení na tuto síť bude v budoucnu možné přes silnice I. třídy, případně II. třídy II/285 ve směru na Jaroměř. Územím prochází dvě významné silnice I. třídy, konkrétně I/14 a I/33. Tyto komunikace (především I/14) představují zdroj potenciálních problémů v oblasti silniční dopravy kvůli svému trasování a vysokým intenzitám dopravy. Z hlediska trasování bylo jako hlavní problém u silnice I/14 identifikováno její ne příliš vhodné vedení přes historické centrum Nového Města nad Metují. Toto centrum by mělo mít spíše charakter klidové zóny a ne území, kterým prochází pozemní komunikace s průměrnými denními intenzitami dopravy okolo 5 000 vozidel za 24 hodin. Takto vysoké intenzity jednak narušují využití území k jeho prvotnímu účelu a jednak představují i riziko v oblasti bezpečnosti na pozemních komunikacích. Jako další problematické místo na silnici I. třídy I/33 byla identifikována křižovatka s III/28 520 v místní části Mydlárna v katastru obce Provodov–Šonov. Díky velkým intenzitám dopravy na I/33 je velmi problematické její přecházení z důvodu příchodu k autobusové zastávce ve směru na Českou Skalici a Jaroměř.

Problémy s bezpečností se však netýkají pouze silnic I. třídy, ale i všech ostatních komunikací nižších tříd, které prochází středy obcí. Zde se jedná o silnici II/308 v celé její délce na území ORP a jejího křížení v Bohuslavicích s II/304 a dále pak o silnici II/285, jejíž část tvoří významnou spojnici do Jaroměře pro téměř celé území ORP a v budoucnu bude pravděpodobně zajišťovat napojení na dálniční síť. Z rozhovorů se starosty jednotlivých obcí vyplynulo, že nejvýraznějším problémem na těchto komunikacích je nedodržování předepsané rychlosti, což má zásadní vliv na bezpečnost chodců a případně cyklistů, kteří se po obci pohybují. Hlavní pozornost by tedy měla být věnována řešení otázek týkajících se zvyšování bezpečnosti dopravy a zklidňování dopravy v obcích. S tím souvisí v územních plánech obsažené přeložky zmíněných problematických komunikací – I/14 v Novém Městě nad Metují a II/308 v Bohuslavicích. Lze totiž předpokládat, že individuální automobilová doprava bude využívána ve stále větší míře, proto je důležité zaměřit se na řešení problémů, které se sebou bude přinášet. Kromě zmíněných přeložek se jedná i o řešení dopravy v klidu. Ta představuje problém zatím pouze pro Nové Město nad Metují, v menší míře pak pro obce Bohuslavice a Provodov–Šonov.

Další část analýzy byla věnována dopravní obslužnosti území. Z ní vyplynulo, že převažuje autobusová doprava nad železniční (důvody byly uvedeny výše). Při analýze byl kladen velký důraz na možnost

dojíždění žáků a studentů do škol. V drtivé většině obcí není v současnosti dopravní obslužnost hodnocena jako problematická. Někteří starostové poukazují však na to, že i před poměrně dobrou dopravní obslužností celého území ORP, je pro cestu do zaměstnání využívána individuální automobilová doprava. S ohledem na odlišné začátky a konce pracovní doby u jednotlivých zaměstnavatelů není možné koordinovat hromadnou dopravu tak, aby vyhovovala všem uživatelům. Proto se pro dojíždění do zaměstnání jeví jako pohodlnější využití individuální automobilové dopravy, kdy je v některých případech vozidlo sdíleno několika lidmi (spolujízda). Je však nutné zachovat úroveň dopravní obslužnosti pro dojíždění do škol minimálně na současné úrovni a případně se snažit o koordinaci časových poloh spojů a začátků a konců pracovních dob u významnějších zaměstnavatelů, ke kterým dojíždí z obce více obyvatel.

S dojížděním do škol a zaměstnání souvisí také rozvoj cyklistické dopravy, neboť ta může být využívána jako alternativa (převážně v letním období roku) k individuální automobilové dopravě. Na území obcí v ORP nebyla zaznamenána žádná cyklostezka nebo cyklopruh. Taktéž mezi samotnými obcemi nejsou vedeny cyklostezky v potřebných směrech tak, aby mohly být využívány pro cesty do zaměstnání, případně do škol. S ohledem na intenzity dopravy na pozemních komunikacích volí většina obyvatel raději jiný dopravní prostředek než kolo, neboť se necítí na frekventovaných silnicích bezpečně. Velká část obyvatel vyjíždí do zaměstnání v rámci obce, případně do jiné obce okresu. S ohledem na geografickou polohu ORP se lze domnívat, že v některých případech by vybudování vhodné cyklostezky mohlo zvýšit podíl cyklistické dopravy při dopravě do zaměstnání.

Jako poslední byla provedena finanční analýza, při které byly sledovány běžné a kapitálové výdaje obcí v oblasti dopravy za období 2010 - 2013. Ze získaných údajů je patrné, že jak v oblasti běžných výdajů, tak i v kapitálových výdajích jsou mezi obcemi významné rozdíly, které sice souvisí s velikostí obcí a počtem jejich obyvatel, ale ani po přepočtu na obyvatele tyto rozdíly nevymizely. U běžných výdajů pak bylo zjištěno, že většina obcí realizuje výdaje na nákup materiálu a služeb a na opravy a udržování v oblasti dopravy. Zde se nabízí možnost realizovat některé nákupy koordinovaně v rámci meziobecní spolupráce, avšak v praxi je tato myšlenka vzhledem k velkému množství různých položek obtížně realizovatelná. Kapitálové výdaje, do kterých jsou zahrnovány např. i rekonstrukce místních komunikací, jsou odlišné nejen u jednotlivých obcí ale i mezi jednotlivými roky ve sledovaném období. Z uvedených výdajů lze pouze konstatovat, že náklady malých obcí vynakládané v oblasti dopravy vykazují spíše náhodný či nepravidelný charakter, než charakter periodický.

Na základě analytické části se nabízí zaměření návrhové části na tato témata:

- zvyšování bezpečnosti na pozemních komunikacích, kam lze zahrnout jak problémy infrastruktury, tak problémy ochrany chodců a cyklistů, včetně dodržování dopravních předpisů,
- rozvoj cyklistické dopravy a zvýšení jejího podílu při každodenních přepravách do zaměstnání.

6.2. Návrhová část pro oblast volitelného tématu

6.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Doprava“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti Dopravy.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma Dopravy.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupina pro oblast dopravy byla složena z představitelů obcí a odborníků z obcí Bohuslavice, Nové Město nad Metují a Provodov-Šonov. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma Doprava.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

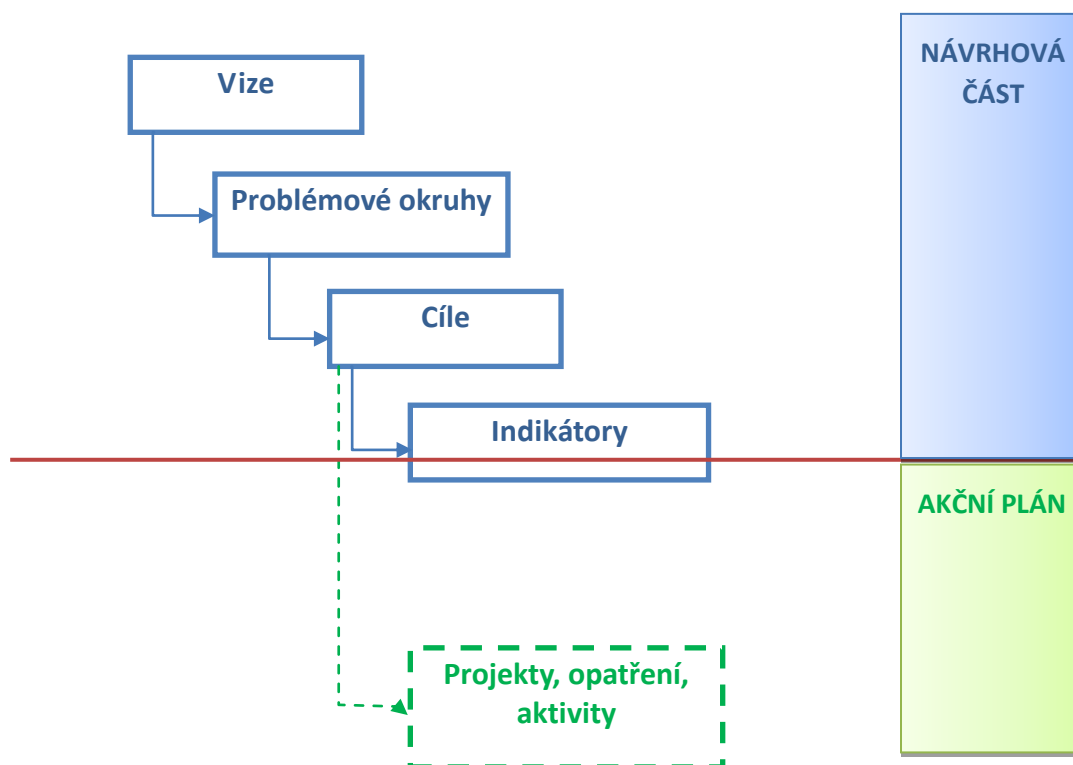
V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma Doprava. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Doprava je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce

Obce správního obvodu ORP Nové Město nad Metují aktivně vytváří dobré podmínky pro život svých obyvatel s respektem k místnímu kulturnímu a přírodnímu dědictví.

Zajišťují dostatečné kapacity předškolního vzdělávání pro všechny děti, nabízí kvalitní a dostupné základní vzdělávání za podmínek hospodárného provozu škol. Obce jsou zapojeny do komunitního plánování sociálních služeb a jejich využívání za jasných pravidel. Místní samosprávy vytváří podmínky pro vysokou míru třídění odpadu a spolupracují při jeho dalším zpracování a využívání a společně zefektivňují správu odpadového hospodářství. Lepší dostupnost, bezpečnější a čistší doprava jsou cestou ke kvalitnějšímu životu obyvatel i vyšší prosperitě spravovaného území.

Doprava	1. Bezpečnost na pozemních komunikacích	2. Nedostatečná infrastruktura pro cyklistickou dopravu
		Cíl 1.1 Zavést do praxe dopravní opatření pro zvýšení bezpečnosti na pozemních komunikacích v obcích

6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize společná pro všechna témata

Obce správního obvodu ORP Nové Město nad Metují aktivně vytváří dobré podmínky pro život svých obyvatel s respektem k místnímu kulturnímu a přírodnímu dědictví.

Zajišťují dostatečné kapacity předškolního vzdělávání pro všechny děti, nabízí kvalitní a dostupné základní vzdělávání za podmínek hospodárného provozu škol. Obce jsou zapojeny do komunitního plánování sociálních služeb a jejich využívání za jasných pravidel. Místní samosprávy vytváří podmínky pro vysokou míru třídění odpadu a spolupracují při jeho dalším zpracování a využívání a společně zefektivňují správu odpadového hospodářství. Lepší dostupnost, bezpečnější a čistší doprava jsou cestou ke kvalitnějšímu životu obyvatel i vyšší prosperitě spravovaného území.

Problémové okruhy

Problémový okruh 1 – Nedostatečná bezpečnost na pozemních komunikacích

Popis problémového okruhu

Na základě rozhovorů se starosty některých obcí a z analytické části vyplynula následující fakta:

- dochází k porušování dopravních předpisů (zejména nedodržování nejvyšší povolené rychlosti) a tím ke snižování bezpečnosti na pozemních komunikacích v obcích
- intenzity dopravy na některých úsecích v obydlených částech obcí představují bezpečnostní riziko a bariéru při přecházení komunikace

Příčiny problému

Primární příčiny problému nelze v rámci tohoto dokumentu určit, neboť obecně souvisí s dodržováním všech platných právních předpisů. Tyto příčiny lze hledat ve společenské uvědomělosti a v osobní zodpovědnosti každého občana. Zda je nízká míra vůle k dodržování některých pravidel silničního provozu projevem pouze několika jedinců či je jevem celospolečenským, není možné odhadnout. Pravděpodobně to může souviset s chováním veřejně známých osob, které ale nejdou ostatním vždy dobrým příkladem. Z toho je pak možné nabývat mylného dojmu, že podobné nevhodné chování (např. nedodržování dopravních předpisů) je normální a společensky tolerované.

Za sekundární příčinu problému lze označit nízkou míru kontroly dodržování dopravních předpisů a také zřejmě nízké (nebo obtížněji vymahatelné) sankce za jejich porušení. Pokud se zaměříme na dodržování dopravních předpisů, je zřejmé, že kontrolu v této oblasti může provádět především Policie ČR případně obecní policie. Vzhledem k tomu, že problémové komunikace, na kterých není na území ORP dodržována rychlost a jiné dopravní předpisy, jsou převážně silnice II. třídy, nelze předpokládat příliš častou kontrolu ze strany Policie ČR. Kontrola pak zbývá na obecní policii, jež má na starosti i jiné záležitosti než měření rychlosti v obcích. S přihlédnutím k ne příliš velkému počtu zaměstnanců obecní policie tak dochází k tomu, že dodržování dopravních předpisů je kontrolováno sice poměrně četně, ale ve velmi krátkých časových úsecích. Z toho plyne i následné chování některých řidičů, kteří spoléhají na nízkou frekvenci těchto kontrol a předpisy porušují vědomě.

Důsledky neřešení problému

Důsledky nedodržování dopravních předpisů nemusí být v některých případech patrné na první pohled. Jedná se například o nerespektování zákazu vjezdu těžkých nákladních vozidel na některé komunikace. Na nadměrné zatěžování není totiž vozovka dimenzována a dochází tak k vyjíždění kolejí, ke shrnování asfaltu v místech s častým brzděním, k deformaci přilehlých chodníků a podobně. Otřesy vyvolané těžkou nákladní dopravou mohou způsobit vedle hlukové zátěže také praskání domů a staveb. Dochází tak ke zhoršování nejen kvality dopravní infrastruktury, ale i k poškozování soukromého majetku obyvatel.

Pokud se zaměříme na dodržování rychlosti v obcích, jsou důsledky neřešení problému patrně zřejmější. Se vzrůstající rychlostí se prodlužuje brzdná dráha vozidla, které pak nemusí být schopno včas zastavit například před přechodem pro chodce. Jako důsledek neřešení problému lze tedy označit zvyšující se počet dopravních nehod na území obce (např. střet vozidla s chodcem) se zhoršujícími se následky na zdraví, které mohou končit až smrtí. Není tedy dobré čekat na okamžik, až se tragická nehoda na území obce stane. Prevence a častější kontrola by těmto důsledkům mohly předcházet.

Problémový okruh 2 – Nedostatečná infrastruktura pro cyklistickou dopravu

Popis problémového okruhu

Na základě rozhovorů se starosty některých obcí a z analytické části vyplynula následující fakta:

- na území ORP je vyznačena poměrně hustá síť cyklotras,
- cyklostezky ani cyklopruhy nejsou v území ORP dosud vybudovány nebo zřízeny,
- v území ORP je velký podíl dojíždění do škol nebo zaměstnání v rámci obce, případně do jiné obce okresu.

Příčiny problému

Cyklistická doprava byla v minulosti neprávem velmi opomíjena. S tím souvisí i nedostatečná infrastruktura, která je vyčleněna pouze pro cyklistickou dopravu (případně společně s chodci). Absence tohoto druhu infrastruktury má vzhledem ke vzrůstajícím intenzitám provozu na pozemních komunikacích za následek odklon občanů od využití cyklistické dopravy pro jiné než rekreační účely. Cyklisté se v houstnoucím provozu a při bezohledném chování některých řidičů necítí na silnicích bezpečně a raději volí jiný druh dopravy.

Důsledky neřešení problému

Samotným důsledkem neřešení problému bude stagnace či pokles podílu cyklistické dopravy při dojíždění do škol nebo za prací. Je však třeba si uvědomit, že pokud by se zhoršila dostupnost veřejné hromadné dopravy například díky omezení počtu spojů nebo zvýšením její ceny, bude řada občanů hledat alternativy. Jako logická se tak bude ve většině případů jevit individuální automobilová doprava, neboť i při menších vzdálenostech, ale neexistující infrastruktury pro cyklisty, nebude ani jiná možnost. Toto může v konečném důsledku vést k dalšímu zvyšování intenzit dopravy a následně v cílovém místě i k problémům s dopravou v klidu. Jízdní kolo lze totiž zaparkovat mnohem snadněji, než osobní automobil a v případě dopravních kongescí je jízdní kolo nejen rychlejším dopravním prostředkem, ale i ekologičtější.

6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Cíle problémového okruhu 1

Cílem je zvýšení bezpečnosti na pozemních komunikacích včetně zajištění dodržování dopravních předpisů. Možností pro dosažení cíle je několik. V první řadě se jedná o zvýšení kontrol městskou nebo obecní policií. Mít vlastní obecní policii je náročné nejen finančně, ale i administrativně. Bylo by proto možné v rámci meziobecní spolupráce například přispívat na navýšení počtu zaměstnanců již zřízené městské policie v Novém Městě nad Metují. Tito noví zaměstnanci by se primárně zaměřovali na kontrolu dodržování dopravních předpisů na území přispívajících obcí. Cíle však nemusí být dosaženo pouze zvýšením počtu strážníků. Bylo by pravděpodobně také možné provozovat automatické měřící systémy, které by mohly být sdíleny více obcemi a podle dohodnutého harmonogramu dočasně umísťovány na jejich území.

Problémový okruh 1	<u>Nedostatečná bezpečnost na pozemních komunikacích</u>
Cíl 1.1	Zavést do praxe dopravní opatření pro zvýšení bezpečnosti na pozemních komunikacích v obcích
Popis cíle	<p>Dopravními opatřeními, která povedou k naplnění cíle, jsou především opatření cílená na dodržování dopravních předpisů v obcích, zejména pak opatření ke snížení rychlosti vozidel v obcích. Vysoká či narůstající intenzita dopravy a nedodržování maximální povolené rychlosti v obcích povedou v budoucnu k nárůstu rizika především střetu vozidla s chodcem, případně cyklistou.</p> <p>Jako vhodné opatření v rámci meziobecní spolupráce je navrženo zvýšení počtu pracovníků městské policie tam, kde již existuje (Nové Město nad Metují), která by prováděla častější měření rychlosti na území obcí ORP. Toto řešení formou spolupráce přináší efektivnější zajištění výkonu činností služeb MP ve srovnání se samostatnými řešeními jednotlivými obcemi (odpadá nutnost zajistit vybavení, služebnu atd.).</p> <p>Dalším opatřením je společná příprava infrastruktury pro sdílení měřících systémů rychlosti vozidel v obcích, kde není rychlost vozidel příliš dodržována (realizace úspor z rozsahu, kdy např. poměrně nákladná zařízení budou více vytižena díky rotaci mezi jednotlivými obcemi).</p>
Hlavní opatření	<p>A) Právní analýza</p> <p>A 1. Zpracování přehledu pravomocí obecní policie ve vztahu k dodržování dopravních předpisů</p> <p>A 2. Analýza právních předpisů týkajících se automatického měření rychlosti v obcích a vymáhání postihů za překročení rychlosti</p> <p>B) Ekonomická analýza</p> <p>B 1. Analýza nákladů na zvýšení počtu zaměstnanců obecní policie pro jednotlivé obce</p> <p>B 2. Vytvoření modelu pro sdílení obecní policie za účelem kontroly dodržování dopravních předpisů (financování nákladů v souvislosti s přijetím nových pracovníků, sdílení výnosu z činnosti policie – pokuty apod.)</p> <p>B 3. Studie ekonomické náročnosti dopravně stavebních opatření pro snížení rychlosti</p> <p>C) Zavedení opatření</p> <p>C 1. Rozšíření počtu příslušníků MP a jejich vybavení potřebnou technikou apod.</p> <p>C 2. Určení vhodných míst pro automatické měření rychlosti a příprava míst pro instalaci měřících zařízení</p> <p>C 3. Přehled zařízení pro měření rychlosti a stanovení jejich počtu</p> <p>C 4. Instalace měřících zařízení a jejich sdílení</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Nehody v obci • Podíl vozidel překračujících povolenou rychlost v obci • Doba měření rychlosti
Správce cíle	Starosta obce Bohuslavice

Cíle problémového okruhu 2

Cílem je snaha o vybudování vhodné cyklistické infrastruktury tak, aby napomohla ke zvýšení podílu cyklistické dopravy při cestách do škol a zaměstnání, tedy při každodenních činnostech. Tato snaha by měla být koordinována nejen v rámci obcí v ORP, ale měla by být navázána i spolupráce se sousedními ORP. Jako vedlejší efekt lze označit případné zvýšení cestovního ruchu v oblasti cykloturistiky nebo rozvoj možností pro sportovní vyžití (například in-line bruslaři na cyklostezkách mezi obcemi). Podpora cyklistické dopravy však nemusí nutně znamenat pouze budování nových cyklostezek. V některých případech (při dostatečné šířce pozemní komunikace) je možné vyznačit na silnici cyklopruh, který upozorňuje ostatní účastníky silničního provozu na možnou přítomnost cyklistů. Ti mají přitom zachován dostatečně velký prostor pro svůj pohyb.

Problémový okruh 2	<u>Nedostatečná infrastruktura pro cyklistickou dopravu</u>
Cíl 2.1	Zlepšit podmínky pro cyklo dopravu v ORP
Popis cíle	<p>Na území ORP nejsou vybudovány žádné cyklostezky nebo cyklopruhy, které by umožňovaly bezpečnější pohyb cyklistů při dojíždění do zaměstnání nebo při pohybu v rámci obce. Naplnění cíle přispěje ke zvýšení bezpečnosti cyklistů a může částečně snížit využívání individuální automobilové dopravy při cestách do zaměstnání v letním období ve prospěch cyklo dopravy jako jedné z forem čisté dopravy.</p> <p>Meziobecní spolupráce spočívá v koordinaci vyznačování cyklopruhů a určení vhodných lokalit. Společné řešení tak eliminuje vznik kusých a nedokončených snah o rozšíření a zvýšení kvality infrastruktury pro cyklistickou dopravu.</p> <p>Podobného efektu může být dosaženo výstavbou oddělené cyklostezky, která je však náročnější jak na prostor, tak na financování. V rámci meziobecní spolupráce může proběhnout jak společná příprava cyklostezek (MOS se jeví jako vhodné řešení zejména z toho důvodu, že cyklostezky zpravidla probíhají katastry více obcí a společná příprava je tak nejen vhodná, ale obvykle i nezbytná), tak následně vlastní realizace, ať již ve spolupráci obcí nebo např. pomocí subjektu založeného za tím účelem zúčastněnými obcemi, případně jiným modelem.</p>
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> A) Dopravní průzkum ve vazbě na realizaci cyklopruhů<ul style="list-style-type: none"> A 1. Zpracovat přehled lokalit s vyšším pohybem cyklistů v hlavním dopravním proudu A 2. Analyzovat právní předpisy ve vztahu k vyznačování cyklopruhů A 3. Analyzovat využitelnost stávající infrastruktury pro vyznačení cyklopruhů B) Ekonomická analýza realizace cyklopruhů<ul style="list-style-type: none"> B 1. Analýza variant vyznačování cyklopruhů a jejich ceny B 2. Analýza nákladů na obnovu C) Společné plánování cyklostezek<ul style="list-style-type: none"> C 1. Společná analýza umístění vedení cyklostezek v území a případných

	<p>návazností na další cyklostezky/cyklotrasy stejných nebo vyšších řádů</p> <p>C 2. Ekonomická analýza realizace cyklostezek</p> <p>C 3. Společná realizace přípravných prací (uzemní a stavební řízení atd.)</p> <p>D) Realizace cyklostezek/cyklopruhů</p> <p>D 1. Koordinovaná/společná realizace výběrového řízení na dodavatele</p> <p>D 2. Realizace stavby</p> <p>D 3. Koordinace při zajištění finančních zdrojů (dotační aj.)</p> <p>D 4. Společně realizovaná propagace cyklo dopravy v území ORP v návaznosti na realizovanou infrastrukturu</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> Počty cyklistů v území ORP využívajících kolo pro dojížděku do zaměstnání/škol Délka vybudovaných prvků infrastruktury pro cyklo dopravy (cyklopruhy + cyklostezky) Počet cyklistů využívajících nově vybudovanou infrastrukturu pro cyklo dopravy Počet společně připravených podkladů pro rozvoj cyklo dopravy v ORP (koncepce, studie, stavební dokumentace, žádosti o dotaci)
Správce cíle	Starosta obce Bohuslavice

6.2.4. Indikátory

Problémový okruh	NEDOSTATEČNÁ BEZPEČNOST NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH		
Číslo indikátoru	4.1		
Název indikátoru	NEHODY V OBCÍCH		
Měrná jednotka	Počet za rok		
Správce měřítka	Starosta obce Bohuslavice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		14	10
Skutečnost	18		
Popis měřítka:	Počet nehod silničních vozidel na území obcí za rok. Nehody v silniční dopravě jsou nežádoucím jevem, který se sebou přináší škody na majetku a také na zdraví obyvatel. Indikátor umožňuje sledovat vývoj počtu dopravních nehod na území ORP, přičemž je žádoucí, aby tento počet byl co nejnižší. Indikátor také umožní zjistit, zda opatření na zvýšení bezpečnosti v silniční dopravě byla účinná. Jedná se o indikátor výsledku.		
Metodika a výpočet:	K určení hodnoty indikátoru budou využita data z nehodové statistiky.		
Zdroj čerpání dat:	Statistiky nehod Policie ČR, webová aplikace nehodová místa		

Cíl	ZAVÉST DO PRAXE DOPRAVNÍ OPATŘENÍ PRO ZVÝŠENÍ BEZPEČNOSTI NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH V OBCÍCH		
Číslo indikátoru	4.2		
Název indikátoru	PODÍL VOZIDEL PŘEKRAČUJÍCÍCH POVOLENOU RYCHLOST V OBCÍCH		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Starosta obce Bohuslavice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		35 %	25 %
Skutečnost	50 % (odhad)		
Popis měřítka:	Poměr vozidel jedoucích v obci vyšší než povolenou rychlostí k celkovému počtu vozidel, která ve sledovaném profilu projela. Indikátor slouží ke zjištění vývoje dodržování rychlosti v obcích, kdy žádoucí je, aby podíl vozidel s vyšší než povolenou rychlostí byl co nejmenší. Dodržování povolené rychlosti v obci přispěje ke zmírnění následků v případě dopravní nehody. Tento indikátor umožní sledovat dopad realizovaných opatření pro dodržování rychlosti v obcích.		
Metodika a výpočet:	V případě využití automatického měřicího systému bude počet vozidel překračujících rychlost vydělen celkovým počtem projíždějících vozidel a poté vynásoben hodnotou 100. Data mohou být vyhodnocována v různých časových úsecích a to buď za čtvrtletí, pololetí nebo za rok. Kratší interval (měsíc) by byl zřejmě administrativně náročný.		
Zdroj čerpání dat:	Data z automatického měřicího systému, počty vozidel, protokoly a výkazy práce městské policie provádějící měření rychlosti		

Cíl	ZAVÉST DO PRAXE DOPRAVNÍ OPATŘENÍ PRO ZVÝŠENÍ BEZPEČNOSTI NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH V OBCÍCH		
Číslo indikátoru	4.3		
Název indikátoru	DOBA MĚŘENÍ RYCHLOSTI		
Měrná jednotka	Hodin za týden (měsíc)		
Správce měřítka	Starosta obce Bohuslavice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15 h/týden	30 h/týden
Skutečnost	4h/týden		
Popis měřítka:	Počet hodin měření rychlosti v obcích městskou policií nebo automatickým měřicím systémem za týden/měsíc. Může být uváděno za jednotlivé obce nebo jako průměr za všechny obce v území ORP. Indikátor umožňuje zjistit, zda dochází k nárůstu či poklesu doby, po kterou je měřena rychlost vozidel v obci. Za ideální lze považovat stav, kdy je rychlost měřena trvale, v praxi je pak vhodné dosáhnout hodnoty, která se ideálnímu stavu co nejvíce přibližuje, tedy prodlužovat dobu měření rychlosti.		
Metodika a výpočet:	K určení hodnoty indikátoru budou využity podklady od městské policie.		
Zdroj čerpání dat:	Výkazy práce městské policie, data z automatického měřicího systému.		

Problémový okruh	NEDOSTATEČNÁ INFRASTRUKTURA PRO CYKLISTICKOU DOPRAVU		
Číslo indikátoru	4.4		
Název indikátoru	Počty cyklistů v území ORP využívajících kolo pro dojížděku do zaměstnání/škol		
Měrná jednotka	Průměrný počet/měsíc (rok)		
Správce měřítka	Starosta obce Bohuslavice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		500/měsíc	750/měsíc
Skutečnost	Nesledováno		
Popis měřítka:	Indikátor umožní sledovat, zda rozvoj vhodné infrastruktury pro cyklistickou dopravu zvyšuje počet obyvatel, kteří využívají kolo pro pravidelnou dojížděku do zaměstnání/škol. Využití kola jako dopravního prostředku (nikoliv jako prostředku pro rekreaci) nabízí alternativu k ostatním druhům dopravy, zejména k individuální automobilové dopravě na krátké vzdálenosti. Snížení počtu takto používaných vozidel může přispět k menší zátěži životního prostředí a částečně i ke zmírnění problémů s dopravou v klidu při dojížděce do zaměstnání. Žádoucí je růst dosažené hodnoty. Jedná se o indikátor výsledku.		
Metodika a výpočet:	K určení hodnoty indikátoru bude provedeno pozorování v terénu, ideálně v každém ročním období. Zjištěné údaje budou přepočítány podle metodiky pro stanovení intenzity dopravy ve sčítacím profilu. Průzkum je nutné doplnit o anketní dotazování občanů, zda a jak často kolo využívají jako prostředek pro dopravu do zaměstnání/škol.		
Zdroj čerpání dat:	Měření skutečné situace v terénu, dotazníkový průzkum v obcích.		

Cíl	ZLEPŠIT PODMÍNKY PRO CYKLODOPRAVU V ORP		
Číslo indikátoru	4.5		
Název indikátoru	DÉLKA VYBUDOVANÝCH PRVKŮ INFRASTRUKTURY PRO CYKLODOPRAVU (CYKLOPRUHY + CYKLOSTEZKY)		
Měrná jednotka	km		
Správce měřítka	Starosta obce Bohuslavice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2 km	10 km
Skutečnost	0 km		
Popis měřítka:	Indikátor dává informaci o celkové délce vybudovaných cyklostezek a vyznačených cyklopruzích. Rozvoj cyklistické infrastruktury ve směrech pravidelného pohybu obyvatel může přispět k častějšímu využití kola jako dopravního prostředku pro dojížděku do zaměstnání/škol. Žádoucí je zvyšovat celkovou délku infrastruktury pro cyklo dopravu v území ORP.		
Metodika a výpočet:	Celková délka cyklistické infrastruktury vhodné pro každodenní dojížděku do zaměstnání/škol. Do této délky by neměly být zahrnuty cyklostezky, u kterých je předpoklad využití pouze k rekreačním účelům (s ohledem na jejich začátek a konec).		
Zdroj čerpání dat:	Projektová dokumentace k realizovaným stavbám cyklostezek.		

Cíl	ZLEPŠIT PODMÍNKY PRO CYKLODOPRAVU V ORP		
Číslo indikátoru	4.6		
Název indikátoru	POČET CYKLISTŮ VYUŽÍVAJÍCÍCH NOVĚ VYBUDOVANOU INFRASTRUKTURU PRO CYKLODOPRAVU		
Měrná jednotka	Průměrný počet/měsíc (rok)		
Správce měřítka	Starosta obce Bohuslavice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		500/měsíc	750/měsíc
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Ze zjištěného počtu cyklistů bude možné odhadnout, zda vybudování cyklostezek vede ke zvýšení využívání kola jako dopravního prostředku. S ohledem na vysoké intenzity dopravy na pozemních komunikacích je žádoucí přesunout cyklistickou dopravu na vhodnou infrastrukturu a tím nabídnout alternativu k silniční dopravě. Indikátor poskytne informaci o využívání nově vybudované infrastruktury a měl by mít rostoucí tendenci.		
Metodika a výpočet:	K určení hodnoty indikátoru bude provedeno pozorování v terénu, ideálně v každém ročním období. Zjištěné údaje budou přepočítány podle metodiky pro stanovení intenzity dopravy ve sčítacím profilu.		
Zdroj čerpání dat:	Měření skutečné situace v terénu.		

Cíl	ZLEPŠIT PODMÍNKY PRO CYKLODOPRAVU V ORP		
Číslo indikátoru	4.7		
Název indikátoru	POČET SPOLEČNĚ PŘIPRAVENÝCH PODKLADŮ PRO ROZVOJ CYKLODOPRAVY V ORP (KONCEPCE, STUDIE, STAVEBNÍ DOKUMENTACE, ŽÁDOSTI O DOTACI)		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Bohuslavice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro rozvoj cyklistické infrastruktury je nutné postupovat společně (podle společných zásad) minimálně na území ORP, aby nedocházelo k izolaci jednotlivých částí nově vybudované infrastruktury. Výsledky této spolupráce mohou být monitorovány díky počtu společně vytvořených podkladů v rámci meziobecní spolupráce. Indikátor tedy umožní sledovat, zda v území ORP existuje spolupráce v oblasti rozvoje cyklo dopravy. Žádoucí je růst kumulativní hodnoty indikátoru od počátku sledovaného období.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet společně vypracovaných podkladů směřujících k rozvoji cyklistické dopravy v území ORP.		
Zdroj čerpání dat:	Informace od starostů z území ORP.		

6.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

6.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Dosud nestanoveno.

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zavést do praxe dopravní opatření pro zvýšení bezpečnosti na pozemních komunikacích v obcích	Starosta obce Bohuslavice
2.1	Zlepšit podmínky pro cyklodopravu v ORP	Starosta obce Bohuslavice

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
4.1	Nehody v obcích	Starosta obce Bohuslavice
4.2	Podíl vozidel překračujících povolenou rychlost v obcích	Starosta obce Bohuslavice
4.3	Doba měření rychlosti	Starosta obce Bohuslavice
4.4	Počty cyklistů v území ORP využívajících kolo pro dojížděku do zaměstnání/škol	Starosta obce Bohuslavice
4.5	Délka vybudovaných prvků infrastruktury pro cyklodopravu (cyklopruhy + cyklostezky)	Starosta obce Bohuslavice
4.6	Počet cyklistů využívajících nově vybudovanou infrastrukturu pro cyklodopravu	Starosta obce Bohuslavice
4.7	Počet společně připravených podkladů pro rozvoj cyklodopravy a ORP (koncepce, studie, stavební dokumentace, žádost o dotaci)	Starosta obce Bohuslavice

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 6.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

6.4. Závěr a postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

Z analýzy území v oblasti dopravy vyplynulo, že nejvíce využívaným druhem dopravy je silniční doprava. Tato skutečnost pak byla zohledněna i při definici dvou problémových okruhů, kdy první z nich se zabývá bezpečností silniční dopravy. Druhým problémovým okruhem, který vyplynul z analýzy, je nedostatečná infrastruktura pro cyklistickou dopravu. Tento problémový okruh souvisí velice úzce s prvně zmiňovaným, neboť samostatná infrastruktura pro cyklisty vede jednoznačně ke zvýšení jejich bezpečnosti při pohybu na pozemních komunikacích.

V rámci prvního problémového okruhu byl stanoven cíl, jehož dosažením by se měla do praxe zavést dopravní opatření pro zvýšení bezpečnosti na pozemních komunikacích v obcích. Úspěšnost realizace cíle bude hodnocena pomocí indikátorů, které monitorují vývoj počtu nehod na pozemních komunikacích v obcích v území ORP a které se zaměřují na dodržování nejvyšší povolené rychlosti v obcích.

Cílem v druhém problémovém okruhu je meziobecní spolupráce na vytváření infrastruktury pro cyklistickou dopravu, která bude vedena pokud možno mimo těleso stávajících pozemních komunikací. Jako indikátor zde byla zvolena délka nové infrastruktury a počet cyklistů, kteří novou infrastrukturu budou využívat. Naplňování cílů a indikátorů u obou problémových okruhů bude sledovat určený správce, gestor.

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Pro zpracování návrhové části byly využity průběžně zveřejňované metodiky Svazu měst a obcí. Analytické práce a práce na návrhové části probíhaly od srpna do prosince 2014 na základě vize definované pro řešené území. Tato vize byla ještě před začátkem prací na dokumentu předložena představitelům obcí k připomínkám. Podle připomínek, které se objevily, byla vize upravena do finální podoby. Jako podklad pro další práci byly použity závěry a výstupy z analytické části. Vedle tohoto zdroje byly použity také informace získané od starostů a odborníků na dané téma v území. Na základě těchto materiálů byl ve spolupráci s koordinátorem meziobecní spolupráce připraven návrh problémových okruhů. Současně s tím byly definovány i jednotlivé cíle, které byly prezentovány při jednání fokusní skupiny. Fokusní skupina byla složena ze zástupců obcí (motivující starosta obce Bohuslavice, motivující starostka Nového Města nad Metují a starosta obce Provodov-Šonov). Na jednání fokusní skupiny došlo ke konkretizaci jednotlivých problémových okruhů a z nich vyplývajících cílů. Veškeré podněty vzešlé z jednání fokusní skupiny byly s ohledem na metodiku zapracovány do výsledného dokumentu. V součinnosti s koordinátorem meziobecní spolupráce byly následně stanoveny indikátory pro sledování naplňování definovaných cílů. Pro jednotlivé cíle byly také definovány jejich správci a gestoři, kteří mají za úkol sledovat vývoj stanovených indikátorů. S přihlédnutím k většímu množství neuvolněných starostů v území nebylo možné rozdělit uvedené funkce rovnoměrně mezi všechny zúčastněné obce.

6.5. Přílohy

6.5.1. Seznam příloh k volitelnému tématu doprava

Příloha č. 1 – Cyklookruh Rozkoš

6.5.2. Seznam tabulek k volitelnému tématu doprava

[Tab. č. 107: Přehled silniční sítě na území ORP Nové Město nad Metují](#)

[Tab. č. 108: Celoroční průměrná intenzita dopravy \(počet vozidel za 24 hod.\) v ORP v roce 2010](#)

[Tab. č. 109: Porovnání průměrných intenzit dopravy za 24 hodin v letech 2010, 2005 a 2000](#)

[Tab. č. 110: Délky cyklotras v ORP](#)

[Tab. č. 111: Počty spojů v jednotlivých obcích](#)

[Tab. č. 112: Přehled příliš včasných příjezdů](#)

[Tab. č. 113: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v ORP Nové Město nad Metují – celkový přehled](#)

[Tab. č. 114: Souhrn dopravní nehod na silnicích I. a II. třídy](#)

[Tab. č. 115: Celkové výdaje v dopravě v území ORP členěné podle paragrafů](#)

[Tab. č. 116: Běžné a kapitálové výdaje po obcích](#)

[Tab. č. 117: Vybrané položky patřících do běžných výdajů](#)

[Tab. č. 118: Souhrn nejvýznamnějších nákladů za všechny obce ORP](#)

[Tab. č. 119: Nákup materiálu jinde nezařazený](#)

[Tab. č. 120: Nákup ostatních služeb](#)

[Tab. č. 121: Opravy a udržování](#)

[Tab. č. 122: Vybrané běžné výdaje přepočtené na 1 000 obyvatel](#)

[Tab. č. 123: Kapitálové výdaje po obcích v ORP](#)

[Tab. č. 124: Kapitálové výdaje po položkách za ORP](#)

[Tab. č. 125: Vybrané kapitálové výdaje přepočtené na 1 000 obyvatel](#)

[Tab. č. 126: Analýza cílových \(dotčených\) skupin](#)

[Tab. č. 127: Analýza rizik – registr rizik v oblasti](#)

[Tab. č. 128: SWOT analýza dopravy v řešeném území](#)

6.5.3. Seznam grafů k volitelnému tématu doprava

[Graf č. 24: Struktura vyjížděky do zaměstnání podle typu vyjížděky v ORP v roce 2011](#)

[Graf č. 25: Podíl běžných a kapitálových výdajů](#)

[Graf č. 26: Vývoj běžných a kapitálových výdajů](#)

6.5.4. Seznam obrázků k volitelnému tématu doprava

[Obr. č. 4: Silnice I. třídy v ORP Nové Město nad Metují](#)

[Obr. č. 5: Silniční síť na území ORP](#)

7. Závěr, kontakty

→ Účel strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností" s cílem posílit meziobecní spolupráci v rámci území správního obvodu obce s rozšířenou působností Nové Město nad Metují. Strategie byla zpracována realizačním týmem v součinnosti se zapojenými starosty území během období února 2014 až května 2015.

Strategie vychází z veřejně dostupných informací k jednotlivým tématům, z informací poskytnutých Svazem měst a obcí pro projekt Meziobecní spolupráce a jednotlivými představiteli území. Bylo využito zejména následujících zdrojů: Český statistický úřad (výsledky Sčítání v roce 2001 a 2011, Městská a obecní statistika, Veřejná databáze ČSÚ), Královéhradecký kraj (webové stránky a na nich dostupné podklady), internetové stránky obcí, Výroční zprávy některých subjektů (zařízení sociálních služeb, školy), webové stránky Nového Města nad Metují, Územně analytické podklady Nového Města nad Metují a další.

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech, tj. školství, sociální služby, odpadové hospodářství a doprava, možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP Nové Město nad Metují, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie slouží též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru atd.

→ Charakteristika území a řešených oblastí

Správní území obce s rozšířenou působností Nové Město nad Metují (ORP NMnM) se nachází v jihovýchodní části okresu Náchod. Celková rozloha správního území ORP Nové Město nad Metují je 98,1 km², k 1. 1. 2014 v něm žilo 14 365 obyvatel. V území se nachází celkem 13 municipalit (12 obcí, 1 město), z toho pouze 4 představitelé obcí svou činnost vykonávají jako uvolněný starosta. Nové Město nad Metují je jediným městem na celém správním území ORP NMnM a počet jeho obyvatel tvoří téměř 68 % obyvatel správního obvodu ORP NMnM. Hustota osídlení je ve srovnání s ostatními ORP v Královéhradeckém kraji výrazně nadprůměrná a v roce 2012 činila 146,51 obyvatel na 1 km² (průměr za Královéhradecký kraj za ORP dosahuje hodnoty 113,2 obyvatel na 1 km²).

Mezi silné stránky území patří zejména stabilní hospodářská základna a dlouhodobě nízká míra nezaměstnanosti, kvalitní životní prostředí, dobrá dopravní dostupnost. Významnou roli v příznivém ekonomickém hodnocení prostředí v území hraje Nové Město nad Metují, kde je etablována a prosperuje řada, zejména středně velkých podniků. Dokladem toho je jak benchmarkingové srovnání (ORP Nové Město nad Metují patří mezi ORP s nejvyšším počtem ekonomických subjektů s 50-249 zaměstnanci na 1000 obyvatel, tj. 1,49 podniku na 1000 obyvatel), tak např. výsledky hodnocení podnikatelského prostředí měst v ČR časopisu Ekonom – Nejlepší město pro byznys 2014. Nové Město nad Metují se umístilo mezi nejlepšími městy a to na pátém místě.

Mezi slabší stránky pak patří demografické trendy jako stárnutí obyvatel. Obyvatele výrazně ztrácí zejména město a to ve prospěch obcí (úbytek obyvatel ve městě zatím kompenzuje přibývající počet obyvatel na venkově, celkově je tedy počet obyvatel v území víceméně konstantní), celkově zůstává

počet obyvatel území ORP v podstatě neměnný. Území však vykazuje záporné migrační saldo, ač v přilehlých ORP Dobruška a Rychnov nad Kněžnou je migrační saldo kladné.

Mezi slabé stránky území patří rovněž špatný technický stav silniční infrastruktury a nedostatek pracovních příležitostí v menších obcích.

→ Školství

Na území ORP Nové Město nad Metují existuje dostatečná síť základních škol s příznivou nabídkou vzdělávání, a to i pro žáky s individuálními vzdělávacími potřebami. Většina ZŠ má dostatečné vybavení školními pomůckami, disponují zařízeními typu tělocvična, hřiště, PC učebna. V obcích v území se nachází několik malotřídních škol, které nabízejí žákům příznivé vzdělávací prostředí a jsou tak vhodné i pro děti s individuálními vzdělávacími potřebami. Ve SO ORP Nové Město nad Metují je zcela naplněna kapacita mateřských škol. V obci Provodov-Šonov vedla nedostatečná kapacita mateřské školy k aktivizaci místních obyvatel v rámci o.s. Dobrá dědina, které pro neumístěné děti vytvořilo dětskou skupinu.

Během cca 4 let budou do základních škol nastupovat populačně silnější ročníky (tj. rok 2018), následně dle prognóz začne žáků v prvních třídách ubývat (začne na významu nabývat organizační riziko - nepříznivý demografický vývoj). Evidentní je disparita město versus zázemí (okolní obce) s tím, že město ztrácí věkovou skupinu 0-14 let na úkor okolních obcí.

Kapacita škol v Novém Městě nad Metují je naddimenzovaná a lze očekávat, že v budoucnu už nebude nikdy naplněna (ve školním roce 2012/2013 bylo 536 volných míst – rozdíl mezi jejich celkovou kapacitou a skutečným počtem žáků). Stávající kapacita obecních škol (tzn. mimo Nové Město nad Metují) je dostatečná a vyhovuje jejich potřebám (vyjma obce Provodov-Šonov, kde je kapacita nedostatečná, avšak je v současnosti řešena přístavbou). U školních družin a školních klubů neustále roste celkový počet dětí, které tato zařízení navštěvují, tento trend je patrný zejména u žáků z 1 stupně (počet žáků z 2. stupně je od roku 2009 /2010 víceméně stabilní). S tím souvisí i jeden z cílů obecních škol, snaha o vytvoření nabídky pro zájmovou činnost žáků škol, tj. možnosti pro smysluplné využití volného času dětí.

Jednoznačně pozitivním prvkem pro obohacení a výměnu zkušeností, ale i motivace vyučujících i žáků je spolupráce s jinými školami včetně přeshraniční spolupráce. V řešeném území byla během dotazníkového šetření a setkání fokusních skupin zaznamenána spolupráce malotřídních škol. Jedná se zejména o vzájemné návštěvy, společné aktivity, částečně jde i o snahu k efektivnímu hospodaření (společné řešení ceny za návštěvy bazény v rámci tělesné výchovy, účetní služby zajišťované poskytované osobou). Tato spolupráce probíhá na neformální úrovni. Dále spolupracuje s obecními malotřídkami ZŠ a MŠ Krčín, kam přechází většina dětí z obecních škol na 2. vzdělávací stupeň. Probíhá jak příprava žáků na přechod do nové školy, tak např. společné vzdělávání pedagogů.

Pro oblast školství byly v návrhové části definovány dva problémové okruhy, prvním je nadbytečná kapacita základních škol, druhým pak nedostatky v efektivním hospodaření škol. Nadbytečná kapacita škol se vztahuje především k základním školám v Novém Městě nad Metují a v Bohuslavicích. Nejen na nadbytečnou kapacitu škol jsou navázány nedostatky v efektivním hospodaření škol. Ačkoliv je nadbytečná kapacita škol poměrně složitě řešitelná, byly navrženy následující cíle, které mají vést ke snížení či využití kapacity škol. Jedná se o cíl ověření zájmu o péči o děti ve věku 0-3 roky (s možností následného využití volných kapacit) a o cíl zpracování studie demografického vývoje/akčního plánu rozvoje vzdělávání v SO ORP (tento cíl je provázán na čerpání dotačních prostředků z EU v novém

programovém období). Další cíle se vztahují k problému neefektivního hospodaření škol. Jedná se o cíl realizovat společný, centrální nákup materiálu a služeb prostřednictvím pověřeného subjektu a cíl vyřešit nabídku zájmových aktivit pro žáky škol v obcích ORP.

→ Sociální služby

Síť zařízení sociálních služeb na řešeném území je soustředěna pouze do sídla správního obvodu ORP Nového Města nad Metují. V území působí celkem 5 poskytovatelů sociálních služeb, kteří nabízí 8 typů sociálních služeb. Většina sociálních služeb je zaměřena na seniory. Jako neregistrované subjekty dle Zákona o sociálních službách vystupují Městský úřad v Novém Městě nad Metují, odbor sociálních věcí, dále pak soukromé zařízení Domov seniorů Metuj s.r.o. a tzv. nájemní dům patřící městu (objekt určený pro seniory, kde je zároveň možnost využívat pečovatelské služby, jejíž sídlo se nachází v přízemí objektu nájemního domu). V Novém Městě Nad Metují dlouhodobě a dobře funguje obecně prospěšná společnost NONA – společnost zdravotně postižených, o. s., která provozuje kapacitně dostačující stacionář pro tyto občany a snaží se je i zaměstnávat. NONA rovněž provozuje Mateřskou školu (od šk. r. 2014/2015) a Základní školu speciální NONA. Řada dalších sociálních služeb je poskytována zařízeními mimo území ORP, nejdostupnější jsou služby ve městě Náchod vzdáleném cca 10 km.

Z provedených analýz vyplývá, že území ORP Nové Město nad Metují je dostatečně pokryto potřebnými sociálními službami včetně jejich kapacit. K fungování systému přispívá i realizované a postupně naplňované Komunitní plánování sociálních služeb (Plán sociálních služeb 2010-2012, Nové Město nad Metují) a jeho provázanost na aktivity kraje v oblasti sociálních služeb. Do Plánu sociálních služeb jsou zahrnuty i obce ze správního obvodu, avšak dle dotazníkového šetření ne všichni představitelé obcí tento plán znají. Obyvatelé obcí (tj. vyjma Nového Města nad Metují) využívají terénních či ambulancních sociálních služeb pro seniory zatím spíše v omezení míře, např. péče o seniory v obcích je do značné míry zajištěna vlastními silami komunity (rodinných příslušníků, sousedů apod.). Společným problémem všech obcí v území a zejména Nového Města n. M. je však stárnutí populace při současném prodlužování délky života (růst počtu obyvatel v důchodovém věku na úkor mladších obyvatel). Tento fakt by obce měly vzít v potaz při rozhodování zajišťování sociální péče pro své občany (zákonná povinnost). S tím je spojena i otázka financování či spolufinancování sociálních služeb ze strany obcí.

Z hodnocení území v oblasti sociálních služeb vyplývá, že ačkoliv je území poměrně malé, základní sociální služby jsou obyvatelům území k dispozici a jejich kapacity jsou dostatečné. Pro oblast sociálních služeb byly definovány dva problémové okruhy, jednak nedostatečná informovanost obyvatel a představitelů obcí o sociálních službách (a souvisejících aktivitách jako je komunitní plán sociálních služeb SO ORP), jednak chybějící pravidla pro systém spolufinancování sociálních služeb pro seniory, které jsou v území poskytovány MSSS Oáza. Uvedené problémy mají řešit dva cíle. První cíl, nedostatečnou informovanost obyvatel a představitelů obcí o sociálních službách a komunitním plánu sociálních služeb bude řešit společně nastavený systém pro informování. Druhý cíl, systém spolufinancování sociálních služeb, pak bude řešen prostřednictvím vytvoření společného systému kofinancování pro podílení se obcí na zajištění sociální péče.

→ Odpadové hospodářství

Z provedené analýzy bylo za území ORP Nové Město nad Metují zjištěno, že minimální množství odpadu je opětovně využíváno a k jeho odstraňování dochází kompletně mimo území ORP Nové Město nad Metují, většinou na skládce v Křovicích (nachází se zde skládka a kompostárna) nebo na třídící lince v Předměřicích nad Labem a v Hradci Králové. Vzhledem k množství vyprodukovaného SKO by bylo vhodné vystavět zařízení pro BRO, díky kterému by se snížilo množství SKO vyprodukované obcemi a dalšími organizacemi (podnikateli apod.).

Svozové společnosti si účtují pro obce i občany poplatky za svoz odpadu, které tyto dotčené skupiny pocitově vnímají jako vysoké. Ze studie provedené IURMO, o. p. s. (Hodnocení nákladů na hospodaření s odpady v obcích ČR, 2013) nevyplývá, že by byl Královéhradecký kraj v hodnocení nákladů nadprůměrný (dokonce např. v hodnocení nákladů na tříděný sběr skla patří náklady v Královéhradeckém kraji mezi nejnižší v ČR), ale přesto je zde potenciál ke snížení současných cen za služby v OH, kterého je využito v návrhové části.

Sít třídících linek je vzhledem k rozloze zájmového území dostačující, ale problém nastává v tom, že využívané třídící linky se od ORP nachází poměrně daleko (nejvzdálenější a přesto územím využívaná je vzdálená 61 km), tím také vzrůstá cena za svoz separovaného odpadu a celkově je tato varianta nevhodná. Situace by se ale měla v blízké budoucnosti vylepšit využitím nově vystavované a mnohem blíže umístěné třídící linky v Rychnovku (zprovozněna bude přibližně v druhé polovině roku 2015). Zařízení pro nakládání s BRO se nachází v těsné blízkosti na skládce v Křovicích. Spalovny jsou ve vzdálenějším okolí dvě (Hradec Králové – vzdálen 39 km a Trutnov – 38 km), ale protože ORP nemá značné množství odpadu pro spalování, je i jejich větší vzdálenost nevýznamná.

Analýzou produkce odpadu v roce 2012 bylo zjištěno, že obce produkují poměrně malou část (28,58 %) všech odpadů z celkové produkce odpadů. Zbylou část produkují právnické osoby a podnikatelské subjekty (71,42 %). ORP Nové Město nad Metují je u odpadů, jejichž původcem je obec, v porovnání s Královéhradeckým krajem nadprůměrná v měrné produkci NO (o +11,57 kg/obyvatele) a podprůměrná v produkci OO (o -7,39 kg/obyvatele). V měrné produkci KO vykazuje ORP Nové Město nad Metují lepší výsledky než Královéhradecký kraj (celkem o 13,59 kg/obyvatele méně). V měrné produkci SKO produkuje méně odpadu Královéhradecký kraj (o 12,96 kg/obyvatele, zdroj: MŽP, CENIA). Celkově vykazuje ORP v produkci odpadu poměrně dobré výsledky. Samotné výsledky města Nové Město nad Metují dosahují lepších hodnot než ostatní obce v území ORP z toho důvodu, že ve městě převládá daleko lepší občanská vybavenost a jsou tak kvalitněji zajištěny služby týkající se OH. V Novém Městě nad Metují probíhá také daleko rozsáhlejší osvěta obyvatel v oblasti OH.

Produkce separovaného odpadu je v území hodnocena velmi dobře v porovnání s hodnotami Královéhradeckého kraje. Kladně byla v porovnání s krajem hodnocena měrná produkce papíru (o 7,1 kg/obyvatele více), plastu (o 0,52 kg/obyvatele více), skla (o 0,34 kg/obyvatele více) a nápojových kartonů (o 0,68 kg/obyvatele). Nižší měrná produkce separovaného odpadu byla v území v porovnání s krajem zaznamenána u kovů (o 46,9 kg méně na obyvatele), což je způsobeno tím, že ve většině menších obcí není zajištěn dostatečný počet sběrných nádob na kovový odpad.

Měrná produkce BRKO je ve srovnání s krajem lépe hodnocena v ORP Nové Město nad Metují, a to o 14,77 kg více přepočteno na jednoho obyvatele. Stejného výsledku bylo dosaženo i v produkci BRO (o 21,57 kg/obyvatele více vyprodukovali obyvatelé ORP Nové Město nad Metují), (zdroj: databáze ISOH (MŽP, CENIA)).

V ORP Nové Město nad Metují připadá v 1. čtvrtletí roku 2014 celkem 131 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (3 kontejnery - plast, sklo, papír). Hustota sběrné sítě je v ORP při srovnání s dalšími ORP v Královéhradeckém kraji, které mají přibližně stejný počet obyvatel (Nová Paka, Broumov), nadprůměrná. Přesto v některých obcích není zajištěna dostatečná nabídka druhů nádob pro sběr separovaného odpadu (např. na BRO, kovový odpad) a dochází tak k zbytečnému nárůstu produkce SKO. Tento stav by se měl změnit po nabytí účinnosti novely zákona o odpadech v roce 2015, kdy by měla obcím vzniknout povinnost třídit BRO a kovový odpad. Doplněním počtu a druhů sběrných odpadních nádob bude eliminován výskyt černých skládek odpadu a ekologických zátěží, které jsou v současné době v území řešeny.

Při analyzování produkce odpadů podle jednotlivých skupin odpadů bylo zjištěno, že pokud bude pominut stavební odpad, který je spíše nárazového charakteru, je nejvíce produkován KO včetně složek z odděleného sběru. Při porovnání klíčových indikátorů, jako je celková produkce KO a SKO, OH ČR a ORP Nové Město nad Metují bylo zjištěno, že produkce je nižší než na úrovni ČR. Ve sběru separovaného odpadu má největší podíl sběr papíru, nejmenší podíl mají nápojové kartony. U nápojových kartonů se přesto podíl sběru v posledních letech zvyšuje, což je způsobeno zejména rozšířením sběrných míst tohoto druhu separovaného odpadu.

Z BRO je na území nejvíce zastoupen odpad ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci a BRO. Pro území je důležitý podíl BRKO v BRO, jež má v letech 2009 a 2010 narůstající tendenci, zatímco následně v letech 2011 a 2012 dochází k jeho snížení. K dalšímu poklesu tohoto podílu by mohlo přispět motivování občanů ke kompostování. Tím by také došlo k souladu s cílem POH, podle kterého se má v roce 2013 dosáhnout 50 % maximálního množství BRKO v BRO. Nakládání s odpady v území je velmi málo pokryto z důvodu absence zařízení sloužícího k nakládání s odpady např. kompostárna pro nakládání s BRO. V Novém Městě nad Metují se sice nachází sběrný dvůr, avšak v území jsou obce, které na základě sdílení pozitivních zkušeností blízkých obcí (např. obec Vysokov) uvažují o výstavbě vlastního sběrného dvora nebo alespoň sběrného místa.

Z provedené analýzy a z rozhovorů se starosty vyplývá, že obce nepociťují potřebu institucionalizace meziobecní spolupráce, spíše upřednostňují logické společné postupy, kde je to potřebné (např. v případě potřeby snížení cen poskytovaných služeb svozových společností). Při vypracování analýzy byl celkově problém se získáváním dat a to zejména dat shromažďovaných některými obchodními společnostmi, které je nebyly ochotny poskytnout. Některá data byla problémově zjistitelná i od obcí (např. cena v Kč za 1 t svezeneho tříděného odpadu).

Ve vazbě na POH se v území předpokládá zejména snížení měrné produkce odpadů, snížení hmotnostního podílu odpadů ukládaného na skládky, snížení množství BRO, maximální využití odpadů jako náhrady primárních zdrojů a minimalizace negativních vlivů na zdraví lidí a životní prostředí při nakládání s odpady.

Návrhová část pro oblast OH má sloužit jako nástroj pro zlepšení efektivity procesů v území. Byly identifikovány cíle v nadefinovaných problémových oblastech. Jedná se o problémový okruh 1 Neefektivní realizace OH a problémový okruh 2 Neefektivní nakládání s odpady. Pro problémový okruh 1 byly stanoveny dva cíle. Jedná se o cíl 1.1, Zlepšit podmínky, za nichž realizují obce OH, a cíl 1.2, Efektivní administrativní OH. Pro problémový okruh 2 byl stanoven cíl 2.1 Posílit stávající kapacity a zlepšit stav zařízení pro nakládání s odpady a sběrných míst a cíl 2.2 Informační osvěta pro dotčené skupiny.

→ Doprava

V území ORP je hlavním a nejvíce využívaným druhem dopravy doprava silniční. To je dáno především rozdílnou hustotou železniční a silniční sítě, dostupností zastávek železniční a autobusové dopravy a celkovou dobou přepravy. S přihlédnutím ke geografické poloze území je zřejmé, že analyzovaná oblast nebude mít přímé napojení na síť dálnic a rychlostních komunikací. Napojení na tuto síť bude v budoucnu možné přes silnice I. třídy, případně II. třídy II/285 ve směru na Jaroměř. Územím prochází dvě významné silnice I. třídy, konkrétně I/14 a I/33. Tyto komunikace (především I/14) představují zdroj potenciálních problémů v oblasti silniční dopravy, díky svému trasování a vysokým intenzitám dopravy.

Problémy s bezpečností se netýkají pouze silnic I. třídy, ale i všech ostatních komunikací nižších tříd, které prochází středy obcí. Zde se jedná o silnici II/308 v celé její délce na území ORP a jejího křížení v Bohuslavicích s II/304 a dále pak o silnici II/285, jejíž část tvoří významnou spojnicí do Jaroměře pro téměř celé území ORP a v budoucnu bude pravděpodobně zajišťovat napojení na dálniční síť. Z rozhovorů se starosty jednotlivých obcí vyplynulo, že nejvýraznějším problémem na těchto komunikacích je nedodržování předepsané rychlosti, což má zásadní vliv na bezpečnost chodců a případně cyklistů, kteří se po obci pohybují.

Z hlediska dopravní obslužnosti v území převažuje autobusová doprava nad železniční. Při analýze byl kladen velký důraz na možnost dojíždění žáků a studentů do škol. V drtivé většině obcí není v současnosti dopravní obslužnost hodnocena jako problematická. Někteří starostové poukazují však na to, že i přes poměrně dobrou dopravní obslužnost celého území ORP, je pro cestu do zaměstnání využívána individuální automobilová doprava.

S dojížděním do škol a zaměstnání souvisí také rozvoj cyklistické dopravy, neboť ta může být využívána jako alternativa k individuální automobilové dopravě (převážně v letním období roku). Na území obcí v ORP nebyla zaznamenána žádná cyklostezka nebo cyklopruh. Taktéž mezi samotnými obcemi nejsou vedeny cyklostezky v potřebných směrech tak, aby mohly být využívány pro cesty do zaměstnání, případně do škol.

Z analýzy území v oblasti dopravy vyplynulo, že nejvíce využívaným druhem dopravy je silniční doprava. Tato skutečnost pak byla zohledněna i při definici dvou problémových okruhů, kdy první z nich se zabývá bezpečností silniční dopravy. Druhým problémovým okruhem, který vyplynul z analýzy, je nedostatečná infrastruktura pro cyklistickou dopravu. Tento problémový okruh souvisí velice úzce s prvně zmiňovaným, neboť samostatná infrastruktura pro cyklisty vede jednoznačně ke zvýšení jejich bezpečnosti při pohybu na pozemních komunikacích.

V rámci prvního problémového okruhu byl stanoven cíl, jehož dosažením by se měla do praxe zavést dopravní opatření pro zvýšení bezpečnosti na pozemních komunikacích v obcích. Cílem v druhém problémovém okruhu je meziobecní spolupráce na vytváření infrastruktury pro cyklistickou dopravu, která bude vedena pokud možno mimo těleso stávajících pozemních komunikací. Naplňování cílů a indikátorů u obou problémových okruhů bude sledovat určený správce, gestor.

→ Kontakty na zpracovatele

Ing. Jiří Škoda	koordinátor v území	773 585 555	skodajiri@email.cz
Ing. Linda Dvořáková	pracovník pro tvorbu analýz a strategií – školství, sociální služby	775 392 384	dvorakova@vychodoceskarozvojova.cz
Ing. Dita Leinweberová	pracovník pro tvorbu analýz a strategií – odpadové hospodářství	724 886 633	leindi@seznam.cz
Ing. David Šourek, Ph.D.	pracovník pro tvorbu analýz a strategií - doprava	608 225 012	david.sourek@upce.cz

8. Přílohy

8.1. Seznam tabulek

Tab. č. 1: Základní informace o strategii	7
Tab. č. 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí.....	9
Tab. č. 3: Relevantní významné strategické dokumenty.....	13
Tab. č. 4: Charakteristika území ORP.....	16
Tab. č. 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP.....	17
Tab. č. 6: Stručná charakteristika školství v území ORP	20
Tab. č. 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP.....	21
Tab. č. 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP .	22
Tab. č. 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP.....	23
Tab. č. 10: Charakteristika vyjíždění do škol a zaměstnání	24
Tab. č. 11: Charakteristika domácností	24
Tab. č. 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP	25
Tab. 13: Charakteristika trhu práce v území ORP.....	27
Tab. č. 14: Územní a strategické plánování.....	37
Tab. č. 15: Popis klíčových aktérů.....	39
Tab. č. 16: SWOT analýza	42
Tab. č. 17: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání	47
Tab. č. 18: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	50
Tab. č. 19: Počty soukromých škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP.....	51
Tab. č. 20: Pracovníci ve školství ORP	51
Tab. č. 21: Počet ZŠ za ORP	54
Tab. č. 22: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP	54
Tab. č. 23: ZŠ zřizované v ORP	55
Tab. č. 24: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP	56
Tab. č. 25: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP.....	56
Tab. č. 26: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP	57
Tab. č. 27: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP.....	57
Tab. č. 28: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP.....	57
Tab. č. 29: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP.....	58
Tab. č. 30: Počet absolventů ZŠ v ORP	59

Tab. č. 31: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP.....	60
Tab. č. 32: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP	60
Tab. č. 33: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013	62
Tab. č. 34: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP.....	66
Tab. č. 35: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP	67
Tab. č. 36: MŠ v ORP.....	68
Tab. č. 37: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP	69
Tab. č. 38: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013	69
Tab. č. 39: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP.....	70
Tab. č. 40: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v obcích ORP vyjma Nové Město n/M.....	71
Tab. č. 41: Zařízení jeslového typu	71
Tab. č. 42: Školní družiny a školní kluby v ORP.....	72
Tab. č. 43: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP.....	74
Tab. č. 44: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP	74
Tab. č. 45: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP	74
Tab. č. 46: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP	75
Tab. č. 47: SVČ zřizované obcemi v ORP.....	75
Tab. č. 48: Údaje o pracovnících SVČ v ORP	75
Tab. č. 49: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	76
Tab. č. 50: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP	76
Tab. č. 51: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi	77
Tab. č. 52: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč.....	78
Tab. č. 53: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady na vzdělávání v roce 2013 v ORP	79
Tab. č. 54: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013	79
Tab. č. 55: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023	80
Tab. č. 56: Analýza cílových skupin	82
Tab. č. 57: Registr rizik.....	85
Tab. č. 58: SWOT analýza	88
Tab. č. 59: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP	118
Tab. č. 60: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	119

Tab. č. 61: Zařízení sociálních služeb se sídlem působících v rámci ORP	120
Tab. č. 62: Počet jednotlivých typů sociálních služeb	121
Tab. č. 63: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)	122
Tab. č. 64: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele.....	124
Tab. č. 65: Počet sociálních služeb dle zřizovatele	125
Tab. č. 66: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012	126
Tab. č. 67: Kapacita zařízení sociálních služeb	126
Tab. č. 68: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012 v Kč.....	127
Tab. č. 69: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012.....	127
Tab. č. 70: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	129
Tab. č. 71: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012 v Kč	129
Tab. č. 72: Analýza cílových skupin	132
Tab. č. 73: Analýza registru rizik.....	135
Tab. č. 74: SWOT analýza	138
Tab. č. 75: Sběrné dvory na území ORP, současný stav	168
Tab. č. 76: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav.....	169
Tab. č. 77: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav.....	171
Tab. č. 78: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav.....	171
Tab. č. 79: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav	172
Tab. č. 80: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav.....	173
Tab. č. 81: Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav.....	174
Tab. č. 82: Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	174
Tab. č. 83: Koncová zařízení (skládky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav.....	175
Tab. č. 84: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav	175
Tab. 85: Produkce OO a produkce NO za období 2008 – 2012	177

Tab. č. 86: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012.....	178
Tab. č. 87: Přehled skupin odpadů	179
Tab. č. 88: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012	181
Tab. č. 89: Celková produkce KO a SKO na území ORP za období 2008-2012	185
Tab. č. 91a: Celková a měrná produkce separovaného odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012.....	186
Tab. č. 91b: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012	186
Tab. č. 91 c: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v Královéhradeckém kraji, rok 2013.....	188
Tab. č. 92: Podíl BRKO na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012	190
Tab. č. 93: Celková a měrná produkce BRKO a odpadu kat. č. 20 02 01 – BRO, jehož původcem je obec, rok 2012.....	191
Tab. č. 94: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	192
Tab. č. 95: Nakládání s KO a se SKO na území ORP za období 2008-2012	193
Tab. č. 96: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	194
Tab. č. 97: Nakládání s BRO a s BRKO na území ORP za období 2008-2012	195
Tab. č. 98: Koeficienty pro přepočet jednotlivých kódů odpadu	196
Tab. č. 99: Náklady na odpadové hospodářství – popis nákladů (odvětvové členění)	196
Tab. č. 100: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP.....	197
Tab. č. 101: Analýza cílových (dotčených) skupin	198
Tab. č. 102: Analýza rizik (registr rizik v oblasti OH).....	201
Tab. č. 103: SWOT analýza	202
Tab. č. 104: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav.....	208
Tab. č. 105: Kapacita Dopravně recyklačního areálu Rychnovek	209
Tab. č. 106: Sběrné dvory na území ORP, současný stav	211
Příloha: Tab. č. 87: Celková produkce KO na území ORP za období 2008 – 2012, podrobně	232
Příloha: Tab. č. 90: Celková produkce BRO na území ORP za období 2008 – 2012	237
Tab. č. 107: Přehled silniční sítě na území ORP Nové Město nad Metují.....	251
Tab. č. 108: Celoroční průměrná intenzita dopravy (počet vozidel za 24 hod.) v ORP v roce 2010 ...	252
Tab. č. 109: Porovnání průměrných intenzit dopravy za 24 hodin v letech 2010, 2005 a 2000	253

Tab. č. 110: Délky cyklotras v ORP	254
Tab. č. 111: Počty spojů v jednotlivých obcích.....	255
Tab. č. 112: Přehled příliš včasných příjezdů.....	255
Tab. č. 113: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v ORP Nové Město nad Metují – celkový přehled.....	256
Tab. č. 114: Souhrn dopravní nehod na silnicích I. a II. třídy.....	257
Tab. č. 115: Celkové výdaje v dopravě v území ORP členěné podle paragrafů.....	259
Tab. č. 116: Běžné a kapitálové výdaje po obcích	261
Tab. č. 117: Vybrané položky patřících do běžných výdajů.....	262
Tab. č. 118: Souhrn nejvýznamnějších nákladů za všechny obce ORP.....	262
Tab. č. 119: Nákup materiálu jinde nezařazený	263
Tab. č. 120: Nákup ostatních služeb.....	263
Tab. č. 121: Opravy a udržování	264
Tab. č. 122: Vybrané běžné výdaje přepočtené na 1 000 obyvatel	264
Tab. č. 123: Kapitálové výdaje po obcích v ORP	265
Tab. č. 124: Kapitálové výdaje po položkách za ORP	265
Tab. č. 125: Vybrané kapitálové výdaje přepočtené na 1 000 obyvatel	265
Tab. č. 126: Analýza cílových (dotčených) skupin	266
Tab. č. 127: Analýza rizik – registr rizik v oblasti	268
Tab. č. 128: SWOT analýza dopravy v řešeném území.....	269

8.2. Seznam grafů

Graf č. 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012	18
Graf č. 2: Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích vyjma Nové Město nad Metují.....	18
Graf č. 3: Vývoj počtu pracovníků v MŠ a ZŠ v ORP.....	53
Graf č. 4: Počty dětí v MŠ v ORP.....	68
Graf č. 5: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP	160
Graf č. 6: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	160
Graf č. 7: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP	160
Graf č. 8: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	160
Graf č. 9: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	161
Graf č. 10: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele.....	162
Graf č. 11: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP	162

Graf č. 12: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením.....	162
Graf č. 13: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012	163
Graf č. 14: Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP.....	163
Graf č. 15: Hodnoty produkce odpadu za rok 2012 v porovnání s průměrnými hodnotami v Královéhradeckém kraji.....	179
Příloha: Graf č. 16: Podíl KO a podíl SKO na produkci odpadů.....	235
Příloha: Graf č. 17: Separovaný sběr odpadů.....	236
Příloha: Graf č. 18: Identifikace pěti hlavních druhů BRO.....	242
Příloha: Graf č. 19: Podíl množství BRKO na množství BRO	243
Příloha: Graf č. 20: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008 – 2012, využití a odstranění	244
Příloha: Graf č. 21: Nakládání s KO na území ORP	245
Příloha: Graf č. 22: Materiálové využití separovaného odpadu.....	246
Příloha: Graf č. 23: Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO.....	247
Graf č. 24: Struktura vyjížďky do zaměstnání podle typu vyjížďky v ORP v roce 2011	257
Graf č. 25: Podíl běžných a kapitálových výdajů	260
Graf č. 26: Vývoj běžných a kapitálových výdajů.....	262

8.3. Seznam obrázků

Obr. č. 1: Mapa území	9
Obr. č. 2: Administrativní členění správního obvodu.....	15
Obr. č. 3: Obce s územním plánem a bez územního plánu	37
Obr. č. 4: Silnice I. třídy v ORP Nové Město nad Metují.....	250
Obr. č. 5: Silniční síť na území ORP	251